

คู่มือคณะกรรมการผู้ช่วยรัฐมนตรี

สำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรี

จัดทำครั้งที่ ๕

พ.ศ. ๒๕๖๔

คำนำ

ตามที่ได้มีระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยคณะกรรมการผู้ช่วยรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๖ และได้มีการแต่งตั้งผู้ดำรงตำแหน่งผู้ช่วยรัฐมนตรีขึ้น เพื่อปฏิบัติหน้าที่ในฐานะกรรมการผู้ช่วยรัฐมนตรี ซึ่งจะต้องทำงานร่วมกันเป็นคณะและในฐานะผู้ช่วยรัฐมนตรีซึ่งไปปฏิบัติงานในแต่ละกระทรวงแยกกัน เพื่อความเข้าใจและความสะดวกในการปฏิบัติงานของคณะกรรมการผู้ช่วยรัฐมนตรี สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี จึงได้จัดทำคู่มือคณะกรรมการผู้ช่วยรัฐมนตรีและได้จัดพิมพ์เผยแพร่คู่มือคณะกรรมการผู้ช่วยรัฐมนตรีครั้งแรกเมื่อเดือนกุมภาพันธ์ ๒๕๔๖

โดยที่สำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรีเป็นหน่วยงานที่มีหน้าที่รับผิดชอบเกี่ยวกับคณะกรรมการผู้ช่วยรัฐมนตรี สำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรีจึงได้ทำการปรับปรุงแก้ไขคู่มือคณะกรรมการผู้ช่วยรัฐมนตรีมาแล้วหลายครั้ง การจัดพิมพ์หนังสือคู่มือคณะกรรมการผู้ช่วยรัฐมนตรีครั้งนี้เป็นการพิมพ์ครั้งที่ห้า ซึ่งจัดพิมพ์โดยสำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรีได้มีการปรับปรุงข้อมูลแนวทางปฏิบัติที่เกี่ยวกับคณะกรรมการผู้ช่วยรัฐมนตรี เพื่อให้สอดคล้องกับกฎระเบียบที่มีการเปลี่ยนแปลง เช่น ขั้นตอนการแต่งตั้งคณะกรรมการผู้ช่วยรัฐมนตรี การกำหนดองค์ประชุมในการจัดประชุมคณะกรรมการผู้ช่วยรัฐมนตรีครั้งแรก และการยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน เป็นต้น ทั้งนี้ เพื่อเผยแพร่ให้แก่คณะกรรมการผู้ช่วยรัฐมนตรี และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อประโยชน์ในการปฏิบัติงานของคณะกรรมการผู้ช่วยรัฐมนตรีและผู้ที่ได้รับการแต่งตั้งเป็นผู้ช่วยรัฐมนตรี รวมถึงประโยชน์ในการอ้างอิงต่อไป

สำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรี

กันยายน ๒๕๖๔

สารบัญ

หมวด ๑ การแต่งตั้งคณะกรรมการผู้ช่วยรัฐมนตรี

๑.๑	ขั้นตอนการแต่งตั้งคณะกรรมการผู้ช่วยรัฐมนตรี	๑
๑.๒	ขั้นตอนการเปลี่ยนแปลงการมอบหมายให้กรรมการผู้ช่วยรัฐมนตรีปฏิบัติหน้าที่
และมอบอำนาจการบังคับบัญชา	๒
๑.๓	ขั้นตอนการให้ผู้ช่วยรัฐมนตรีคงอยู่ปฏิบัติหน้าที่ต่ออีกหนึ่งวาระ	๓
๑.๔	คุณสมบัติและลักษณะต้องห้ามของผู้ช่วยรัฐมนตรี	๔
๑.๕	การพ้นจากตำแหน่งของผู้ช่วยรัฐมนตรี	๖
๑.๖	การเรียกชื่อผู้ช่วยรัฐมนตรี	๗

หมวด ๒ แนวทางปฏิบัติเมื่อเข้ารับตำแหน่งแล้ว

๒.๑	สถานะของผู้ช่วยรัฐมนตรี	๑๑
๒.๒	การปฏิบัติหน้าที่ของผู้ช่วยรัฐมนตรี	๑๒
๒.๓	วินัยของผู้ช่วยรัฐมนตรี	๑๕
๒.๔	การบังคับบัญชา	๑๖
๒.๕	การยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน	๑๖

หมวด ๓ การประชุมคณะกรรมการผู้ช่วยรัฐมนตรี

๓.๑	ระบบการประชุม	๑๘
๓.๒	การประชุมครั้งแรก	๑๙
๓.๓	การจัดระเบียบวาระการประชุม	๒๐
๓.๔	ลำดับการประชุม	๒๑
๓.๕	การลาประชุม	๒๒
๓.๖	เจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานในการประชุม	๒๒

หมวด ๔ เรื่องนำรัฐสำหรับผู้ช่วยรัฐมนตรี

๔.๑	ค่าตอบแทน	๒๓
๔.๒	สิทธิประโยชน์และเกียรติยศอื่น ๆ	๒๓

หมวด ๕ ข้อพึงระวังสำหรับผู้ช่วยรัฐมนตรี

- ๕.๑ ผู้ช่วยรัฐมนตรีเป็นผู้ทรงคุณวุฒิ ๒๘
- ๕.๒ บัญญัติ ๙ ประการสำหรับผู้ช่วยรัฐมนตรี ๒๘

หมวด ๖ หน่วยงานของรัฐและองค์กรสำคัญที่เกี่ยวข้องกับผู้ช่วยรัฐมนตรี

- ๖.๑ ฝ่ายเสนาธิการของคณะรัฐมนตรี ๓๐
- ๖.๒ หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับกรรมการผู้ช่วยรัฐมนตรี ๓๑
- ๖.๓ ส่วนราชการที่มีงานสัมพันธ์กัน ๓๔
- ๖.๔ หน่วยงานที่มีอำนาจควบคุมการบริหารราชการแผ่นดินของคณะรัฐมนตรี ๓๕
- ๖.๕ หน่วยงานที่มีอำนาจตรวจสอบการทำงานของคณะรัฐมนตรี หรือสั่งการที่อาจมีผลกระทบต่อคณะรัฐมนตรีได้ ๓๖

ภาคผนวก

ภาคผนวก ๑

- ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยคณะกรรมการผู้ช่วยรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๖ (ฉบับ สคก.) ๓๘
- QR Code ๔๔
 - ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยคณะกรรมการผู้ช่วยรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๖
 - ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยคณะกรรมการผู้ช่วยรัฐมนตรี (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๗
 - ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยคณะกรรมการผู้ช่วยรัฐมนตรี (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๕๗
 - ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยคณะกรรมการผู้ช่วยรัฐมนตรี (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๕๙
- ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยคณะกรรมการผู้ช่วยรัฐมนตรี (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๖๓ ๔๕

ภาคผนวก ๒

- ระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยการเบิกจ่ายเงินค่าตอบแทนรายเดือนของผู้ช่วยรัฐมนตรี ๔๖
 - ประจำกระทรวง พ.ศ. ๒๕๔๖
- สำเนาหนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๕๐๖/๑๗๑๙๖ ๔๘
 - ลงวันที่ ๑๙ กันยายน ๒๕๕๗ เรื่อง การปรับอัตราค่าตอบแทนรายเดือนผู้ช่วยรัฐมนตรี
 - ประจำกระทรวง

- สำเนาหนังสือกระทรวงการคลัง ที่ ๐๔๐๖.๖/ว ๑๐๔ ลงวันที่ ๒๒ กันยายน ๒๕๕๑ ๔๙
เรื่อง การเทียบตำแหน่ง
- ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์อันเป็นที่ ๕๔
เชิดชูยิ่งช้างเผือกและเครื่องราชอิสริยาภรณ์อันมีเกียรติยศยิ่งมงกุฎไทย พ.ศ. ๒๕๖๔

ภาคผนวก ๓

- คำวินิจฉัยของคณะกรรมการกฤษฎีกา เรื่อง ฐานะและการดำรงตำแหน่งของผู้ช่วยรัฐมนตรี ๑๑๖
- ประกาศคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ เรื่อง หลักเกณฑ์และ ๑๒๔
วิธีการยื่นบัญชีทรัพย์สินและหนี้สินของเจ้าพนักงานของรัฐต่อคณะกรรมการ ป.ป.ช.
พ.ศ. ๒๕๖๑
- ประกาศคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ เรื่อง กำหนดตำแหน่ง ๑๓๓
ของเจ้าพนักงานของรัฐซึ่งจะต้องยื่นบัญชีทรัพย์สินและหนี้สินตามมาตรา ๑๐๓ พ.ศ. ๒๕๖๑

ภาคผนวก ๔

- ประมวลจริยธรรมของข้าราชการการเมือง พ.ศ. ๒๕๖๔ ๑๕๔

ภาคผนวก ๕

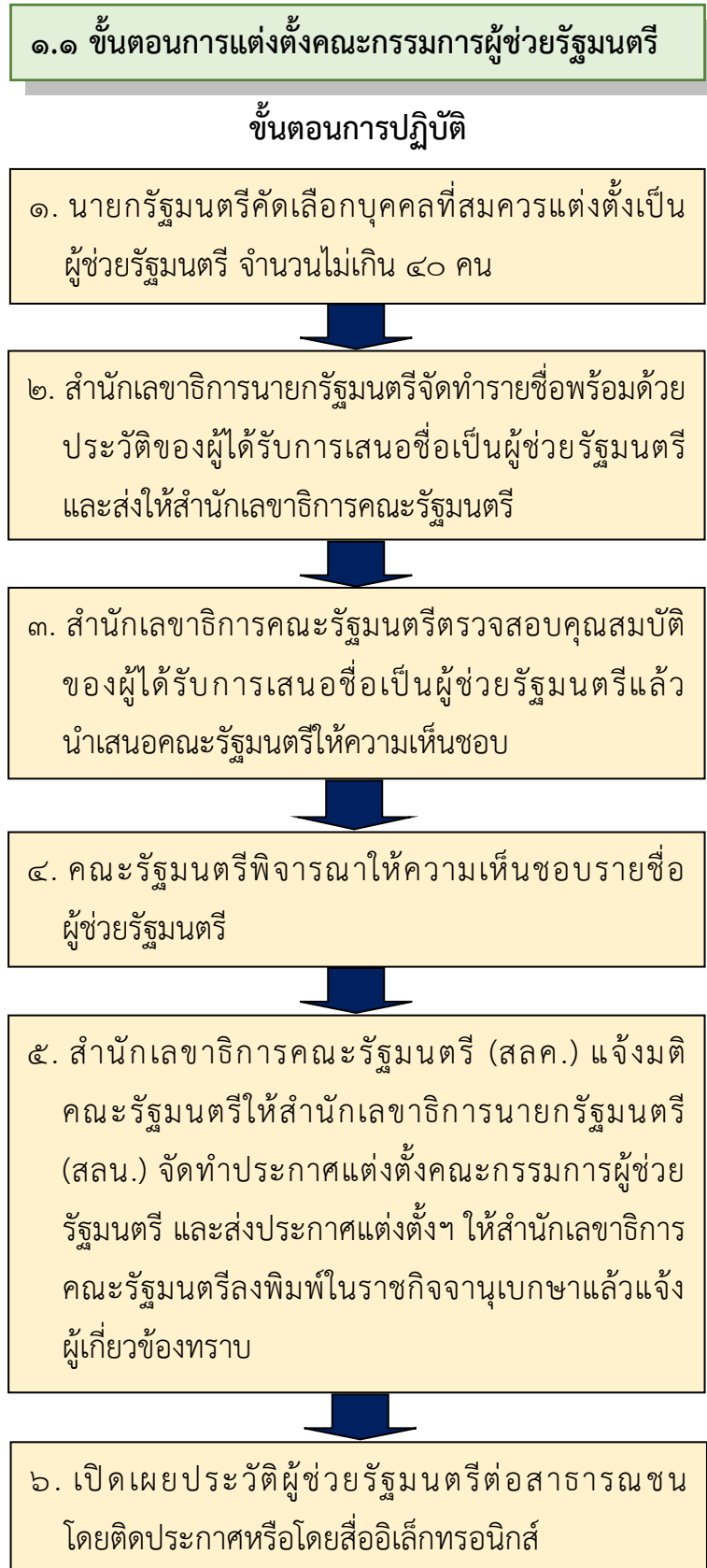
- แบบแสดงข้อมูลประวัติผู้ได้รับการเสนอชื่อเพื่อประกอบการแต่งตั้งเป็นผู้ช่วยรัฐมนตรี ๑๕๘
(แบบ ผช.รมต. ๑)
- แบบแสดงข้อมูลเกี่ยวกับคุณสมบัติและลักษณะต้องห้ามสำหรับผู้ได้รับการเสนอชื่อเป็น ๑๖๐
ผู้ช่วยรัฐมนตรีใช้ตรวจสอบและรับรองตนเอง (แบบ ผช.รมต. ๒)

ภาคผนวก ๖

- พระราชกฤษฎีกา กำหนดเจ้าหน้าที่ของรัฐและผู้มีอำนาจออกบัตรประจำตัวเจ้าหน้าที่ ๑๖๑
ของรัฐ ตามพระราชบัญญัติบัตรประจำตัวเจ้าหน้าที่ของรัฐ พ.ศ. ๒๕๔๒ (ฉบับที่ ๑๒)
พ.ศ. ๒๕๕๕
- แบบคำขอมีบัตรประจำตัวหรือขอบัตรประจำตัวใหม่ ตามพระราชบัญญัติบัตรประจำตัว ๑๖๔
เจ้าหน้าที่ของรัฐ พ.ศ. ๒๕๔๒ (ฉบับที่ ๑๒) พ.ศ. ๒๕๕๕

หมวด ๑

การแต่งตั้งคณะกรรมการผู้ช่วยรัฐมนตรี

สิ่งที่ต้องทราบ

- ผู้ช่วยรัฐมนตรีต้องมีคุณสมบัติ และไม่มีลักษณะต้องห้ามตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยคณะกรรมการผู้ช่วยรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๖ และที่แก้ไขเพิ่มเติม
- ผู้ที่ได้รับการเสนอชื่อเป็นผู้ช่วยรัฐมนตรีต้องกรอกประวัติตามแบบแสดงข้อมูลประวัติที่สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีกำหนด (ตามภาคผนวก)
- ผู้ได้รับการเสนอชื่อเป็นผู้ช่วยรัฐมนตรีต้องแนบหลักฐานการลาออกจากตำแหน่งซึ่งมีลักษณะต้องห้ามมาพร้อมประวัติ
- สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีจะมีหนังสือแจ้งมติคณะรัฐมนตรีเห็นชอบรายชื่อผู้ช่วยรัฐมนตรีที่ได้รับแต่งตั้งส่งไปสำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรี และรัฐมนตรีว่าการกระทรวง
- สำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรีจัดทำประกาศแต่งตั้งผู้ช่วยรัฐมนตรีและมอบหมายให้ประจำกระทรวงแล้ว แจ้งผู้ช่วยรัฐมนตรีที่ได้รับการแต่งตั้งทราบ

๑.๒ ขั้นตอนการเปลี่ยนแปลงการมอบหมายให้
กรรมการผู้ช่วยรัฐมนตรีปฏิบัติหน้าที่และมอบ
อำนาจการบังคับบัญชา

ขั้นตอนการปฏิบัติ

๑. นายกรัฐมนตรีเห็นสมควรเปลี่ยนแปลงการมอบหมาย
ให้กรรมการผู้ช่วยรัฐมนตรีปฏิบัติหน้าที่และมอบ
อำนาจการบังคับบัญชา

๒. สำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรีจัดทำประกาศ
เปลี่ยนแปลงการมอบหมายให้กรรมการผู้ช่วยรัฐมนตรี
ปฏิบัติหน้าที่และมอบอำนาจการบังคับบัญชาเพื่อ
เสนอนายกรัฐมนตรีลงนาม และส่งสำนักเลขาธิการ
คณะรัฐมนตรีเพื่อเสนอคณะรัฐมนตรีทราบ

๓. คณะรัฐมนตรีรับทราบการเปลี่ยนแปลงการมอบหมาย
ให้กรรมการผู้ช่วยรัฐมนตรีปฏิบัติหน้าที่และมอบ
อำนาจการบังคับบัญชา

๔. สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีแจ้งมติคณะรัฐมนตรี
ให้สำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรีทราบและจัดทำ
ประกาศแต่งตั้งกรรมการผู้ช่วยรัฐมนตรี และส่งให้
สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีเพื่อลงพิมพ์ใน
ราชกิจจานุเบกษาแล้วแจ้งผู้เกี่ยวข้องทราบ

๑.๓ ขั้นตอนการให้กรรมการผู้ช่วยรัฐมนตรีคงอยู่ปฏิบัติหน้าที่ต่ออีกหนึ่งวาระ

ขั้นตอนการปฏิบัติ

๑. นายกรัฐมนตรีเห็นสมควรให้กรรมการผู้ช่วยรัฐมนตรีที่อยู่ในบังคับบัญชาซึ่งครบวาระคงอยู่ปฏิบัติหน้าที่ต่ออีกหนึ่งวาระ

๒. สำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรีจัดทำบันทึกพร้อมด้วยประวัติของกรรมการผู้ช่วยรัฐมนตรีที่ได้รับการเสนอชื่อให้คงอยู่ปฏิบัติหน้าที่ต่ออีกหนึ่งวาระส่งสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีเพื่อเสนอคณะรัฐมนตรีให้ความเห็นชอบ

๓. สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีตรวจสอบคุณสมบัติของผู้ได้รับการเสนอชื่อเป็นผู้ช่วยรัฐมนตรีแล้วนำเสนอคณะรัฐมนตรีให้ความเห็นชอบ

๔. คณะรัฐมนตรีพิจารณาให้ความเห็นชอบให้กรรมการผู้ช่วยรัฐมนตรีคงอยู่ปฏิบัติหน้าที่ต่ออีกหนึ่งวาระ

๕. สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีแจ้งมติคณะรัฐมนตรีให้สำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรีทราบและจัดทำประกาศให้กรรมการผู้ช่วยรัฐมนตรีคงอยู่ปฏิบัติหน้าที่ต่ออีกหนึ่งวาระ และส่งให้สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีเพื่อลงพิมพ์ในราชกิจจานุเบกษา แล้วแจ้งผู้เกี่ยวข้องทราบ

สิ่งที่ต้องทราบ

กรรมการผู้ช่วยรัฐมนตรีมีวาระการดำรงตำแหน่งคราวละหนึ่งปีนับจากวันที่มีประกาศแต่งตั้ง

๑.๔ คุณสมบัติและลักษณะต้องห้ามของผู้ช่วยรัฐมนตรี

ผู้ช่วยรัฐมนตรีต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้าม ดังนี้

๑.๔.๑ คุณสมบัติ ต้องมีคุณสมบัติ ดังนี้

- (๑) มีสัญชาติไทย
- (๒) มีอายุไม่ต่ำกว่าสามสิบห้าปีบริบูรณ์
- (๓) สำเร็จการศึกษาไม่ต่ำกว่าปริญญาตรีหรือเทียบเท่า
- (๔) มีประสบการณ์การทำงานอย่างใดอย่างหนึ่งดังต่อไปนี้
 - เคยรับราชการและมีตำแหน่งไม่ต่ำกว่าผู้อำนวยการกองหรือเทียบเท่า หรือผู้พิพากษาหัวหน้าศาล หรืออัยการจังหวัด
 - เคยรับราชการตำรวจหรือทหารมียศไม่ต่ำกว่าพันตำรวจเอก พันเอก นาวาเอก หรือนาวาอากาศเอก
 - เคยดำรงตำแหน่งทางวิชาการในสถาบันอุดมศึกษาของรัฐหรือเอกชนไม่ต่ำกว่ารองศาสตราจารย์
 - เคยดำรงตำแหน่งในรัฐวิสาหกิจหรือองค์การอื่นของรัฐไม่ต่ำกว่าผู้บริหารลำดับที่สามนับจากตำแหน่งผู้บริหารสูงสุดลงมา
 - เคยดำรงตำแหน่งข้าราชการการเมืองตำแหน่งเดียวหรือหลายตำแหน่งและมีระยะเวลาครั้งเดียวหรือหลายครั้งรวมกันไม่น้อยกว่าสามปี เว้นแต่เคยดำรงตำแหน่งรัฐมนตรีก็ให้มีระยยะเวลาน้อยกว่านั้นได้
 - เคยได้รับเลือกตั้งหรือแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งสมาชิกวุฒิสภาครั้งเดียวหรือหลายครั้งมีระยะเวลารวมกันไม่น้อยกว่าสองปี
 - ปฏิบัติงานในธุรกิจภาคเอกชนแห่งเดียวหรือหลายแห่งมีระยะเวลาครั้งเดียวหรือหลายครั้งรวมกันไม่น้อยกว่าสิบปี และเคยดำรงตำแหน่งในองค์กรธุรกิจดังกล่าวไม่ต่ำกว่าระดับผู้ช่วยผู้บริหารสูงสุดของหน่วยงาน เว้นแต่หากเป็นการดำรงตำแหน่งระดับสูงในบริษัทขนาดใหญ่ที่มีทุนดำเนินการสูง มีผลกำไรมาก ประกอบกิจการต่อเนื่องกันหลายปีจนเป็นที่รู้จักทั่วไปในต่างประเทศและผู้นั้นประสบความสำเร็จในการบริหารจัดการ การผลิต หรือการตลาดจนเป็นที่ยอมรับก็อาจอนุมานว่ามีคุณสมบัติในข้อนี้ได้

- ประกอบอาชีพอิสระ เช่น แพทย์ ทนายความ ที่ปรึกษากฎหมาย นักหนังสือพิมพ์ นักเขียน เป็นต้น มีระยะเวลาครั้งเดียวหรือหลายครั้งรวมกันไม่น้อยกว่าสิบปี และมีผลงานดีเด่นเป็นที่ปรากฏ
- ปฏิบัติงานในองค์กรเอกชนสาธารณประโยชน์แห่งเดียวหรือหลายแห่ง มีระยะเวลาครั้งเดียวหรือหลายครั้งรวมกันไม่น้อยกว่าสิบปี และเคยมีตำแหน่งสูงในองค์กรดังกล่าว ตลอดจนมีผลงานสำคัญเป็นประโยชน์ต่อส่วนรวม
- ในกรณีมีประสบการณ์การทำงานในต่างประเทศ ได้ปฏิบัติงานมาแล้วไม่น้อยกว่าสิบปี มีความรู้ความสามารถทางวิชาการ วิชาชีพ หรือมีความชำนาญพิเศษ อันเป็นประโยชน์ต่อการปฏิบัติหน้าที่ในตำแหน่งผู้ช่วยรัฐมนตรี และเคยดำรงตำแหน่งสำคัญในหน่วยงานนั้น ๆ ตลอดจนมีผลงานดีเด่นเป็นที่ปรากฏ

๑.๔.๒ ลักษณะต้องห้าม ต้องไม่มีลักษณะต้องห้าม กล่าวคือ

- (๑) ติดยาเสพติดให้โทษ
- (๒) เป็นบุคคลล้มละลายหรือเคยเป็นบุคคลล้มละลายทุจริต
- (๓) เป็นเจ้าของหรือผู้ถือหุ้นในกิจการหนังสือพิมพ์หรือสื่อมวลชนใด ๆ
- (๔) เป็นบุคคลผู้มีลักษณะต้องห้ามมิให้ใช้สิทธิเลือกตั้งตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญ ดังนี้
 - (๔.๑) เป็นภิกษุ สามเณร นักพรต หรือนักบวช
 - (๔.๒) อยู่ในระหว่างถูกเพิกถอนสิทธิเลือกตั้งไม่ว่าคดีนั้นจะถึงที่สุดแล้วหรือไม่
 - (๔.๓) วิกลจริตหรือจิตฟั่นเฟือนไม่สมประกอบ
- (๕) อยู่ระหว่างถูกระงับการใช้สิทธิสมัครรับเลือกตั้งเป็นการชั่วคราวหรือถูกเพิกถอนสิทธิสมัครรับเลือกตั้ง
- (๖) ต้องคำพิพากษาให้จำคุกและถูกคุมขังอยู่โดยหมายของศาล
- (๗) เคยได้รับโทษจำคุกโดยได้พ้นโทษมายังไม่ถึงสิบปีนับถึงวันเลือกตั้ง เว้นแต่ในความผิดอันได้กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ
- (๘) เคยถูกสั่งให้พ้นจากราชการ หน่วยงานของรัฐ หรือรัฐวิสาหกิจเพราะทุจริตต่อหน้าที่หรือถือว่ากระทำการทุจริตหรือประพฤติมิชอบในวงราชการ
- (๙) เคยต้องคำพิพากษาหรือคำสั่งของศาลอันถึงที่สุดให้ทรัพย์สินตกเป็นของแผ่นดิน เพราะร่ำรวยผิดปกติ หรือเคยต้องคำพิพากษาอันถึงที่สุดให้ลงโทษจำคุกเพราะกระทำความผิดตามกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต

- (๑๐) เคยต้องคำพิพากษาอันถึงที่สุดว่ากระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการ หรือต่อตำแหน่งหน้าที่ในการยุติธรรม หรือกระทำความผิดตามกฎหมายว่าด้วยความผิดของพนักงานในองค์การหรือหน่วยงานของรัฐ หรือความผิดเกี่ยวกับทรัพย์ที่กระทำโดยทุจริตตามประมวลกฎหมายอาญา ความผิดตามกฎหมายว่าด้วยการกู้ยืมเงินที่เป็นการฉ้อโกงประชาชน กฎหมายว่าด้วยยาเสพติดในความผิดฐานเป็นผู้ผลิต นำเข้า ส่งออก หรือผู้ค้า กฎหมายว่าด้วยการพนันในความผิดฐานเป็นเจ้ามือหรือเจ้าสำนัก กฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ หรือกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินในความผิดฐานฟอกเงิน
- (๑๑) เคยต้องคำพิพากษาอันถึงที่สุดว่ากระทำการอันเป็นการทุจริตในการเลือกตั้ง
- (๑๒) เป็นข้าราชการซึ่งมีตำแหน่งหรือเงินเดือนประจำนอกจากข้าราชการการเมือง
- (๑๓) เป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร สมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น
- (๑๔) เป็นสมาชิกวุฒิสภาหรือเคยเป็นสมาชิกวุฒิสภาและสมาชิกภาพสิ้นสุดลงยังไม่เกินสองปี
- (๑๕) เป็นพนักงานหรือลูกจ้างของหน่วยราชการ หน่วยงานของรัฐ หรือรัฐวิสาหกิจ หรือเป็นเจ้าหน้าที่อื่นของรัฐ
- (๑๖) เป็นตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ หรือผู้ดำรงตำแหน่งในองค์กรอิสระ
- (๑๗) อยู่ในระหว่างต้องห้ามมิให้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง
- (๑๘) เคยพ้นจากตำแหน่งเพราะเหตุตามมาตรา ๑๔๔ หรือมาตรา ๒๓๕ วรรคสาม ของรัฐธรรมนูญ

หากขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้าม ก็ต้องพ้นจากตำแหน่ง

๑.๕ การพ้นจากตำแหน่งของผู้ช่วยรัฐมนตรี

๑.๕.๑ พ้นตามวาระ ๑ ปี นับแต่วันแต่งตั้ง

๑.๕.๒ พ้นตำแหน่งก่อนครบวาระ ในกรณีใดกรณีหนึ่งดังต่อไปนี้

(๑) ตาย

(๒) ลาออกต่อนายกรัฐมนตรี โดยการลาออกจะมีผลนับแต่วันที่ผู้ช่วยรัฐมนตรีประสงค์ให้มีผล (โดยผู้ช่วยรัฐมนตรีจะต้องยื่นหนังสือลาออกเรียนรองนายกรัฐมนตรี หรือรัฐมนตรี

ที่ เป็นผู้บังคับบัญชา และนำกราบเรียนนายกรัฐมนตรี โดยส่งให้สำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรีเพื่อจัดทำประกาศลาออกต่อไป)

- (๓) นายกรัฐมนตรีผู้แต่งตั้งพ้นจากตำแหน่ง ในกรณีที่นายกรัฐมนตรียังต้องอยู่ในตำแหน่งเพื่อปฏิบัติหน้าที่ต่อไป ให้กรรมการผู้ช่วยรัฐมนตรียังคงปฏิบัติหน้าที่ต่อไปได้เท่าระยะเวลาเดียวกัน ซึ่งโดยปกติคือวันที่คณะรัฐมนตรีชุดใหม่เข้าเฝ้าฯ ถวายสัตย์ปฏิญาณก่อนเข้ารับหน้าที่
- (๔) นายกรัฐมนตรีมีคำสั่งให้ผู้ช่วยรัฐมนตรีออกจากตำแหน่งก่อนครบวาระก็ได้ตามดุลพินิจที่เห็นสมควร (ข้อ ๓ ของระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยคณะกรรมการผู้ช่วยรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๖)
- (๕) นายกรัฐมนตรีมีคำสั่งให้ผู้ช่วยรัฐมนตรีที่ฝ่าฝืนวินัยออกจากตำแหน่งก่อนครบวาระ โดยจะดำเนินการสอบสวนหรือไม่สอบสวนก็ได้ (ข้อ ๑๑ ของระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยคณะกรรมการผู้ช่วยรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๖)
- (๖) ขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้าม (ข้อ ๔ ของระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยคณะกรรมการผู้ช่วยรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๖ และที่แก้ไขเพิ่มเติม)

อำนาจวินิจฉัยและตีความระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยคณะกรรมการผู้ช่วยรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๖ ซึ่งรวมถึงการให้พ้นจากตำแหน่งเป็นของนายกรัฐมนตรี

๑.๖ การเรียกชื่อผู้ช่วยรัฐมนตรี และคณะกรรมการผู้ช่วยรัฐมนตรี

๑.๖.๑ กรณีเป็นผู้ช่วยรัฐมนตรีประจำนายกรัฐมนตรี

ภาษาไทย ให้เรียก ผู้ช่วยรัฐมนตรีประจำนายกรัฐมนตรี

ภาษาอังกฤษ ให้เรียก Vice Minister attached to the Prime Minister

๑.๖.๒ กรณีเป็นผู้ช่วยรัฐมนตรีประจำนายกรัฐมนตรี (ปฏิบัติงานกระทรวง...)

ภาษาไทย ให้เรียก ผู้ช่วยรัฐมนตรีประจำนายกรัฐมนตรี (ปฏิบัติงานกระทรวง...)

ภาษาอังกฤษ ให้เรียก Vice Minister attached to the Prime Minister (assigned to the Ministry of ...)

๑.๖.๓ กรณีเป็นผู้ช่วยรัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี ไม่ว่าจะมิรัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรีหรือไม่ก็ตาม

ภาษาไทย ให้เรียก ผู้ช่วยรัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี

ภาษาอังกฤษ ให้เรียก Vice Minister for Office of the Prime Minister

๑.๖.๔ กรณีเป็นผู้ช่วยรัฐมนตรีประจำกระทรวง

ภาษาไทย ให้เรียก ผู้ช่วยรัฐมนตรีประจำกระทรวง + ชื่อกระทรวง เช่น ผู้ช่วยรัฐมนตรีประจำกระทรวงกลาโหม ผู้ช่วยรัฐมนตรีประจำกระทรวงการต่างประเทศ หรือ ผู้ช่วยรัฐมนตรีประจำกระทรวงพาณิชย์ เป็นต้น

ภาษาอังกฤษ ให้เรียก Vice Minister for + ชื่อกระทรวง เช่น Vice Minister for Defence, Vice Minister for Foreign Affairs หรือ Vice Minister for Commerce

๑.๖.๕ คณะกรรมการผู้ช่วยรัฐมนตรี ภาษาอังกฤษให้เรียก Commission of Vice Ministers

๑.๖.๖ กรรมการผู้ช่วยรัฐมนตรี ภาษาอังกฤษให้เรียก Member of the Commission of Vice Ministers

ชื่อผู้ช่วยรัฐมนตรีประจำแต่ละกระทรวง

หน่วยงาน	ภาษาไทย	ภาษาอังกฤษ
๑. นายกรัฐมนตรี	ผู้ช่วยรัฐมนตรีประจำ นายกรัฐมนตรี	Vice Minister attached to the Prime Minister
๒. สำนักนายกรัฐมนตรี	ผู้ช่วยรัฐมนตรีประจำสำนัก นายกรัฐมนตรี	Vice Minister for Office of the Prime Minister
๓. กระทรวงกลาโหม	ผู้ช่วยรัฐมนตรีประจำ กระทรวงกลาโหม	Vice Minister for Defence
๔. กระทรวงการคลัง	ผู้ช่วยรัฐมนตรีประจำ กระทรวงการคลัง	Vice Minister for Finance
๕. กระทรวงการต่างประเทศ	ผู้ช่วยรัฐมนตรีประจำกระทรวง การต่างประเทศ	Vice Minister for Foreign Affairs
๖. กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา	ผู้ช่วยรัฐมนตรีประจำกระทรวง การท่องเที่ยวและกีฬา	Vice Minister for Tourism and Sports

หน่วยงาน	ภาษาไทย	ภาษาอังกฤษ
๗. กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์	ผู้ช่วยรัฐมนตรีประจำกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์	Vice Minister for Social Development and Human Security
๘. กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม	ผู้ช่วยรัฐมนตรีประจำกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม	Vice Minister for Higher Education, Science, Research and Innovation
๙. กระทรวงเกษตรและสหกรณ์	ผู้ช่วยรัฐมนตรีประจำกระทรวงเกษตรและสหกรณ์	Vice Minister for Agriculture and Cooperatives
๑๐. กระทรวงคมนาคม	ผู้ช่วยรัฐมนตรีประจำกระทรวงคมนาคม	Vice Minister for Transport
๑๑. กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม	ผู้ช่วยรัฐมนตรีประจำกระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม	Vice Minister for Digital Economy and Society
๑๒. กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	ผู้ช่วยรัฐมนตรีประจำกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	Vice Minister for Natural Resources and Environment
๑๓. กระทรวงพลังงาน	ผู้ช่วยรัฐมนตรีประจำกระทรวงพลังงาน	Vice Minister for Energy
๑๔. กระทรวงพาณิชย์	ผู้ช่วยรัฐมนตรีประจำกระทรวงพาณิชย์	Vice Minister for Commerce
๑๕. กระทรวงมหาดไทย	ผู้ช่วยรัฐมนตรีประจำกระทรวงมหาดไทย	Vice Minister for Interior
๑๖. กระทรวงยุติธรรม	ผู้ช่วยรัฐมนตรีประจำกระทรวงยุติธรรม	Vice Minister for Justice
๑๗. กระทรวงแรงงาน	ผู้ช่วยรัฐมนตรีประจำกระทรวงแรงงาน	Vice Minister for Labour
๑๘. กระทรวงวัฒนธรรม	ผู้ช่วยรัฐมนตรีประจำกระทรวงวัฒนธรรม	Vice Minister for Culture

คู่มือคณะกรรมการผู้ช่วยรัฐมนตรี : ๑๐

หน่วยงาน	ภาษาไทย	ภาษาอังกฤษ
๑๙. กระทรวงศึกษาธิการ	ผู้ช่วยรัฐมนตรีประจำ กระทรวงศึกษาธิการ	Vice Minister for Education
๒๐. กระทรวงสาธารณสุข	ผู้ช่วยรัฐมนตรีประจำกระทรวง สาธารณสุข	Vice Minister for Public Health
๒๑. กระทรวงอุตสาหกรรม	ผู้ช่วยรัฐมนตรีประจำกระทรวง อุตสาหกรรม	Vice Minister for Industry

หมวด ๒

แนวทางปฏิบัติเมื่อเข้ารับตำแหน่งแล้ว

๒.๑ สถานะของผู้ช่วยรัฐมนตรี

เนื่องจากการแต่งตั้งผู้ช่วยรัฐมนตรีเป็นการใช้อำนาจของนายกรัฐมนตรีและคณะรัฐมนตรี ในการแต่งตั้งกรรมการในฝ่ายบริหารตามมาตรา ๑๑ (๖)^๑ ของพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๓๔ ไม่ใช่การแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งตามกฎหมาย คณะกรรมการและผู้ช่วยรัฐมนตรีประจำกระทรวงจึงไม่ใช่เจ้าพนักงานตามกฎหมายใด ๆ จึงไม่อาจใช้อำนาจหน้าที่ตามกฎหมายใด ๆ ไม่ว่าต่อข้าราชการหรือบุคคลภายนอกโดยตรง อนึ่ง นายกรัฐมนตรีหรือรัฐมนตรีจะมอบหมายให้ใช้อำนาจตามกฎหมายซึ่งเป็นของนายกรัฐมนตรีหรือรัฐมนตรีก็ได้ เพราะพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๓๔ มาตรา ๓๘ (๑) (๒) และ (๓)^๒ มิได้ให้อำนาจนายกรัฐมนตรีหรือรัฐมนตรีที่จะมอบอำนาจให้ผู้ช่วยรัฐมนตรีปฏิบัติราชการแทน ซึ่งหากฝ่าฝืนก็จะทำให้การปฏิบัติราชการดังกล่าวเสียไปเพราะกระทำลงโดยปราศจากอำนาจ

อนึ่ง เนื่องจากการแต่งตั้งในฝ่ายบริหาร จึงแต่งตั้งให้สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและสมาชิกวุฒิสภาดำรงตำแหน่งไม่ได้ เพราะต้องห้ามตามรัฐธรรมนูญ หากฝ่าฝืนก็จะทำให้สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและสมาชิกวุฒิสภานั้น ต้องสิ้นสมาชิกภาพแล้วแต่กรณี

^๑ มาตรา ๑๑ นายกรัฐมนตรีในฐานะหัวหน้ารัฐบาลมีอำนาจหน้าที่ ดังนี้

(๖) แต่งตั้งผู้ทรงคุณวุฒิเป็นประธานที่ปรึกษา ที่ปรึกษา หรือคณะที่ปรึกษาของนายกรัฐมนตรีหรือเป็นคณะกรรมการเพื่อปฏิบัติราชการใด ๆ และกำหนดอัตราเบี้ยประชุมหรือค่าตอบแทนให้แก่ผู้ซึ่งได้รับแต่งตั้ง

^๒ มาตรา ๓๘ (๑) นายกรัฐมนตรีอาจมอบอำนาจให้รองนายกรัฐมนตรีหรือรัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี

(๒) รัฐมนตรีว่าการกระทรวงอาจมอบอำนาจให้รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวง ปลัดกระทรวง อธิบดี หรือหัวหน้าส่วนราชการซึ่งดำรงตำแหน่งเทียบเท่า หรือผู้ว่าราชการจังหวัด

(๓) รัฐมนตรีว่าการทบวงอาจมอบอำนาจให้รัฐมนตรีช่วยว่าการทบวง ปลัดทบวง อธิบดี หรือหัวหน้าส่วนราชการซึ่งดำรงตำแหน่งเทียบเท่า หรือผู้ว่าราชการจังหวัด

๒.๒ การปฏิบัติหน้าที่ของผู้ช่วยรัฐมนตรี

๒.๒.๑ การปฏิบัติหน้าที่ของผู้ช่วยรัฐมนตรีซึ่งมีสองสถานะ

ในการปฏิบัติหน้าที่ผู้ดำรงตำแหน่งผู้ช่วยรัฐมนตรีต้องปฏิบัติหน้าที่สองสถานะ คือ

(๑) การปฏิบัติหน้าที่ในฐานะคณะกรรมการผู้ช่วยรัฐมนตรี โดยต้องประชุมอย่างน้อยเดือนละครั้ง

(๒) การปฏิบัติหน้าที่ในฐานะผู้ช่วยรัฐมนตรี

(๒.๑) **ผู้ช่วยรัฐมนตรีประจำนายกรัฐมนตรี** อยู่ในบังคับบัญชาของนายกรัฐมนตรี โดยนายกรัฐมนตรีจะมอบหมายให้ผู้ช่วยรัฐมนตรีคนใดคนหนึ่งปฏิบัติภารกิจเฉพาะเรื่องตามที่มอบหมายเป็นกรณีพิเศษ โดยถือว่าเป็นผู้ช่วยรัฐมนตรีประจำนายกรัฐมนตรี และให้รายงานตรงต่อนายกรัฐมนตรีก็ได้

(๒.๒) **ผู้ช่วยรัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี** อยู่ในบังคับบัญชาของนายกรัฐมนตรี รองนายกรัฐมนตรี หรือรัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรีที่นายกรัฐมนตรีมอบหมาย

(๒.๓) **ผู้ช่วยรัฐมนตรีประจำกระทรวง** อยู่ในบังคับบัญชาของรัฐมนตรีว่าการ ในกรณีกระทรวงหนึ่งมีผู้ช่วยรัฐมนตรีมากกว่า ๑ คน รัฐมนตรีว่าการอาจบังคับบัญชาผู้ช่วยรัฐมนตรีทุกคน หรือจะมอบหมายให้รัฐมนตรีช่วยว่าการบังคับบัญชาก็ได้ ตามมาตรา ๓๘ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๓๔ และที่แก้ไขเพิ่มเติม

อนึ่ง ในกรณีที่นายกรัฐมนตรีหรือรัฐมนตรีว่าการ มอบหมายให้รองนายกรัฐมนตรี หรือรัฐมนตรีช่วยว่าการเป็นผู้ดูแลผู้ช่วยรัฐมนตรี นายกรัฐมนตรี หรือรัฐมนตรีว่าการ ควรกำหนดภารกิจและระบบการประสานงานให้ชัดเจนเป็นลายลักษณ์อักษรเพื่อมิให้เกิดความสับสน ซ้ำซ้อน ซึ่งจะกระทบถึงข้าราชการและประชาชน

๒.๒.๒ การปฏิบัติหน้าที่ในมิติต่าง ๆ

(๑) มิติด้านการเมือง

(๑.๑) การประสานงานระหว่างนายกรัฐมนตรี และสำนักนายกรัฐมนตรีกับรัฐมนตรี สำนักงานรัฐมนตรี และกระทรวง ให้เป็นไปตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยคณะกรรมการผู้ช่วยรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๖

(๑.๒) การมอบหมายภารกิจหรืองานใดให้แก่ผู้ช่วยรัฐมนตรี ควรจัดทำเป็นลายลักษณ์อักษร โดยเฉพาะอย่างยิ่งกรณีต้องติดต่อกับข้าราชการและหน่วยงาน ไม่ว่าภายในสำนักนายกรัฐมนตรี ภายในกระทรวง หรือต่างกระทรวง

(๑.๓) ในการติดต่อนัดหมาย ควรติดต่อล่วงหน้าและแสดงเอกสารที่ได้รับมอบหมาย เพื่อให้ข้าราชการหรือหน่วยงานสามารถเตรียมข้อมูลที่เกี่ยวข้องให้พร้อม

(๑.๔) ควรติดตามความเคลื่อนไหวของงานด้านนิติบัญญัติ โดยเฉพาะเรื่องการพิจารณา ร่างกฎหมายในคณะกรรมการธิการ เพื่อรายงานให้รัฐมนตรีทราบและสั่งการต่อไป ในกรณีนี้ ควรประสานงาน อย่างใกล้ชิดกับหน่วยงานที่เป็นเจ้าของร่างกฎหมาย ในกรณีที่มีการแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายแตกต่างกันไป จากที่เสนอจนหน่วยงานเห็นว่ามีความเหมาะสมควรแจ้งให้รัฐมนตรีทราบเพื่อให้รัฐมนตรีแจ้งให้ คณะกรรมการประสานงานสภาผู้แทนราษฎร (ปปส.) ดำเนินการตามที่เหมาะสมต่อไป

☆ ข้อควรระวัง

การประสานงานด้านนิติบัญญัติพึงระมัดระวังมิให้ก้าวล่วงเข้าไปในการทำงานของรัฐสภา

(๒) มิติด้านประชาชน

(๒.๑) การปฏิบัติหน้าที่ในมิติประชาชนต้องให้รัฐมนตรีเป็นผู้มอบอำนาจซึ่งอาจจะเป็น เรื่องการรับฟังข้อเสนอแนะ การรับและพิจารณาเรื่องร้องทุกข์ของประชาชน หรือการอื่นตามที่ได้รับมอบหมาย

(๒.๒) อย่าตกปากรับคำใด ๆ ทั้งสิ้น เพราะผู้ช่วยรัฐมนตรีไม่มีอำนาจกระทำการใด ในลักษณะผูกพันรัฐมนตรี กระทรวง หรือทางราชการ

(๒.๓) ควรต้องขออนุญาตจากรัฐมนตรีก่อนทุกครั้งไป เว้นแต่เป็นกรณีฉุกเฉิน

(๓) มิติด้านกระทรวง

(๓.๑) ผู้ช่วยรัฐมนตรีสามารถเป็นผู้แทนรัฐมนตรีในการเจรจา ร่วมเจรจา หรือหารือในเรื่อง ที่ไม่ก่อให้เกิดพันธะทางกฎหมาย ผูกพันรัฐมนตรี กระทรวง หรือทางราชการ โดยรัฐมนตรีต้อง มอบหมายเป็นลายลักษณ์อักษร

(๓.๒) เข้ารับฟัง ประชุมแทน หรือประชุมร่วมกับรัฐมนตรีในการประชุมต่าง ๆ ของ ฝ่ายบริหารได้ โดยขออนุญาตเป็นลายลักษณ์อักษรจากประธานทุกครั้ง และควรตรวจสอบที่นั่งในการ เข้าประชุมก่อน การเสนอความเห็นต้องขอและได้รับอนุญาตจากประธานที่ประชุมก่อน

☆ ข้อควรระวัง

ข้อนี้ไม่ได้ใช้กับฝ่ายนิติบัญญัติ เพราะการเข้าร่วมประชุมของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร และสมาชิกวุฒิสภาให้ใช้ข้อบังคับการประชุมรัฐสภา

(๔) มิติด้านต่างประเทศ

(๔.๑) เข้าประชุมแทน หรือเข้าประชุมร่วมกับรัฐมนตรีในการประชุมกับต่างประเทศ หรือระหว่างประเทศ โดยมีหนังสือมอบหมายเป็นลายลักษณ์อักษรจากรัฐมนตรี

(๔.๒) ไม่สามารถก่อพันธุผูกพันทางกฎหมายใด ๆ

(๔.๓) ให้ปฏิบัติตามแนวทางระเบียบประเพณีที่กระทรวงการต่างประเทศกำหนด

(๕) มิติด้านข้าราชการ

(๕.๑) ประสานงานกับข้าราชการทั้งประจำและการเมืองในกระทรวงเพื่อให้ภารกิจที่ได้รับมอบหมายเป็นไปด้วยความเรียบร้อย

(๕.๒) ห้ามสั่งการ หรือใช้อำนาจบังคับบัญชาข้าราชการ และห้ามก้าวล่วงในการ แต่งตั้งโยกย้าย

(๕.๓)ใช้อำนาจแทนรัฐมนตรีตามกฎหมายไม่ได้ เนื่องจากตามพระราชบัญญัติ ระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๓๔ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ไม่ได้กำหนดให้รัฐมนตรี มอบอำนาจให้ผู้ช่วยรัฐมนตรีไว้

(๖) มิติด้านสังคม

การปฏิบัติหน้าที่แทนรัฐมนตรีในงานพิธีการของทางราชการ หรือเอกชน หรืองาน สังคม ซึ่งหมายถึงงานพิธีการทั่ว ๆ ไป เช่น พิธีเปิดงานหรือกิจการต่าง ๆ ที่ไม่ขัดต่อกฎหมาย ระเบียบแบบแผนของทางราชการ หรือขนบธรรมเนียมประเพณีอันดีงามของไทย

★ ข้อควรระวัง

๑. ผู้ช่วยรัฐมนตรี**ไม่สามารถ**ปฏิบัติหน้าที่แทนรัฐมนตรีในการเข้าเฝ้าฯ รับเสด็จในโอกาส งานพระราชพิธีหรือรัฐพิธีต่าง ๆ ได้ เนื่องจากรัฐมนตรีได้รับพระมหากรุณาธิคุณโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งตามรัฐธรรมนูญให้มีหน้าที่บริหารราชการแผ่นดิน จึงมีตำแหน่งเฝ้าฯ โดยตรง เพื่อกราบบังคมทูลฯ เกี่ยวกับข้อราชการ หรือการบริหารราชการแผ่นดินอันเป็นไปตามโบราณ ประเพณี

๒. กรณีได้รับมอบให้ปฏิบัติหน้าที่แทนรัฐมนตรีในงานพิธีการอื่นนอกจากพระราชพิธี หรือ รัฐพิธีควรประสานงานและแจ้งเจ้าภาพให้ทราบล่วงหน้า

(๗) มิติด้านอื่น ๆ

ในกรณีที่นายกรัฐมนตรี และรัฐมนตรี ได้ริเริ่มนโยบายใหม่ ๆ ซึ่งต้องการการกำหนดรายละเอียดเพื่อให้นำไปปฏิบัติได้ คณะกรรมการผู้ช่วยรัฐมนตรีควรรับผิดชอบในการประสานงาน เพื่อให้นโยบายกว้าง ๆ เหล่านี้ มีรายละเอียดการปฏิบัติที่นำไปสู่การปฏิบัติที่มีผล ในกรณี อาจมีการศึกษาและวิจัย และจัดให้มีการประชุมเพื่อประสานงาน

๒.๒.๓ ข้อแนะนำอื่น ๆ ในการปฏิบัติหน้าที่

(๑) ไม่ควรให้สัมภาษณ์ใด ๆ ในเรื่องนโยบายรัฐบาล หรือกระทรวง เว้นแต่ได้รับมอบหมายจากนายกรัฐมนตรี รองนายกรัฐมนตรี หรือรัฐมนตรี

(๒) ศึกษาแนวนโยบายพื้นฐานแห่งรัฐ นโยบายรัฐบาล แนวนโยบายนายกรัฐมนตรี รองนายกรัฐมนตรี และรัฐมนตรี

(๓) ศึกษางานในกระทรวง

(๔) ศึกษากระบวนการตัดสินใจของคณะรัฐมนตรี

(๕) ศึกษากระบวนการงานด้านรัฐสภา

๒.๓ วินัยของผู้ช่วยรัฐมนตรี

ผู้ช่วยรัฐมนตรีต้องปฏิบัติตามวินัย ดังนี้

๒.๓.๑ ชื่อสัตย์ สุจริต

๒.๓.๒ รักษาประโยชน์และความลับของทางราชการ

๒.๓.๓ ไม่ให้สัมภาษณ์ในเรื่องนโยบายของรัฐบาล หรือกระทรวง เว้นแต่จะได้รับมอบหมายจากรัฐมนตรี

๒.๓.๔ ดำรงตนเหมาะสมแก่ตำแหน่งหน้าที่

๒.๓.๕ ไม่ก้าวร้าวงานราชการประจำ

๒.๓.๖ ไม่แทรกแซงการแต่งตั้ง โยกย้าย และการบริหารงานบุคคล

๒.๓.๗ ไม่ใช่ตำแหน่งหน้าที่เอื้อประโยชน์ต่อตนเอง หรือผู้อื่น โดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย

๒.๓.๘ ต้องไม่ดำรงตำแหน่งกรรมการ หรือที่ปรึกษาของรัฐวิสาหกิจ องค์กรมหาชน หรือองค์กรอื่นของรัฐ เว้นแต่การเป็นกรรมการตามที่กฎหมายบัญญัติ หรือได้รับแต่งตั้งในการบริหารราชการแผ่นดิน

๒.๓.๙ ต้องไม่เป็นคู่สัญญาอันมีลักษณะเป็นการผูกขาดตัดตอน หรือมีผลประโยชน์ใด ๆ ขัดหรือแย้งกับส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ องค์การมหาชน หรือองค์กรอื่นของรัฐ

สิ่งที่ต้องทราบ

๑. กรรมการผู้ช่วยรัฐมนตรีผู้ใดฝ่าฝืนวินัย นายกรัฐมนตรีจะมีคำสั่งให้ผู้นั้นพ้นจากตำแหน่ง โดยดำเนินการสอบสวนหรือไม่ก็ได้
๒. หากการฝ่าฝืนวินัยอาจเข้าข่ายเป็นความผิดทางอาญา ให้ส่งเรื่องให้พนักงานสอบสวนดำเนินคดีด้วย

๒.๔ การบังคับบัญชา

- ๒.๔.๑ ผู้ช่วยรัฐมนตรีประจำกระทรวงให้อยู่ในบังคับบัญชาของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงที่ได้รับมอบหมายให้ไปประจำอยู่ด้วย
- ๒.๔.๒ ผู้ช่วยรัฐมนตรีที่มีได้มอบหมายให้ปฏิบัติหน้าที่ประจำกระทรวงใดและผู้ช่วยรัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรีให้อยู่ในบังคับบัญชาของรองนายกรัฐมนตรีหรือรัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรีคนหนึ่งตามที่นายกรัฐมนตรีมอบหมาย

๒.๕ การยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน

กรรมการผู้ช่วยรัฐมนตรีเป็นตำแหน่งที่จะต้องยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน ตามประกาศคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ เรื่อง กำหนดตำแหน่งของ เจ้าพนักงานของรัฐซึ่งจะต้องยื่นบัญชีทรัพย์สินและหนี้สินตามมาตรา ๑๐๓ พ.ศ. ๒๕๖๑^๓ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑^๔

การแสดงทรัพย์สินจะต้องแสดงทั้งของตน คู่สมรส และบุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะ ต่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. โดยคู่สมรสให้หมายความรวมถึง ผู้ซึ่งอยู่กินกันฉันสามีภริยา โดยไม่ได้จดทะเบียนสมรสด้วย ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. กำหนด

^๓ <https://spm.e-office.cloud/d/68a397a7>

^๔ <https://spm.e-office.cloud/d/01648acf>

ผู้ช่วยรัฐมนตรีจะต้องยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินพร้อมเอกสารประกอบจำนวน ๒ ชุด ชุดหนึ่งเป็นต้นฉบับ อีกชุดหนึ่งเป็นสำเนาคู่ฉบับ โดยใช้แบบบัญชีทรัพย์สินและหนี้สินตามประกาศ ป.ป.ช. โดยผู้ยื่นบัญชีสามารถยื่นบัญชีทรัพย์สินและหนี้สินได้ด้วยวิธีการใดวิธีการหนึ่ง ดังต่อไปนี้ (๑) จัดส่งด้วยตนเอง หรือมอบหมายให้บุคคลอื่นจัดส่งแทน (๒) จัดส่งทางไปรษณีย์ลงทะเบียนตอบรับ (๓) ยื่นบัญชีด้วยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์^๕ ดังนี้

๑. ยื่นพร้อมหลักฐานที่พิสูจน์ความอยู่จริงของทรัพย์สินและหนี้สิน
๒. หลักฐานการเสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาในรอบปีภาษีที่ผ่านมา
๓. ผู้ยื่นต้องลงลายมือชื่อกำกับไว้ในบัญชีทรัพย์สินและหนี้สินและสำเนาหลักฐานที่ยื่นทุกหน้า
๔. ต้องจัดทำรายละเอียดเอกสารประกอบบัญชีทรัพย์สินและหนี้สินที่ยื่นด้วย
๕. ทรัพย์สินและหนี้สินที่แสดงให้รวมทั้งทรัพย์สินและหนี้สินในต่างประเทศและให้รวมถึงทรัพย์สินของบุคคลดังกล่าวที่มอบหมายให้อยู่ในความครอบครองหรือดูแลของบุคคลอื่นไม่ว่าทางตรงหรือทางอ้อม

๖. ระยะเวลา การขยายระยะเวลา และวิธีการยื่น ให้เป็นไปตามที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. กำหนด ซึ่งต้องยื่นภายในกำหนดเวลา ดังนี้

๖.๑ ในกรณีที่เป็นการเข้ารับตำแหน่ง ให้ยื่นภายในหกสิบวันนับแต่วันถัดจากวันเข้ารับตำแหน่ง

๖.๒ ในกรณีที่เป็นการพ้นจากตำแหน่งหรือพ้นจากการเป็นเจ้าหน้าที่รัฐ ให้ยื่นภายในหกสิบวันนับแต่วันถัดจากวันพ้นจากตำแหน่งหรือพ้นจากการเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐ

๖.๓ ในกรณีทุกสามปีตลอดเวลาที่ยังดำรงตำแหน่งเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐ ให้ยื่นภายในหกสิบวันนับแต่วันถัดจากวันดำรงตำแหน่งครบทุกสามปี

๗. ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองให้ยื่นเมื่อเข้ารับตำแหน่งและพ้นจากตำแหน่ง

๘. ผู้ดำรงตำแหน่งระดับสูง ผู้ดำรงตำแหน่งอื่นตามที่กฎหมายกำหนด เช่น **ตำแหน่งกรรมการผู้ช่วยรัฐมนตรี** เป็นต้น ให้ยื่นเมื่อเข้ารับตำแหน่ง และเมื่อพ้นจากการเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐและทุก ๓ ปี ตลอดเวลาที่ดำรงตำแหน่งเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐ

^๕ <https://spm.e-office.cloud/d/70f8a88a>

หมวด ๓

การประชุมคณะกรรมการผู้ช่วยรัฐมนตรี

๓.๑ ระบบการประชุม

วัน เวลา และสถานที่

วัน เวลา และสถานที่ประชุม ให้เป็นไปตามที่คณะกรรมการผู้ช่วยรัฐมนตรีพิจารณากำหนด

✧ คู่มือฯ ฉบับเดิมกำหนดว่าผู้ช่วยรัฐมนตรีควรประชุมทุกวันพุธ เวลา ๐๙.๓๐ น. ณ ห้องประชุมในทำเนียบรัฐบาล เพื่อให้คณะกรรมการผู้ช่วยรัฐมนตรีสามารถประชุมปรึกษาเกี่ยวกับเรื่องที่นายกรัฐมนตรีได้มอบหมายคณะกรรมการผู้ช่วยรัฐมนตรีดำเนินการ และเรื่องที่นายกรัฐมนตรีหยิบยกขึ้นในที่ประชุมคณะรัฐมนตรีเมื่อวันอังคารและยังไม่มีผู้รับผิดชอบ เพื่อนำมาดำเนินการให้เป็นรูปธรรม

✧ จากการดำเนินการของคณะกรรมการผู้ช่วยรัฐมนตรีที่ผ่านมา คณะกรรมการผู้ช่วยรัฐมนตรีจะจัดให้มีการประชุมเดือนละครั้ง โดยจะเปลี่ยนสถานที่ประชุมไปยังกระทรวงต่าง ๆ เพื่อรับทราบข้อมูลการดำเนินงานของแต่ละกระทรวง และแลกเปลี่ยนความคิดเห็น รวมถึงให้ข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์ต่อการดำเนินงานของกระทรวงด้วย

ผู้เข้าร่วมประชุม

- กรรมการผู้ช่วยรัฐมนตรีทุกคน
- เลขานุการและผู้ช่วยเลขานุการ
 - รองเลขาธิการนายกรัฐมนตรีที่นายกรัฐมนตรีมอบหมาย เป็นเลขานุการ
 - ผู้ช่วยเลขานุการ ไม่เกิน ๒ คน ที่คณะกรรมการผู้ช่วยรัฐมนตรีแต่งตั้งโดยความเห็นชอบของนายกรัฐมนตรี

• ข้าราชการประจำ

- ผู้แทนสำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรี
- ผู้แทนสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี
- อาจเชิญส่วนราชการอื่นเข้าร่วมประชุมในกรณีที่มีความจำเป็นเป็นครั้งคราว

• ข้าราชการการเมือง

- ผู้แทนโฆษกประจำสำนักนายกรัฐมนตรี

การเลือกประธานที่ประชุม

ที่ประชุมคณะกรรมการผู้ช่วยรัฐมนตรีจะเลือกผู้ช่วยรัฐมนตรีคนหนึ่งเป็นประธานในที่ประชุม เฉพาะคราวนั้น โดยการเลือกจะกระทำล่วงหน้าหนึ่งครั้งการประชุม เพื่อให้ผู้ช่วยรัฐมนตรีที่จะต้องปฏิบัติหน้าที่ประธานทราบล่วงหน้าและสามารถเตรียมความพร้อมได้

ระเบียบวาระการประชุม

ฝ่ายเลขานุการฯ จะจัดส่งระเบียบวาระการประชุมให้ผู้ช่วยรัฐมนตรีก่อนวันที่กำหนดให้มีการประชุม

การเสนอเรื่องเข้าสู่ระเบียบวาระการประชุม

ผู้ช่วยรัฐมนตรีที่ประสงค์จะเสนอเรื่องให้คณะกรรมการผู้ช่วยรัฐมนตรีพิจารณา ต้องส่งเรื่องไปที่ฝ่ายเลขานุการฯ โดยฝ่ายเลขานุการฯ จะตรวจสอบและจัดทำบัญชีรายชื่อเสนอให้ผู้ช่วยรัฐมนตรี ที่ได้รับเลือกให้เป็นประธานในการประชุมครั้งต่อไป เป็นผู้พิจารณาและสั่งบรรจุในวาระการประชุม

รายงานการประชุม

รายงานการประชุมที่ได้รับการรับรองแล้ว จะต้องนำเสนอนายกรัฐมนตรีทราบ

๓.๒ การประชุมครั้งแรก

สิ่งที่ต้องทราบ

๑. การประชุมคณะกรรมการผู้ช่วยรัฐมนตรีครั้งแรก จะมีขึ้นภายหลังจากมีการประกาศรายชื่อคณะกรรมการผู้ช่วยรัฐมนตรีในราชกิจจานุเบกษาแล้ว อย่างน้อย ๒๕ คน
๒. คณะกรรมการผู้ช่วยรัฐมนตรีจะประชุมอย่างน้อยเดือนละครั้ง

เรื่องที่ปรากฏในระเบียบวาระการประชุมคณะกรรมการผู้ช่วยรัฐมนตรีครั้งแรก

๓.๒.๑ แนวทางการประชุมคณะกรรมการผู้ช่วยรัฐมนตรี

- (๑) วัน เวลา และสถานที่ประชุม
- (๒) การเลือกประธานที่ประชุม
- (๓) ผู้เข้าร่วมประชุม
- (๔) การจัดระเบียบวาระการประชุม

๓.๒.๒ แนวทางปฏิบัติของคณะรัฐมนตรี

วาระนี้จะเป็นการแจ้งแนวทางปฏิบัติในเรื่องสำคัญที่เกี่ยวกับราชการของคณะรัฐมนตรีให้คณะกรรมการผู้ช่วยรัฐมนตรีทราบ เช่น ราชการของคณะรัฐมนตรีที่เกี่ยวกับราชการในพระองค์ ราชการของคณะรัฐมนตรีที่เกี่ยวกับฝ่ายนิติบัญญัติ กระบวนการตัดสินใจของคณะรัฐมนตรีการมอบอำนาจของคณะรัฐมนตรี และอื่น ๆ

๓.๒.๓ แนวทางปฏิบัติของคณะกรรมการผู้ช่วยรัฐมนตรี

วาระนี้จะเป็นการหารือและกำหนดแนวทางการปฏิบัติและวิธีการทำงานของคณะกรรมการผู้ช่วยรัฐมนตรีเกี่ยวกับเรื่องต่าง ๆ เช่น การประสานงานเพื่อการนำนโยบายที่ได้รับมอบหมายจากนายกรัฐมนตรี รองนายกรัฐมนตรี หรือรัฐมนตรี ไปสู่การปฏิบัติ การรักษาความลับของทางราชการ การห้ามนำเอกสารลับของทางราชการ หรือระเบียบวาระการประชุมคณะรัฐมนตรีไปเผยแพร่ และการให้สัมภาษณ์ต่อสื่อมวลชน เป็นต้น

๓.๒.๔ การมอบหมายให้ผู้ช่วยรัฐมนตรีตรวจพิจารณามติคณะกรรมการผู้ช่วยรัฐมนตรี

ในการยกร่างมติคณะกรรมการผู้ช่วยรัฐมนตรีในวาระเพื่อพิจารณาทุกเรื่องนั้น เพื่อความรอบคอบและถูกต้อง สำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรีจะเสนอในการประชุมคณะกรรมการผู้ช่วยรัฐมนตรีครั้งแรกให้คณะกรรมการผู้ช่วยรัฐมนตรีมีมติมอบหมายให้ผู้ช่วยรัฐมนตรีผู้ใดคนหนึ่งเป็นผู้ดำเนินการตรวจสอบก่อนดำเนินการต่อไป

๓.๓ การจัดระเบียบวาระการประชุม

สำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรี ในฐานะฝ่ายเลขานุการของที่ประชุม จะพิจารณาการจัดระเบียบวาระการประชุม ดังนี้

- ๓.๓.๑ วาระการเลือกประธานการประชุมที่จะมีขึ้นครั้งต่อไป
- ๓.๓.๒ วาระประธานแจ้งต่อที่ประชุม (ถ้ามี)
- ๓.๓.๓ วาระรับรองรายงานการประชุม
- ๓.๓.๔ วาระเรื่องที่นายกรัฐมนตรีมอบหมาย (ถ้ามี)
- ๓.๓.๕ วาระเพื่อทราบ
- ๓.๓.๖ วาระเพื่อพิจารณา
- ๓.๓.๗ วาระการติดตามและประเมินผลการดำเนินการ
- ๓.๓.๘ เรื่องอื่นๆ (ถ้ามี)

๓.๔ ลำดับการประชุม

๓.๔.๑ วาระการเลือกประธานการประชุมที่จะมีขึ้นครั้งต่อไป

เป็นการเลือกผู้ช่วยรัฐมนตรีที่จะปฏิบัติหน้าที่ประธานที่ประชุมคณะกรรมการผู้ช่วยรัฐมนตรีที่จะมีขึ้นในครั้งต่อไป

๓.๔.๒ วาระประธานแจ้งต่อที่ประชุม (ถ้ามี)

เป็นเรื่องที่ประธานแจ้งให้คณะกรรมการผู้ช่วยรัฐมนตรีเพื่อทราบ หรือเพื่อหารือ และ/หรือ เรื่องที่ประธานขอให้ผู้ช่วยรัฐมนตรีรายงานเกี่ยวกับปัญหาเร่งด่วนเพื่อการติดตามเรื่อง

๓.๔.๓ วาระรับรองรายงานการประชุม

เป็นการรับรองรายงานการประชุมครั้งที่ผ่านมา ซึ่งได้จัดส่งให้ผู้ช่วยรัฐมนตรีแต่ละคน ตรวจพิจารณาล่วงหน้าพร้อมกับระเบียบวาระการประชุม ทั้งนี้ รายงานการประชุมที่ได้รับการรับรองแล้วจะเสนอนายกรัฐมนตรีทราบต่อไปทุกครั้ง

๓.๔.๔ วาระเรื่องที่นายกรัฐมนตรีมอบหมาย (ถ้ามี)

ได้แก่ เรื่องที่นายกรัฐมนตรีได้มอบหมายให้คณะกรรมการผู้ช่วยรัฐมนตรีดำเนินการในการประชุมคณะรัฐมนตรีครั้งที่ผ่านมา

๓.๔.๕ วาระเพื่อทราบ

เรื่องทั่ว ๆ ไป ซึ่งประธานที่ประชุมได้พิจารณาแล้วเห็นว่าไม่มีประเด็นขัดแย้งหรือข้อพิจารณาอื่นใดและสามารถนำเสนอคณะกรรมการผู้ช่วยรัฐมนตรีทราบได้ หากผู้ช่วยรัฐมนตรีมีข้อท้วงติง หรือความเห็นแตกต่างจะสามารถยกขึ้นมาพิจารณาในที่ประชุมได้

๓.๔.๖ วาระเพื่อพิจารณา

เป็นเรื่องที่ประธานพิจารณาแล้วมีคำสั่งให้เสนอคณะกรรมการผู้ช่วยรัฐมนตรีพิจารณา

๓.๔.๗ วาระการติดตามและประเมินผลการดำเนินการ

เป็นการรายงานผลการดำเนินการในเรื่องต่าง ๆ เพื่อที่ประชุมคณะกรรมการผู้ช่วยรัฐมนตรีได้มีมติมอบหมายให้ผู้ช่วยรัฐมนตรีไปดำเนินการ

๓.๔.๘ เรื่องอื่น ๆ (ถ้ามี)

เป็นวาระที่มีผู้ช่วยรัฐมนตรีเสนอขึ้นในที่ประชุมเพื่อให้คณะกรรมการผู้ช่วยรัฐมนตรีทราบหรือพิจารณา ซึ่งเป็นเรื่องที่ไม่ปรากฏในวาระการประชุม

๓.๕ การลาประชุม

ผู้ช่วยรัฐมนตรีควรแจ้งให้สำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรีทราบเป็นหนังสือ เพื่อสำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรีจะได้รายงานให้ประธานทราบ และใช้เป็นหลักฐานในการจัดทำรายงานการประชุมคณะกรรมการผู้ช่วยรัฐมนตรี ซึ่งจะต้องแสดงรายชื่อผู้ช่วยรัฐมนตรีที่เข้าร่วมประชุมและไม่เข้าร่วมประชุมด้วย

๓.๖ เจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานในการประชุม

ในการประชุมคณะกรรมการผู้ช่วยรัฐมนตรี สำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรี ในฐานะฝ่ายเลขานุการของที่ประชุม จะได้จัดเจ้าหน้าที่ฝ่ายต่าง ๆ เพื่อทำหน้าที่ประสานงานและอำนวยความสะดวกให้การประชุมคณะกรรมการผู้ช่วยรัฐมนตรีเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและราบรื่น ได้แก่ การศึกษา วิเคราะห์และจัดทำความเห็นประกอบการพิจารณา การจัดทำวาระ/เอกสารการประชุม การจัดทำรายงานการประชุม การใช้อุปกรณ์เทคโนโลยีสารสนเทศและซอฟต์แวร์ การติดต่อประสานงาน การต้อนรับและอำนวยความสะดวกแก่ผู้ช่วยรัฐมนตรี ผู้เข้าร่วมประชุม และผู้ชี้แจงตลอดการประชุม

หมวด ๔

เรื่องนำรัฐสำหรับผู้ช่วยรัฐมนตรี

๔.๑ คำตอบแทน

๔.๑.๑ เบี้ยประชุมรายครั้ง

คณะกรรมการผู้ช่วยรัฐมนตรีและเลขานุการจะได้รับเบี้ยประชุมเป็นรายครั้งตามอัตราที่กฎหมายว่าด้วยเบี้ยประชุมกรรมการ การรับเบี้ยประชุมให้รับจากสำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรี

๔.๑.๒ คำตอบแทนรายเดือน

ผู้ช่วยรัฐมนตรีจะได้รับคำตอบแทนเป็นรายเดือนตามที่กระทรวงการคลังกำหนดโดยความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรี

๔.๒ สิทธิประโยชน์และเกียรติยศอื่น ๆ

๔.๒.๑ การขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์

ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์อันเป็นที่เชิดชูยิ่งช้างเผือกและเครื่องราชอิสริยาภรณ์อันมีเกียรติยศยิ่งมงกุฎไทย พ.ศ. ๒๕๖๔ ซึ่งประกาศในราชกิจจานุเบกษา เมื่อวันที่ ๖ ตุลาคม ๒๕๖๔ กำหนด ดังนี้

๑. ข้อ ๑๔ ให้หัวหน้าหน่วยงานของรัฐและบุคคลดังต่อไปนี้เป็นผู้เสนอรายชื่อและรับรองคุณสมบัติและคุณลักษณะตามข้อ ๘ และข้อ ๑๒ ของบุคคลที่สมควรได้รับการเสนอขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ตามบัญชีท้ายระเบียบนี้

(๑) นายกรัฐมนตรี สำหรับรัฐมนตรี และผู้ช่วยรัฐมนตรี

๒. บัญชีท้ายระเบียบฯ บัญชี ๒ การขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ให้แก่ข้าราชการการเมือง ผู้ช่วยรัฐมนตรี ผู้แทนการค้าไทย กรรมการประสานงานสภาผู้แทนราษฎร และกรรมการประสานงานวุฒิสภา กำหนดหลักเกณฑ์และเงื่อนไขไว้ ดังนี้

ตำแหน่ง	เครื่องราชอิสริยาภรณ์ ที่ขอพระราชทาน		เงื่อนไขและระยะเวลา การเลื่อนชั้นตรา	หมายเหตุ
	เริ่มต้นขอ	เลื่อนได้ถึง		
ผู้ช่วย รัฐมนตรี	ต.ม.	ป.ช.	๑. ต.ม. - ป.ม. ปีเว้นปี ๒. ได้ ป.ม. มาแล้ว ไม่น้อยกว่า ๓ ปีบริบูรณ์ ขอ ป.ช.	ต้องมีระยะเวลาการ ดำรงตำแหน่งติดต่อกัน มาแล้วไม่น้อยกว่า ๙๐ วันหรือดำรงตำแหน่ง หลายตำแหน่งรวมกัน มาแล้วไม่น้อยกว่า ๑๒๐ วันนับตั้งแต่วันที่ ดำรงตำแหน่งจนถึงวัน ก่อนวันพระราชพิธี เฉลิมพระชนมพรรษา ของปีที่จะขอพระราชทาน และให้ขอได้เฉพาะผู้ที่ ได้รับเงินเดือนหรือ ค่าตอบแทนเป็นราย เดือนจากงบประมาณ แผ่นดิน

๔.๒.๒ การจัดทำบัตรประจำตัวเจ้าหน้าที่ของรัฐ

พระราชกฤษฎีกากำหนดให้เจ้าหน้าที่ของรัฐและผู้มีอำนาจออกบัตรประจำตัวเจ้าหน้าที่ของรัฐตามพระราชบัญญัติบัตรประจำตัวเจ้าหน้าที่ของรัฐ พ.ศ. ๒๕๔๒ (ฉบับที่ ๑๒) พ.ศ. ๒๕๕๕ กำหนดให้กรรมการผู้ช่วยรัฐมนตรีเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐและนายกรัฐมนตรีเป็นผู้มีอำนาจออกบัตรประจำตัวเจ้าหน้าที่ของรัฐ

โดยให้ผู้ช่วยรัฐมนตรีส่งแบบคำขอมีบัตรประจำตัวตามแบบที่แนบท้ายหนังสือนี้ เพื่อสำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรีดำเนินการจัดทำบัตรประจำตัวต่อไป

๔.๒.๓ การใช้บัตรแสดงตนและบัตรอนุญาตนำยานพาหนะผ่านเข้า – ออก บริเวณทำเนียบรัฐบาล

เพื่อเป็นการแสดงฐานะของบุคคล และเป็นไปตามมาตรการรักษาความปลอดภัยบริเวณทำเนียบรัฐบาล สำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรี จะดำเนินการ ดังนี้

(๑) จัดทำบัตรแสดงตนให้แก่ผู้ช่วยรัฐมนตรีทุกคนตามจำนวนที่รัฐมนตรีแจ้ง โดยบัตรดังกล่าวมีอายุการใช้งานตามที่สำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรีกำหนด

(๒) จัดทำบัตรอนุญาตนำยานพาหนะผ่านเข้า – ออก บริเวณทำเนียบรัฐบาลสำหรับรถยนต์ของผู้ช่วยรัฐมนตรี ๑ คน ซึ่งบัตรอนุญาตดังกล่าวจะมีอายุการใช้งานเป็นเวลา ๑ ปี

สิ่งที่ต้องทราบ

๑. ติดบัตรแสดงตนให้เห็นได้โดยชัดเจน และตลอดเวลาที่อยู่ในบริเวณทำเนียบรัฐบาล
๒. ติดบัตรอนุญาตนำยานพาหนะผ่านเข้า – ออก บริเวณกระจกหน้าต่างด้านซ้ายในระดับที่สามารถเห็นได้โดยชัดเจน

๔.๒.๔ การเทียบตำแหน่งกรรมการผู้ช่วยรัฐมนตรีและผู้ช่วยรัฐมนตรี

ตามหนังสือกระทรวงการคลัง ที่ กค ๐๔๐๖.๖/ว ๑๐๔ ลงวันที่ ๒๒ กันยายน ๒๕๕๑ ได้เทียบตำแหน่งกรรมการผู้ช่วยรัฐมนตรีและผู้ช่วยรัฐมนตรีเท่ากับข้าราชการพลเรือนตำแหน่งประเภทบริหารระดับสูง

๔.๓ การแต่งกายในโอกาสเข้าร่วมงานพระราชพิธีหรือรัฐพิธี

ความหมายของพระราชพิธีและรัฐพิธี

พระราชพิธี งานที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ กำหนดไว้เป็นประจำตามราชประเพณี ซึ่งจะเสด็จพระราชดำเนินไปทรงประกอบพระราชพิธีด้วยพระองค์เอง หรือจะทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ผู้แทนพระองค์ไปปฏิบัติพระราชกรณียกิจแทนพระองค์แล้วแต่กรณี โดยก่อนถึงงานพระราชพิธีจะทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้มีหมายกำหนดการพระราชพิธีดังกล่าว ทั้งนี้ ผู้มีตำแหน่งเฝ้าฯ มีหน้าที่จะต้องไปเข้าเฝ้าฯ ในพระราชพิธีดังกล่าว เว้นแต่จะทรงกำหนดเป็นพระราชพิธีส่วนพระองค์หรือเป็นการภายใน อนึ่ง ในช่วงโอกาสสำคัญ อาจทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้มีพระราชพิธีเนื่องในโอกาสมหามงคลนั้น ๆ เพิ่มจากพระราชพิธี

ประจำปีดังกล่าวที่ผ่านมา ได้แก่ พระราชพิธีฉลองสิริราชสมบัติครบ ๖๐ ปี และพระราชพิธีมหามงคลเฉลิมพระชนมพรรษา ๘๐ พรรษา ๕ ธันวาคม ๒๕๕๐ โดยก่อนวันพระราชพิธีจะมีหมายกำหนดการ (เป็นเอกสารแจ้งกำหนดขั้นตอนของงานพระราชพิธีโดยเฉพาะ) ในการเสด็จฯ ไปทรงประกอบพระราชกรณียกิจ ซึ่งโดยปกติแล้วคณะรัฐมนตรี และผู้มีตำแหน่งตามที่กำหนดให้เฝ้าฯ ต้องมีหน้าที่ไปเข้าเฝ้าฯ ในพระราชพิธีด้วย ยกเว้นพระราชพิธีส่วนพระองค์หรือเป็นการภายในพระราชพิธีที่บุคคลสำคัญหรือมีตำแหน่งต้องไปเข้าเฝ้าฯ ได้แก่ พระราชพิธีฉัตรมงคล พระราชพิธีเฉลิมพระชนมพรรษา พระราชพิธีทรงบำเพ็ญพระราชกุศลถวายผ้าพระกฐิน เป็นต้น

รัฐพิธี งานที่รัฐบาลกราบบังคมทูลพระกรุณาขอพระราชทานพระมหากรุณาให้ทรงรับไว้เป็นงานรัฐพิธี มีหมายกำหนดการที่กำหนดไว้เป็นประจำเช่นเดียวกับพระราชพิธี ซึ่งพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวจะเสด็จพระราชดำเนินไปทรงเป็นประธานในพิธีหรือทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้มีผู้แทนพระองค์ไปในการประกอบรัฐพิธีดังกล่าวแล้วแต่กรณี ซึ่งเห็นได้ว่าแตกต่างจากพระราชพิธีที่ว่าแทนที่พระมหากษัตริย์จะทรงกำหนด กลับเป็นว่ารัฐบาลเป็นฝ่ายกำหนดแล้วขอพระราชทานเชิญเสด็จพระราชดำเนิน นอกจากนี้ จะมีรัฐพิธีที่สำคัญและไม่ได้จัดขึ้นเป็นประจำ ได้แก่ การเสด็จพระราชดำเนินทรงเปิดประชุมรัฐสภา ซึ่งจะมีขึ้นหลังจากมีการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแล้ว และได้นำความกราบบังคมทูลพระกรุณาขอพระราชทานเชิญเสด็จพระราชดำเนินทรงเป็นองค์ประธานเปิดประชุมรัฐสภาสมัยประชุมสามัญครั้งแรก ซึ่งรัฐพิธีในปัจจุบันที่คณะรัฐมนตรีและบุคคลสำคัญต้องไปเข้าเฝ้าฯ ได้แก่ วันสมเด็จพระนเรศวรมหาราช (วันกองทัพไทย) วันพระบาทสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลกมหาราช และวันที่ระลึกจักรีบรมราชวงศ์ วันปิยมหาราช และวันรัฐธรรมนูญ เป็นต้น

การแต่งกาย การแต่งกายในโอกาสเข้าร่วมงานพระราชพิธี งานรัฐพิธี หรืองานสำคัญต่าง ๆ หลักสำคัญที่ต้องยึดถือปฏิบัติ คือ หมายกำหนดการ สำหรับผู้ช่วยรัฐมนตรีไม่มีข้อกำหนดในเรื่องการแต่งกาย หรือเครื่องแบบไว้เป็นการเฉพาะ หากจะต้องเข้าเฝ้าฯ ให้แต่งกาย ดังนี้

ในฐานะที่เคยเป็นข้าราชการ รวมถึงผู้ที่เคยดำรงตำแหน่งข้าราชการการเมืองและพนักงานของรัฐที่มีกฎหมายกำหนดเกี่ยวกับเครื่องแบบไว้ หากเป็นข้าราชการนอกประจำการให้แต่งกายตามหมายกำหนดการ หรือหมายรับสั่งของสำนักพระราชวัง โดยมีลักษณะและส่วนประกอบเช่นเดียวกับขณะประจำการ เพียงแต่ติดเครื่องหมาย นก (นอ - กอ อันหมายถึง นอกประจำการ ทำด้วยโลหะโปร่งสีทองสูง ๒ เซนติเมตร) ดังนี้

- อดีตข้าราชการการเมือง ให้ติด “นก” ที่อกเสื้อเบื้องขวา
- อดีตข้าราชการพลเรือน ให้ติด “นก” ที่ปกคอเสื้อด้านหน้าข้างขวา

ในฐานะอื่น (ผู้ที่มีใช้ข้าราชการและไม่อยู่ในกฎหมายหรือข้อบังคับของทางราชการให้มี
เครื่องแบบเฉพาะการแต่งกายเข้าเฝ้าฯ ในโอกาสต่าง ๆ สามารถแต่งกายด้วยเครื่องแบบพิธีการ)
ให้แต่งกายด้วยชุดขอเฝ้าฯ ดังนี้

บุรุษ ให้แต่งกายด้วยชุดขอเฝ้าฯ เต็มยศ ชุดขอเฝ้าฯ ครึ่งยศ ชุดขอเฝ้าฯ ปกติขาว แล้วแต่กรณี
ลักษณะคือ เสื้อนอกเป็นเสื้อคอปิดสีขาวแบบราชการ แนวนอกมีกระดุมสีทองขนาดใหญ่ ๕ เม็ด
กางเกงขายาวแบบสากลไม่พับปลายขา โดยมีเครื่องประกอบชุด คือ ดุมเสื้อ (เป็นดุมเกลี้ยงทำด้วย
โลหะสีทอง) แผ่นทาบคอ (พื้นกำมะหยี่สีดำมีกึ่งชัยพฤกษ์ ประกอบด้วย ใบข้างละห้าใบ ปักด้วยดุน
สีทอง และที่กึ่งกลางมุมแหลมติดดุมโลหะสีทองขนาดเล็กข้างละหนึ่งเม็ด) ไม่มีอินทหรณูดัดป่า
ประดับเครื่องราชอิสริยาภรณ์ตามที่ได้รับพระราชทานหรือตามที่กำหนดในหมายฯ

สตรี ให้แต่งกายตามที่กำหนดในหมายฯ เช่น ชุดไทยจิตรลดา ชุดไทยอมรินทร์ และชุดไทย
บรมพิมาน ประดับด้วยเครื่องราชอิสริยาภรณ์

ที่มาข้อมูลบางส่วนได้มาจาก : สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ กระทรวงวัฒนธรรม
<http://www.culture.go.th/knowledge/study>

ข้อควรระวัง

การเข้าเฝ้าฯ รับเสด็จในโอกาสงานพระราชพิธีหรืองานรัฐพิธี เป็นเรื่องและผู้ช่วย
รัฐมนตรีไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่แทนรัฐมนตรี

หมวด ๕

ข้อพึงระวังสำหรับผู้ช่วยรัฐมนตรี

๕.๑ ผู้ช่วยรัฐมนตรีเป็นผู้ทรงคุณวุฒิ

ตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยคณะกรรมการผู้ช่วยรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๖ กำหนดให้ผู้ช่วยรัฐมนตรีเป็นตำแหน่งผู้ทรงคุณวุฒิ จึงมิใช่ทั้งข้าราชการประจำ หรือข้าราชการการเมือง แต่อาจถือเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐตามกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต ซึ่งอาจมีความผิดหากใช้อำนาจหน้าที่โดยทุจริต หรือโดยมิชอบเหมือนกรรมการอื่น ๆ ในระบบราชการ เมื่อผู้ช่วยรัฐมนตรีเป็น “ผู้ทรงคุณวุฒิ” สังคมจึงคาดหวังให้มีคุณวุฒิสมเกียรติ ทั้งนี้ สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาและศาลปกครองสูงสุดได้วินิจฉัยว่าผู้ช่วยรัฐมนตรีเป็นผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองด้วย

๕.๒ บัญญัติ ๙ ประการสำหรับผู้ช่วยรัฐมนตรี

เรื่องที่ผู้ช่วยรัฐมนตรีพึงระมัดระวังมิให้ปฏิบัติตัว หรือปฏิบัติหน้าที่ผิดพลาดไปจากที่กฎหมายหรือระเบียบประเพณีวิธีปฏิบัติกำหนด ได้แก่ เรื่องต่อไปนี้

๕.๒.๑ ผู้ช่วยรัฐมนตรีพึงเป็นแบบฉบับที่ดีแก่ข้าราชการและประชาชน กล่าวคือ มีคุณธรรม ศีลธรรม และดำรงตนสมเกียรติผู้ทรงคุณวุฒิ ทั้งนี้ สมควรจัดทำจรรยาบรรณของผู้ช่วยรัฐมนตรีขึ้นใช้บังคับต่อไป อย่างไรก็ตามที่ยังไม่มีการจัดทำจรรยาบรรณของผู้ช่วยรัฐมนตรีดังกล่าว สมควรนำระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยมาตรฐานทางคุณธรรมและจริยธรรมของข้าราชการการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๓ มาบังคับใช้ไปพลางก่อน

๕.๒.๒ ผู้ช่วยรัฐมนตรีต้องดำรงตนให้มีคุณสมบัติถูกต้องครบถ้วนและไม่มีลักษณะต้องห้ามตลอดเวลาที่ดำรงตำแหน่ง

๕.๒.๓ ผู้ช่วยรัฐมนตรีต้องไม่รับเงินหรือผลประโยชน์ใดจากหน่วยราชการ หน่วยงานของรัฐ หรือรัฐวิสาหกิจเป็นพิเศษนอกเหนือไปจากที่หน่วยราชการ หน่วยงานของรัฐ หรือรัฐวิสาหกิจปฏิบัติกับบุคคลอื่น ๆ ในธุรกิจการงานตามปกติ

๕.๒.๔ ผู้ช่วยรัฐมนตรีต้องไม่รับทรัพย์สิน หรือประโยชน์อื่นใดจากบุคคลอื่นซึ่งมิใช่ญาติ และมีราคา หรือมูลค่าในการรับจากแต่ละบุคคลแต่ละโอกาสเกินสามพันบาท ในกรณีได้รับไว้แล้ว ไม่ว่าจะจากในหรือนอกประเทศและจำเป็นต้องรับไว้เพื่อรักษาไมตรี มิตรภาพ หรือความสัมพันธ์ อันดีระหว่างบุคคล ให้แจ้งผู้บังคับบัญชา เพื่อวินิจฉัยว่าควรรับไว้เป็นสิทธิของตนหรือไม่ หลักเกณฑ์นี้ให้ใช้บังคับแม้พ้นจากการเป็นกรรมการผู้ช่วยรัฐมนตรีไม่ถึงสองปีด้วย

๕.๒.๕ ผู้ช่วยรัฐมนตรีต้องเข้าประชุมคณะกรรมการผู้ช่วยรัฐมนตรีอย่างสม่ำเสมอแม้ไม่มี เรื่องของกระทรวงตนบรรจุในวาระการประชุมก็ตาม

๕.๒.๖ ผู้ช่วยรัฐมนตรีต้องระมัดระวังในการคัดเลือกบุคคลมาเป็นคณะทำงาน เลขานุการ หรือที่ปรึกษา ไม่ว่าจะเป็นตำแหน่งทางการเมืองหรือไม่ก็ตาม เพราะอาจมีการนำเอาตำแหน่ง ไปใช้แอบอ้าง หรือแสวงหาประโยชน์โดยผิดกฎหมาย หรือไม่สมควร อันอาจนำมาซึ่งความเสียหายต่อผู้ช่วยรัฐมนตรีต่อนายกรัฐมนตรีผู้แต่งตั้งและต่อรัฐบาลได้

๕.๒.๗ ผู้ช่วยรัฐมนตรีต้องระมัดระวังมิให้มีผู้นำตำแหน่งผู้ช่วยรัฐมนตรีไปแสวงหา ประโยชน์โดยไม่ชอบ หรือปล่อยให้คนใกล้ชิดก่อให้เกิดความเดือดร้อนรำคาญต่อผู้อื่น หรือ รบกวนผู้อื่น เช่น กีดกันการที่ประชาชนจะรับรู้ข้อมูลข่าวสารของทางราชการทั้งที่ดำเนินการ ตามขั้นตอนของกฎหมายแล้ว การฝ่าฝืนกฎจราจร การแทรกแซงในการแต่งตั้งโยกย้าย หรือ ปู่นำเบี่ยงเบนความชอบแก่ข้าราชการ พนักงานรัฐวิสาหกิจ หรือเจ้าหน้าที่ของรัฐไม่ว่าใน กระทรวงนั้นหรือต่างส่วนราชการ

๕.๒.๘ ผู้ช่วยรัฐมนตรีต้องประพฤติปฏิบัติตนให้อยู่ในกรอบของรัฐธรรมนุญอย่างเคร่งครัดโดยเฉพาะต้องไม่มีพฤติการณ์ร้ายวดยผิดปกติ ส่อไปในทางทุจริตต่อหน้าที่ ส่อว่ากระทำ ผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการ ส่อว่ากระทำผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ในการยุติธรรม หรือส่อว่าจงใจ ใช้อำนาจหน้าที่ขัดต่อบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญหรือกฎหมาย

๕.๒.๙ ผู้ช่วยรัฐมนตรีพึงรำลึกว่า โดยเหตุที่ผู้ช่วยรัฐมนตรีเป็นตำแหน่งสำคัญ มีความใกล้ชิดรัฐมนตรีและมีส่วนอำนาจให้การบริหารราชการแผ่นดินเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ จึงต้องระมัดระวังการใช้อำนาจหน้าที่ทั้งในฐานะกรรมการผู้ช่วยรัฐมนตรีและในฐานะผู้ช่วย รัฐมนตรีไปในทางที่ไม่สมควร

หมวด ๖

หน่วยงานของรัฐและองค์กรสำคัญที่เกี่ยวข้องกับผู้ช่วยรัฐมนตรี

๖.๑ ฝ่ายเสนาธิการของคณะรัฐมนตรี

ข้อมูลด้านแผนเศรษฐกิจสังคม

สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและ
สังคมแห่งชาติ (สศช.)

เลขานุการ โทร. ๐-๒๒๘๒-๐๘๑๓

ข้อมูลด้านคน-อัตรากำลัง

สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน
(สำนักงาน ก.พ.)

เลขานุการ โทร. ๐-๒๕๔๗ ๑๕๐๒

ข้อมูลด้านแผนความมั่นคง

สำนักงานสภาความมั่นคงแห่งชาติ (สมช.)

เลขานุการ โทร. ๐-๒๖๒๙-๘๐๙๖-๙๘

ข้อมูลด้านเงิน-งบประมาณ

สำนักงานงบประมาณ (สงป.)

ผู้อำนวยการ โทร. ๐-๒๒๗๓-๙๔๒๓

ข้อมูลด้านกฎหมาย

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา (สคก.)

เลขานุการ โทร. ๐-๒๒๒๒-๐๒๐๖-๙ ต่อ
๑๔๓๗

ข้อมูลด้านมติคณะรัฐมนตรี

การประชุม-รัฐบาล-รัฐสภา-ราชสำนัก

สำนักเลขานุการคณะรัฐมนตรี (สลค.)

เลขานุการ โทร. ๐-๒๒๘๐-๙๐๕๑

๖.๒ หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับกรรมการผู้ช่วยรัฐมนตรี

๖.๒.๑ สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี

สถานะ : ส่วนราชการระดับกรม สังกัดสำนักนายกรัฐมนตรี

การบังคับบัญชา : เลขาธิการคณะรัฐมนตรี (นักบริหารระดับสูง) ซึ่งเป็นข้าราชการประจำเป็นผู้บังคับบัญชารับผิดชอบและขึ้นตรงต่อนายกรัฐมนตรี มีรองเลขาธิการคณะรัฐมนตรีและที่ปรึกษาประจำสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีเป็นผู้ช่วย ส่งและปฏิบัติราชการแทน ตามที่เลขาธิการคณะรัฐมนตรีมอบหมาย

ภารกิจ : มีภารกิจเกี่ยวกับราชการของคณะรัฐมนตรี การประสานราชการกับรัฐสภา การประสานราชการกับส่วนราชการในพระองค์ การประสานราชการกับกระทรวง ทบวง กรม และหน่วยงานอื่น ๆ ของรัฐ และภารกิจเกี่ยวกับประชาชน โดยพัฒนาระบบข้อมูลเพื่อการตัดสินใจของฝ่ายบริหาร พัฒนาการออกกฎ ระเบียบ คำสั่ง และมติคณะรัฐมนตรี ประสานการปฏิบัติตามนโยบายและมติคณะรัฐมนตรีตามแผนการบริหารราชการแผ่นดินเพื่อนำไปสู่การบริหารราชการแผ่นดินที่มีประสิทธิภาพ มุ่งผลสัมฤทธิ์ และเป็นไปตามหลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี

ส่วนราชการภายใน

๑. สำนักงานเลขาธิการ รับผิดชอบงานราชการทั่วไปของสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี
๒. กองการประชุมคณะรัฐมนตรี รับผิดชอบเกี่ยวกับการประชุมคณะรัฐมนตรี
๓. กองนิติธรรม รับผิดชอบงานกฎหมายทุกประเภทและราชกิจจานุเบกษา
๔. กองบริหารงานสารสนเทศ รับผิดชอบระบบสารสนเทศและข้อมูลมติคณะรัฐมนตรีต่าง ๆ
๕. กองพัฒนายุทธศาสตร์และติดตามนโยบายพิเศษ รับผิดชอบการดำเนินการตามยุทธศาสตร์ของคณะรัฐมนตรี
๖. กองวิเคราะห์เรื่องเสนอคณะรัฐมนตรี รับผิดชอบการนำเสนอเรื่องพิจารณาเรื่องทั่วไปต่อคณะรัฐมนตรี และจัดทำมติคณะรัฐมนตรี
๗. กองส่งเสริมและประสานงานคณะรัฐมนตรี รับผิดชอบการจัดทำและเผยแพร่รายงานผลการดำเนินการตามแนวนโยบายพื้นฐานแห่งรัฐและนโยบายรัฐบาล รวมทั้งการจัดทำข้อมูลสนับสนุนการจัดทำคำแถลงนโยบายของคณะรัฐมนตรี

๘. กองอาลักษณ์และเครื่องราชอิสริยาภรณ์ รับผิดชอบการประสานราชการระหว่าง นายกรัฐมนตรี หรือคณะรัฐมนตรีกับส่วนราชการในพระองค์ในเรื่องที่จะต้องขอพระราชทาน พระมหากรุณาตามกฎหมายหรือระเบียบประเพณี

๖.๒.๒ สำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรี

สถานะ : ส่วนราชการระดับกรม สังกัดสำนักนายกรัฐมนตรี

การบังคับบัญชา : เลขาธิการนายกรัฐมนตรี ซึ่งเป็นข้าราชการการเมือง เป็นผู้บังคับบัญชารับผิดชอบและขึ้นตรงต่อนายกรัฐมนตรี มีรองเลขาธิการนายกรัฐมนตรี ฝ่ายบริหาร (นักบริหารระดับสูง) เป็นผู้ช่วยสั่งและปฏิบัติราชการแทน ตามที่เลขาธิการ นายกรัฐมนตรีมอบหมาย

ภารกิจ : มีภารกิจเกี่ยวกับการปฏิบัติราชการด้านการเมือง ด้านวิชาการ ด้านเลขานุการ ตลอดจนเป็นศูนย์ประสานการบริหารราชการของนายกรัฐมนตรี รองนายกรัฐมนตรี และรัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี รวมทั้งข้าราชการการเมืองสังกัดสำนักนายกรัฐมนตรี เพื่อให้การบริหารราชการแผ่นดินเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ มุ่งผลสัมฤทธิ์ และเป็นไปตาม หลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี

ส่วนราชการภายใน

๑. สำนักงานเลขาธิการ รับผิดชอบงานราชการทั่วไปของสำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรี และการแต่งตั้งข้าราชการการเมืองสังกัดสำนักนายกรัฐมนตรี

๒. กองการต่างประเทศ รับผิดชอบเกี่ยวกับการปฏิบัติงานด้านการต่างประเทศของ นายกรัฐมนตรี รองนายกรัฐมนตรี รัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี รวมทั้งข้าราชการการเมือง สังกัดสำนักนายกรัฐมนตรี

๓. กองงานนายกรัฐมนตรี รับผิดชอบการจัดทำสุนทรพจน์ของนายกรัฐมนตรี รองนายกรัฐมนตรี และรัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี ในวาระต่าง ๆ รวมทั้งจัดทำคำกราบบังคมทูล และหนังสือถวายพระพรชัยมงคลพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ และพระบรมวงศานุวงศ์ทุกพระองค์ รวมทั้งงานเลขานุการให้แก่นายกรัฐมนตรี รองนายกรัฐมนตรี และรัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี

๔. กองประสานงานการเมือง รับผิดชอบเกี่ยวกับการประสานงานกับรัฐสภา และองค์กร ตามรัฐธรรมนูญ องค์กรทางการเมือง และองค์กรที่เกี่ยวข้องกับการปฏิรูปกฎหมาย

๕. กองประสานนโยบายและยุทธศาสตร์ รับผิดชอบเกี่ยวกับการติดตาม ขับเคลื่อนและประสานงานตามนโยบายและการสั่งการของนายกรัฐมนตรี รวมถึงปฏิบัติหน้าที่ฝ่ายเลขานุการให้แก่คณะกรรมการผู้ช่วยรัฐมนตรี และคณะกรรมการอื่นตามที่ได้รับมอบหมาย

๖. กองพิธีการ รับผิดชอบเกี่ยวกับงานพระราชพิธี รัฐพิธี ศาสนพิธี พิธีการทูต ในนามรัฐบาล นายกรัฐมนตรี รองนายกรัฐมนตรี และรัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี

๗. กองสถานที่ ยานพาหนะ และรักษาความปลอดภัย รับผิดชอบเกี่ยวกับอาคาร สถานที่ ยานพาหนะ และการรักษาความปลอดภัยในความรับผิดชอบของสำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรี

๘. ศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร รับผิดชอบเกี่ยวกับการเป็นศูนย์กลางข้อมูลระบบเครือข่ายและระบบสารสนเทศทางการบริหาร

๙. สำนักโฆษก รับผิดชอบการเผยแพร่ นโยบายและผลงานของรัฐบาล และเป็นศูนย์ข่าวของรัฐบาลให้แก่ประชาชนและสื่อมวลชน

<p>สำนักงานเลขาธิการ ผู้อำนวยการ ๐ ๒๒๘๘ ๔๓๒๑ ๑. งานแต่งตั้งกรรมการผู้ช่วยรัฐมนตรี โทร. ๐ ๒๒๘๘ ๔๐๐๐ ต่อ ๔๖๖๑ ๒. งานการเงินและบัญชี โทร. ๐ ๒๒๘๘ ๔๓๓๕</p>	<p>กองประสานนโยบายและยุทธศาสตร์ ผู้อำนวยการ ๐ ๒๒๘๘ ๔๔๐๗ งานคณะกรรมการผู้ช่วยรัฐมนตรี โทร. ๐ ๒๒๘๘ ๔๐๐๐ ต่อ ๔๖๘๖, ๔๙๐๕</p>
---	---

๖.๓ ส่วนราชการที่มีงานสัมพันธ์กัน

นายกรัฐมนตรี

สำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรี

รับผิดชอบงานการเมือง งานด้านพิธีการ และเลขานุการ และงานด้านการต่างประเทศ ของนายกรัฐมนตรี รองนายกรัฐมนตรี และ รัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี งานอาคารสถานที่ การรักษาความปลอดภัย ในทำเนียบรัฐบาล งานโฆษณา งานรับเรื่องราว ร้องทุกข์ และงานพิธีการของรัฐบาล

หัวหน้าส่วนราชการ

เลขาธิการนายกรัฐมนตรี เป็นข้าราชการการเมือง

คณะรัฐมนตรี

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี

รับผิดชอบงานที่กระทำในนามของ รัฐบาลหรือคณะรัฐมนตรี ร่วมกัน งานประสานกับกระทรวง ทบวง กรม รัฐสภา และราชการในพระองค์ พระมหากษัตริย์

หัวหน้าส่วนราชการ

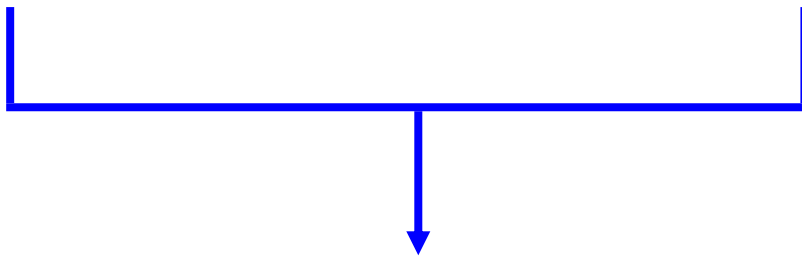
เลขาธิการคณะรัฐมนตรี เป็นข้าราชการพลเรือนสามัญนักบริหารระดับสูง

๖.๔ หน่วยงานที่มีอำนาจควบคุมการบริหารราชการแผ่นดินของคณะรัฐมนตรี

สภาผู้แทนราษฎร

วุฒิสภา

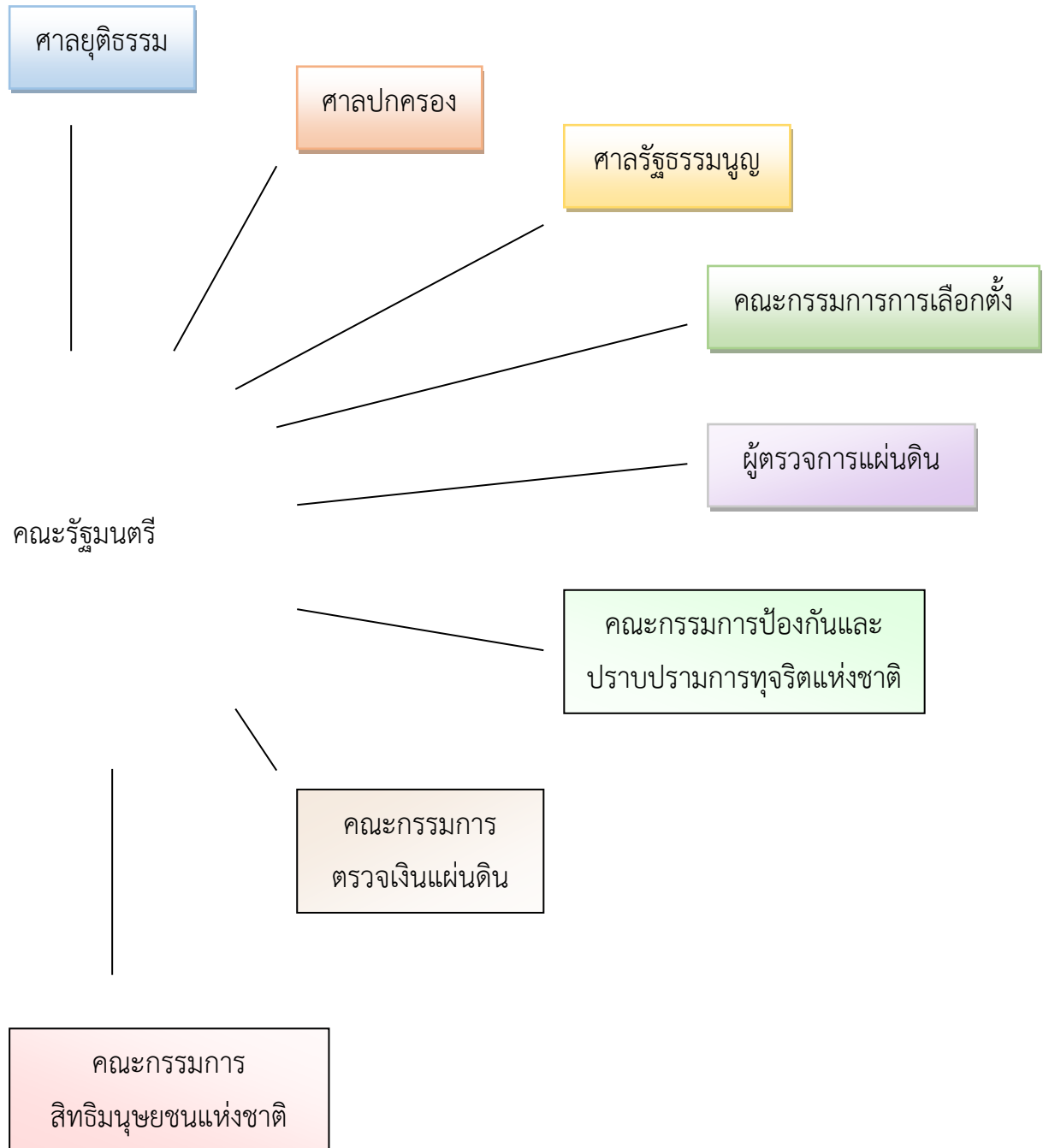

คณะรัฐมนตรี

ข้าราชการประจำ

๖.๕ หน่วยงานที่มีอำนาจตรวจสอบการทำงานของคณะรัฐมนตรีหรือสั่งการที่อาจมีผลกระทบต่อคณะรัฐมนตรีได้

ภาคผนวก

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี
ว่าด้วยคณะกรรมการผู้ช่วยรัฐมนตรี

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา พ.ศ. ๒๕๕๖ สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

โดยที่สมควรกำหนดให้มีการแต่งตั้งผู้ทรงคุณวุฒิจำนวนหนึ่งเป็นผู้ช่วยรัฐมนตรีซึ่งอาจปฏิบัติหน้าที่ร่วมกันในฐานะคณะกรรมการ หรือแยกกันในฐานะผู้ช่วยรัฐมนตรีประจำกระทรวงต่าง ๆ เพื่อทำหน้าที่ประสานงานระหว่างสำนักนายกรัฐมนตรีกับกระทรวงนั้น ๆ และปฏิบัติงานแทนหรือช่วยเหลือรัฐมนตรีในการดำเนินการบางอย่างอันมิได้มีกฎหมาย ระเบียบ หรือคำสั่งกำหนดว่าเป็นอำนาจหน้าที่ของรัฐมนตรีหรือผู้ที่รัฐมนตรีสามารถมอบอำนาจได้เป็นการเฉพาะ

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๑ (๖) (๘) และ (๙) แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๓๔ นายกรัฐมนตรีโดยความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรี จึงวางระเบียบดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ระเบียบนี้เรียกว่า “ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยคณะกรรมการผู้ช่วยรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๕๖”

ข้อ ๒^๑ ระเบียบนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษา เป็นต้นไป

ข้อ ๓ ในกรณีเห็นสมควร นายกรัฐมนตรีโดยความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรีอาจแต่งตั้งผู้ทรงคุณวุฒิมีจำนวนไม่เกิน ๔๐ คน ประกอบเป็นคณะกรรมการผู้ช่วยรัฐมนตรีมีอำนาจหน้าที่ตามที่กำหนดในระเบียบนี้ ทั้งนี้ นายกรัฐมนตรีจะมอบหมายให้ผู้ช่วยรัฐมนตรีคนใดคนหนึ่งปฏิบัติภารกิจเฉพาะเรื่องตามที่มอบหมายเป็นกรณีพิเศษ โดยถือว่าเป็นผู้ช่วยรัฐมนตรีประจำนายกรัฐมนตรี และให้รายงานตรงต่อนายกรัฐมนตรีก็ได้

กรรมการผู้ช่วยรัฐมนตรีแต่ละคนจะปฏิบัติหน้าที่ร่วมกันในฐานะคณะกรรมการหรือแยกกัน ให้เป็นไปตามที่กำหนดไว้ในระเบียบนี้ ในกรณีแยกกันปฏิบัติหน้าที่ให้เรียกว่า “ผู้ช่วยรัฐมนตรี” ตามด้วยชื่อกระทรวงที่นายกรัฐมนตรีมีคำสั่งมอบหมายให้ไปปฏิบัติหน้าที่ประจำ เช่น ผู้ช่วยรัฐมนตรีประจำกระทรวงกลาโหม ผู้ช่วยรัฐมนตรีประจำกระทรวงการต่างประเทศ ผู้ช่วยรัฐมนตรีประจำกระทรวงพาณิชย์ ในกรณีของสำนักนายกรัฐมนตรีให้เรียกว่า ผู้ช่วยรัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี ไม่ว่าจะมิใช่รัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรีหรือไม่ก็ตาม ส่วนในภาษาอังกฤษให้เรียกว่า “Vice Minister for” เช่น “Vice Minister for Foreign Affairs, Vice Minister for Defence, Vice Minister for Office of the Prime Minister”

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

^๑ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๒๐/ตอนพิเศษ ๑๕ ง/หน้า ๕/๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๖
^๒ ข้อ ๓ วรรคหนึ่ง แก้ไขเพิ่มเติมโดยระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยคณะกรรมการผู้ช่วยรัฐมนตรี (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๕๙

ผู้ช่วยรัฐมนตรีที่ได้รับมอบหมายให้ไปปฏิบัติหน้าที่ประจำกระทรวงใด ให้ปฏิบัติงานในฐานะผู้ช่วยของรัฐมนตรีทั้งหลายในกระทรวงเพื่อประโยชน์ทางราชการทั่วไปของกระทรวงนั้น ในกระทรวงหนึ่ง จะมีผู้ช่วยรัฐมนตรีที่ได้รับมอบหมายให้ไปประจำหลายคนก็ได้ กรรมการผู้ช่วยรัฐมนตรีมีวาระการดำรงตำแหน่งคราวละหนึ่งปี นับแต่วันที่ได้รับแต่งตั้ง แต่นายกรัฐมนตรีอาจมีคำสั่งให้กรรมการผู้ช่วยรัฐมนตรีผู้ใดพ้นจากตำแหน่งก่อนครบวาระก็ได้

ข้อ ๔ คุณสมบัติและลักษณะต้องห้าม

กรรมการผู้ช่วยรัฐมนตรีต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามดังต่อไปนี้

(๑) มีสัญชาติไทย

(๒) มีอายุไม่ต่ำกว่าสามสิบห้าปีบริบูรณ์

(๓) สำเร็จการศึกษาไม่ต่ำกว่าปริญญาตรีหรือเทียบเท่า

(๔) มีประสบการณ์การทำงานอย่างใดอย่างหนึ่งดังต่อไปนี้

(๔.๑) เคยรับราชการและมีตำแหน่งไม่ต่ำกว่าผู้อำนวยการกองหรือเทียบเท่า หรือผู้พิพากษาหัวหน้าศาล หรืออัยการจังหวัด

(๔.๒) เคยรับราชการตำรวจหรือทหารมียศไม่ต่ำกว่าพันตำรวจเอก พันเอก นาวาเอก หรือนาวาอากาศเอก

(๔.๓) เคยดำรงตำแหน่งทางวิชาการในสถาบันอุดมศึกษาของรัฐหรือเอกชนไม่ต่ำกว่ารองศาสตราจารย์

(๔.๔) เคยดำรงตำแหน่งในรัฐวิสาหกิจหรือองค์การอื่นของรัฐไม่ต่ำกว่าผู้บริหาร ลำดับที่สามนับจากตำแหน่งผู้บริหารสูงสุดลงมา

(๔.๕) เคยดำรงตำแหน่งข้าราชการการเมืองตำแหน่งเดียวหรือหลายตำแหน่ง และมีระยะเวลาครั้งเดียวหรือหลายครั้งรวมกันไม่น้อยกว่าสามปี เว้นแต่เคยดำรงตำแหน่งรัฐมนตรีก็ให้มีระยะเวลาน้อยกว่านั้นได้

(๔.๖) เคยได้รับเลือกตั้งหรือแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งสมาชิกของรัฐสภาครั้งเดียวหรือหลายครั้งมีระยะเวลารวมกันไม่น้อยกว่าสองปี

(๔.๗) ปฏิบัติงานในธุรกิจภาคเอกชนแห่งเดียวหรือหลายแห่งมีระยะเวลาครั้งเดียวหรือหลายครั้งรวมกันไม่น้อยกว่าสิบปี และเคยดำรงตำแหน่งในองค์กรธุรกิจดังกล่าวไม่ต่ำกว่าระดับผู้ช่วยผู้บริหารสูงสุดของหน่วยงาน เว้นแต่หากเป็นการดำรงตำแหน่งระดับสูงในบริษัทขนาดใหญ่ที่มีทุนดำเนินการสูง มีผลกำไรมาก ประกอบกิจการต่อเนื่องกันหลายปีจนเป็นที่รู้จักทั่วไปในต่างประเทศ และผู้นั้นประสบผลสำเร็จในการบริหารจัดการ การผลิต หรือการตลาด จนเป็นที่ยอมรับก็อาจอนุโลมว่ามีคุณสมบัติตามข้อนี้ได้

(๔.๘) ประกอบอาชีพอิสระ เช่น แพทย์ ทนายความ ที่ปรึกษากฎหมาย นักหนังสือพิมพ์ นักเขียน เป็นต้น มีระยะเวลาครั้งเดียวหรือหลายครั้งรวมกันไม่น้อยกว่าสิบปี และมีผลงานดีเด่นเป็นที่ปรากฏ

(๔.๙) ปฏิบัติงานในองค์กรเอกชนสาธารณประโยชน์แห่งเดียวหรือหลายแห่ง มีระยะเวลาครั้งเดียวหรือหลายครั้งรวมกันไม่น้อยกว่าสิบปี และเคยมีตำแหน่งสูงในองค์กรดังกล่าวตลอดจนมีผลงานสำคัญเป็นประโยชน์ต่อส่วนรวม

(๔.๑๐) ในกรณีมีประสบการณ์การทำงานในต่างประเทศได้ปฏิบัติงานมาแล้วไม่น้อยกว่าสิบปี มีความรู้ความสามารถทางวิชาการ วิชาชีพ หรือมีความชำนาญพิเศษอันเป็นประโยชน์ต่อการปฏิบัติหน้าที่ในตำแหน่งกรรมการผู้ช่วยรัฐมนตรี และเคยดำรงตำแหน่งสำคัญในหน่วยงานนั้น ๆ ตลอดจนมีผลงานดีเด่นเป็นที่ปรากฏ

(๕)^๓ (ยกเลิก)

(๖)^๔ (ยกเลิก)

(๗) ไม่เป็นผู้ต้องห้ามมิให้ใช้สิทธิสมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรตามมาตรา ๑๐๙ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย

ข้อ ๕ ขั้นตอนการแต่งตั้ง

เมื่อนายกรัฐมนตรีเห็นสมควรแต่งตั้งผู้ทรงคุณวุฒิใดเป็นกรรมการผู้ช่วยรัฐมนตรี และเห็นควรมอบหมายให้ไปปฏิบัติหน้าที่ประจำกระทรวงใด ให้เสนอรายชื่อ พร้อมด้วยประวัติต่อสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีเพื่อตรวจสอบ หากเห็นว่ามีความเหมาะสมครบถ้วนและไม่มีลักษณะต้องห้ามตามข้อ ๔ ให้รายงานนายกรัฐมนตรีเพื่อเสนอคณะรัฐมนตรีให้ความเห็นชอบต่อไป

ให้เปิดเผยประวัติของผู้ได้รับการแต่งตั้งเป็นกรรมการผู้ช่วยรัฐมนตรีต่อสาธารณชน

ข้อ ๖ อำนาจหน้าที่ในฐานะคณะกรรมการผู้ช่วยรัฐมนตรี

ให้คณะกรรมการผู้ช่วยรัฐมนตรีประชุมอย่างน้อยเดือนละหนึ่งครั้ง เพื่อพิจารณาและประเมินผลรายงานผลการดำเนินการของผู้ช่วยรัฐมนตรีในระยะเวลาที่ผ่านมาและเสนอแนะมาตรการอันเป็นประโยชน์ต่อการบริหารราชการแผ่นดินของคณะรัฐมนตรีหรือของรัฐมนตรี ตลอดจนพิจารณาเรื่องอื่น ๆ ตามที่นายกรัฐมนตรีมอบหมาย

ในการประชุมคณะกรรมการผู้ช่วยรัฐมนตรี ให้ที่ประชุมเลือกกรรมการผู้ช่วยรัฐมนตรีคนหนึ่งเป็นประธานในที่ประชุมเฉพาะคราวนั้น มีหน้าที่กำกับดูแลการประชุมให้เป็นไปโดยเรียบร้อย และจัดทำรายงานเสนอนายกรัฐมนตรีทุกครั้ง

ให้รองเลขาธิการนายกรัฐมนตรีคนหนึ่งซึ่งนายกรัฐมนตรีมอบหมาย เป็นเลขานุการคณะกรรมการผู้ช่วยรัฐมนตรี

ข้อ ๗ อำนาจหน้าที่ในฐานะผู้ช่วยรัฐมนตรี

ผู้ช่วยรัฐมนตรีที่ได้รับมอบหมายให้ไปประจำหรือปฏิบัติหน้าที่ในกระทรวงใดตามข้อ ๓ วรรคสอง มีอำนาจหน้าที่ในมิติต่าง ๆ ดังนี้

(๑) มิติด้านการเมือง ประสานงานระหว่างนายกรัฐมนตรีและสำนักนายกรัฐมนตรี กับรัฐมนตรี สำนักงานรัฐมนตรี และกระทรวง ในเรื่องที่นายกรัฐมนตรีหรือรัฐมนตรีมอบหมาย

(๒) มิติด้านประชาชน เป็นผู้แทนของรัฐมนตรีในการรับฟังข้อเสนอแนะพิจารณาเรื่องร้องเรียนหรือร้องทุกข์เกี่ยวกับนโยบายหรือกิจการอันอยู่ในอำนาจหน้าที่ของกระทรวง

^๓ ข้อ ๔ (๕) ยกเลิกโดยระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยคณะกรรมการผู้ช่วยรัฐมนตรี (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๗

^๔ ข้อ ๔ (๖) ยกเลิกโดยระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยคณะกรรมการผู้ช่วยรัฐมนตรี (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๗

(๓) มิติด้านกระทรวง เป็นผู้แทนของรัฐมนตรีในการเจรจา ร่วมเจรจาหรือหารือในเรื่องที่ไม่ก่อให้เกิดพันธะทางกฎหมายผู้มัตรัฐมนตรี กระทรวงหรือทางราชการและสามารถเข้ารับฟังเข้าประชุมแทน หรือเข้าประชุมร่วมกับรัฐมนตรีในการประชุมต่าง ๆ ของฝ่ายบริหารได้ โดยได้รับอนุญาตจากประธานในที่ประชุมหรือที่ประชุมนั้น แล้วแต่กรณี โดยไม่นับเป็นองค์ประชุม และอาจเสนอความเห็นต่อที่ประชุมได้หากได้รับอนุญาตจากประธานในที่ประชุมหรือที่ประชุม โดยไม่มีสิทธิออกเสียงลงมติ

(๔) มิติด้านต่างประเทศ เข้าประชุมแทนหรือเข้าประชุมร่วมกับรัฐมนตรีในการประชุมกับต่างประเทศหรือระหว่างประเทศ โดยคำนึงถึงหลักปฏิบัติระหว่างประเทศและพิธีการทูต

(๕) มิติด้านข้าราชการ ประสานงานกับข้าราชการประจำและข้าราชการการเมืองในกระทรวง เพื่อให้ภารกิจที่ได้รับมอบหมายจากนายกรัฐมนตรี รัฐมนตรีหรือคณะกรรมการผู้ช่วยรัฐมนตรีเป็นไปด้วยความเรียบร้อย แต่จะใช้อำนาจบังคับบัญชาหรือสั่งการใด ๆ มิได้

(๖) มิติด้านสังคม ปฏิบัติหน้าที่แทนรัฐมนตรีในงานพิธีการของทางราชการหรือเอกชน หรืองานสังคมที่ไม่ขัดต่อกฎหมาย ระเบียบแบบแผนของทางราชการหรือขนบธรรมเนียมประเพณีอันดีงามของไทย เพื่อประโยชน์แก่ทางราชการ

(๗) มิติด้านอื่น ๆ ปฏิบัติหน้าที่อื่น ๆ ตามที่นายกรัฐมนตรีหรือรัฐมนตรีมอบหมาย โดยไม่ขัดต่อกฎหมาย

ข้อ ๘ การพ้นจากตำแหน่ง

นอกจากการพ้นจากตำแหน่งตามวาระแล้ว กรรมการผู้ช่วยรัฐมนตรีพ้นจากตำแหน่งเมื่อ

(๑) ตาย

(๒) ลาออก

(๓) นายกรัฐมนตรีผู้แต่งตั้ง พ้นจากตำแหน่ง ในกรณีที่นายกรัฐมนตรียังต้องอยู่ในตำแหน่งเพื่อปฏิบัติหน้าที่ต่อไป ให้กรรมการผู้ช่วยรัฐมนตรียังคงปฏิบัติหน้าที่ต่อไปได้เท่าระยะเวลาเดียวกัน

(๔) นายกรัฐมนตรีมีคำสั่งให้ออกตามข้อ ๓ หรือข้อ ๑๑

(๕) ขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามตามข้อ ๔

ข้อ ๙ ค่าตอบแทน

ให้คณะกรรมการผู้ช่วยรัฐมนตรีและเลขานุการตามข้อ ๖ ได้รับเบี้ยประชุมเป็นรายครั้งตามอัตราที่กำหนดในกฎหมายว่าด้วยเบี้ยประชุมและค่าตอบแทนที่ปรึกษาซึ่งนายกรัฐมนตรีแต่งตั้ง จากสำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรี

ในการปฏิบัติหน้าที่ในฐานะผู้ช่วยรัฐมนตรีประจำกระทรวง ให้ได้รับค่าตอบแทนเป็นรายเดือนตามที่กระทรวงการคลังกำหนดโดยความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรี

ข้อ ๑๐ สิทธิประโยชน์และเกียรติยศอื่น ๆ

ให้ส่วนราชการหรือหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องจัดให้กรรมการผู้ช่วยรัฐมนตรีได้รับเกียรติในทางราชการตามสมควร โดยไม่ขัดต่อกฎหมาย ระเบียบ แบบแผนของทางราชการและปกติประเพณี

ข้อ ๑๑^๕ วินัย

กรรมการผู้ช่วยรัฐมนตรีต้องปฏิบัติหน้าที่ด้วยความซื่อสัตย์ สุจริต รักษาประโยชน์และความลับของทางราชการ ไม่ให้สัมภาษณ์ในเรื่องนโยบายของรัฐบาลหรือกระทรวง เว้นแต่จะได้รับมอบหมายจากรัฐมนตรี ดำรงตนเหมาะสมแก่ตำแหน่งหน้าที่ ไม่ก้าวล่วงงานราชการประจำ ไม่แทรกแซงการแต่งตั้ง โยกย้าย และการบริหารงานบุคคล และไม่ใช้ตำแหน่งหน้าที่เอื้อประโยชน์ต่อตนเองหรือผู้อื่นโดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย รวมทั้งต้องไม่ดำรงตำแหน่งกรรมการหรือที่ปรึกษาของรัฐวิสาหกิจ องค์กรมหาชน หรือองค์กรอื่นของรัฐ เว้นแต่การเป็นกรรมการตามที่กฎหมายบัญญัติ หรือได้รับแต่งตั้งในการบริหารราชการแผ่นดิน และต้องไม่เป็นผู้สัญญาอันมีลักษณะเป็นการผูกขาดตัดตอนหรือมีผลประโยชน์ใด ๆ ขัดหรือแย้งกับส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ องค์กรมหาชน หรือองค์กรอื่นของรัฐ

ในกรณีที่ปรากฏว่ากรรมการผู้ช่วยรัฐมนตรีผู้ใดฝ่าฝืนความในวรรคหนึ่ง นายกรัฐมนตรีจะมีคำสั่งให้ผู้นั้นพ้นจากตำแหน่งโดยดำเนินการสอบสวนหรือไม่ก็ได้ หากปรากฏว่าการฝ่าฝืนความในวรรคหนึ่งอาจเข้าข่ายเป็นความผิดทางอาญา ให้ส่งเรื่องให้พนักงานสอบสวนดำเนินคดีด้วย

ข้อ ๑๒ การบังคับบัญชา

ให้ผู้ช่วยรัฐมนตรีประจำกระทรวงอยู่ในบังคับบัญชาของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงที่ได้รับมอบหมายให้ไปประจำอยู่ด้วย ส่วนกรรมการผู้ช่วยรัฐมนตรีที่มีได้รับมอบหมายให้ไปปฏิบัติหน้าที่ประจำกระทรวงใด และผู้ช่วยรัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรีให้อยู่ในบังคับบัญชาของรองนายกรัฐมนตรี หรือรัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรีคนหนึ่งตามที่นายกรัฐมนตรีมอบหมาย ทั้งนี้ ต้องกำกับดูแลให้อยู่ในวินัยตามข้อ ๑๑ อย่างเคร่งครัด

ข้อ ๑๓ ให้นายกรัฐมนตรีรักษาการตามระเบียบนี้ ในกรณีมีปัญหาให้สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีเสนอให้นายกรัฐมนตรีวินิจฉัย คำวินิจฉัยตามวรรคหนึ่งให้เป็นที่สุด

ประกาศ ณ วันที่ ๖ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๔๖

พันตำรวจโท ทักษิณ ชินวัตร

นายกรัฐมนตรี

^๕ ข้อ ๑๑ แก้ไขเพิ่มเติมโดยระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยคณะกรรมการผู้ช่วยรัฐมนตรี (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๕๓

- ๖ -

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยคณะกรรมการผู้ช่วยรัฐมนตรี (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๗^๖
สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานคณะกรรมการ

ข้อ ๒ ระเบียบนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป
สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยคณะกรรมการผู้ช่วยรัฐมนตรี (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๕๗^๗
สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานคณะกรรมการ

ข้อ ๒ ระเบียบนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยคณะกรรมการผู้ช่วยรัฐมนตรี (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๕๗^๘
สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานคณะกรรมการ

ข้อ ๒ ระเบียบนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษา
เป็นต้นไป
สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานคณะกรรมการ

ข้อ ๔ ให้ผู้ช่วยรัฐมนตรีซึ่งดำรงตำแหน่งอยู่ในวันก่อนวันประกาศใช้ระเบียบนี้
เป็นผู้ช่วยรัฐมนตรีตามข้อ ๓ ของระเบียบนี้ต่อไปจนกว่าจะครบวาระหรือมีคำสั่งให้พ้นจากตำแหน่ง
สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานคณะกรรมการ

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานคณะกรรมการ
สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานคณะกรรมการ
สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานคณะกรรมการ
สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานคณะกรรมการ
สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานคณะกรรมการ
สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานคณะกรรมการ

^๖ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๓๑/ตอนพิเศษ ๑๘๙ ง/หน้า ๗/๒๕ กันยายน ๒๕๕๗

^๗ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๓๑/ตอนพิเศษ ๒๐๖ ง/หน้า ๑/๑๕ ตุลาคม ๒๕๕๗

^๘ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๓๓/ตอนพิเศษ ๒๔๔ ง/หน้า ๑/๒๕ ตุลาคม ๒๕๕๙

ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี
ว่าด้วยคณะกรรมการผู้ช่วยรัฐมนตรี (ฉบับที่ ๕)
พ.ศ. ๒๕๖๓

โดยที่สมควรแก้ไขเพิ่มเติมระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยคณะกรรมการผู้ช่วยรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๖ ให้สอดคล้องกับบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๑ (๖) (๘) และ (๙) แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๓๔ นายกรัฐมนตรีโดยความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรี จึงวางระเบียบไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ระเบียบนี้เรียกว่า “ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยคณะกรรมการผู้ช่วยรัฐมนตรี (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๖๓”

ข้อ ๒ ระเบียบนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ข้อ ๓ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็น (๕) และ (๖) ของข้อ ๔ แห่งระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยคณะกรรมการผู้ช่วยรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๖

“(๕) ไม่เป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและสมาชิกวุฒิสภา

(๖) ไม่เป็นผู้ต้องห้ามมิให้ใช้สิทธิสมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย”

ข้อ ๔ ให้ยกเลิกความใน (๗) ของข้อ ๔ แห่งระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยคณะกรรมการผู้ช่วยรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๖

ประกาศ ณ วันที่ ๑๗ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๖๓

พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา

นายกรัฐมนตรี

ระเบียบกระทรวงการคลัง

ว่าด้วยการเบิกจ่ายเงินค่าตอบแทนรายเดือนของผู้ช่วยรัฐมนตรีประจำกระทรวง
พ.ศ. 2546

ด้วยคณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ 25 กุมภาพันธ์ 2546 เห็นชอบตามที่กระทรวงการคลัง เสนอเกี่ยวกับการกำหนดให้ผู้ช่วยรัฐมนตรีประจำกระทรวง ซึ่งได้รับแต่งตั้งจากนายกรัฐมนตรีโดยความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรีตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยคณะกรรมการผู้ช่วยรัฐมนตรี พ.ศ. 2546 ได้รับเงินค่าตอบแทนเป็นรายเดือนในอัตราเดือนละ 63,800 บาท

ฉะนั้น เพื่อให้การเบิกจ่ายเงินค่าตอบแทนรายเดือนของผู้ช่วยรัฐมนตรีประจำกระทรวง เป็นไปโดยถูกต้อง มีความคล่องตัวในการปฏิบัติ กระทรวงการคลังอาศัยอำนาจตามมาตรา 10 แห่งพระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม พ.ศ. 2545 จึงกำหนดระเบียบไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ 1 ระเบียบนี้เรียกว่า "ระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยการเบิกจ่ายเงินค่าตอบแทนรายเดือนของผู้ช่วยรัฐมนตรีประจำกระทรวง พ.ศ. 2546"

ข้อ 2 ระเบียบนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันนี้เป็นต้นไป

ข้อ 3 บรรดาระเบียบ ข้อบังคับและคำสั่งอื่นใด ในส่วนที่กำหนดไว้แล้วในระเบียบนี้ หรือซึ่งขัดหรือแย้งกับระเบียบนี้ ให้ใช้ระเบียบนี้แทน

ข้อ 4 ในระเบียบนี้

"ผู้ช่วยรัฐมนตรีประจำกระทรวง" หมายความว่า ผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งได้รับแต่งตั้งจากนายกรัฐมนตรีโดยความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรีประกอบเป็นคณะกรรมการผู้ช่วยรัฐมนตรี และนายกรัฐมนตรีมีคำสั่งมอบหมายให้ไปปฏิบัติหน้าที่ประจำกระทรวง ตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยคณะกรรมการผู้ช่วยรัฐมนตรี พ.ศ. 2546

"เงินค่าตอบแทน" หมายความว่า เงินตอบแทนที่ทรงราชการจ่ายให้ผู้ช่วยรัฐมนตรีประจำกระทรวงซึ่งปฏิบัติหน้าที่ตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยคณะกรรมการผู้ช่วยรัฐมนตรี พ.ศ. 2546

ข้อ 5 ให้ผู้ช่วยรัฐมนตรีประจำกระทรวงได้รับเงินค่าตอบแทนในอัตราเดือนละ 63,800 บาท นับตั้งแต่วันที่ได้รับแต่งตั้งจนถึงวันก่อนวันที่ถึงกำหนดให้พ้นจากตำแหน่งตามวาระ 1 ปี

ข้อ 6 การจ่ายเงินค่าตอบแทนให้ผู้ช่วยรัฐมนตรีประจำกระทรวงซึ่งมีสิทธิได้รับเงินค่าตอบแทนไม่เต็มเดือน ให้จ่ายตามส่วนของจำนวนวันที่มีสิทธิได้รับเงินค่าตอบแทนในเดือนนั้น

ข้อ 7 การจ่ายเงินค่าตอบแทนในกรณีต่าง ๆ ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ดังนี้

7.1 กรณีตายในระหว่างปฏิบัติหน้าที่ ให้จ่ายเงินค่าตอบแทนจนถึงวันที่ถึงแก่ความตาย

7.2 กรณีลาออก ให้จ่ายได้ถึงวันก่อนวันที่ถึงกำหนดลาออก แต่ถ้าถึงกำหนดให้ลาออกแล้วยังไม่ได้รับทราบคำสั่งอนุญาตให้ลาออก และผู้ช่วยรัฐมนตรีประจำกระทรวงผู้นั้นยังคงปฏิบัติหน้าที่ต่อมา ให้จ่ายได้ถึงวันรับทราบคำสั่ง หรือควรได้รับทราบคำสั่ง

7.3 กรณีนายกรัฐมนตรีผู้แต่งตั้งพ้นจากตำแหน่ง ให้จ่ายได้ถึงวันก่อนวันที่ถึงกำหนดให้นายกรัฐมนตรีพ้นจากตำแหน่ง หากนายกรัฐมนตรียังต้องอยู่ในตำแหน่งเพื่อปฏิบัติหน้าที่ต่อไป ให้จ่ายได้เท่ากับระยะเวลาที่นายกรัฐมนตรีต้องอยู่ในตำแหน่ง

7.4 กรณีนายกรัฐมนตรีมีคำสั่งให้ออกก่อนครบวาระตามข้อ 3 หรือผิดวินัยตามข้อ 11 ของระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยคณะกรรมการผู้ช่วยรัฐมนตรี พ.ศ. 2546 ให้จ่ายได้ถึงวันก่อนวันที่ระบุในคำสั่ง แต่ถ้ายังไม่ได้รับทราบคำสั่งและผู้ช่วยรัฐมนตรีประจำกระทรวงผู้นั้นยังคงปฏิบัติหน้าที่ต่อมา ให้จ่ายได้ถึงวันรับทราบคำสั่งหรือควรได้รับทราบคำสั่ง

7.5 กรณีขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามตามข้อ 4 ของระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยคณะกรรมการผู้ช่วยรัฐมนตรี พ.ศ. 2546 ให้จ่ายได้ถึงวันก่อนวันที่ระบุในคำสั่งให้ออก ทั้งนี้ ไม่กระทบถึงเงินค่าตอบแทนที่ได้รับไปก่อนมีคำสั่งให้ออก

ข้อ 8 กรณีผู้ช่วยรัฐมนตรีประจำกระทรวงดำรงตำแหน่งข้าราชการการเมืองด้วย ให้เลือกรับเงินเดือนในตำแหน่งข้าราชการการเมือง หรือรับเงินค่าตอบแทนในตำแหน่งผู้ช่วยรัฐมนตรีประจำกระทรวงที่มีอัตราสูงเพียงตำแหน่งเดียว

ข้อ 9 ให้ส่วนราชการผู้เบิกวงฎีกาเบิกเงินค่าตอบแทนจากเงินงบประมาณรายจ่ายตามที่ได้รับจัดสรรจากสำนักงบประมาณ พร้อมทั้งแนบสำเนาคำสั่งแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งผู้ช่วยรัฐมนตรีประจำกระทรวง และรับรองหลังฎีกาว่าเบิกจ่ายเงินค่าตอบแทนประจำเดือนใด จำนวนกี่คน อัตราคนละเท่าไร รวมเป็นเงินจำนวนทั้งสิ้นเท่าไร ประกอบการเบิกจ่ายเงิน

การแนบสำเนาคำสั่งตามวรรคหนึ่ง ให้แนบเฉพาะการดำรงตำแหน่งครั้งแรก

ข้อ 10 การจ่ายเงินค่าตอบแทนให้มีหลักฐานการจ่ายเงินตามระเบียบของทางราชการเพื่อสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินตรวจสอบ

ข้อ 11 วิธีปฏิบัติเกี่ยวกับการเบิกจ่ายเงินค่าตอบแทน ซึ่งมีได้กำหนดไว้ในระเบียบนี้ ให้นำหลักเกณฑ์และวิธีการเบิกจ่ายเงินเดือนข้าราชการมาใช้บังคับโดยอนุโลมเท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งกับระเบียบนี้

ข้อ 12 กรณีมีปัญหาหรือไม่สามารถปฏิบัติตามระเบียบนี้ ให้หารือหรือขอทำความเข้าใจกับกระทรวงการคลัง

ข้อ 13 ให้ปลัดกระทรวงการคลังรักษาการตามระเบียบนี้

ประกาศ ณ วันที่ 9 เมษายน พ.ศ. 2546

สำเนาถูกต้อง

นางสาวพนธ์ เหลืองเจริญผล

(นางสาวพนธ์ เหลืองเจริญผล)

นิติกร 7 ว.

ร้อยเอก

(สุชาติ เชาววิศิษฏ์)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง

ความที่สุด
ที่ นร ๐๕๐๖/๑ ก ๒๕๕๖

๒๕๕๖ กันยายน ๒๕๕๗

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี
ทำเนียบรัฐบาล กทม. ๑๐๓๐๐

เรื่อง การปรับอัตราค่าตอบแทนรายเดือนผู้ช่วยรัฐมนตรีประจำกระทรวง

เรียน เลขาธิการนายกรัฐมนตรี

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. สำเนาหนังสือกระทรวงการคลัง ด่วนที่สุด ที่ กค ๐๕๐๖.๔/๑๒๓๕๖ ลงวันที่ ๑๐ กันยายน ๒๕๕๗
๒. สำเนาหนังสือสำนักงบประมาณ ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๗๐๔/๓๕๖ ลงวันที่ ๑๕ กันยายน ๒๕๕๗
ด้วยกระทรวงการคลังได้เสนอเรื่อง การปรับอัตราค่าตอบแทนรายเดือนผู้ช่วยรัฐมนตรีประจำกระทรวง ไปเพื่อดำเนินการ ซึ่งสำนักงบประมาณได้เสนอความเห็นไปเพื่อประกอบการพิจารณาของคณะรัฐมนตรีด้วย ความละเอียดปรากฏตามสำเนาหนังสือที่ส่งมาด้วยนี้

คณะรัฐมนตรีได้ประชุมปรึกษาเมื่อวันที่ ๑๖ กันยายน ๒๕๕๗ ลงมติว่า

๑. เห็นชอบการปรับลดอัตราค่าตอบแทนรายเดือนผู้ช่วยรัฐมนตรีประจำกระทรวง จากอัตราเดือนละ ๒๓,๘๐๐ บาท เป็นอัตราเดือนละ ๕๐,๐๐๐ บาท ตามที่กระทรวงการคลังเสนอ

๒. อนุมัติในหลักการให้แก้ไขเพิ่มเติมระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยคณะกรรมการผู้ช่วยรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๖ เกี่ยวกับคุณสมบัติและลักษณะต้องห้ามของกรรมการผู้ช่วยรัฐมนตรี เพื่อให้สมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ สมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ และข้าราชการสามารถดำรงตำแหน่งผู้ช่วยรัฐมนตรีได้เป็นการเฉพาะคราว โดยให้ยกเว้นการปฏิบัติตามข้อ ๑๑ ของระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีฯ และมอบหมายให้สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีดำเนินการแก้ไขเพิ่มเติมระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีฯ ดังกล่าว และให้ดำเนินการต่อไปได้

๓. คณะรัฐมนตรีมีความเห็นเพิ่มเติมว่า ในกรณีที่รองนายกรัฐมนตรี หรือรัฐมนตรี มีความประสงค์จะแต่งตั้งบุคคลในตำแหน่งที่ปรึกษาเพิ่มเติมนอกเหนือจากที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการการเมือง พ.ศ. ๒๕๓๕ ให้พิจารณาดำเนินการได้เท่าที่จำเป็น โดยให้ใช้ชื่อตำแหน่งว่า "คณะทำงานรัฐมนตรี"

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ ทั้งนี้ สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีได้แจ้งให้รองนายกรัฐมนตรี รัฐมนตรีทุกท่าน ผู้อำนวยการสำนักงบประมาณ และผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดินทราบด้วยแล้ว

ขอแสดงความนับถือ

(นายอำพน กิตติอำพน)
เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

สำนักวิเคราะห์เรื่องเสนอคณะรัฐมนตรี

โทร. ๐ ๒๒๘๐ ๙๐๐๐ ต่อ ๓๒๕

โทรสาร ๐ ๒๒๘๐ ๙๐๖๔

www.cabinet.thaigov.go.th

(อินฉบับที่ 57-09-04_ธัญชสี)

ที่ กค 0406.6/ว 104

กระทรวงการคลัง
ถนนพระราม 6 กทม.10400

๒๒ กันยายน 2551

เรื่อง การเทียบตำแหน่ง

เรียน ปลัดกระทรวงการคลัง

- อ้างถึง
1. หนังสือกระทรวงการคลัง ที่ กค 0502/13649 ลงวันที่ 25 มีนาคม 2526
 2. หนังสือกระทรวงการคลัง ส่วนที่ 150 ที่ กค 0502/ว 150 ลงวันที่ 28 กันยายน 2535
 3. หนังสือกระทรวงการคลัง ส่วนที่ 32 ที่ กค 0502/ว 32 ลงวันที่ 5 เมษายน 2536
 4. หนังสือกระทรวงการคลัง ส่วนที่ 48 ที่ กค 0512/ว 48 ลงวันที่ 14 มิถุนายน 2536
 5. หนังสือกระทรวงการคลัง ส่วนที่ 8 ที่ กค 0514/ว 8 ลงวันที่ 26 มกราคม 2538
 6. หนังสือกระทรวงการคลัง ส่วนที่ 44 ที่ กค 0409.7/ว 44 ลงวันที่ 9 มิถุนายน 2546
 7. หนังสือกรมบัญชีกลาง ส่วนที่ 18 ที่ กค 0409.7/ว 18 ลงวันที่ 13 มกราคม 2547
 8. หนังสือกระทรวงการคลัง ส่วนที่ 56 ที่ กค 0409.7/ว 56 ลงวันที่ 22 มีนาคม 2548
 9. หนังสือกรมบัญชีกลาง ส่วนที่ 24638 ที่ กค 0409.7/24638 ลงวันที่ 5 กันยายน 2548
 10. หนังสือกระทรวงการคลัง ที่ กค 0409.7/ว 28 ลงวันที่ 18 เมษายน 2549

- สิ่งที่ส่งมาด้วย
1. บัญชีการเทียบตำแหน่งบุคคลภายนอก จำนวน 1 ชุด
 2. แบบรายละเอียดขอเทียบตำแหน่ง จำนวน 1 ชุด

ตามที่ได้กำหนดหลักเกณฑ์การเทียบตำแหน่งบุคคลภายนอกซึ่งมิได้เป็นข้าราชการหรือลูกจ้าง และการเทียบตำแหน่งลูกจ้างเท่ากับตำแหน่งข้าราชการพลเรือน เพื่อประโยชน์ในการเบิกค่าใช้จ่ายในการเดินทางไปราชการตามนัยพระราชกฤษฎีกาค่าใช้จ่ายในการเดินทางไปราชการ พ.ศ. 2526 และที่แก้ไขเพิ่มเติม ตามหนังสือกระทรวงการคลังและหนังสือกรมบัญชีกลางที่อ้างถึง 1 - 10 เนื่องจากพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. 2551 ให้ยกเลิกพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. 2535 และที่แก้ไขเพิ่มเติม และได้จัดประเภทตำแหน่งและระดับตำแหน่งของข้าราชการพลเรือนชั้นใหม่ ทำให้หลักเกณฑ์การเทียบตำแหน่งบุคคลภายนอกซึ่งมิได้เป็นข้าราชการหรือลูกจ้าง และการเทียบตำแหน่งลูกจ้างเท่ากับตำแหน่งข้าราชการพลเรือน ซึ่งกำหนดให้เบิกค่าใช้จ่ายในการเดินทางไปราชการตามระดับตำแหน่งที่กระทรวงการคลังได้เทียบไว้แล้ว ไม่สามารถปฏิบัติได้ นั้น

กระทรวงการคลังพิจารณาแล้ว ขอเรียนว่า เพื่อให้การเทียบตำแหน่งบุคคลภายนอกดังกล่าวเท่ากับตำแหน่งข้าราชการพลเรือนสอดคล้องกับการกำหนดประเภทตำแหน่งและระดับตำแหน่งของ

/ข้าราชการพลเรือน ...

ข้าราชการพลเรือนตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. 2551 เห็นสมควรกำหนดหลักเกณฑ์ การเทียบตำแหน่งผู้เดินทางไปราชการซึ่งมิได้เป็นข้าราชการ เพื่อประโยชน์ในการเบิกค่าใช้จ่ายในการเดินทางไปราชการตามนัยพระราชกฤษฎีกาค่าใช้จ่ายในการเดินทางไปราชการ พ.ศ. 2526 และที่แก้ไขเพิ่มเติม ตาม บัญชีการเทียบตำแหน่งที่แนบ ทั้งนี้

1. การเทียบตำแหน่งบุคคลภายนอกซึ่งมิได้เป็นข้าราชการและมีกฎหมายอื่น กำหนดสิทธิในการเบิกค่าใช้จ่ายในการเดินทางไปราชการสูงกว่าระดับที่กระทรวงการคลังเทียบให้ ก็ให้ใช้สิทธิในระดับตำแหน่งที่กฎหมายนั้นกำหนด

2. การเทียบตำแหน่งบุคคลภายนอกซึ่งมิได้เป็นข้าราชการและได้รับแต่งตั้งให้ดำรง ตำแหน่งหรือปฏิบัติงานในหน้าที่ซึ่งกระทรวงการคลังได้เทียบตำแหน่งไว้แล้ว เกินกว่า 1 ตำแหน่ง ให้อยู่ในดุลยพินิจของหัวหน้าส่วนราชการเจ้าของงบประมาณในการพิจารณาเบิกค่าใช้จ่ายในการ เดินทางไปราชการได้ในประเภทตำแหน่งและระดับตำแหน่งที่ไม่เกินกว่าที่กระทรวงการคลัง ได้เทียบตำแหน่งไว้แล้ว

3. การเทียบตำแหน่งบุคคลภายนอกซึ่งมิได้เป็นข้าราชการและมีตำแหน่งหน้าที่ นอกเหนือจากที่กระทรวงการคลังได้เทียบตำแหน่งไว้แล้ว ให้อยู่ในดุลยพินิจของหัวหน้าส่วนราชการ เจ้าของงบประมาณในการพิจารณาโดยคำนึงถึงตำแหน่งหน้าที่ปัจจุบัน คุณวุฒิการศึกษา ประสบการณ์ การทำงาน และภารกิจที่ได้รับมอบหมายให้มาช่วยปฏิบัติราชการ เพื่อให้เกิดความเหมาะสมและประโยชน์ ต่อทางราชการ

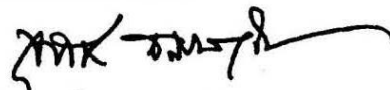
4. การเทียบตำแหน่งบุคคลภายนอกซึ่งมิได้เป็นข้าราชการในระดับสูงกว่า ที่กระทรวงการคลังได้เทียบตำแหน่งไว้แล้ว ให้ส่วนราชการขอทำความตกลงกับกระทรวงการคลังพร้อมทั้ง ส่งรายละเอียดเกี่ยวกับบุคคลที่ขอเทียบตำแหน่งตามแบบรายละเอียดขอเทียบตำแหน่งที่แนบ

5. ให้ยกเลิกหลักเกณฑ์การเทียบตำแหน่งบุคคลภายนอกซึ่งมิได้เป็นข้าราชการหรือ ลูกจ้าง และการเทียบตำแหน่งลูกจ้างเท่ากับตำแหน่งข้าราชการพลเรือน ตามหนังสือกระทรวงการคลัง และหนังสือกรมบัญชีกลางที่อ้างถึง 1 - 10

ทั้งนี้ การเทียบตำแหน่งบุคคลดังกล่าวให้ใช้บังคับตั้งแต่วันที่มิประกาศของคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน ตามมาตรา 131 แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. 2551

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ และแจ้งให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องทราบและถือปฏิบัติต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายจตุทิศ ธรรมวาทีน)
รองปลัดกระทรวงการคลัง

ผู้อำนวยการกลุ่มภารกิจด้านรายได้และหนี้สิน

กรมบัญชีกลาง
สำนักกฎหมาย
กลุ่มอนุมติพิเศษ
โทรศัพท์ 0 2273 9024 ต่อ 6601
โทรสาร 0 2273 9543

บัญชีการเทียบตำแหน่งบุคคลภายนอก
แบบหนังสือกระทรวงการคลัง ที่ กค 0406.6/ว 104 ลงวันที่ ๒๒ กันยายน 2551

ลำดับที่	ตำแหน่ง	เทียบเท่ากับข้าราชการ พลเรือนประเภทและระดับตำแหน่ง
	ข้าราชการการเมืองและข้าราชการรัฐสภาฝ่ายการเมือง	
1.	นายกรัฐมนตรี	ตำแหน่งประเภทบริหาร ระดับสูง
2.	รองนายกรัฐมนตรี	ตำแหน่งประเภทบริหาร ระดับสูง
3.	รัฐมนตรีว่าการกระทรวง รัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี และรัฐมนตรีว่าการทบวง	ตำแหน่งประเภทบริหาร ระดับสูง
4.	รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวง และรัฐมนตรีช่วยว่าการทบวง	ตำแหน่งประเภทบริหาร ระดับสูง
5.	ที่ปรึกษานายกรัฐมนตรี ที่ปรึกษารองนายกรัฐมนตรี ที่ปรึกษารัฐมนตรี และที่ปรึกษารัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี	ตำแหน่งประเภทบริหาร ระดับสูง
6.	เลขาธิการนายกรัฐมนตรี	ตำแหน่งประเภทบริหาร ระดับสูง
7.	รองเลขาธิการนายกรัฐมนตรีฝ่ายการเมือง	ตำแหน่งประเภทบริหาร ระดับสูง
8.	โฆษกประจำสำนักนายกรัฐมนตรี	ตำแหน่งประเภทบริหาร ระดับสูง
9.	รองโฆษกประจำสำนักนายกรัฐมนตรี	ตำแหน่งประเภทบริหาร ระดับต้น
10.	เลขานุการรัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี	ตำแหน่งประเภทบริหาร ระดับต้น
11.	ประจำสำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรี	ตำแหน่งประเภทอำนวยการ ระดับต้น
12.	เลขานุการรัฐมนตรีว่าการกระทรวง และเลขานุการรัฐมนตรีว่าการทบวง	ตำแหน่งประเภทบริหาร ระดับต้น
13.	ผู้ช่วยเลขานุการรัฐมนตรีว่าการกระทรวง และผู้ช่วยเลขานุการ รัฐมนตรีว่าการทบวง	ตำแหน่งประเภทอำนวยการ ระดับต้น
14.	ที่ปรึกษาประธานรัฐสภา และที่ปรึกษารองประธานรัฐสภา	ตำแหน่งประเภทบริหาร ระดับสูง
15.	ที่ปรึกษาประธานวุฒิสภา ที่ปรึกษาประธานสภาผู้แทนราษฎร ที่ปรึกษารองประธานวุฒิสภา และที่ปรึกษารองประธาน สภาผู้แทนราษฎร	ตำแหน่งประเภทบริหาร ระดับสูง
16.	เลขานุการประธานรัฐสภา เลขานุการรองประธานรัฐสภา เลขานุการประธานวุฒิสภา เลขานุการประธานสภาผู้แทนราษฎร เลขานุการรองประธานวุฒิสภา และเลขานุการรองประธานสภาผู้แทนราษฎร	ตำแหน่งประเภทบริหาร ระดับต้น
17.	เลขานุการผู้นำฝ่ายค้านในสภาผู้แทนราษฎร	ตำแหน่งประเภทอำนวยการ ระดับต้น

ลำดับ	ตำแหน่ง	เทียบกับข้าราชการ พลเรือนประเภทและระดับตำแหน่ง
พนักงานรัฐวิสาหกิจซึ่งดำรงตำแหน่ง		
18.	ผู้ว่าการ ผู้อำนวยการ และผู้จัดการ	ตำแหน่งประเภทบริหาร ระดับสูง
19.	รองผู้ว่าการ และผู้ช่วยผู้ว่าการ	ตำแหน่งประเภทบริหาร ระดับต้น
20.	ผู้อำนวยการฝ่าย และผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่าย	ตำแหน่งประเภทอำนวยการ ระดับต้น
21.	ผู้อำนวยการกอง (หัวหน้ากอง) และผู้ช่วยผู้อำนวยการกอง หัวหน้าแผนก และผู้ช่วยหัวหน้าแผนก	ตำแหน่งประเภทวิชาการ ระดับชำนาญการ
22.	ประจำแผนก และหัวหน้าหมวด	ตำแหน่งประเภทวิชาการ ระดับปฏิบัติการ
23.	กรรมการผู้ช่วยรัฐมนตรี และผู้ช่วยรัฐมนตรี	ตำแหน่งประเภทบริหาร ระดับสูง
24.	ประธานที่ปรึกษานายกรัฐมนตรี หรือประธานที่ปรึกษารัฐมนตรี	ตำแหน่งประเภทบริหาร ระดับสูง
25.	ที่ปรึกษารัฐมนตรีซึ่งมิได้มีตำแหน่งกำหนดไว้และมิได้รับเงินเดือน	ตำแหน่งประเภทอำนวยการ ระดับต้น
26.	กำนัน	ตำแหน่งประเภทอำนวยการ ระดับต้น
27.	ผู้ใหญ่บ้าน	ตำแหน่งประเภททั่วไป ระดับอาวุโส
28.	แพทย์ประจำตำบล สารวัตรกำนัน ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้านฝ่ายปกครอง ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้านฝ่ายรักษาความสงบ และกรรมการหมู่บ้าน ที่มีโซ่กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน หรือแพทย์ประจำตำบล	ตำแหน่งประเภททั่วไป ระดับชำนาญงาน
คณะสื่อมวลชน		
29.	หัวหน้าข่าวหรือบรรณาธิการคอลัมน์นิสต์	ตำแหน่งประเภทวิชาการ ระดับชำนาญการ
30.	นักข่าว หรือนักประชาสัมพันธ์	ตำแหน่งประเภทวิชาการ ระดับปฏิบัติการ
31.	ลูกจ้างทุกประเภท	ตำแหน่งประเภททั่วไป ระดับปฏิบัติงาน

ลำดับ	ตำแหน่ง	เทียบกับข้าราชการ พลเรือนประเภทและระดับตำแหน่ง
	พนักงานราชการ	
32.	กลุ่มงานบริการและกลุ่มงานเทคนิค	ตำแหน่งประเภททั่วไป ระดับปฏิบัติงาน
33.	กลุ่มงานบริหารทั่วไป	
	เริ่มรับราชการ - 9 ปี	ตำแหน่งประเภทวิชาการ ระดับปฏิบัติการ
	10 - 17 ปี	ตำแหน่งประเภทวิชาการ ระดับชำนาญการ
	17 ปี ขึ้นไป	ตำแหน่งประเภทวิชาการ ระดับชำนาญการพิเศษ
34.	กลุ่มงานวิชาชีพเฉพาะ	
	เริ่มรับราชการ - 9 ปี	ตำแหน่งประเภทวิชาการ ระดับปฏิบัติการ
	10 - 17 ปี	ตำแหน่งประเภทวิชาการ ระดับชำนาญการ
	17 ปี ขึ้นไป	ตำแหน่งประเภทวิชาการ ระดับชำนาญการพิเศษ
	ผู้ที่ได้รับค่าตอบแทนในอัตราสูงสุดของบัญชีอัตราค่าตอบแทน	ตำแหน่งประเภทวิชาการ ระดับเชี่ยวชาญ
35.	กลุ่มงานเชี่ยวชาญเฉพาะ	
	เริ่มรับราชการ - 4 ปี	ตำแหน่งประเภทวิชาการ ระดับปฏิบัติการ
	5 - 10 ปี	ตำแหน่งประเภทวิชาการ ระดับชำนาญการ
	10 ปี ขึ้นไป	ตำแหน่งประเภทวิชาการ ระดับชำนาญการพิเศษ
	ผู้ที่ได้รับค่าตอบแทนในอัตราสูงสุดของบัญชีอัตราค่าตอบแทน	ตำแหน่งประเภทวิชาการ ระดับเชี่ยวชาญ
36.	กลุ่มงานเชี่ยวชาญพิเศษ	ตำแหน่งประเภทวิชาการ ระดับเชี่ยวชาญ

ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี

ว่าด้วยการขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์อันเป็นที่เชิดชูยิ่งช้างเผือก
และเครื่องราชอิสริยาภรณ์อันมีเกียรติยศยิ่งมงกุฎไทย

พ.ศ. ๒๕๖๔

โดยที่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย กฎหมายว่าด้วยเครื่องราชอิสริยาภรณ์อันเป็นที่เชิดชูยิ่งช้างเผือกและกฎหมายว่าด้วยเครื่องราชอิสริยาภรณ์อันมีเกียรติยศยิ่งมงกุฎไทย ได้บัญญัติไว้ซึ่งพระราชอำนาจของพระมหากษัตริย์ที่จะพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์แก่ผู้กระทำความดีความชอบเป็นประโยชน์แก่ราชการหรือสาธารณชน ซึ่งนอกจากการพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ตามที่ทรงพระราชดำริเห็นสมควรแล้ว รัฐบาลได้วางระเบียบในการขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์เป็นหลักเกณฑ์ถ่วงดุลให้ได้ว่าซึ่งบุคคลผู้สมควรได้รับการเสนอขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์อย่างแท้จริงเพื่อประกอบพระราชดำริอีกทางหนึ่ง ซึ่งระเบียบดังกล่าวได้ใช้บังคับมาระยะหนึ่ง สมควรปรับปรุงให้มีความเหมาะสมและสอดคล้องกับสภาพการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไป ทั้งนี้ สำนักนายกรัฐมนตรีได้นำความกราบบังคมทูลพระกรุณาทรงทราบฝ่าละอองธุลีพระบาทแล้ว ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมพระราชทานพระบรมราชานุญาต

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๑ (๘) แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๓๔ นายกรัฐมนตรีโดยความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรี จึงวางระเบียบไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ระเบียบนี้เรียกว่า “ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์อันเป็นที่เชิดชูยิ่งช้างเผือกและเครื่องราชอิสริยาภรณ์อันมีเกียรติยศยิ่งมงกุฎไทย พ.ศ. ๒๕๖๔”

ข้อ ๒ ระเบียบนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ข้อ ๓ ให้ยกเลิก

(๑) ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์อันเป็นที่เชิดชูยิ่งช้างเผือกและเครื่องราชอิสริยาภรณ์อันมีเกียรติยศยิ่งมงกุฎไทย พ.ศ. ๒๕๓๖

(๒) ประกาศคณะปฏิรูปการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ฉบับที่ ๓๓ เรื่อง แก้ไขเพิ่มเติมระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์อันเป็นที่เชิดชูยิ่งช้างเผือกและเครื่องราชอิสริยาภรณ์อันมีเกียรติยศยิ่งมงกุฎไทย พ.ศ. ๒๕๓๖ ลงวันที่ ๓๐ กันยายน พุทธศักราช ๒๕๔๙

(๓) ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์อันเป็นที่เชิดชูยิ่งช้างเผือกและเครื่องราชอิสริยาภรณ์อันมีเกียรติยศยิ่งมงกุฎไทย (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๒

ข้อ ๔ ในระเบียบนี้

“เครื่องราชอิสริยาภรณ์” หมายความว่า เครื่องราชอิสริยาภรณ์อันเป็นที่เชิดชูยิ่งช้างเผือก ตามกฎหมายว่าด้วยเครื่องราชอิสริยาภรณ์อันเป็นที่เชิดชูยิ่งช้างเผือก หรือเครื่องราชอิสริยาภรณ์อันมีเกียรติยศยิ่งมงกุฎไทยตามกฎหมายว่าด้วยเครื่องราชอิสริยาภรณ์อันมีเกียรติยศยิ่งมงกุฎไทย แล้วแต่กรณี

“ข้าราชการการเมือง” หมายความว่า บุคคลซึ่งเป็นหรือถือว่าเป็นข้าราชการการเมือง ตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการการเมืองหรือกฎหมายอื่น

“ข้าราชการ” หมายความว่า ข้าราชการซึ่งมีตำแหน่งหรือเงินเดือนประจำ ยกเว้นข้าราชการการเมือง และให้หมายความรวมถึงพนักงานส่วนท้องถิ่นตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารงานบุคคลส่วนท้องถิ่นด้วย

“หน่วยงานของรัฐ” หมายความว่า กระทรวง ทบวง ส่วนราชการระดับกรมที่ขึ้นตรงต่อ นายกรัฐมนตรี สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา หน่วยงานธุรการของศาลยุติธรรม ศาลปกครอง ศาลรัฐธรรมนูญ สำนักงานอัยการสูงสุด องค์การอิสระตามกฎหมาย กรุงเทพมหานคร และให้หมายความรวมถึงสภาอากาศไทยด้วย

“องค์การอิสระตามกฎหมาย” หมายความว่า องค์การอิสระตามรัฐธรรมนูญ และองค์การของรัฐที่เป็นอิสระ

“ผู้ช่วยรัฐมนตรี” หมายความว่า กรรมการผู้ช่วยรัฐมนตรีตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยคณะกรรมการผู้ช่วยรัฐมนตรี

ข้อ ๕ ระเบียบนี้ให้ใช้บังคับแก่ราชการส่วนกลาง ราชการส่วนภูมิภาค ราชการส่วนท้องถิ่น รัฐวิสาหกิจ องค์การมหาชน องค์การของรัฐ หรือหน่วยงานอื่นของรัฐที่มีกฎหมายจัดตั้ง รวมทั้งบุคคลที่กำหนดไว้ในระเบียบนี้ ยกเว้นส่วนราชการในพระองค์ตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการในพระองค์

ข้อ ๖ ให้นายกรัฐมนตรีรักษาการตามระเบียบนี้ ในกรณีที่มีปัญหาในการปฏิบัติตามระเบียบนี้ ให้สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีเสนอนายกรัฐมนตรีเพื่อวินิจฉัย คำวินิจฉัยของนายกรัฐมนตรีให้ถือเป็นที่สุด

ในการนี้ สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีอาจเสนอคณะกรรมการตามข้อ ๑๙ เพื่อพิจารณาด้วยก็ได้

หมวด ๑

บททั่วไป

ข้อ ๗ เครื่องราชอิสริยาภรณ์เป็นเครื่องหมายแห่งเกียรติยศ ซึ่งพระมหากษัตริย์ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมพระราชทานแก่ผู้กระทำความดีความชอบเป็นประโยชน์แก่ราชการ

หรือสาธารณชน ตามที่ทรงพระราชดำริเห็นสมควร เพื่อเป็นบำเหน็จความชอบและเครื่องหมายเชิดชูเกียรติยศอย่างสูงแก่ผู้ได้รับพระราชทาน

เมื่อทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ให้แก่บุคคลใด ให้สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีประกาศในราชกิจจานุเบกษาต่อไป

ข้อ ๘ ในการพิจารณาเสนอขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ใด ชั้นตราใด แก่บุคคลใด นอกจากจะต้องพิจารณาตามตำแหน่ง ระดับ ชั้น ชั้นยศ และกำหนดระยะเวลาที่จะขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ตามบัญชีท้ายระเบียบนี้แล้ว ให้พิจารณาโดยรอบคอบว่าบุคคลนั้นเป็นผู้ประพฤติดี มีความจงรักภักดีและมีทัศนคติที่ดีต่อพระมหากษัตริย์ผู้ทรงไว้ซึ่งพระราชอำนาจที่จะพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ และได้กระทำความดีความชอบเป็นประโยชน์แก่ราชการหรือสาธารณชนจนถึงขนาดควรได้รับการเสนอขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ ทั้งนี้ เพื่อให้บุคคลที่ได้รับพระราชทานมีความภาคภูมิใจในเครื่องราชอิสริยาภรณ์ที่ได้รับพระราชทานอย่างแท้จริง และเพื่อให้เครื่องราชอิสริยาภรณ์เป็นเครื่องหมายเชิดชูเกียรติยศอย่างสูงด้วย

ข้อ ๙ การเสนอขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ประจำปีให้ขอพระราชทานในโอกาสพระราชพิธีเฉลิมพระชนมพรรษา เว้นแต่การเสนอขอพระราชทานกรณีที่มีความจำเป็นรีบด่วนตามข้อ ๒๒ การเสนอขอพระราชทานให้แก่ผู้แทนทางการทูตของต่างประเทศและชาวต่างประเทศตามข้อ ๒๓ และการเสนอขอพระราชทานให้แก่ผู้วายชนม์ตามข้อ ๒๔ ให้เสนอขอพระราชทานได้ตามคราวแห่งความชอบและตามเหตุการณ์เป็นกรณี ๆ ไป

เพื่อประโยชน์ในการพิจารณาเสนอขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ในโอกาส นอกเหนือจากที่กำหนดในวรรคหนึ่ง คณะรัฐมนตรีอาจกำหนดวิธีการสำหรับหน่วยงานของรัฐ หรือผู้เสนอขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ตามข้อ ๑๔ เฉพาะโอกาสเช่นว่านั้น แต่จะกำหนดหลักเกณฑ์หรือคุณสมบัติบุคคลให้แตกต่างไปจากระเบียบนี้ได้

ข้อ ๑๐ ให้สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีกำหนดวิธีการเสนอขอพระราชทานและรับรองคุณสมบัติของบุคคลที่พึงได้รับการพิจารณาเสนอขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ รายการ และจำนวนเอกสารประกอบการเสนอขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ แล้วแจ้งเวียนให้หน่วยงานของรัฐหรือบุคคลตามข้อ ๑๔ ทราบและถือปฏิบัติ

หมวด ๒

การเสนอขอพระราชทาน

ข้อ ๑๑ การเสนอขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ให้เริ่มจากเครื่องราชอิสริยาภรณ์อันมีเกียรติยศยิ่งมงกุฎไทยและเครื่องราชอิสริยาภรณ์อันเป็นที่เชิดชูยิ่งช้างเผือกสลับกัน เว้นแต่จะได้อำนาจไว้เป็นอย่างอื่นในระเบียบนี้ โดยมีชั้นตราตามลำดับ ดังนี้

- (๑) ชั้นที่ ๗ เหยี่ยงเงินมงกุฎไทย
- (๒) ชั้นที่ ๗ เหยี่ยงเงินข้างเผือก
- (๓) ชั้นที่ ๖ เหยี่ยงทองมงกุฎไทย
- (๔) ชั้นที่ ๖ เหยี่ยงทองข้างเผือก
- (๕) ชั้นที่ ๕ เบญจมาภรณ์มงกุฎไทย
- (๖) ชั้นที่ ๕ เบญจมาภรณ์ข้างเผือก
- (๗) ชั้นที่ ๔ จัตุมภรณ์มงกุฎไทย
- (๘) ชั้นที่ ๔ จัตุมภรณ์ข้างเผือก
- (๙) ชั้นที่ ๓ ตริตาภรณ์มงกุฎไทย
- (๑๐) ชั้นที่ ๓ ตริตาภรณ์ข้างเผือก
- (๑๑) ชั้นที่ ๒ ทวีติยาภรณ์มงกุฎไทย
- (๑๒) ชั้นที่ ๒ ทวีติยาภรณ์ข้างเผือก
- (๑๓) ชั้นที่ ๑ ประถมาภรณ์มงกุฎไทย
- (๑๔) ชั้นที่ ๑ ประถมาภรณ์ข้างเผือก
- (๑๕) ชั้นสูงสุด มหาชริมมงกุฎ และ
- (๑๖) ชั้นสูงสุด มหาปรมาภรณ์ข้างเผือก

การเสนอขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ปิดกั้นหรือกรณีอื่นใดที่ไม่เป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในระเบียบนี้ จะกระทำมิได้

ข้อ ๑๒ นอกจากที่กำหนดไว้ในหมวด ๔ แล้ว บุคคลที่พึงได้รับการพิจารณาเสนอขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์จะต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้าม ดังนี้

- (๑) เป็นผู้มิใช่สัญชาติไทย
- (๒) เป็นผู้ประพฤติดี และปฏิบัติงานราชการหรือปฏิบัติงานที่เป็นประโยชน์แก่สาธารณชนด้วยความซื่อสัตย์ และเอาใจใส่ต่อหน้าที่อย่างดียิ่ง
- (๓) เป็นผู้ดำรงตำแหน่งตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในบัญชีท้ายระเบียบนี้
- (๔) เป็นผู้ไม่เคยมีพระบรมราชโองการหรือทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมพระราชทานพระบรมราชานุญาตให้เรียกคืนเครื่องราชอิสริยาภรณ์ เว้นแต่ได้รับพระราชทานคืนในภายหลัง
- (๕) เป็นผู้ไม่เคยต้องรับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก เว้นแต่เป็นโทษสำหรับความผิดที่ได้กระทำโดยประมาท หรือความผิดลหุโทษ
- (๖) เป็นผู้ที่ไม่อยู่ในระหว่างถูกกล่าวหาว่า
- (ก) กระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรงและถูกตั้งกรรมการสอบสวน หรืออยู่ระหว่างพิจารณาโทษทางวินัย หรืออยู่ระหว่างอุทธรณ์คำสั่งลงโทษทางวินัย

(ข) กระทำความผิดทางอาญาและอยู่ระหว่างสอบสวนของพนักงานสอบสวน หรืออยู่ระหว่างการดำเนินคดีอาญาในศาล หรือได้มีคำพิพากษาแล้วแต่คดียังไม่ถึงที่สุด เว้นแต่พนักงาน อัยการรับแก้ต่างคดีนั้น หรือเป็นความผิดที่ได้กระทำโดยประมาท หรือความผิดลหุโทษ หรือความผิด ที่มีโทษปรับสถานเดียว

(ค) กระทำความผิดและอยู่ระหว่างการไต่สวนตามกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วย การป้องกันและปราบปรามการทุจริต หรืออยู่ระหว่างการไต่สวนข้อเท็จจริงตามกฎหมายว่าด้วย มาตรการของฝ่ายบริหารในการป้องกันและปราบปรามการทุจริต

บุคคลตามวรรคหนึ่งต้องรับรองว่าเป็นผู้มีคุณสมบัติครบถ้วนตามระเบียบนี้ เพื่อให้หน่วยงาน ของรัฐหรือบุคคลตามข้อ ๑๔ ดำเนินการพิจารณาเสนอขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ให้แก่ตน ต่อไป

ข้อ ๑๓ การเสนอขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ประจำปี ให้หน่วยงานของรัฐ หรือบุคคลตามข้อ ๑๔ ดำเนินการจัดทำเอกสารการเสนอขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ โดยแยกเอกสารเป็นการเสนอขอพระราชทานให้แก่ผู้ที่ปฏิบัติหน้าที่ในปัจจุบัน และผู้ซึ่งพ้นจาก การปฏิบัติหน้าที่เพราะเกษียณอายุ และให้เป็นไปตามลำดับชั้นตราเครื่องราชอิสริยาภรณ์ คือชั้นต่ำกว่า สายสะพาย และชั้นสายสะพาย แล้วส่งให้สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีก่อนวันพระราชพิธี เฉลิมพระชนมพรรษาไม่น้อยกว่าเก้าสิบวัน

ภายหลังจากที่ได้ส่งเอกสารการเสนอขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ประจำปีไปยัง สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีแล้ว หากหน่วยงานของรัฐหรือบุคคลตามข้อ ๑๔ เห็นว่ามีบุคคลที่ได้รับ แต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่ง ระดับ ชั้น ชั้นยศ สูงขึ้น หรือได้รับเงินเดือนขั้นสูงของตำแหน่งที่ดำรงอยู่ และมีคุณสมบัติอื่นครบตามหลักเกณฑ์ที่จะขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ชั้นสายสะพายประจำปี ก็ให้ส่งเอกสารเพิ่มเติมไปยังสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีก่อนวันพระราชพิธีเฉลิมพระชนมพรรษาได้ แต่ต้องไม่น้อยกว่าหกสิบวัน

ข้อ ๑๔ ให้หัวหน้าหน่วยงานของรัฐและบุคคลดังต่อไปนี้เป็นผู้เสนอรายชื่อและรับรอง คุณสมบัติและคุณลักษณะตามข้อ ๘ และข้อ ๑๒ ของบุคคลที่สมควรได้รับการเสนอขอพระราชทาน เครื่องราชอิสริยาภรณ์ตามบัญชีท้ายระเบียบนี้

(๑) นายกรัฐมนตรี สำหรับรัฐมนตรี และผู้ช่วยรัฐมนตรี

(๒) ประธานสภาผู้แทนราษฎร สำหรับสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ประธานคณะกรรมการธิการ สามีญุประจำสภาผู้แทนราษฎร และข้าราชการรัฐสภาฝ่ายการเมืองประจำสภาผู้แทนราษฎร

(๓) ประธานวุฒิสภา สำหรับสมาชิกวุฒิสภา ประธานคณะกรรมการธิการสามีญุประจำวุฒิสภา และข้าราชการรัฐสภาฝ่ายการเมืองประจำวุฒิสภา

(๔) รัฐมนตรีเจ้าสังกัด สำหรับข้าราชการการเมืองในสังกัด

(๕) ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร สำหรับข้าราชการการเมืองและผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองในกรุงเทพมหานคร

(๖) ปลัดกระทรวง ปลัดทบวง หัวหน้าส่วนราชการระดับกรมที่ขึ้นตรงต่อนายกรัฐมนตรี ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ สำหรับข้าราชการ ลูกจ้างประจำของส่วนราชการ พนักงานราชการ และเจ้าหน้าที่ในสังกัด

(๗) ปลัดกระทรวงมหาดไทยหรือปลัดกรุงเทพมหานคร สำหรับผู้บริหารท้องถิ่น สมาชิกสภาท้องถิ่น ผู้ปฏิบัติงานในหน่วยงานตามกฎหมายจัดตั้งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พนักงานส่วนท้องถิ่น ลูกจ้างประจำ และผู้ปฏิบัติงานตามกฎหมายว่าด้วยลักษณะปกครองท้องถิ่น แล้วแต่กรณี

(๘) เลขาธิการสำนักงานศาลยุติธรรม เลขาธิการสำนักงานศาลปกครอง เลขาธิการสำนักงานศาลรัฐธรรมนูญ สำหรับข้าราชการตุลาการ ดະโตะยุติธรรม ผู้พิพากษาสมทบ ผู้ดำรงตำแหน่งในศาลนั้น ๆ และข้าราชการหรือเจ้าหน้าที่ในศาลนั้น ๆ แล้วแต่กรณี

(๙) อัยการสูงสุด สำหรับข้าราชการฝ่ายอัยการและเจ้าหน้าที่ในสังกัด

(๑๐) ประธานองค์กรอิสระตามกฎหมาย สำหรับผู้ดำรงตำแหน่งในองค์กรอิสระนั้น ๆ

(๑๑) เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร เลขาธิการวุฒิสภา สำหรับข้าราชการหรือเจ้าหน้าที่ในสังกัด และผู้ปฏิบัติงานให้แก่คณะกรรมการการสามัญประจำสภานั้น ๆ แล้วแต่กรณี

(๑๒) เลขาธิการหรือหัวหน้าหน่วยธุรการขององค์กรอิสระตามกฎหมาย สำหรับข้าราชการ พนักงาน และเจ้าหน้าที่ในหน่วยธุรการขององค์กรอิสระนั้น ๆ

(๑๓) หัวหน้าหน่วยงานของรัฐนอกจาก (๖) สำหรับบุคคลหรือพนักงานในสังกัด

(๑๔) บุคคลตาม (๕) (๖) (๗) โดยความเห็นชอบของรัฐมนตรีหรือผู้มีอำนาจกำกับดูแลตามกฎหมาย สำหรับผู้บริหารสูงสุด พนักงานหรือเจ้าหน้าที่รัฐวิสาหกิจ องค์กรมหาชน องค์กรของรัฐ หน่วยงานอื่นของรัฐที่มีลักษณะอย่างเดียวกัน และสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ ในสังกัดหรือในกำกับ แล้วแต่กรณี

(๑๕) บุคคลตาม (๖) (๗) (๘) (๙) (๑๐) (๑๑) (๑๒) (๑๓) (๑๔) สำหรับราชบัณฑิต และกรรมการตามกฎหมายที่ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมแต่งตั้ง ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับหน่วยงานนั้น

ข้อ ๑๕ ให้หัวหน้าส่วนราชการที่มีฐานะเป็นกรม ซึ่งจะดำเนินการเสนอขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ให้แก่บุคคลตามข้อ ๑๔ (๖) ที่รับรองคุณสมบัติของตนเองแล้ว แต่งตั้งคณะกรรมการขึ้นคณะหนึ่ง ทำหน้าที่รวบรวมและตรวจสอบรายชื่อ เอกสาร และหลักฐานต่าง ๆ แล้วพิจารณาคุณสมบัติและถ่วงดุลความดีความชอบตามที่กำหนดในระเบียบนี้ พร้อมทั้งรับรองว่าเป็นบุคคลที่สมควรได้รับการเสนอขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ ก่อนส่งเรื่องไปยังผู้เสนอรายชื่อตามข้อ ๑๔ (๖)

ให้หัวหน้าส่วนราชการระดับกระทรวง ทบวง แต่งตั้งคณะกรรมการขึ้นอีกคณะหนึ่ง เพื่อทำหน้าที่พิจารณากลับกรองและรับรองอีกชั้นหนึ่ง ก่อนเสนอไปยังผู้เสนอรายชื่อตามข้อ ๑๔ (๖) เพื่อพิจารณารับรองแล้วส่งให้สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีต่อไป

การเสนอขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ให้แก่บุคคลตามข้อ ๑๔ (๘) (๙) (๑๐) (๑๑) (๑๒) (๑๓) (๑๔) และ (๑๕) ให้นำความในวรรคหนึ่งและวรรคสองมาใช้บังคับโดยอนุโลม

ข้อ ๑๖ ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดและปลัดกรุงเทพมหานครซึ่งจะดำเนินการเสนอขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ให้แก่ผู้บริหารท้องถิ่น สมาชิกสภาท้องถิ่น ผู้ปฏิบัติงาน ตามกฎหมายจัดตั้งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พนักงานส่วนท้องถิ่น ลูกจ้างประจำ และผู้ปฏิบัติงาน ตามกฎหมายว่าด้วยลักษณะปกครองท้องที่ในเขตจังหวัดหรือท้องที่ของตน ที่รับรองคุณสมบัติ ของตนเองแล้ว แต่งตั้งคณะกรรมการขึ้นคณะหนึ่ง ทำหน้าที่รวบรวมตรวจสอบรายชื่อ เอกสาร และหลักฐานต่าง ๆ แล้วพิจารณาคุณสมบัติ คุณลักษณะ และกัลลักรองความดีความชอบตามที่กำหนด ในระเบียบนี้ พร้อมทั้งรับรองว่าเป็นบุคคลที่สมควรได้รับการเสนอขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ แล้วเสนอไปยังปลัดกระทรวงมหาดไทยหรือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี แล้วแต่กรณี

ข้อ ๑๗ ภายใต้บังคับข้อ ๘ และข้อ ๑๒ บุคคลผู้มีคุณสมบัติและคุณลักษณะครบถ้วน และได้รับการเสนอขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ประจำปี ต้องดำรงตำแหน่งอยู่ในวันพระราชพิธี เฉลิมพระชนมพรรษาของปีที่ขอพระราชทาน ยกเว้นกรณีดังต่อไปนี้

(๑) ผู้ซึ่งเคยดำรงตำแหน่งข้าราชการการเมือง สมาชิกรัฐสภา หรือข้าราชการรัฐสภา ฝ่ายการเมือง ต้องมีระยะเวลาการดำรงตำแหน่งใดตำแหน่งหนึ่งติดต่อกันมาแล้วไม่น้อยกว่า หนึ่งร้อยยี่สิบวัน นับตั้งแต่วันที่ดำรงตำแหน่งหลังจากวันพระราชพิธีเฉลิมพระชนมพรรษาของปีที่ผ่าน มา จนถึงวันพระราชพิธีเฉลิมพระชนมพรรษาของปีที่ขอพระราชทาน

(๒) ผู้ซึ่งเคยดำรงตำแหน่งข้าราชการการเมือง สมาชิกรัฐสภา หรือข้าราชการรัฐสภา ฝ่ายการเมืองหลายตำแหน่งหรือหลายครั้ง ต้องมีระยะเวลาการดำรงตำแหน่งใดตำแหน่งหนึ่ง หรือหลายตำแหน่งรวมกันมาแล้วไม่น้อยกว่าหนึ่งร้อยแปดสิบวัน นับตั้งแต่วันที่ดำรงตำแหน่งหลังจาก วันพระราชพิธีเฉลิมพระชนมพรรษาของปีที่ผ่าน มา จนถึงวันพระราชพิธีเฉลิมพระชนมพรรษาของปี ที่จะขอพระราชทาน

(๓) ผู้ซึ่งพ้นจากการปฏิบัติหน้าที่เพราะเกษียณอายุ และมีคุณสมบัติที่จะได้รับการพิจารณา เสนอขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์อยู่ก่อนการพ้นจากการปฏิบัติหน้าที่

(๔) เป็นผู้เคยมีลักษณะต้องห้ามตามข้อ ๑๒ (๖) ซึ่งต่อมาปรากฏผลการสอบสวน ใต้สวน หรือมีคำพิพากษาถึงที่สุดแล้วว่าไม่มีความผิด

(๕) เป็นผู้มิผลงานความดีความชอบอย่างยั้งเฉพาะที่กำหนดในบัญชีท้ายระเบียบนี้

ข้อ ๑๘ ในการนี้ระยะเวลาเพื่อเสนอขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ตามระเบียบนี้ หากเป็นผู้มีกรณีดังต่อไปนี้ในปีใด ให้เพิ่มกำหนดระยะเวลาการขอพระราชทานอีกกรณีละหนึ่งปี

(๑) เป็นผู้ถูกลงโทษทางวินัย

(๒) เป็นผู้ที่มีผลการประเมินการปฏิบัติราชการหรือการปฏิบัติงานตามภารกิจที่กฎหมายกำหนดต่ำกว่าระดับดี เว้นแต่เป็นการขอพระราชทานตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดระยะเวลาดำรงตำแหน่งหรือระยะเวลาเลื่อนขั้นตราเกินกว่าห้าปีบริบูรณ์ ให้พิจารณาผลการประเมินดังกล่าวในระยะเวลาห้าปี

หมวด ๓

การพิจารณาเสนอขอพระราชทาน

ข้อ ๑๙ ให้มีคณะกรรมการพิจารณาการเสนอขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ประจำปี ประกอบด้วย

(๑) นายกรัฐมนตรีหรือรองนายกรัฐมนตรี
ที่ได้รับมอบหมาย	เป็นประธานกรรมการ
(๒) รองนายกรัฐมนตรี	เป็นกรรมการ
(๓) รัฐมนตรีที่นายกรัฐมนตรีแต่งตั้งจำนวนห้าคน	เป็นกรรมการ
(๔) เลขาธิการ ก.พ.	เป็นกรรมการ
(๕) เลขาธิการคณะรัฐมนตรี	เป็นกรรมการ
และเลขานุการ
(๖) ข้าราชการในสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีคนหนึ่ง
ที่เลขาธิการคณะรัฐมนตรีมอบหมาย	เป็นกรรมการ
และผู้ช่วยเลขานุการ
(๗) ผู้อำนวยการกองอาลักษณ์
และเครื่องราชอิสริยาภรณ์
สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี	เป็นกรรมการ
และผู้ช่วยเลขานุการ

ให้คณะกรรมการตามวรรคหนึ่ง มีหน้าที่และอำนาจในการพิจารณาเสนอขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ทุกชั้นตราแก่บุคคลที่สมควรขอพระราชทาน

ให้ประธานกรรมการตามวรรคหนึ่งมีอำนาจแต่งตั้งคณะอนุกรรมการหรือคณะทำงานเพื่อกลั่นกรอง ตรวจสอบ หรือดำเนินการอื่นตามที่ประธานกรรมการมอบหมาย

ข้อ ๒๐ เมื่อสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีได้รับเอกสารการเสนอขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ประจำปีแล้ว ให้ตรวจสอบคุณสมบัติ ประวัติการได้รับพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ และเครื่องราชอิสริยาภรณ์ที่สมควรขอพระราชทานตามระเบียบนี้หรือตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในบัญชีท้ายระเบียบนี้ แล้วเสนอคณะกรรมการตามข้อ ๑๙ เพื่อพิจารณาต่อไป

ข้อ ๒๑ เมื่อคณะกรรมการตามข้อ ๑๙ พิจารณาเสร็จแล้ว ให้สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีเสนอรายชื่อบุคคลพร้อมทั้งชั้นตราเครื่องราชอิสริยาภรณ์ที่สมควรขอพระราชทานให้นายกรัฐมนตรีพิจารณา เมื่อนายกรัฐมนตรีเห็นชอบแล้ว ให้สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีเสนอรายชื่อไปยัง

สำนักพระราชวังเพื่อนำความกราบบังคมทูลพระกรุณาขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ หากทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมพระราชทานแล้ว ให้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาต่อไป

ข้อ ๒๒ ในกรณีที่มีความจำเป็นรีบด่วนซึ่งไม่อาจเรียกประชุมคณะกรรมการตามข้อ ๑๙ ให้สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีเสนอรายชื่อบุคคลผู้สมควรได้รับการเสนอขอพระราชทานตามที่กำหนดไว้ในระเบียบนี้ต่อนายกรัฐมนตรีโดยไม่ต้องเสนอคณะกรรมการตามข้อ ๑๙

เมื่อนายกรัฐมนตรีเห็นชอบแล้ว ให้สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีเสนอรายชื่อไปยังสำนักพระราชวังเพื่อนำความกราบบังคมทูลพระกรุณาขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ หากทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมพระราชทานแล้ว ให้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาต่อไป

หมวด ๔

การเสนอและการพิจารณาการเสนอขอพระราชทานแก่บุคคลบางประเภท

ข้อ ๒๓ การเสนอขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ให้แก่ผู้แทนทางการทูตของต่างประเทศ และชาวต่างประเทศ ให้เสนอขอพระราชทานได้เมื่อผู้นั้นได้กระทำคุณประโยชน์แก่ประเทศไทยเป็นอย่างยิ่ง โดยให้หน่วยงานของรัฐที่ได้รับประโยชน์หรือเกี่ยวข้องมากที่สุดเป็นผู้พิจารณาเสนอขอพระราชทาน

ในการเสนอขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ตามวรรคหนึ่ง ให้หน่วยงานของรัฐที่เสนอขอพระราชทานแจ้งกระทรวงการต่างประเทศและสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาความเหมาะสมของชั้นตราเครื่องราชอิสริยาภรณ์ที่เสนอขอพระราชทานตามลำดับ โดยพิจารณาตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในบัญชีท้ายระเบียบนี้

ภายในบังคับธรรมเนียมปฏิบัติระหว่างประเทศ เมื่อกระทรวงการต่างประเทศพิจารณาเห็นสมควรเสนอขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ใดและชั้นตราใดแล้ว ให้กระทรวงการต่างประเทศ ทาบทามรัฐบาลที่ชาวต่างประเทศนั้นถือสัญชาติว่าจะขัดข้องการขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ดังกล่าวหรือไม่ หากไม่ขัดข้อง ให้หน่วยงานของรัฐที่เสนอขอพระราชทานแจ้งผลการพิจารณาไปยังสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี เพื่อนำเสนอนายกรัฐมนตรีพิจารณา เมื่อนายกรัฐมนตรีเห็นชอบแล้ว ให้สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีเสนอรายชื่อไปยังสำนักพระราชวังเพื่อนำความกราบบังคมทูลพระกรุณาขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ หากทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมพระราชทานแล้ว ให้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาต่อไป

ในกรณีนี้ มีให้นำความในข้อ ๑๑ วรรคสอง ข้อ ๑๒ ข้อ ๑๓ ข้อ ๑๔ ข้อ ๑๕ และข้อ ๒๐ มาใช้บังคับ

ข้อ ๒๔ การเสนอขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ให้แก่ผู้วายชนม์ ให้หน่วยงานของรัฐที่ได้รับประโยชน์หรือเกี่ยวข้องมากที่สุดเสนอขอพระราชทานได้เมื่อผู้วายชนม์ได้เคยกระทำคุณประโยชน์เป็นอย่างยิ่ง โดยให้ส่งเอกสารไปยังสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีเพื่อนำเสนอนายกรัฐมนตรีพิจารณา เมื่อนายกรัฐมนตรีเห็นชอบแล้ว ให้สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีเสนอรายชื่อไปยังสำนักพระราชวัง

หน้า ๑๐

เล่ม ๑๓๘ ตอนพิเศษ ๒๔๕ ง ราชกิจจานุเบกษา

๖ ตุลาคม ๒๕๖๔

เพื่อนำความกราบบังคมทูลพระกรุณาขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ หากทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมพระราชทานแล้ว ให้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาต่อไป

ในกรณีนี้ มิให้นำความในข้อ ๑๑ วรรคสอง ข้อ ๑๒ ข้อ ๑๓ ข้อ ๑๔ ข้อ ๑๕ และข้อ ๒๐ มาใช้บังคับ

บทเฉพาะกาล

ข้อ ๒๕ ให้ประธานกรรมการและกรรมการที่นายกรัฐมนตรีแต่งตั้งในคณะกรรมการพิจารณาการเสนอขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ชั้นสายสะพาย ตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์อันเป็นที่เชิดชูยิ่งช้างเผือกและเครื่องราชอิสริยาภรณ์อันมีเกียรติยศยิ่งมงกุฎไทย พ.ศ. ๒๕๓๖ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ซึ่งดำรงตำแหน่งอยู่ในวันก่อนวันที่ระเบียบนี้ใช้บังคับ ปฏิบัติหน้าที่ประธานกรรมการและกรรมการในคณะกรรมการพิจารณาการเสนอขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ประจำปีตามระเบียบนี้ จนกว่าจะมีการแต่งตั้งกรรมการตามข้อ ๑๙ (๓)

ประกาศ ณ วันที่ ๒๙ กันยายน พ.ศ. ๒๕๖๔

พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา

นายกรัฐมนตรี

บัญชี ๑

การขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ให้แก่รัฐมนตรี

ลำดับ	ตำแหน่ง	เครื่องราชอิสริยาภรณ์ ที่ขอพระราชทาน		เงื่อนไขและระยะเวลา การเลื่อนชั้นตรา	หมายเหตุ
		เริ่มต้นขอ	เลื่อนได้ถึง		
๑	นายกรัฐมนตรี	ม.ว.ม.	ม.ป.ช.	๑. เริ่มขอพระราชทาน ม.ว.ม. ๒. ได้ ม.ว.ม. ขอ ม.ป.ช. ๓. ขอพระราชทานได้ทุกปี	ลำดับ ๒ - ๔ ต้องมีระยะเวลา การดำรงตำแหน่ง ติดต่อกันไม่น้อยกว่า ๓๐ วัน นับตั้งแต่วันที่ ดำรงตำแหน่งจนถึง วันก่อนวันพระราชพิธี เฉลิมพระชนมพรรษา ของปีที่จะขอพระราชทาน
๒	รองนายกรัฐมนตรี	ม.ว.ม.	ม.ป.ช.	๑. เริ่มขอพระราชทาน ม.ว.ม. ๒. ได้ ม.ว.ม. ขอ ม.ป.ช. ๓. ขอพระราชทานได้ทุกปี	
๓	รัฐมนตรีว่าการกระทรวง หรือทบวง หรือรัฐมนตรีประจำ สำนักนายกรัฐมนตรี	ป.ช.	ม.ป.ช.	๑. เริ่มขอพระราชทาน ป.ช. ๒. ได้ ป.ช. ขอ ม.ว.ม. ๓. ได้ ม.ว.ม. ขอ ม.ป.ช. ๔. ขอพระราชทานได้ทุกปี	
๔	รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวง หรือทบวง	ป.ม.	ม.ป.ช.	๑. เริ่มขอพระราชทาน ป.ม. ๒. ได้ ป.ม. ขอ ป.ช. ๓. ได้ ป.ช. ขอ ม.ว.ม. ๔. ได้ ม.ว.ม. ขอ ม.ป.ช. ๕. ขอพระราชทานได้ทุกปี	

บัญชี ๒

การขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ให้แก่ข้าราชการการเมือง ผู้ช่วยรัฐมนตรี
ผู้แทนการค้าไทย กรรมการประสานงานสภาผู้แทนราษฎร และกรรมการประสานงานวุฒิสภา

ลำดับ	ตำแหน่ง	เครื่องราชอิสริยาภรณ์ ที่ขอพระราชทาน		เงื่อนไขและระยะเวลา การเลื่อนชั้นตรา	หมายเหตุ
		เริ่มต้นขอ	เลื่อนได้ถึง		
๑	เลขาธิการนายกรัฐมนตรี	ท.ม.	ม.ป.ช.	ปีเว้นปี	๑. ลำดับ ๑ - ๑๒ ต้องมีระยะเวลา การดำรงตำแหน่ง ติดต่อกันมาแล้ว ไม่น้อยกว่า ๙๐ วัน หรือดำรงตำแหน่ง หลายตำแหน่งรวมกัน มาแล้วไม่น้อยกว่า ๑๒๐ วัน นับตั้งแต่วันที่ดำรงตำแหน่ง จนถึงวันก่อนวันพระราชพิธี เฉลิมพระชนมพรรษา ของปีที่จะขอพระราชทาน และให้ขอได้เฉพาะผู้ที่ ได้รับเงินเดือนหรือ ค่าตอบแทนเป็นรายเดือน จากงบประมาณแผ่นดิน
๒	รองเลขาธิการนายกรัฐมนตรี ฝ่ายการเมือง	ต.ช.	ม.ว.ม.	ปีเว้นปี	
๓	ที่ปรึกษานายกรัฐมนตรี	ต.ช.	ป.ช.	๑. ต.ช. - ป.ม. ปีเว้นปี ๒. ได้ ป.ม. มาแล้วไม่น้อยกว่า ๓ ปีบริบูรณ์ ขอ ป.ช.	
๔	ที่ปรึกษารองนายกรัฐมนตรี	ต.ม.	ป.ม.	ปีเว้นปี	
๕	ที่ปรึกษารัฐมนตรี หรือ ที่ปรึกษารัฐมนตรีประจำ สำนักนายกรัฐมนตรี	ต.ม.	ท.ช.	ปีเว้นปี	
๖	โฆษกประจำสำนักนายกรัฐมนตรี	ต.ม.	ป.ช.	ปีเว้นปี	
๗	รองโฆษกประจำสำนักนายกรัฐมนตรี	ต.ม.	ป.ม.	ปีเว้นปี	
๘	ประจำสำนักเลขาธิการ นายกรัฐมนตรี	จ.ช.	ท.ม.	ปีเว้นปี	
๙	เลขานุการรัฐมนตรีว่าการ กระทรวง หรือทบวง หรือเลขานุการรัฐมนตรี ประจำสำนักนายกรัฐมนตรี	ต.ม.	ท.ช.	ปีเว้นปี	
๑๐	ผู้ช่วยเลขานุการรัฐมนตรีว่าการ กระทรวง หรือทบวง	ต.ม.	ท.ม.	ปีเว้นปี	
๑๑	ผู้ช่วยรัฐมนตรี	ต.ม.	ป.ช.	๑. ต.ม. - ป.ม. ปีเว้นปี ๒. ได้ ป.ม. มาแล้วไม่น้อยกว่า ๓ ปีบริบูรณ์ ขอ ป.ช.	

คู่มือคณะกรรมการผู้ช่วยรัฐมนตรี : ๖๖

- ๓ -

ลำดับ	ตำแหน่ง	เครื่องราชอิสริยาภรณ์ ที่ขอพระราชทาน		เงื่อนไขและระยะเวลา การเลื่อนขั้นตรา	หมายเหตุ
		เริ่มต้นขอ	เลื่อนได้ถึง		
๑๒	ผู้แทนการค้าไทย	ต.ม.	ป.ช.	๑. ต.ม. - ป.ม. ปีเว้นปี ๒. ได้ ป.ม. มาแล้วไม่น้อยกว่า ๓ ปีบริบูรณ์ ขอ ป.ช.	
๑๓	กรรมการประสานงาน สภาผู้แทนราษฎร หรือ กรรมการประสานงานวุฒิสภา ที่ดำรงตำแหน่ง สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร หรือสมาชิกวุฒิสภา	ท.ม.	ม.ป.ช.	๑. ท.ม. - ท.ช. ทุกปี ๒. ท.ช. - ป.ช. ปีเว้นปี ๓. ได้ ป.ช. มาแล้วไม่น้อยกว่า ๓ ปีบริบูรณ์ ขอ ม.ว.ม. ๔. ได้ ม.ว.ม. มาแล้วไม่น้อยกว่า ๓ ปีบริบูรณ์ ขอ ม.ป.ช.	

- ๔ -

บัญชี ๓

การขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ให้แก่ผู้ดำรงตำแหน่งในรัฐสภา

ลำดับ	ตำแหน่ง	เครื่องราชอิสริยาภรณ์ ที่ขอพระราชทาน		เงื่อนไขและระยะเวลา การเลื่อนขั้นตรา	หมายเหตุ
		เริ่มต้นขอ	เลื่อนได้ถึง		
๑	ประธานรัฐสภา	ม.ว.ม.	ม.ป.ช.	ทุกปี	๑. ลำดับ ๔ - ๗ ต้องมีระยะเวลา การดำรงตำแหน่ง ติดต่อกันมาแล้ว ไม่น้อยกว่า ๙๐ วัน นับตั้งแต่วันที่ดำรงตำแหน่ง จนถึงวันก่อนวันพระราชพิธี เฉลิมพระชนมพรรษา ของปีที่จะขอพระราชทาน
๒	ประธานสภาผู้แทนราษฎร	ม.ว.ม.	ม.ป.ช.	ทุกปี	
๓	ประธานวุฒิสภา	ม.ว.ม.	ม.ป.ช.	ทุกปี	
๔	รองประธานสภาผู้แทนราษฎร หรือ รองประธานวุฒิสภา	ป.ช.	ม.ป.ช.	ทุกปี	
๕	ผู้นำฝ่ายค้านในสภาผู้แทนราษฎร	ป.ม.	ม.ป.ช.	ทุกปี	
๖	ประธานคณะกรรมการสามัญ ประจำสภาผู้แทนราษฎร หรือ ประจำวุฒิสภา	ท.ม.	ม.ป.ช.	๑. ท.ม. - ป.ม. ทุกปี ๒. ป.ม. - ป.ช. ปีเว้นปี ๓. ได้ ป.ช. มาแล้วไม่น้อยกว่า ๓ ปีบริบูรณ์ ขอ ม.ว.ม. ๔. ได้ ม.ว.ม. มาแล้วไม่น้อยกว่า ๓ ปีบริบูรณ์ ขอ ม.ป.ช.	๒. ลำดับ ๘ - ๑๕ ต้องมีระยะเวลา การดำรงตำแหน่ง ติดต่อกันมาแล้ว ไม่น้อยกว่า ๙๐ วัน หรือดำรงตำแหน่ง หลายตำแหน่งรวมกัน มาแล้วไม่น้อยกว่า ๑๒๐ วัน นับตั้งแต่วันที่ดำรงตำแหน่ง จนถึงวันก่อนวันพระราชพิธี เฉลิมพระชนมพรรษา ของปีที่จะขอพระราชทาน และให้ขอได้เฉพาะผู้ที่ ได้รับเงินเดือน จากงบประมาณแผ่นดิน ตามกฎหมายว่าด้วย ระเบียบข้าราชการรัฐสภา
๗	สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร หรือ สมาชิกวุฒิสภา	ท.ม.	ม.ป.ช.	๑. ท.ม. - ป.ช. ปีเว้นปี ๒. ได้ ป.ช. มาแล้วไม่น้อยกว่า ๓ ปีบริบูรณ์ ขอ ม.ว.ม. ๓. ได้ ม.ว.ม. มาแล้วไม่น้อยกว่า ๓ ปีบริบูรณ์ ขอ ม.ป.ช.	
๘	ที่ปรึกษาประธานรัฐสภา ที่ปรึกษารองประธานรัฐสภา ที่ปรึกษาประธานสภาผู้แทนราษฎร หรือที่ปรึกษาประธานวุฒิสภา	ต.ม.	ป.ช.	๑. ต.ม. - ป.ม. ปีเว้นปี ๒. ได้ ป.ม. มาแล้วไม่น้อยกว่า ๓ ปีบริบูรณ์ ขอ ป.ช.	
๙	ที่ปรึกษารองประธาน สภาผู้แทนราษฎร หรือ ที่ปรึกษารองประธานวุฒิสภา	ต.ม.	ท.ช.	ปีเว้นปี	๓. ลำดับ ๑๖ การเริ่มต้นขอพระราชทาน ขั้นสายสะพาย จะต้อง ดำรงตำแหน่งที่ปรึกษา มาแล้วไม่น้อยกว่า ๑ ปี
๑๐	ที่ปรึกษาผู้นำฝ่ายค้าน ในสภาผู้แทนราษฎร	ต.ม.	ท.ช.	ปีเว้นปี	

คู่มือคณะกรรมการผู้ช่วยรัฐมนตรี : ๖๘

ลำดับ	ตำแหน่ง	เครื่องราชอิสริยาภรณ์ ที่ขอพระราชทาน		เงื่อนไขและระยะเวลา การเลื่อนขั้นตรา	หมายเหตุ
		เริ่มต้นขอ	เลื่อนได้ถึง		
๑๑	โฆษกประธานสภาผู้แทนราษฎร โฆษกประธานวุฒิสภา หรือโฆษกผู้นำฝ่ายค้าน ในสภาผู้แทนราษฎร	ต.ม.	ท.ช.	ปีเว้นปี	(๑๒ เดือน) ของปีที่จะ ขอพระราชทาน ๔. ลำดับ ๑๖ - ๑๙ ต้องมีระยะเวลา การดำรงตำแหน่ง ติดต่อกันมาแล้ว ไม่น้อยกว่า ๑๒๐ วัน นับตั้งแต่วันที่ดำรงตำแหน่ง จนถึงวันก่อนวันพระราชพิธี เฉลิมพระชนมพรรษา ของปีที่ขอพระราชทาน ไม่น้อยกว่า ๖๐ วัน และให้ขอได้เฉพาะผู้ได้รับ คำตอบเป็นรายเดือน จากงบประมาณหมวด คำตอบแทน
๑๒	เลขานุการประธานรัฐสภา เลขานุการรองประธานรัฐสภา เลขานุการประธานสภาผู้แทนราษฎร หรือเลขานุการประธานวุฒิสภา	ต.ม.	ท.ช.	ปีเว้นปี	
๑๓	เลขานุการรองประธาน สภาผู้แทนราษฎร เลขานุการรองประธานวุฒิสภา หรือเลขานุการผู้นำฝ่ายค้าน ในสภาผู้แทนราษฎร	จ.ช.	ท.ม.	ปีเว้นปี	
๑๔	ผู้ช่วยเลขานุการประธานรัฐสภา ผู้ช่วยเลขานุการรองประธานรัฐสภา ผู้ช่วยเลขานุการประธานสภา ผู้แทนราษฎร หรือผู้ช่วยเลขานุการประธานวุฒิสภา	จ.ม.	ท.ม.	ปีเว้นปี	
๑๕	ผู้ช่วยเลขานุการรองประธานสภา ผู้แทนราษฎร ผู้ช่วยเลขานุการรองประธานวุฒิสภา หรือผู้ช่วยเลขานุการผู้นำฝ่ายค้าน ในสภาผู้แทนราษฎร	จ.ม.	ต.ช.	ปีเว้นปี	
๑๖	ที่ปรึกษาประจำ คณะกรรมการการสามัญ	บ.ม.	ท.ช.	ปีเว้นปี	
๑๗	ผู้ชำนาญการประจำ คณะกรรมการการสามัญ	บ.ม.	ท.ม.	ปีเว้นปี	
๑๘	นักวิชาการประจำ คณะกรรมการการสามัญ	บ.ม.	ต.ม.	ปีเว้นปี	
๑๙	เลขานุการประจำ คณะกรรมการการสามัญ	บ.ม.	จ.ม.	ปีเว้นปี	

- ๖ -

บัญชี ๔

การขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ให้แก่ข้าราชการการเมืองในกรุงเทพมหานคร

ลำดับ	ตำแหน่ง	เครื่องราชอิสริยาภรณ์ ที่ขอพระราชทาน		เงื่อนไขและระยะเวลา การเลื่อนขั้นตรา	หมายเหตุ
		เริ่มต้นขอ	เลื่อนได้ถึง		
๑	ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร	ท.ช.	ม.ป.ช.	ปีเว้นปี	<p>๑. ลำดับ ๑ - ๒</p> <p>ต้องมีระยะเวลาการดำรงตำแหน่งติดต่อกันมาแล้วไม่น้อยกว่า ๙๐ วัน นับตั้งแต่วันที่ดำรงตำแหน่งจนถึงวันก่อนวันพระราชพิธีเฉลิมพระชนมพรรษาของปีที่จะขอพระราชทาน</p> <p>๒. ลำดับ ๓ - ๘</p> <p>ต้องมีระยะเวลาการดำรงตำแหน่งติดต่อกันมาแล้วไม่น้อยกว่า ๙๐ วัน หรือดำรงตำแหน่งหลายตำแหน่งรวมกันมาแล้วไม่น้อยกว่า ๑๒๐ วัน นับตั้งแต่วันที่ดำรงตำแหน่งจนถึงวันก่อนวันพระราชพิธีเฉลิมพระชนมพรรษาของปีที่จะขอพระราชทาน และให้ขอได้เฉพาะผู้ที่ได้รับเงินเดือนตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการกรุงเทพมหานคร</p> <p>๓. ลำดับ ๕</p> <p>การเริ่มต้นขอพระราชทานชั้นสายสะพาย จะต้องดำรงตำแหน่งที่ปรึกษามาแล้วไม่น้อยกว่า ๑ ปี (๑๒ เดือน) ของปีที่ขอพระราชทาน</p>
๒	รองผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร	ต.ช.	ป.ช.	ปีเว้นปี	
๓	เลขานุการผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร	ต.ม.	ท.ช.	ปีเว้นปี	
๔	ผู้ช่วยเลขานุการผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร	ต.ม.	ท.ม.	ปีเว้นปี	
๕	ประธานที่ปรึกษาของผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร	ต.ช.	ป.ม.	ปีเว้นปี	
๖	ที่ปรึกษาของผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร	ต.ม.	ท.ช.	ปีเว้นปี	
๗	เลขานุการประธานสภากรุงเทพมหานคร	บ.ม.	จ.ช.	ปีเว้นปี	
๘	เลขานุการรองประธานสภากรุงเทพมหานคร	บ.ม.	จ.ช.	ปีเว้นปี	

บัญชี ๕

การขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ให้แก่สมาชิกสภากรุงเทพมหานคร
และสมาชิกสภาเขตกรุงเทพมหานคร

ลำดับ	ตำแหน่ง	เครื่องราชอิสริยาภรณ์ ที่ขอพระราชทาน		เงื่อนไขและระยะเวลา การเลื่อนขั้นตรา	หมายเหตุ
		เริ่มต้นขอ	เลื่อนได้ถึง		
๑	ประธานสภากรุงเทพมหานคร	ต.ช.	ป.ม.	ปีเว้นปี	๑. ลำดับ ๑ ต้องมีระยะเวลา การดำรงตำแหน่ง ติดต่อกันมาแล้ว ไม่น้อยกว่า ๙๐ วัน นับตั้งแต่วันที่ดำรงตำแหน่ง จนถึงวันก่อนวันพระราชพิธี เฉลิมพระชนมพรรษา ของปีที่จะขอพระราชทาน ๒. ลำดับ ๒ - ๕ ต้องมีระยะเวลา การดำรงตำแหน่ง ติดต่อกันมาแล้ว ไม่น้อยกว่า ๑๒๐ วัน นับตั้งแต่วันที่ดำรงตำแหน่ง จนถึงวันก่อนวันพระราชพิธี เฉลิมพระชนมพรรษา ของปีที่จะขอพระราชทาน
๒	รองประธานสภากรุงเทพมหานคร	ต.ม.	ท.ช.	ปีเว้นปี	
๓	สมาชิกสภากรุงเทพมหานคร	จ.ม.	ท.ช.	ปีเว้นปี	
๔	ประธานสภาเขตกรุงเทพมหานคร	จ.ม.	ท.ม.	ปีเว้นปี	
๕	สมาชิกสภาเขตกรุงเทพมหานคร	บ.ช.	ท.ม.	ปีเว้นปี	

- ๘ -

บัญชี ๖

การขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ให้แก่ผู้บริหารท้องถิ่น สมาชิกสภาท้องถิ่น
และผู้ปฏิบัติงานในหน่วยงานตามกฎหมายจัดตั้งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

ลำดับ	ตำแหน่ง	เครื่องราชอิสริยาภรณ์ ที่ขอพระราชทาน		เงื่อนไขและระยะเวลา การเลื่อนขั้นตรา	หมายเหตุ
		เริ่มต้นขอ	เลื่อนได้ถึง		
๑	องค์การบริหารส่วนตำบล นายกองค์การบริหารส่วนตำบล	ร.ท.ช.	จ.ช.	๑. เริ่มขอพระราชทาน ตามตำแหน่ง ๒. ขอพระราชทานเลื่อนขั้นตรา ตามลำดับโดยเว้นระยะเวลา ๒.๑ ดำรงตำแหน่งลำดับ ๑-๗, ๙-๑๔, ๑๖-๒๕, ๒๗-๔๕ และ ๔๖ ตำแหน่งใดตำแหน่งหนึ่ง หรือหลายตำแหน่ง ต่อเนื่องกันเป็นเวลา ไม่น้อยกว่า ๓ ปี บริบูรณ์ ๒.๒ ดำรงตำแหน่งลำดับ ๑-๗, ๙-๑๔, ๑๖-๒๕, ๒๗-๔๕ และ ๔๖ ตำแหน่งใดตำแหน่งหนึ่ง หรือหลายตำแหน่ง ไม่ต่อเนื่องกัน มีเวลา รวมกันไม่น้อยกว่า ๕ ปีบริบูรณ์ ๒.๓ ตำแหน่งลำดับ ๘, ๑๕ และ ๒๖ ขอพระราชทาน ต.ม. - ท.ม. ทุกปี, ท.ม. - ป.ม. ปีเว้นปี	๑. ต้องดำรงตำแหน่งใด ตำแหน่งหนึ่ง หรือหลายตำแหน่ง ติดต่อกันมาไม่น้อยกว่า ๓ ปีบริบูรณ์ หรือ ได้ดำรงตำแหน่งใด ตำแหน่งหนึ่ง หรือหลายตำแหน่งมาแล้ว มีเวลารวมกันไม่น้อยกว่า ๕ ปีบริบูรณ์ นับตั้งแต่ วันที่ได้ดำรงตำแหน่ง จนถึงวันก่อนวัน พระราชพิธีเฉลิม พระชนมพรรษาของปีที่ จะขอพระราชทาน ไม่น้อยกว่า ๖๐ วัน ยกเว้นลำดับ ๘, ๑๕ และ ๒๖
๒	รองนายกองค์การบริหารส่วนตำบล	ร.ท.ม.	จ.ม.		
๓	เลขานุการนายกองค์การบริหารส่วนตำบล	ร.ง.ช.	บ.ม.		
๔	ประธานสภาองค์การบริหารส่วนตำบล	ร.ท.ช.	จ.ม.		
๕	รองประธานสภาองค์การบริหารส่วนตำบล	ร.ท.ม.	จ.ม.		
๖	เลขานุการสภาองค์การบริหารส่วนตำบล	ร.ง.ม.	บ.ม.		
๗	สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล	ร.ง.ช.	บ.ช.		
๘	องค์การบริหารส่วนจังหวัด นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด	ต.ม.	ป.ม.	๒. ลำดับ ๓, ๖, ๑๐-๑๑, ๑๗-๒๐, ๒๔-๒๕, ๒๘-๒๙, ๓๕-๓๖, ๔๒ และ ๔๓ ให้ขอได้ เฉพาะผู้มีตำแหน่ง ตามกฎหมายนั้น ๆ เท่านั้น กรณีมีผู้ดำรงตำแหน่ง หลายคน ให้พิจารณา คัดเลือกผู้มีผลงานดีเด่น เพียงตำแหน่งละ ๑ คน เท่านั้น	
๙	รองนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด	จ.ช.	ท.ม.		
๑๐	ที่ปรึกษานายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด	บ.ม.	จ.ม.		
๑๑	เลขานุการนายกองค์การบริหาร ส่วนจังหวัด	บ.ม.	จ.ช.		
๑๒	ประธานสภาองค์การบริหาร ส่วนจังหวัด	ต.ม.	ท.ช.		
๑๓	รองประธานสภาองค์การบริหาร ส่วนจังหวัด	จ.ช.	ท.ม.		
๑๔	สมาชิกสภาองค์การบริหาร ส่วนจังหวัด	จ.ม.	ท.ม.		
๑๕	เมืองพัทยา นายกเมืองพัทยา	ต.ม.	ป.ม.		
๑๖	รองนายกเมืองพัทยา	จ.ช.	ท.ม.		
๑๗	ประธานที่ปรึกษานายกเมืองพัทยา	บ.ม.	จ.ม.		
๑๘	ที่ปรึกษานายกเมืองพัทยา	บ.ม.	บ.ช.		
๑๙	เลขานุการนายกเมืองพัทยา	บ.ม.	จ.ช.		
๒๐	ผู้ช่วยเลขานุการนายกเมืองพัทยา	บ.ม.	จ.ม.		
๒๑	ประธานสภาเมืองพัทยา	ต.ม.	ท.ช.		
๒๒	รองประธานสภาเมืองพัทยา	จ.ช.	ท.ม.		

คู่มือคณะกรรมการผู้ช่วยรัฐมนตรี : ๗๒

- ๙ -

ลำดับ	ตำแหน่ง	เครื่องราชอิสริยาภรณ์ ที่ขอพระราชทาน		เงื่อนไขและระยะเวลา การเลื่อนขั้นตรา	หมายเหตุ
		เริ่มต้นขอ	เลื่อนได้ถึง		
๒๓	สมาชิกสภาเมืองพัทยา	จ.ม.	ท.ม.		
๒๔	เลขานุการประธานสภาเมืองพัทยา	บ.ม.	จ.ช.		
๒๕	ผู้ช่วยเลขานุการประธานสภาเมืองพัทยา	บ.ม.	จ.ม.		
	เทศบาล				
๒๖	นายกเทศมนตรีเทศบาลนคร	ต.ม.	ป.ม.		
๒๗	รองนายกเทศมนตรีเทศบาลนคร	จ.ช.	ท.ม.		
๒๘	ที่ปรึกษานายกเทศมนตรีเทศบาลนคร	บ.ม.	จ.ม.		
๒๙	เลขานุการนายกเทศมนตรีเทศบาลนคร	บ.ม.	จ.ช.		
๓๐	ประธานสภาเทศบาลนคร	ต.ม.	ท.ช.		
๓๑	รองประธานสภาเทศบาลนคร	จ.ช.	ท.ม.		
๓๒	สมาชิกสภาเทศบาลนคร	จ.ม.	ท.ม.		
๓๓	นายกเทศมนตรีเทศบาลเมือง	จ.ช.	ท.ช.		
๓๔	รองนายกเทศมนตรีเทศบาลเมือง	จ.ม.	ต.ช.		
๓๕	ที่ปรึกษานายกเทศมนตรีเทศบาลเมือง	บ.ม.	บ.ช.		
๓๖	เลขานุการนายกเทศมนตรีเทศบาลเมือง	บ.ม.	จ.ม.		
๓๗	ประธานสภาเทศบาลเมือง	จ.ช.	ท.ม.		
๓๘	รองประธานสภาเทศบาลเมือง	จ.ม.	ต.ช.		
๓๙	สมาชิกสภาเทศบาลเมือง	บ.ช.	ต.ช.		
๔๐	นายกเทศมนตรีเทศบาลตำบล	จ.ม.	ท.ม.		
๔๑	รองนายกเทศมนตรีเทศบาลตำบล	บ.ช.	ต.ม.		
๔๒	ที่ปรึกษานายกเทศมนตรีเทศบาลตำบล	บ.ม.	บ.ช.		
๔๓	เลขานุการนายกเทศมนตรีเทศบาลตำบล	บ.ม.	บ.ช.		
๔๔	ประธานสภาเทศบาลตำบล	จ.ม.	ต.ช.		
๔๕	รองประธานสภาเทศบาลตำบล	บ.ช.	ต.ม.		
๔๖	สมาชิกสภาเทศบาลตำบล	บ.ม.	ต.ม.		

- ๑๐ -

บัญชี ๗

การขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ให้แก่ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

ลำดับ	ตำแหน่ง	เครื่องราชอิสริยาภรณ์ ที่ขอพระราชทาน		เงื่อนไขและระยะเวลา การเลื่อนชั้นตรา	หมายเหตุ
		เริ่มต้นขอ	เลื่อนได้ถึง		
๑	ประธานศาลรัฐธรรมนูญ	ม.ว.ม.	ม.ป.ช.	ทุกปี	<p>๑. ลำดับ ๑ - ๒ ต้องมีระยะเวลา การดำรงตำแหน่ง ติดต่อกันมาแล้ว ไม่น้อยกว่า ๙๐ วัน นับตั้งแต่วันที่ดำรงตำแหน่ง จนถึงวันก่อนวันพระราชพิธี เฉลิมพระชนมพรรษา ของปีที่จะขอพระราชทาน</p> <p>๒. ลำดับ ๓ - ๖ ต้องมีระยะเวลา การดำรงตำแหน่ง ติดต่อกันมาแล้ว ไม่น้อยกว่า ๑๒๐ วัน นับตั้งแต่วันที่ดำรงตำแหน่ง จนถึงวันก่อนวันพระราชพิธี เฉลิมพระชนมพรรษา ของปีที่จะขอพระราชทาน กรณีมีผู้ดำรงตำแหน่ง หลายคน ให้พิจารณา คัดเลือกผู้มีผลงานดีเด่น เพียงตำแหน่งละ ๑ คน เท่านั้น</p> <p>๓. ลำดับ ๓ การเริ่มต้นขอพระราชทาน ชั้นสายสะพาย จะต้อง ดำรงตำแหน่งที่ปรึกษา มาแล้วไม่น้อยกว่า ๑ ปี (๑๒ เดือน) ของปีที่จะ ขอพระราชทาน</p>
๒	ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ	ป.ม.	ม.ป.ช.	๑. ป.ม. - ป.ช. ปีติดกัน ๒. ป.ช. - ม.ป.ช. ปีเว้นปี	
๓	ที่ปรึกษาประธานศาลรัฐธรรมนูญ	ท.ม.	ป.ช.	๑. ท.ม. - ป.ม. ปีเว้นปี ๒. ได้ ป.ม. มาแล้วไม่น้อยกว่า ๓ ปีบริบูรณ์ ขอ ป.ช.	
๔	ที่ปรึกษาดตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ	ต.ช.	ท.ช.	ปีเว้นปี	
๕	เลขานุการประธานศาลรัฐธรรมนูญ	ต.ช.	ท.ช.	ปีเว้นปี	
๖	เลขานุการตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ	ต.ม.	ท.ม.	ปีเว้นปี	

บัญชี ๘

การขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ให้แก่กรรมการการเลือกตั้ง

ลำดับ	ตำแหน่ง	เครื่องราชอิสริยาภรณ์ ที่ขอพระราชทาน		เงื่อนไขและระยะเวลา การเลื่อนชั้นตรา	หมายเหตุ
		เริ่มต้นขอ	เลื่อนได้ถึง		
๑	ประธานกรรมการการเลือกตั้ง	ม.ว.ม.	ม.ป.ช.	ทุกปี	๑. ลำดับ ๑ - ๒ ต้องมีระยะเวลา การดำรงตำแหน่ง ติดต่อกันมาแล้ว ไม่น้อยกว่า ๙๐ วัน นับตั้งแต่วันที่ดำรงตำแหน่ง จนถึงวันก่อนวันพระราชพิธี เฉลิมพระชนมพรรษา ของปีที่จะขอพระราชทาน ๒. ลำดับ ๓ - ๖ ต้องมีระยะเวลา การดำรงตำแหน่ง ติดต่อกันมาแล้ว ไม่น้อยกว่า ๑๒๐ วัน นับตั้งแต่วันที่ดำรงตำแหน่ง จนถึงวันก่อนวันพระราชพิธี เฉลิมพระชนมพรรษา ของปีที่จะขอพระราชทาน กรณีมีผู้ดำรงตำแหน่ง หลายคน ให้พิจารณา คัดเลือกผู้มีผลงานดีเด่น เพียงตำแหน่งละ ๑ คน เท่านั้น ๓. ลำดับ ๓ การเริ่มต้นขอพระราชทาน ชั้นสายสะพาย จะต้อง ดำรงตำแหน่งที่ปรึกษาฯ มาแล้วไม่น้อยกว่า ๑ ปี (๑๒ เดือน) ของปีที่จะ ขอพระราชทาน
๒	กรรมการการเลือกตั้ง	ป.ม.	ม.ป.ช.	๑. ป.ม. - ป.ช. ปีติดกัน ๒. ป.ช. - ม.ป.ช. ปีเว้นปี	
๓	ที่ปรึกษาประจำประธานกรรมการ การเลือกตั้ง	ท.ม.	ป.ม.	ปีเว้นปี	
๔	ที่ปรึกษาประจำกรรมการการเลือกตั้ง	ต.ช.	ท.ช.	ปีเว้นปี	
๕	เลขานุการประจำประธานกรรมการ การเลือกตั้ง	ต.ช.	ท.ช.	ปีเว้นปี	
๖	เลขานุการประจำกรรมการการ เลือกตั้ง	ต.ม.	ท.ม.	ปีเว้นปี	

- ๑๒ -

บัญชี ๙

การขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ให้แก่ผู้ตรวจการแผ่นดิน

ลำดับ	ตำแหน่ง	เครื่องราชอิสริยาภรณ์ ที่ขอพระราชทาน		เงื่อนไขและระยะเวลา การเลื่อนชั้นตรา	หมายเหตุ
		เริ่มต้นขอ	เลื่อนได้ถึง		
๑	ประธานผู้ตรวจการแผ่นดิน	ม.ว.ม.	ม.ป.ช.	ทุกปี	๑. ลำดับ ๑ - ๒ ต้องมีระยะเวลา การดำรงตำแหน่ง ติดต่อกันมาแล้ว ไม่น้อยกว่า ๙๐ วัน นับตั้งแต่วันที่ดำรงตำแหน่ง จนถึงวันก่อนวันพระราชพิธี เฉลิมพระชนมพรรษา ของปีที่จะขอพระราชทาน
๒	ผู้ตรวจการแผ่นดิน	ป.ม.	ม.ป.ช.	๑. ป.ม. - ป.ช. ปีติดกัน ๒. ป.ช. - ม.ป.ช. ปีเว้นปี	
๓	ที่ปรึกษาประธานผู้ตรวจการแผ่นดิน	ท.ม.	ป.ม.	ปีเว้นปี	
๔	ที่ปรึกษาผู้ตรวจการแผ่นดิน	ต.ช.	ท.ช.	ปีเว้นปี	
๕	เลขานุการประธานผู้ตรวจการ แผ่นดิน	ต.ช.	ท.ช.	ปีเว้นปี	
๖	เลขานุการผู้ตรวจการแผ่นดิน	ต.ม.	ท.ม.	ปีเว้นปี	๒. ลำดับ ๓ - ๖ ต้องมีระยะเวลา การดำรงตำแหน่ง ติดต่อกันมาแล้ว ไม่น้อยกว่า ๑๒๐ วัน นับตั้งแต่วันที่ดำรงตำแหน่ง จนถึงวันก่อนวันพระราชพิธี เฉลิมพระชนมพรรษา ของปีที่จะขอพระราชทาน กรณีมีผู้ดำรงตำแหน่ง หลายคน ให้พิจารณา คัดเลือกผู้มีผลงานดีเด่น เพียงตำแหน่งละ ๑ คน เท่านั้น ๓. ลำดับ ๓ การเริ่มต้นขอพระราชทาน ชั้นสายสะพาย จะต้อง ดำรงตำแหน่งที่ปรึกษาฯ มาแล้วไม่น้อยกว่า ๑ ปี (๑๒ เดือน) ของปีที่จะ ขอพระราชทาน

บัญชี ๑๐

การขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ให้แก่กรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ

ลำดับ	ตำแหน่ง	เครื่องราชอิสริยาภรณ์ ที่ขอพระราชทาน		เงื่อนไขและระยะเวลา การเลื่อนชั้นตรา	หมายเหตุ
		เริ่มต้นขอ	เลื่อนได้ถึง		
๑	ประธานกรรมการป้องกัน และปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ	ม.ว.ม.	ม.ป.ช.	ทุกปี	๑. ลำดับ ๑ - ๒ ต้องมีระยะเวลา การดำรงตำแหน่ง ติดต่อกันมาแล้ว ไม่น้อยกว่า ๙๐ วัน นับตั้งแต่วันที่ดำรงตำแหน่ง จนถึงวันก่อนวันพระราชพิธี เฉลิมพระชนมพรรษา ของปีที่จะขอพระราชทาน ๒. ลำดับ ๓ - ๖ ต้องมีระยะเวลา การดำรงตำแหน่ง ติดต่อกันมาแล้ว ไม่น้อยกว่า ๑๒๐ วัน นับตั้งแต่วันที่ดำรงตำแหน่ง จนถึงวันก่อนวันพระราชพิธี เฉลิมพระชนมพรรษา ของปีที่จะขอพระราชทาน กรณีมีผู้ดำรงตำแหน่ง หลายคน ให้พิจารณา คัดเลือกผู้มีผลงานดีเด่น เพียงตำแหน่งละ ๑ คน เท่านั้น ๓. ลำดับ ๓ การเริ่มต้นขอพระราชทาน ชั้นสายสะพาย จะต้อง ดำรงตำแหน่งที่ปรึกษา มาแล้วไม่น้อยกว่า ๑ ปี (๑๒ เดือน) ของปีที่จะ ขอพระราชทาน
๒	กรรมการป้องกันและปราบปราม การทุจริตแห่งชาติ	ป.ม.	ม.ป.ช.	๑. ป.ม. - ป.ช. ปีติดกัน ๒. ป.ช. - ม.ป.ช. ปีเว้นปี	
๓	ที่ปรึกษาประธานกรรมการ ป้องกันและปราบปรามการทุจริต แห่งชาติ	ท.ม.	ป.ม.	ปีเว้นปี	
๔	ที่ปรึกษากรรมการ ป้องกันและปราบปรามการทุจริต แห่งชาติ	ต.ช.	ท.ช.	ปีเว้นปี	
๕	เลขานุการประธานกรรมการ ป้องกันและปราบปรามการทุจริต แห่งชาติ	ต.ช.	ท.ช.	ปีเว้นปี	
๖	เลขานุการกรรมการ ป้องกันและปราบปรามการทุจริต แห่งชาติ	ต.ม.	ท.ม.	ปีเว้นปี	

- ๑๔ -

บัญชี ๑๑

การขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ให้แก่กรรมการตรวจเงินแผ่นดินและผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดิน

ลำดับ	ตำแหน่ง	เครื่องราชอิสริยาภรณ์ ที่ขอพระราชทาน		เงื่อนไขและระยะเวลา การเลื่อนขั้นตรา	หมายเหตุ
		เริ่มต้นขอ	เลื่อนได้ถึง		
๑	ประธานกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน	ม.ว.ม.	ม.ป.ช.	ทุกปี	<p>๑. ลำดับ ๑ - ๓ ต้องมีระยะเวลาการดำรงตำแหน่งติดต่อกันมาแล้วไม่น้อยกว่า ๙๐ วัน นับตั้งแต่วันที่ดำรงตำแหน่งจนถึงวันก่อนวันพระราชพิธีเฉลิมพระชนมพรรษาของปีที่จะขอพระราชทาน</p> <p>๒. ลำดับ ๔ - ๙ ต้องมีระยะเวลาการดำรงตำแหน่งติดต่อกันมาแล้วไม่น้อยกว่า ๑๒๐ วัน นับตั้งแต่วันที่ดำรงตำแหน่งจนถึงวันก่อนวันพระราชพิธีเฉลิมพระชนมพรรษาของปีที่จะขอพระราชทาน</p> <p>กรณีมีผู้ดำรงตำแหน่งหลายคน ให้พิจารณาคัดเลือกผู้มีผลงานดีเด่นเพียงตำแหน่งละ ๑ คน เท่านั้น</p> <p>๓. ลำดับ ๔ การเริ่มต้นขอพระราชทานชั้นสายสะพาย จะต้องดำรงตำแหน่งที่ปรึกษาฯ มาแล้วไม่น้อยกว่า ๑ ปี (๑๒ เดือน) ของปีที่จะขอพระราชทาน</p>
๒	กรรมการตรวจเงินแผ่นดิน	ป.ม.	ม.ป.ช.	๑. ป.ม. - ป.ช. ปีติดกัน ๒. ป.ช. - ม.ป.ช. ปีเว้นปี	
๓	ผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดิน	ป.ม.	ม.ป.ช.	๑. ป.ม. - ป.ช. ปีติดกัน ๒. ป.ช. - ม.ป.ช. ปีเว้นปี	
๔	ที่ปรึกษาประธานกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน	ท.ม.	ป.ม.	ปีเว้นปี	
๕	ที่ปรึกษากรรมการตรวจเงินแผ่นดิน	ต.ช.	ท.ช.	ปีเว้นปี	
๖	ที่ปรึกษาผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดิน	ต.ช.	ท.ช.	ปีเว้นปี	
๗	เลขานุการประธานกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน	ต.ช.	ท.ช.	ปีเว้นปี	
๘	เลขานุการกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน	ต.ม.	ท.ม.	ปีเว้นปี	
๙	เลขานุการผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดิน	ต.ม.	ท.ม.	ปีเว้นปี	

บัญชี ๑๒

การขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ให้แก่กรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

ลำดับ	ตำแหน่ง	เครื่องราชอิสริยาภรณ์ ที่ขอพระราชทาน		เงื่อนไขและระยะเวลา การเลื่อนชั้นตรา	หมายเหตุ
		เริ่มต้นขอ	เลื่อนได้ถึง		
๑	ประธานกรรมการ สิทธิมนุษยชนแห่งชาติ	ม.ว.ม.	ม.ป.ช.	ทุกปี	๑. ลำดับ ๑ - ๒ ต้องมีระยะเวลา การดำรงตำแหน่ง ติดต่อกันมาแล้ว ไม่น้อยกว่า ๙๐ วัน นับตั้งแต่วันที่ดำรงตำแหน่ง จนถึงวันก่อนวันพระราชพิธี เฉลิมพระชนมพรรษา ของปีที่จะขอพระราชทาน ๒. ลำดับ ๓ - ๕ ต้องมีระยะเวลา การดำรงตำแหน่ง ติดต่อกันมาแล้ว ไม่น้อยกว่า ๑๒๐ วัน นับตั้งแต่วันที่ดำรงตำแหน่ง จนถึงวันก่อนวันพระราชพิธี เฉลิมพระชนมพรรษา ของปีที่จะขอพระราชทาน กรณีมีผู้ดำรงตำแหน่ง หลายคน ให้พิจารณา คัดเลือกผู้มีผลงานดีเด่น เพียงตำแหน่งละ ๑ คน เท่านั้น
๒	กรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ	ป.ม.	ม.ป.ช.	๑. ป.ม. - ป.ช. ปีติดกัน ๒. ป.ช. - ม.ป.ช. ปีเว้นปี	
๓	ที่ปรึกษาประจำคณะกรรมการ สิทธิมนุษยชนแห่งชาติ	ต.ช.	ท.ช.	ปีเว้นปี	
๔	เลขานุการประจำประธาน กรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ	ต.ช.	ท.ช.	ปีเว้นปี	
๕	เลขานุการประจำกรรมการ สิทธิมนุษยชนแห่งชาติ	ต.ม.	ท.ม.	ปีเว้นปี	

- ๑๖ -

บัญชี ๑๓

การขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ให้แก่กรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ

ลำดับ	ตำแหน่ง	เครื่องราชอิสริยาภรณ์ ที่ขอพระราชทาน		เงื่อนไขและระยะเวลา การเลื่อนขั้นตรา	หมายเหตุ
		เริ่มต้นขอ	เลื่อนได้ถึง		
๑	ประธานกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการ โทรคมนาคมแห่งชาติ	ป.ม.	ม.ป.ช.	๑. ป.ม. - ม.ว.ม. ปีเว้นปี ๒. ได้ ม.ว.ม. มาแล้วไม่น้อยกว่า ๓ ปีบริบูรณ์ ขอ ม.ป.ช.	๑. ลำดับ ๑ - ๒ ต้องมีระยะเวลา การดำรงตำแหน่ง ติดต่อกันมาแล้ว ไม่น้อยกว่า ๙๐ วัน นับตั้งแต่วันที่ดำรงตำแหน่ง จนถึงวันก่อนวันพระราชพิธี เฉลิมพระชนมพรรษา ของปีที่จะขอพระราชทาน
๒	กรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการ โทรคมนาคมแห่งชาติ	ท.ช.	ม.ว.ม.	๑. ท.ช. - ป.ช. ปีเว้นปี ๒. ได้ ป.ช. มาแล้วไม่น้อยกว่า ๓ ปีบริบูรณ์ ขอ ม.ว.ม.	๒. ลำดับ ๓ - ๖ ต้องมีระยะเวลา การดำรงตำแหน่ง ติดต่อกันมาแล้ว ไม่น้อยกว่า ๑๒๐ วัน นับตั้งแต่วันที่ดำรงตำแหน่ง จนถึงวันก่อนวันพระราชพิธี เฉลิมพระชนมพรรษา ของปีที่จะขอพระราชทาน
๓	ที่ปรึกษาประจำประธานกรรมการ กิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ	ต.ช.	ท.ช.	ปีเว้นปี	กรณีมีผู้ดำรงตำแหน่ง หลายคน ให้พิจารณา คัดเลือกผู้มีผลงานดีเด่น เพียงตำแหน่งละ ๑ คน เท่านั้น
๔	ที่ปรึกษาประจำกรรมการกิจการ กระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และ กิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ	ต.ม.	ท.ช.	ปีเว้นปี	
๕	เลขานุการประธานกรรมการ กิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ	ต.ช.	ท.ช.	ปีเว้นปี	
๖	เลขานุการกรรมการ กิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ	ต.ม.	ท.ม.	ปีเว้นปี	

- ๑๗ -

บัญชี ๑๔

การขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ให้แก่ราชบัณฑิต และกรรมการตามกฎหมาย
ที่ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมแต่งตั้ง

ลำดับ	ตำแหน่ง	เครื่องราชอิสริยาภรณ์ ที่ขอพระราชทาน		เงื่อนไขและระยะเวลา การเลื่อนชั้นตรา	หมายเหตุ
		เริ่มต้นขอ	เลื่อนได้ถึง		
๑	ราชบัณฑิต	บ.ม.	ม.ป.ช.	๑. เริ่มขอพระราชทาน บ.ม. ๒. กรณีได้ บ.ม. ขึ้นไป ต้องได้รับพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ ครั้งหลังสุดมาแล้วไม่น้อยกว่า ๕ ปีบริบูรณ์ ๓. ขอพระราชทานเลื่อนชั้นตราตามลำดับ เว้นระยะเวลาไม่น้อยกว่า ๕ ปีบริบูรณ์ จนถึง ม.ป.ช.	ต้องดำรงตำแหน่ง ราชบัณฑิต กรรมการ หรือนุกรรมการ แล้วแต่กรณี มาแล้ว ไม่น้อยกว่า ๒ ปีบริบูรณ์ จนถึงวันก่อนวันพระราชพิธี เฉลิมพระชนมพรรษา ของปีที่จะขอพระราชทาน ไม่น้อยกว่า ๖๐ วัน
๒	กรรมการตามกฎหมาย ที่ทรงพระกรุณา โปรดเกล้า โปรดกระหม่อมแต่งตั้ง	บ.ม.	ม.ป.ช.	๑. เริ่มขอพระราชทาน บ.ม. ๒. กรณีได้ บ.ม. ขึ้นไป ต้องได้รับพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ ครั้งหลังสุดมาแล้วไม่น้อยกว่า ๕ ปีบริบูรณ์ ๓. ขอพระราชทานเลื่อนชั้นตราตามลำดับ เว้นระยะเวลาไม่น้อยกว่า ๕ ปีบริบูรณ์ จนถึง ม.ป.ช.	
๓	อนุกรรมการ ในคณะกรรมการ ที่ทรงพระกรุณา โปรดเกล้าโปรดกระหม่อม แต่งตั้งตามกฎหมาย	บ.ม.	ม.ป.ช.	๑. เริ่มขอพระราชทาน บ.ม. ๒. กรณีได้ บ.ม. ขึ้นไป ต้องได้รับพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ ครั้งหลังสุดมาแล้วไม่น้อยกว่า ๕ ปีบริบูรณ์ ๓. ขอพระราชทานเลื่อนชั้นตราตามลำดับ ๓.๑ บ.ม. - ป.ม. เว้นระยะเวลา ไม่น้อยกว่า ๕ ปีบริบูรณ์ ๓.๒ ป.ม. - ม.ว.ม. เว้นระยะเวลา ไม่น้อยกว่า ๘ ปีบริบูรณ์ ๓.๓ ได้ ม.ว.ม. มาแล้วไม่น้อยกว่า ๑๐ ปีบริบูรณ์ ขอ ม.ป.ช.	

บัญชี ๑๕

การขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ให้แก่ข้าราชการ ยกเว้นที่ปรากฏในบัญชีอื่น

ลำดับ	ตำแหน่ง	เครื่องราชอิสริยาภรณ์ ที่ขอพระราชทาน		เงื่อนไขและระยะเวลา การเลื่อนขั้นตรา	หมายเหตุ
		เริ่มต้นขอ	เลื่อนได้ถึง		
๑	<u>ประเภททั่วไป</u> ระดับปฏิบัติงาน	บ.ม.	จ.ช.	๑. เริ่มขอพระราชทาน บ.ม. ๒. ได้รับเงินเดือนต่ำกว่าขั้นต่ำ ของระดับชำนาญงาน และดำรงตำแหน่งมาแล้ว ไม่น้อยกว่า ๑๐ ปีบริบูรณ์ ขอ บ.ช. ๓. ได้รับเงินเดือนไม่ต่ำกว่าขั้นต่ำ ของระดับชำนาญงาน ขอ จ.ม. ๔. ได้รับเงินเดือนไม่ต่ำกว่าขั้นต่ำ ของระดับชำนาญงาน และดำรงตำแหน่งมาแล้ว ไม่น้อยกว่า ๑๐ ปี บริบูรณ์ ขอ จ.ช.	๑. ต้องมีระยะเวลา รับราชการติดต่อกัน มาแล้วไม่น้อยกว่า ๕ ปีบริบูรณ์ นับตั้งแต่ วันเริ่มเข้ารับราชการ จนถึงวันก่อนวันพระราชพิธี เฉลิมพระชนมพรรษา ของปีที่จะขอพระราชทาน ไม่น้อยกว่า ๖๐ วัน ๒. การนับระยะเวลาสำหรับ ผู้ที่ได้รับบรรจุกลับ เข้ารับราชการ ภายหลัง ที่ออกจากราชการ เพื่อไปปฏิบัติงานตามที่ คณะรัฐมนตรีอนุมัติ ในองค์การระหว่าง ประเทศหรือหน่วยงานที่ มิใช่หน่วยงานของรัฐ ซึ่งให้นับเวลาระหว่างนั้น สำหรับการคำนวณ บำเหน็จบำนาญ เหมือนเต็มเวลาราชการ ให้นับระยะเวลาต่อกันได้
๒	ระดับชำนาญงาน	ต.ม.	ต.ช.	๑. เริ่มขอพระราชทาน ต.ม. ๒. ดำรงตำแหน่งมาแล้ว ไม่น้อยกว่า ๕ ปีบริบูรณ์ ขอ ต.ช.	
๓	ระดับอาวุโส	ท.ม.	ท.ช.	๑. เริ่มขอพระราชทาน ท.ม. ๒. ดำรงตำแหน่งมาแล้ว ไม่น้อยกว่า ๕ ปีบริบูรณ์ ขอ ท.ช.	
๔	ระดับทักษะพิเศษ	ท.ช.	ป.ช.	๑. เริ่มขอพระราชทาน ท.ช. ๒. ได้ ท.ช. มาแล้วไม่น้อยกว่า ๓ ปีบริบูรณ์ ขอ ป.ม. ๓. ได้ ป.ม. มาแล้วไม่น้อยกว่า ๕ ปีบริบูรณ์ ขอ ป.ช.	
๕	<u>ประเภทวิชาการ</u> ระดับปฏิบัติการ	ต.ม.	-	-	

คู่มือคณะกรรมการผู้ช่วยรัฐมนตรี : ๘๒

ลำดับ	ตำแหน่ง	เครื่องราชอิสริยาภรณ์ ที่ขอพระราชทาน		เงื่อนไขและระยะเวลา การเลื่อนชั้นตรา	หมายเหตุ
		เริ่มต้นขอ	เลื่อนได้ถึง		
๖	ระดับชำนาญการ	ต.ช.	ท.ช.	๑. เริ่มขอพระราชทาน ต.ช. ๒. ได้รับเงินเดือนไม่ต่ำกว่าขั้นต่ำ ของระดับชำนาญการพิเศษ ขอ ท.ม. ๓. ได้รับเงินเดือนไม่ต่ำกว่าขั้นต่ำ ของระดับชำนาญการพิเศษ มาแล้วไม่น้อยกว่า ๕ ปี ขอ ท.ช.	
๗	ระดับชำนาญการพิเศษ	ท.ช.	ป.ม.	๑. เริ่มขอพระราชทาน ท.ช. ๒. ได้รับเงินเดือนขั้นสูง และได้ ท.ช. มาแล้ว ไม่น้อยกว่า ๕ ปีบริบูรณ์ ขอ ป.ม.	
๘	ระดับเชี่ยวชาญ	ท.ช.	ป.ช.	๑. เริ่มขอพระราชทาน ท.ช. ๒. ได้ ท.ช. มาแล้วไม่น้อยกว่า ๓ ปีบริบูรณ์ ขอ ป.ม. ๓. ได้ ป.ม. มาแล้วไม่น้อยกว่า ๕ ปีบริบูรณ์ ขอ ป.ช.	
๙	ระดับทรงคุณวุฒิ ที่ได้รับเงินประจำตำแหน่ง ๑๓,๐๐๐ บาท	-	ม.ป.ช.	๑. เลื่อนชั้นตราตามลำดับ ได้ทุกปี จนถึง ป.ม. ๒. ได้ ป.ม. มาแล้วไม่น้อยกว่า ๓ ปีบริบูรณ์ ขอ ป.ช. ๓. ได้ ป.ช. มาแล้วไม่น้อยกว่า ๓ ปีบริบูรณ์ ขอ ม.ว.ม. ๔. ได้ ม.ว.ม. มาแล้วไม่น้อยกว่า ๕ ปีบริบูรณ์ ขอ ม.ป.ช.	
๑๐	ระดับทรงคุณวุฒิ ที่ได้รับเงินประจำตำแหน่ง ๑๕,๖๐๐ บาท	-	ม.ป.ช.	๑. ได้ ป.ม. มาแล้วไม่น้อยกว่า ๓ ปีบริบูรณ์ ขอ ป.ช. ๒. ได้ ป.ช. มาแล้วไม่น้อยกว่า ๓ ปีบริบูรณ์ ขอ ม.ว.ม. ๓. ได้ ม.ว.ม. มาแล้วไม่น้อยกว่า ๓ ปีบริบูรณ์ ขอ ม.ป.ช.	

- ๒๐ -

ลำดับ	ตำแหน่ง	เครื่องราชอิสริยาภรณ์ ที่ขอพระราชทาน		เงื่อนไขและระยะเวลา การเลื่อนขั้นตรา	หมายเหตุ
		เริ่มต้นขอ	เลื่อนได้ถึง		
๑๑	ประเภทอำนวยการ ระดับต้น	ท.ช.	ป.ม.	๑. เริ่มขอพระราชทาน ท.ช. ๒. ได้รับเงินเดือนขั้นสูง ของระดับชำนาญการพิเศษ และได้ ท.ช. มาแล้วไม่น้อยกว่า ๓ ปีบริบูรณ์ ขอ ป.ม.	
๑๒	ระดับสูง	-	ม.ว.ม.	๑. ได้ ท.ช. มาแล้วไม่น้อยกว่า ๓ ปีบริบูรณ์ ขอ ป.ม. ๒. ได้ ป.ม. มาแล้วไม่น้อยกว่า ๓ ปีบริบูรณ์ ขอ ป.ช. ๓. ได้ ป.ช. มาแล้วไม่น้อยกว่า ๕ ปีบริบูรณ์ ขอ ม.ว.ม.	
๑๓	ประเภทบริหาร ระดับต้น	-	ม.ว.ม.	๑. ได้ ท.ช. มาแล้วไม่น้อยกว่า ๓ ปีบริบูรณ์ ขอ ป.ม. ๒. ได้ ป.ม. มาแล้วไม่น้อยกว่า ๓ ปีบริบูรณ์ ขอ ป.ช. ๓. ได้ ป.ช. มาแล้วไม่น้อยกว่า ๕ ปีบริบูรณ์ ขอ ม.ว.ม.	
๑๔	ระดับสูง ที่ได้รับเงินประจำตำแหน่ง ๑๔,๕๐๐ บาท	-	ม.ป.ช.	๑. เลื่อนขั้นตราตามลำดับ ได้ทุกปี จนถึง ป.ม. ๒. ได้ ป.ม. มาแล้วไม่น้อยกว่า ๓ ปีบริบูรณ์ ขอ ป.ช. ๓. ได้ ป.ช. มาแล้วไม่น้อยกว่า ๓ ปีบริบูรณ์ ขอ ม.ว.ม. ๔. ได้ ม.ว.ม. มาแล้วไม่น้อยกว่า ๕ ปีบริบูรณ์ ขอ ม.ป.ช.	
๑๕	ระดับสูง ที่ได้รับเงินประจำตำแหน่ง ๒๑,๐๐๐ บาท	-	ม.ป.ช.	๑. ได้ ป.ม. มาแล้วไม่น้อยกว่า ๓ ปีบริบูรณ์ ขอ ป.ช. ๒. ได้ ป.ช. มาแล้วไม่น้อยกว่า ๓ ปีบริบูรณ์ ขอ ม.ว.ม. ๓. ได้ ม.ว.ม. มาแล้วไม่น้อยกว่า ๓ ปีบริบูรณ์ ขอ ม.ป.ช.	

คู่มือคณะกรรมการผู้ช่วยรัฐมนตรี : ๘๔

- ๒๑ -

ลำดับ	ตำแหน่ง	เครื่องราชอิสริยาภรณ์ ที่ขอพระราชทาน		เงื่อนไขและระยะเวลา การเลื่อนขั้นตรา	หมายเหตุ
		เริ่มต้นขอ	เลื่อนได้ถึง		
๑๖	ระดับสูง ที่ได้รับเงินประจำตำแหน่ง ๒๑,๐๐๐ บาท ดำรงตำแหน่ง - ปลัดกระทรวง - หัวหน้าส่วนราชการที่มีฐานะเป็นกรม ขึ้นตรงต่อนายกรัฐมนตรี หรือตำแหน่งเทียบเท่า	ป.ม.	ม.ป.ช.	๑. เริ่มขอพระราชทาน ป.ม. ๒. ได้ ป.ม. มาแล้วไม่น้อยกว่า ๒ ปีบริบูรณ์ ขอ ป.ช. ๓. ได้ ป.ช. มาแล้วไม่น้อยกว่า ๒ ปีบริบูรณ์ ขอ ม.ว.ม. ๔. ได้ ม.ว.ม. มาแล้วไม่น้อยกว่า ๒ ปีบริบูรณ์ ขอ ม.ป.ช.	

- ๒๒ -

บัญชี ๑๖

การขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ให้แก่ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา
ตำแหน่งที่มีใบอนุญาตประกอบวิชาชีพ

ลำดับ	ตำแหน่ง	เครื่องราชอิสริยาภรณ์ ที่ขอพระราชทาน		เงื่อนไขและระยะเวลา การเลื่อนขั้นตรา	หมายเหตุ
		เริ่มต้นขอ	เลื่อนได้ถึง		
๑	ตำแหน่งที่ไม่มีวิทยฐานะ รับเงินเดือนอันดับ คศ. ๑	ต.ม.	-	-	๑. ต้องมีระยะเวลา รับราชการติดต่อกัน มาแล้วไม่น้อยกว่า ๕ ปีบริบูรณ์ นับตั้งแต่ วันเริ่มเข้ารับราชการ จนถึงวันก่อนวันพระราชพิธี เฉลิมพระชนมพรรษา ของปีที่จะขอพระราชทาน ไม่น้อยกว่า ๖๐ วัน
๒	ตำแหน่งที่มีวิทยฐานะ ชำนาญการ ตำแหน่งที่ไม่มีวิทยฐานะ รับเงินเดือนอันดับ คศ. ๒	ต.ช.	ท.ช.	๑. เริ่มขอพระราชทาน ต.ช. ๒. ได้รับเงินเดือนไม่ต่ำกว่า ขั้นต่ำของอันดับ คศ. ๓ ขอ ท.ม. ๓. ได้รับเงินเดือนไม่ต่ำกว่า ขั้นต่ำของอันดับ คศ. ๓ มาแล้วไม่น้อยกว่า ๕ ปี ขอ ท.ช.	๒. การนับระยะเวลาสำหรับ ผู้ที่ได้รับบรรจุกลับ เข้ารับราชการ ภายหลัง ที่ออกจากราชการ เพื่อไปปฏิบัติงานตามที่ คณะรัฐมนตรีอนุมัติ ในองค์การระหว่าง ประเทศหรือหน่วยงานที่ มิใช่หน่วยงานของรัฐ ซึ่งให้นับเวลาระหว่างนั้น สำหรับการคำนวณ บำเหน็จบำนาญ เหมือนเต็มเวลาราชการ ให้นับระยะเวลาต่อกันได้
๓	ตำแหน่งที่มีวิทยฐานะ ชำนาญการพิเศษ สำหรับผู้ดำรงตำแหน่ง - ครู - ศึกษาพิเศษ - รองผู้อำนวยการสถานศึกษา ตำแหน่งที่ไม่มีวิทยฐานะ รับเงินเดือนอันดับ คศ. ๓ หรือไม่ต่ำกว่าอันดับ คศ. ๓	ท.ช.	-	-	
๔	ตำแหน่งที่มีวิทยฐานะ ชำนาญการพิเศษ สำหรับผู้ดำรงตำแหน่ง - ผู้บริหารการศึกษา - ผู้อำนวยการสถานศึกษา	ท.ช.	ป.ม.	๑. เริ่มขอพระราชทาน ท.ช. ๒. ได้รับเงินเดือนขั้นสูง ของอันดับ คศ. ๓ และได้ ท.ช. มาแล้ว ไม่น้อยกว่า ๕ ปีบริบูรณ์ ขอ ป.ม. ในปีที่เกิดเกษียณอายุ ราชการ	

คู่มือคณะกรรมการผู้ช่วยรัฐมนตรี : ๘๖

- ๒๓ -

ลำดับ	ตำแหน่ง	เครื่องราชอิสริยาภรณ์ ที่ขอพระราชทาน		เงื่อนไขและระยะเวลา การเลื่อนขั้นตรา	หมายเหตุ
		เริ่มต้นขอ	เลื่อนได้ถึง		
๕	ตำแหน่งที่มีวิทยฐานะ เชี่ยวชาญ	ท.ช.	ป.ช.	๑. เริ่มขอพระราชทาน ท.ช. ๒. ได้ ท.ช. มาแล้วไม่น้อยกว่า ๓ ปีบริบูรณ์ ขอ ป.ม. ๓. ได้ ป.ม. มาแล้วไม่น้อยกว่า ๕ ปีบริบูรณ์ ขอ ป.ช.	
๖	ตำแหน่งที่มีวิทยฐานะ เชี่ยวชาญพิเศษ ที่ได้รับเงินวิทยฐานะ ๑๓,๐๐๐ บาท	-	ม.ป.ช.	๑. เลื่อนขั้นตราตามลำดับ ได้ทุกปี จนถึง ป.ม. ๒. ได้ ป.ม. มาแล้วไม่น้อยกว่า ๓ ปีบริบูรณ์ ขอ ป.ช. ๓. ได้ ป.ช. มาแล้วไม่น้อยกว่า ๓ ปีบริบูรณ์ ขอ ม.ว.ม. ๔. ได้ ม.ว.ม. มาแล้วไม่น้อยกว่า ๕ ปีบริบูรณ์ ขอ ม.ป.ช.	
๗	ตำแหน่งที่มีวิทยฐานะ เชี่ยวชาญพิเศษ ที่ได้รับเงินวิทยฐานะ ๑๕,๖๐๐ บาท	-	ม.ป.ช.	๑. ได้ ป.ม. มาแล้วไม่น้อยกว่า ๓ ปีบริบูรณ์ ขอ ป.ช. ๒. ได้ ป.ช. มาแล้วไม่น้อยกว่า ๓ ปีบริบูรณ์ ขอ ม.ว.ม. ๓. ได้ ม.ว.ม. มาแล้วไม่น้อยกว่า ๓ ปีบริบูรณ์ ขอ ม.ป.ช.	

- ๒๔ -

บัญชี ๑๗

การขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ให้แก่ข้าราชการและพนักงานส่วนท้องถิ่น

ลำดับ	ตำแหน่ง	เครื่องราชอิสริยาภรณ์ ที่ขอพระราชทาน		เงื่อนไขและระยะเวลา การเลื่อนขั้นตรา	หมายเหตุ
		เริ่มต้นขอ	เลื่อนได้ถึง		
๑	<u>ประเภททั่วไป</u> ระดับปฏิบัติงาน	บ.ม.	จ.ช.	๑. เริ่มขอพระราชทาน บ.ม. ๒. ได้รับเงินเดือนต่ำกว่าขั้นต่ำ ของระดับชำนาญงาน และดำรงตำแหน่งมาแล้ว ไม่น้อยกว่า ๑๐ ปีบริบูรณ์ ขอ บ.ช. ๓. ได้รับเงินเดือนไม่ต่ำกว่าขั้นต่ำ ของระดับชำนาญงาน ขอ จ.ม. ๔. ได้รับเงินเดือนไม่ต่ำกว่าขั้นต่ำ ของระดับชำนาญงาน และดำรงตำแหน่งมาแล้ว ไม่น้อยกว่า ๑๐ ปี บริบูรณ์ ขอ จ.ช.	ต้องมีระยะเวลา รับราชการติดต่อกัน มาแล้วไม่น้อยกว่า ๕ ปีบริบูรณ์ นับตั้งแต่ วันเริ่มเข้ารับราชการ จนถึงวันก่อนวันพระราชพิธี เฉลิมพระชนมพรรษา ของปีที่จะขอพระราชทาน ไม่น้อยกว่า ๖๐ วัน
๒	ระดับชำนาญงาน	ต.ม.	ต.ช.	๑. เริ่มขอพระราชทาน ต.ม. ๒. ดำรงตำแหน่งมาแล้ว ไม่น้อยกว่า ๕ ปีบริบูรณ์ ขอ ต.ช.	
๓	ระดับอาวุโส	ท.ม.	ท.ช.	๑. เริ่มขอพระราชทาน ท.ม. ๒. ดำรงตำแหน่งมาแล้ว ไม่น้อยกว่า ๕ ปีบริบูรณ์ ขอ ท.ช.	
๔	<u>ประเภทวิชาการ</u> ระดับปฏิบัติการ	ต.ม.	-	-	

คู่มือคณะกรรมการผู้ช่วยรัฐมนตรี : ๘๘

- ๒๕ -

ลำดับ	ตำแหน่ง	เครื่องราชอิสริยาภรณ์ ที่ขอพระราชทาน		เงื่อนไขและระยะเวลา การเลื่อนชั้นตรา	หมายเหตุ
		เริ่มต้นขอ	เลื่อนได้ถึง		
๕	ระดับชำนาญการ	ต.ช.	ท.ช.	๑. เริ่มขอพระราชทาน ต.ช. ๒. ได้รับเงินเดือนไม่ต่ำกว่าขั้นต่ำ ของระดับชำนาญการพิเศษ ขอ ท.ม. ๓. ได้รับเงินเดือนไม่ต่ำกว่าขั้นต่ำ ของระดับชำนาญการพิเศษ มาแล้วไม่น้อยกว่า ๕ ปี ขอ ท.ช.	
๖	ระดับชำนาญการพิเศษ	ท.ช.	-	-	
๗	ระดับเชี่ยวชาญ	ท.ช.	ป.ช.	๑. เริ่มขอพระราชทาน ท.ช. ๒. ได้ ท.ช. มาแล้วไม่น้อยกว่า ๓ ปีบริบูรณ์ ขอ ป.ม. ๓. ได้ ป.ม. มาแล้วไม่น้อยกว่า ๕ ปีบริบูรณ์ ขอ ป.ช.	
๘	<u>ประเภทอำนวยการท้องถิ่น</u> ระดับต้น	ต.ช.	ท.ช.	๑. เริ่มขอพระราชทาน ต.ช. ๒. ได้ ต.ช. มาแล้วไม่น้อยกว่า ๕ ปีบริบูรณ์ ขอ ท.ม. ๓. ได้ ท.ม. มาแล้วไม่น้อยกว่า ๕ ปีบริบูรณ์ ขอ ท.ช.	
๙	ระดับกลาง	ท.ช.	ป.ม.	๑. เริ่มขอพระราชทาน ท.ช. ๒. ได้รับเงินเดือนขั้นสูง และ ได้ ท.ช. มาแล้วไม่น้อยกว่า ๕ ปีบริบูรณ์ ขอ ป.ม. ในปีที่เกษียณอายุราชการ	
๑๐	ระดับสูง	ท.ช.	ม.ว.ม.	๑. เริ่มขอพระราชทาน ท.ช. ๒. ได้ ท.ช. มาแล้วไม่น้อยกว่า ๕ ปีบริบูรณ์ ขอ ป.ม. ๓. ได้ ป.ม. มาแล้วไม่น้อยกว่า ๓ ปีบริบูรณ์ ขอ ป.ช. ๔. ได้ ป.ช. มาแล้วไม่น้อยกว่า ๕ ปีบริบูรณ์ ขอ ม.ว.ม.	

- ๒๖ -

ลำดับ	ตำแหน่ง	เครื่องราชอิสริยาภรณ์ ที่ขอพระราชทาน		เงื่อนไขและระยะเวลา การเลื่อนชั้นตรา	หมายเหตุ
		เริ่มต้นขอ	เลื่อนได้ถึง		
๑๑	<u>ประเภทบริหารท้องถิ่น</u> ระดับต้น	ท.ม.	ท.ช.	๑. เริ่มขอพระราชทาน ท.ม. ๒. ได้ ท.ม. มาแล้วไม่น้อยกว่า ๕ ปีบริบูรณ์ ขอ ท.ช.	
๑๒	ระดับกลาง	ท.ช.	ป.ม.	๑. เริ่มขอพระราชทาน ท.ช. ๒. ได้รับเงินเดือนขั้นสูง และ ได้ ท.ช. มาแล้วไม่น้อยกว่า ๕ ปีบริบูรณ์ ขอ ป.ม. ในปีที่เกษียณอายุราชการ	
๑๓	ระดับสูง	ท.ช.	ม.ว.ม.	๑. เริ่มขอพระราชทาน ท.ช. ๒. ได้ ท.ช. มาแล้วไม่น้อยกว่า ๓ ปีบริบูรณ์ ขอ ป.ม. ๓. ได้ ป.ม. มาแล้วไม่น้อยกว่า ๓ ปีบริบูรณ์ ขอ ป.ช. ๔. ได้ ป.ช. มาแล้วไม่น้อยกว่า ๕ ปีบริบูรณ์ ขอ ม.ว.ม.	

บัญชี ๑๘

การขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ให้แก่ข้าราชการทหาร

ลำดับ	ยศหรือตำแหน่ง	เครื่องราชอิสริยาภรณ์ ที่ขอพระราชทาน		เงื่อนไขและระยะเวลา การเลื่อนชั้นตรา	หมายเหตุ
		เริ่มต้นขอ	เลื่อนได้ถึง		
๑	บุคคลเข้าทำหน้าที่ทหาร เป็นการชั่วคราว	ร.ง.ม.	-	-	๑. ลำดับ ๑ ต้องมีระยะเวลา ปฏิบัติงานติดต่อกัน มาแล้วไม่น้อยกว่า ๘ ปีบริบูรณ์ นับตั้งแต่วันเริ่ม ปฏิบัติงานจนถึงวัน ก่อนวันพระราชพิธี เฉลิมพระชนมพรรษา ของปีที่จะขอพระราชทาน ไม่น้อยกว่า ๖๐ วัน
๒	พลอาสาสมัคร	ร.ง.ม.	-	-	
๓	สิบตรี จ่าตรี จ่าอากาศตรี	ร.ง.ช.	-	-	
๔	สิบโท จ่าโท จ่าอากาศโท	ร.ท.ม.	-	-	
๕	สิบเอก จ่าเอก จ่าอากาศเอก	ร.ท.ช.	-	-	
๖	- จ่าสิบตรี พันจ่าตรี พันจ่าอากาศตรี - จ่าสิบโท พันจ่าโท พันจ่าอากาศโท - จ่าสิบเอก พันจ่าเอก พันจ่าอากาศเอก	บ.ม.	บ.ช.	๑. เริ่มขอพระราชทาน บ.ม. ๒. ได้ บ.ม. มาแล้วไม่น้อยกว่า ๕ ปีบริบูรณ์ ขอ บ.ช.	๒. ลำดับ ๒-๒๒ ต้องมีระยะเวลา รับราชการติดต่อกัน มาแล้วไม่น้อยกว่า ๕ ปีบริบูรณ์ นับตั้งแต วันเริ่มเข้ารับราชการ จนถึงวันก่อนวันพระราชพิธี เฉลิมพระชนมพรรษา ของปีที่จะขอพระราชทาน ไม่น้อยกว่า ๖๐ วัน
๗	จ่าสิบเอก พันจ่าเอก พันจ่าอากาศเอก อัตราเงินเดือนจ่าสิบเอกพิเศษ พันจ่าเอกพิเศษ พันจ่าอากาศเอกพิเศษ	บ.ช.	จ.ช.	๑. เริ่มขอพระราชทาน บ.ช. ๒. ได้ บ.ช. มาแล้วไม่น้อยกว่า ๕ ปีบริบูรณ์ ขอ จ.ม ๓. ได้ จ.ม. มาแล้วไม่น้อยกว่า ๕ ปีบริบูรณ์ ขอ จ.ช.	
๘	ร้อยตรี เรือตรี เรืออากาศตรี	จ.ม.	-	-	๓. ผู้สำเร็จการศึกษาจาก โรงเรียนทหาร ให้นับเวลาราชการ ตั้งแต่วันขึ้นทะเบียน ทหารกองประจำการ ในระหว่างที่กำลังศึกษา อยู่ในโรงเรียน
๙	ร้อยโท เรือโท เรืออากาศโท	จ.ช.	-	-	
๑๐	ร้อยเอก เรือเอก เรืออากาศเอก	ต.ม.	-	-	
๑๑	พันตรี นาวาตรี นาวาอากาศตรี	ต.ช.	-	-	
๑๒	พันโท นาวาโท นาวาอากาศโท	ต.ช.	ท.ม.	๑. เริ่มขอพระราชทาน ต.ช. ๒. ได้ ต.ช. มาแล้วไม่น้อยกว่า ๕ ปีบริบูรณ์ ขอ ท.ม.	
๑๓	พันเอก นาวาเอก นาวาอากาศเอก	ท.ม.	ท.ช.	๑. เริ่มขอพระราชทาน ท.ม. ๒. ได้ ท.ม. มาแล้วไม่น้อยกว่า ๕ ปีบริบูรณ์ ขอ ท.ช.	

ลำดับ	ยศหรือตำแหน่ง	เครื่องราชอิสริยาภรณ์ ที่ขอพระราชทาน		เงื่อนไขและระยะเวลา การเลื่อนชั้นตรา	หมายเหตุ
		เริ่มต้นขอ	เลื่อนได้ถึง		
๑๔	พันเอก นาวาเอก นาวาอากาศเอก อัตราเงินเดือนพันเอกพิเศษ นาวาเอกพิเศษ นาวาอากาศเอกพิเศษ	ท.ช.	-	-	๔. เกณฑ์การขอพระราชทาน ที่กำหนดไว้ตามชั้นยศ ให้รวมถึงว่าที่ยศนั้น ๆ ด้วย
๑๕	พันเอก นาวาเอก นาวาอากาศเอก อัตราเงินเดือนพันเอกพิเศษ นาวาเอกพิเศษ นาวาอากาศเอกพิเศษ	ท.ช.	ป.ม.	๑. ดำรงตำแหน่งบังคับบัญชา ๒. ได้ ท.ช. มาแล้วไม่น้อยกว่า ๕ ปีบริบูรณ์ ขอ ป.ม. ในปีที่เกษียณอายุราชการ	๕. การนับระยะเวลาสำหรับ ผู้ที่ได้รับบรรจุกลับ เข้ารับราชการ ภายหลัง ที่ออกจากราชการ เพื่อไปปฏิบัติงานตามที่ คณะรัฐมนตรีอนุมัติ
๑๖	พันเอก นาวาเอก นาวาอากาศเอก อัตราเงินเดือนพันเอกพิเศษ นาวาเอกพิเศษ นาวาอากาศเอกพิเศษ รับเงินเดือนขั้นต้นของพลตรี พลเรือตรี พลอากาศตรี	ท.ช.	ป.ม.	๑. เริ่มขอพระราชทาน ท.ช. ๒. ได้ ท.ช. มาแล้วไม่น้อยกว่า ๓ ปีบริบูรณ์ ขอ ป.ม. ๓. รับเงินเดือนขั้นต้นของพลตรี พลเรือตรี พลอากาศตรี มาแล้วไม่น้อยกว่า ๕ ปี	ในองค์การระหว่าง ประเทศหรือหน่วยงานที่ มีใช้หน่วยงานของรัฐ ซึ่งให้นับเวลาระหว่างนั้น สำหรับการคำนวณ บำเหน็จบำนาญ
๑๗	พันเอก นาวาเอก นาวาอากาศเอก อัตราเงินเดือนพันเอกพิเศษ นาวาเอกพิเศษ นาวาอากาศเอกพิเศษ - รับเงินเดือนขั้นต้นของพลตรี พลเรือตรี พลอากาศตรี - ดำรงตำแหน่งรอง, เสนาธิการ, รองเสนาธิการของหน่วยงานที่มี ผู้บังคับบัญชาตั้งแต่ชั้นยศ พลตรี พลเรือตรี พลอากาศตรี ขึ้นไป หรือ - ดำรงตำแหน่งผู้บังคับการกรม, ผู้บังคับการจังหวัดทหารบก, ผู้บังคับหมวดเรือ, ผู้บังคับกองบิน, ผู้ช่วยทูตฝ่ายทหาร, ผู้ช่วยทูตฝ่ายทหารบก, ผู้ช่วยทูตฝ่ายทหารเรือ, ผู้ช่วยทูตฝ่ายทหารอากาศ, ตุลาการ พระธรรมนูญรองหัวหน้าสำนักงาน ศาลมณฑลทหาร, ตุลาการ พระธรรมนูญฝ่ายศาลทหารสูงสุด,	ท.ช.	ป.ม.	๑. เริ่มขอพระราชทาน ท.ช. ๒. ได้ ท.ช. มาแล้วไม่น้อยกว่า ๓ ปีบริบูรณ์ ขอ ป.ม.	เหมือนเดิมเวลาราชการ ให้นับระยะเวลาต่อกันได้

คู่มือคณะกรรมการผู้ช่วยรัฐมนตรี : ๙๒

ลำดับ	ยศหรือตำแหน่ง	เครื่องราชอิสริยาภรณ์ ที่ขอพระราชทาน		เงื่อนไขและระยะเวลา การเลื่อนชั้นตรา	หมายเหตุ
		เริ่มต้นขอ	เลื่อนได้ถึง		
	ตุลาการพระธรรมนูญรองหัวหน้า ศาลทหารกลาง, ตุลาการพระธรรมนูญรองหัวหน้า ศาลทหารกรุงเทพ, ผู้อำนวยการกองอัยการศาลทหาร กรุงเทพ, ผู้อำนวยการกอง อัยการฝ่ายอุทธรณ์และฎีกา หรือ - ดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการกอง, นายทหารฝ่ายเสนาธิการ หรือ ตำแหน่งที่เรียกชื่ออย่างอื่น ซึ่งเทียบเท่าตำแหน่งดังกล่าว				
๑๘	พันเอก นวาทเอก นวาทอากาศเอก อัตราเงินเดือนพันเอกพิเศษ นวาทเอกพิเศษ นวาทอากาศเอกพิเศษ - เงินเดือนขั้นต้นของพลตรี พลเรือตรี พลอากาศตรี - ดำรงตำแหน่งรองเจ้ากรม, รองผู้บัญชาการกองพล, รองผู้บัญชาการกองเรือ, รองผู้บัญชาการกองพลบิน หรือตำแหน่งเทียบเท่าที่คุมกำลัง ตามที่กระทรวงกลาโหมและสำนัก เลขาธิการคณะรัฐมนตรีพิจารณา	ท.ช.	ป.ช.	๑. เริ่มขอพระราชทาน ท.ช. ๒. ได้ ท.ช. มาแล้วไม่น้อยกว่า ๓ ปีบริบูรณ์ ขอ ป.ม. ๓. ได้ ป.ม. มาแล้วไม่น้อยกว่า ๓ ปีบริบูรณ์ ขอ ป.ช.	
๑๙	พลตรี พลเรือตรี พลอากาศตรี	-	ม.ว.ม.	๑. ได้ ท.ช. มาแล้วไม่น้อยกว่า ๓ ปีบริบูรณ์ ขอ ป.ม. ๒. ได้ ป.ม. มาแล้วไม่น้อยกว่า ๓ ปีบริบูรณ์ ขอ ป.ช. ๓. ได้ ป.ช. มาแล้วไม่น้อยกว่า ๕ ปีบริบูรณ์ ขอ ม.ว.ม.	

ลำดับ	ยศหรือตำแหน่ง	เครื่องราชอิสริยาภรณ์ ที่ขอพระราชทาน		เงื่อนไขและระยะเวลา การเลื่อนชั้นตรา	หมายเหตุ
		เริ่มต้นขอ	เลื่อนได้ถึง		
๒๐	พลโท พลเรือโท พลอากาศโท	-	ม.ป.ช.	๑. ได้ ป.ม. มาแล้วไม่น้อยกว่า ๓ ปีบริบูรณ์ ขอ ป.ช. ๒. ได้ ป.ช. มาแล้วไม่น้อยกว่า ๓ ปีบริบูรณ์ ขอ ม.ว.ม. ๓. ได้ ม.ว.ม. มาแล้วไม่น้อยกว่า ๕ ปีบริบูรณ์ ขอ ม.ป.ช.	
๒๑	พลเอก พลเรือเอก พลอากาศเอก	-	ม.ป.ช.	๑. ได้ ป.ม. มาแล้วไม่น้อยกว่า ๓ ปีบริบูรณ์ ขอ ป.ช. ๒. ได้ ป.ช. มาแล้วไม่น้อยกว่า ๓ ปีบริบูรณ์ ขอ ม.ว.ม. ๓. ได้ ม.ว.ม. มาแล้วไม่น้อยกว่า ๓ ปีบริบูรณ์ ขอ ม.ป.ช.	
๒๒	ปลัดกระทรวงกลาโหม ผู้บัญชาการทหารสูงสุด ผู้บัญชาการทหารบก ผู้บัญชาการทหารเรือ ผู้บัญชาการทหารอากาศ	ป.ม.	ม.ป.ช.	๑. เริ่มขอพระราชทาน ป.ม. ๒. ได้ ป.ม. มาแล้วไม่น้อยกว่า ๒ ปีบริบูรณ์ ขอ ป.ช. ๓. ได้ ป.ช. มาแล้วไม่น้อยกว่า ๒ ปีบริบูรณ์ ขอ ม.ว.ม. ๔. ได้ ม.ว.ม. มาแล้วไม่น้อยกว่า ๒ ปีบริบูรณ์ ขอ ม.ป.ช.	

บัญชี ๑๙

การขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ให้แก่ข้าราชการตำรวจ

ลำดับ	ยศหรือตำแหน่ง	เครื่องราชอิสริยาภรณ์ ที่ขอพระราชทาน		เงื่อนไขและระยะเวลา การเลื่อนชั้นตรา	หมายเหตุ
		เริ่มต้นขอ	เลื่อนได้ถึง		
๑	พลตำรวจ	ร.จ.ม.	-	-	๑. ต้องมีระยะเวลา รับราชการติดต่อกัน มาแล้วไม่น้อยกว่า ๕ ปีบริบูรณ์ นับตั้งแต่วันที่ เริ่มเข้ารับราชการจนถึง วันก่อนวันพระราชพิธี เฉลิมพระชนมพรรษา ของปีที่จะขอพระราชทาน ไม่น้อยกว่า ๖๐ วัน
๒	สิบตำรวจตรี	ร.จ.ช.	-	-	
๓	สิบตำรวจโท	ร.ท.ม.	-	-	
๔	สิบตำรวจเอก	ร.ท.ช.	-	-	
๕	จ่าสิบตำรวจ	บ.ม.	บ.ช.	๑. เริ่มขอพระราชทาน บ.ม. ๒. ได้ บ.ม. มาแล้วไม่น้อยกว่า ๕ ปีบริบูรณ์ ขอ บ.ช.	
๖	- จ่าสิบตำรวจ อัตราเงินเดือนจ่าสิบตำรวจพิเศษ - คาบตำรวจ	บ.ช.	จ.ช.	๑. เริ่มขอพระราชทาน บ.ช. ๒. ได้ บ.ช. มาแล้วไม่น้อยกว่า ๕ ปีบริบูรณ์ ขอ จ.ม. ๓. ได้ จ.ม. มาแล้วไม่น้อยกว่า ๕ ปีบริบูรณ์ ขอ จ.ช.	๒. ผู้สำเร็จการศึกษาจาก โรงเรียนตำรวจ ให้นับเวลาราชการ ตั้งแต่วันเริ่มเข้ารับราชการ ตำรวจในระหว่างที่กำลัง ศึกษาอยู่ในโรงเรียน
๗	ร้อยตำรวจตรี	จ.ม.	-	-	๓. เกณฑ์การ ขอพระราชทาน ที่กำหนดไว้ตามชั้นยศ ให้รวมถึงว่าที่ยศนั้น ๆ ด้วย
๘	ร้อยตำรวจโท	จ.ช.	-	-	๔. การนับระยะเวลาสำหรับ ผู้ที่ได้รับบรรจุกลับ เข้ารับราชการ ภายหลังจาก ที่ออกจากราชการ เพื่อไปปฏิบัติงานตามที่ คณะรัฐมนตรีอนุมัติ ในองค์การระหว่าง ประเทศหรือหน่วยงานที่ มิใช่หน่วยงานของรัฐ ซึ่งให้นับเวลาระหว่างนั้น
๙	ร้อยตำรวจเอก	ต.ม.	-	-	
๑๐	พันตำรวจตรี	ต.ช.	-	-	
๑๑	พันตำรวจโท	ต.ช.	ท.ม.	๑. เริ่มขอพระราชทาน ต.ช. ๒. ได้ ต.ช. มาแล้วไม่น้อยกว่า ๕ ปีบริบูรณ์ ขอ ท.ม.	
๑๒	พันตำรวจเอก	ท.ม.	ท.ช.	๑. เริ่มขอพระราชทาน ท.ม. ๒. ได้ ท.ม. มาแล้วไม่น้อยกว่า ๕ ปีบริบูรณ์ ขอ ท.ช.	

- ๓๒ -

ลำดับ	ยศหรือตำแหน่ง	เครื่องราชอิสริยาภรณ์ ที่ขอพระราชทาน		เงื่อนไขและระยะเวลา การเลื่อนชั้นตรา	หมายเหตุ
		เริ่มต้นขอ	เลื่อนได้ถึง		
๑๓	พันตำรวจเอก อัตราเงินเดือนพันตำรวจเอกพิเศษ	ท.ช.	-	-	สำหรับการคำนวณ บำเหน็จบำนาญ
๑๔	พันตำรวจเอก อัตราเงินเดือนพันตำรวจเอกพิเศษ	ท.ช.	ป.ม.	๑. ดำรงตำแหน่งบังคับบัญชา ๒. ได้ ท.ช. มาแล้วไม่น้อยกว่า ๕ ปีบริบูรณ์ ขอ ป.ม. ในปีที่เกษียณอายุราชการ	เหมือนเดิมเวลาราชการ ให้นับระยะเวลาต่อกันได้
๑๕	พันตำรวจเอก อัตราเงินเดือนพันตำรวจเอกพิเศษ รับเงินเดือนขั้นต้นของพลตำรวจตรี	ท.ช.	ป.ม.	๑. เริ่มขอพระราชทาน ท.ช. ๒. ได้ ท.ช. มาแล้วไม่น้อยกว่า ๓ ปีบริบูรณ์ ขอ ป.ม. ๓. รับเงินเดือนขั้นต้น ของพลตำรวจตรีมาแล้ว ไม่น้อยกว่า ๕ ปี	
๑๖	พันตำรวจเอก อัตราเงินเดือนพันตำรวจเอกพิเศษ - รับเงินเดือนขั้นต้นของพลตำรวจตรี - ดำรงตำแหน่งรองผู้บังคับการ	ท.ช.	ป.ม.	๑. เริ่มขอพระราชทาน ท.ช. ๒. ได้ ท.ช. มาแล้วไม่น้อยกว่า ๓ ปีบริบูรณ์ ขอ ป.ม.	
๑๗	พลตำรวจตรี	-	ม.ว.ม.	๑. ได้ ท.ช. มาแล้วไม่น้อยกว่า ๓ ปีบริบูรณ์ ขอ ป.ม. ๒. ได้ ป.ม. มาแล้วไม่น้อยกว่า ๓ ปีบริบูรณ์ ขอ ป.ช. ๓. ได้ ป.ช. มาแล้วไม่น้อยกว่า ๕ ปีบริบูรณ์ ขอ ม.ว.ม.	
๑๘	พลตำรวจโท	-	ม.ป.ช.	๑. ได้ ป.ม. มาแล้วไม่น้อยกว่า ๓ ปีบริบูรณ์ ขอ ป.ช. ๒. ได้ ป.ช. มาแล้วไม่น้อยกว่า ๓ ปีบริบูรณ์ ขอ ม.ว.ม. ๓. ได้ ม.ว.ม. มาแล้วไม่น้อยกว่า ๕ ปีบริบูรณ์ ขอ ม.ป.ช.	

คู่มือคณะกรรมการผู้ช่วยรัฐมนตรี : ๙๖

- ๓๓ -

ลำดับ	ยศหรือตำแหน่ง	เครื่องราชอิสริยาภรณ์ ที่ขอพระราชทาน		เงื่อนไขและระยะเวลา การเลื่อนชั้นตรา	หมายเหตุ
		เริ่มต้นขอ	เลื่อนได้ถึง		
๑๙	พลตำรวจเอก	-	ม.ป.ช.	๑. ได้ ป.ม. มาแล้วไม่น้อยกว่า ๓ ปีบริบูรณ์ ขอ ป.ช. ๒. ได้ ป.ช. มาแล้วไม่น้อยกว่า ๓ ปีบริบูรณ์ ขอ ม.ว.ม. ๓. ได้ ม.ว.ม. มาแล้วไม่น้อยกว่า ๓ ปีบริบูรณ์ ขอ ม.ป.ช.	
๒๐	ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ	ป.ม.	ม.ป.ช.	๑. เริ่มขอพระราชทาน ป.ม. ๒. ได้ ป.ม. มาแล้วไม่น้อยกว่า ๒ ปีบริบูรณ์ ขอ ป.ช. ๓. ได้ ป.ช. มาแล้วไม่น้อยกว่า ๒ ปีบริบูรณ์ ขอ ม.ว.ม. ๔. ได้ ม.ว.ม. มาแล้วไม่น้อยกว่า ๒ ปีบริบูรณ์ ขอ ม.ป.ช.	

- ๓๔ -

บัญชี ๒๐

การขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ให้แก่ข้าราชการตุลาการศาลยุติธรรม

ลำดับ	ตำแหน่ง	เครื่องราชอิสริยาภรณ์ ที่ขอพระราชทาน		เงื่อนไขและระยะเวลา การเลื่อนชั้นตรา	หมายเหตุ
		เริ่มต้นขอ	เลื่อนได้ถึง		
๑	ผู้ช่วยผู้พิพากษา	ต.ม.	ต.ช.	๑. เริ่มขอพระราชทาน ต.ม. ๒. ได้ ต.ม. มาแล้วไม่น้อยกว่า ๕ ปีบริบูรณ์ ขอ ต.ช.	๑. ต้องมีระยะเวลา รับราชการติดต่อกัน มาแล้วไม่น้อยกว่า ๕ ปีบริบูรณ์ นับตั้งแต่วันเริ่ม เข้ารับราชการจนถึง วันก่อนวันพระราชพิธี เฉลิมพระชนมพรรษา ของปีที่จะขอพระราชทาน ไม่น้อยกว่า ๖๐ วัน ๒. ตำแหน่ง ผู้พิพากษาอาวุโส ขอพระราชทาน ตามเกณฑ์ที่ดำรงอยู่ ก่อนการดำรงตำแหน่ง ผู้พิพากษาอาวุโส
๒	ข้าราชการตุลาการ ชั้น ๑	ต.ช.	ท.ม.	๑. เริ่มขอพระราชทาน ต.ช. ๒. ได้ ต.ช. มาแล้วไม่น้อยกว่า ๕ ปีบริบูรณ์ ขอ ท.ม.	
๓	ข้าราชการตุลาการ ชั้น ๒	ท.ม.	ม.ว.ม.	๑. เริ่มขอพระราชทาน ท.ม. ๒. ได้ ท.ม. มาแล้วไม่น้อยกว่า ๕ ปีบริบูรณ์ ขอ ท.ช. ๓. ได้ ท.ช. มาแล้วไม่น้อยกว่า ๓ ปีบริบูรณ์ ขอ ป.ม. ๔. ได้ ป.ม. มาแล้วไม่น้อยกว่า ๓ ปีบริบูรณ์ ขอ ป.ช. ๕. ได้ ป.ช. มาแล้วไม่น้อยกว่า ๓ ปีบริบูรณ์ ขอ ม.ว.ม.	
๔	ข้าราชการตุลาการ ชั้น ๓	ท.ช.	ม.ป.ช.	๑. เริ่มขอพระราชทาน ท.ช. ๒. ได้ ท.ช. มาแล้วไม่น้อยกว่า ๓ ปีบริบูรณ์ ขอ ป.ม. ๓. ได้ ป.ม. มาแล้วไม่น้อยกว่า ๓ ปีบริบูรณ์ ขอ ป.ช. ๔. ได้ ป.ช. มาแล้วไม่น้อยกว่า ๓ ปีบริบูรณ์ ขอ ม.ว.ม. ๕. ได้ ม.ว.ม. มาแล้วไม่น้อยกว่า ๕ ปีบริบูรณ์ ขอ ม.ป.ช.	
๕	ข้าราชการตุลาการ ชั้น ๔ ขึ้นไป	-	ม.ป.ช.	๑. ได้ ป.ม. มาแล้วไม่น้อยกว่า ๓ ปีบริบูรณ์ ขอ ป.ช. ๒. ได้ ป.ช. มาแล้วไม่น้อยกว่า ๓ ปีบริบูรณ์ ขอ ม.ว.ม. ๓. ได้ ม.ว.ม. มาแล้วไม่น้อยกว่า ๓ ปีบริบูรณ์ ขอ ม.ป.ช.	

บัญชี ๒๑

การขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ให้แก่ข้าราชการตุลาการศาลปกครอง

ลำดับ	ตำแหน่ง	เครื่องราชอิสริยาภรณ์ ที่ขอพระราชทาน		เงื่อนไขและระยะเวลา การเลื่อนขั้นตรา	หมายเหตุ
		เริ่มต้นขอ	เลื่อนได้ถึง		
๑	ประธานศาลปกครองสูงสุด	ม.ว.ม.	ม.ป.ช.	ทุกปี	๑. ลำดับ ๑-๓ ต้องมีระยะเวลา การดำรงตำแหน่ง ติดต่อกันมาแล้ว ไม่น้อยกว่า ๙๐ วัน นับตั้งแต่วันที่ดำรงตำแหน่ง จนถึงวันก่อนวันพระราชพิธี เฉลิมพระชนมพรรษา ของปีที่จะขอพระราชทาน
๒	รองประธานศาลปกครองสูงสุด หรือประธานแผนก ในศาลปกครองสูงสุด	ม.ว.ม.	ม.ป.ช.	ปีเว้นปี	
๓	ตุลาการหัวหน้าคณะศาลปกครองสูงสุด ตุลาการศาลปกครองสูงสุด	ป.ม.	ม.ป.ช.	ปีเว้นปี	
๔	อธิบดีศาลปกครองชั้นต้น รองอธิบดีศาลปกครองชั้นต้น ตุลาการหัวหน้าแผนกในศาลปกครอง ชั้นต้น	ท.ช.	ม.ป.ช.	๑. เริ่มขอพระราชทาน ท.ช. ๒. ได้ ท.ช. มาแล้วไม่น้อยกว่า ๓ ปีบริบูรณ์ ขอ ป.ม. ๓. ได้ ป.ม. มาแล้วไม่น้อยกว่า ๓ ปี บริบูรณ์ ขอ ป.ช. ๔. ได้ ป.ช. มาแล้วไม่น้อยกว่า ๓ ปีบริบูรณ์ ขอ ม.ว.ม. ๕. ได้ ม.ว.ม. มาแล้วไม่น้อยกว่า ๓ ปีบริบูรณ์ ขอ ม.ป.ช.	๒. ลำดับ ๔ - ๖ ต้องมีระยะเวลารับราชการ ติดต่อกันมาแล้วไม่น้อยกว่า ๕ ปีบริบูรณ์ นับตั้งแต่ วันเริ่มเข้ารับราชการ จนถึงวันก่อนวันพระราชพิธี เฉลิมพระชนมพรรษา ของปีที่จะขอพระราชทาน ไม่น้อยกว่า ๖๐ วัน
๕	ตุลาการหัวหน้าคณะศาลปกครองชั้นต้น ตุลาการศาลปกครองชั้นต้น	ท.ม.	ม.ป.ช.	๑. เริ่มขอพระราชทาน ท.ม. ๒. ได้ ท.ม. มาแล้วไม่น้อยกว่า ๓ ปีบริบูรณ์ ขอ ท.ช. ๓. ได้ ท.ช. มาแล้วไม่น้อยกว่า ๓ ปี บริบูรณ์ ขอ ป.ม. ๔. ได้ ป.ม. มาแล้วไม่น้อยกว่า ๓ ปีบริบูรณ์ ขอ ป.ช. ๕. ได้ ป.ช. มาแล้วไม่น้อยกว่า ๓ ปีบริบูรณ์ ขอ ม.ว.ม. ๖. ได้ ม.ว.ม. มาแล้วไม่น้อยกว่า ๓ ปีบริบูรณ์ ขอ ม.ป.ช.	๓. ลำดับ ๔ - ๖ การนับ ระยะเวลารับราชการ ปฏิบัติงานสำหรับ ตุลาการศาลปกครองชั้นต้น ให้นับระยะเวลาที่เคยเป็น ข้าราชการ พนักงาน รัฐวิสาหกิจ พนักงาน องค์การของรัฐ หรือ หน่วยงานอื่นของรัฐ มารวมกับระยะเวลา รับราชการในตำแหน่ง ตุลาการศาลปกครอง ชั้นต้น หรือตุลาการ
๖	ตุลาการประจำศาลปกครองชั้นต้น	ต.ช.	ท.ม.	๑. เริ่มขอพระราชทาน ต.ช. ๒. ได้ ต.ช. มาแล้วไม่น้อยกว่า ๓ ปีบริบูรณ์ ขอ ท.ม.	ประจำศาลปกครอง ชั้นต้นเป็นเวลาไม่น้อยกว่า ๑ ปี (๑๒ เดือน) ของ ปีที่จะขอพระราชทาน

- ๓๖ -

บัญชี ๒๒

การขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ให้แก่คณะตุลาการ และผู้พิพากษาสมทบ

ลำดับ	ตำแหน่ง	เครื่องราชอิสริยาภรณ์ ที่ขอพระราชทาน		เงื่อนไขและระยะเวลา การเลื่อนชั้นตรา	หมายเหตุ
		เริ่มต้นขอ	เลื่อนได้ถึง		
๑	คณะตุลาการ	ต.ช.	ท.ม.	๑. เริ่มขอพระราชทาน ต.ช. ๒. ได้ ต.ช. มาแล้วไม่น้อยกว่า ๕ ปีบริบูรณ์ ขอ ท.ม.	ต้องดำรงตำแหน่ง คณะตุลาการ ติดต่อกันมาแล้วไม่น้อยกว่า ๕ ปีบริบูรณ์ นับตั้งแต่วันที่ทรงพระกรุณา โปรดเกล้าโปรดกระหม่อม ให้ดำรงตำแหน่ง จนถึง วันก่อนวันพระราชพิธี เฉลิมพระชนมพรรษา ของปีที่จะขอพระราชทาน ไม่น้อยกว่า ๖๐ วัน
๒	ผู้พิพากษาสมทบ	จ.ม.	ต.ช.	๑. เริ่มขอพระราชทาน จ.ม. ๒. เลื่อนตามลำดับชั้นตรา โดยมีระยะเวลาดำรง ตำแหน่งผู้พิพากษาสมทบ ในการขอพระราชทาน แต่ละชั้นตรา ไม่น้อยกว่า ๔ ปีบริบูรณ์ ก่อนวันพระราชพิธี เฉลิมพระชนมพรรษา ของปีที่จะขอพระราชทาน ไม่น้อยกว่า ๖๐ วัน	ต้องดำรงตำแหน่ง ผู้พิพากษาสมทบ มาเป็นเวลารวมกัน ไม่น้อยกว่า ๔ ปีบริบูรณ์ นับตั้งแต่วันที่ทรงพระกรุณา โปรดเกล้าโปรดกระหม่อม ให้ดำรงตำแหน่ง จนถึง วันก่อนวันพระราชพิธี เฉลิมพระชนมพรรษา ของปีที่จะขอพระราชทาน ไม่น้อยกว่า ๖๐ วัน

บัญชี ๒๓

การขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ให้แก่ข้าราชการอัยการ

ลำดับ	ตำแหน่ง	เครื่องราชอิสริยาภรณ์ ที่ขอพระราชทาน		เงื่อนไขและระยะเวลา การเลื่อนชั้นตรา	หมายเหตุ
		เริ่มต้นขอ	เลื่อนได้ถึง		
๑	ข้าราชการอัยการ ชั้น ๑	ต.ม.	ต.ช.	๑. เริ่มขอพระราชทาน ต.ม. ๒. ได้ ต.ม. มาแล้วไม่น้อยกว่า ๕ ปีบริบูรณ์ ขอ ต.ช.	๑. ต้องมีระยะเวลา รับราชการติดต่อกัน มาแล้วไม่น้อยกว่า ๕ ปีบริบูรณ์ นับตั้งแต่วันเริ่ม เข้ารับราชการจนถึง วันก่อนวันพระราชพิธี เฉลิมพระชนมพรรษา ของปีที่จะขอพระราชทาน ไม่น้อยกว่า ๖๐ วัน ๒. ตำแหน่งอัยการอาวุโส ขอพระราชทาน ตามเกณฑ์ที่ดำรงอยู่ ก่อนการดำรงตำแหน่ง อัยการอาวุโส
๒	ข้าราชการอัยการ ชั้น ๒	ต.ช.	ท.ม.	๑. เริ่มขอพระราชทาน ต.ช. ๒. ได้ ต.ช. มาแล้วไม่น้อยกว่า ๕ ปีบริบูรณ์ ขอ ท.ม.	
๓	ข้าราชการอัยการ ชั้น ๓	ท.ม.	ป.ช.	๑. เริ่มขอพระราชทาน ท.ม. ๒. ได้ ท.ม. มาแล้วไม่น้อยกว่า ๕ ปีบริบูรณ์ ขอ ท.ช. ๓. ได้ ท.ช. มาแล้วไม่น้อยกว่า ๓ ปีบริบูรณ์ ขอ ป.ม. ๔. ได้ ป.ม. มาแล้วไม่น้อยกว่า ๓ ปีบริบูรณ์ ขอ ป.ช.	
๔	ข้าราชการอัยการ ชั้น ๔	ท.ช.	ม.ว.ม.	๑. เริ่มขอพระราชทาน ท.ช. ๒. ได้ ท.ช. มาแล้วไม่น้อยกว่า ๓ ปีบริบูรณ์ ขอ ป.ม. ๓. ได้ ป.ม. มาแล้วไม่น้อยกว่า ๓ ปีบริบูรณ์ ขอ ป.ช. ๔. ได้ ป.ช. มาแล้วไม่น้อยกว่า ๓ ปีบริบูรณ์ ขอ ม.ว.ม.	
๕	ข้าราชการอัยการ ชั้น ๕ - ๖	ท.ช.	ม.ป.ช.	๑. เริ่มขอพระราชทาน ท.ช. ๒. ได้ ท.ช. มาแล้วไม่น้อยกว่า ๓ ปีบริบูรณ์ ขอ ป.ม. ๓. ได้ ป.ม. มาแล้วไม่น้อยกว่า ๓ ปีบริบูรณ์ ขอ ป.ช. ๔. ได้ ป.ช. มาแล้วไม่น้อยกว่า ๓ ปีบริบูรณ์ ขอ ม.ว.ม. ๕. ได้ ม.ว.ม. มาแล้วไม่น้อยกว่า ๕ ปีบริบูรณ์ ขอ ม.ป.ช.	

- ๓๘ -

ลำดับ	ตำแหน่ง	เครื่องราชอิสริยาภรณ์ ที่ขอพระราชทาน		เงื่อนไขและระยะเวลา การเลื่อนชั้นตรา	หมายเหตุ
		เริ่มต้นขอ	เลื่อนได้ถึง		
๖	ข้าราชการอัยการ ชั้น ๗ ขึ้นไป	-	ม.ป.ช.	๑. ได้ ป.ม. มาแล้วไม่น้อยกว่า ๓ ปีบริบูรณ์ ขอ ป.ช. ๒. ได้ ป.ช. มาแล้วไม่น้อยกว่า ๓ ปีบริบูรณ์ ขอ ม.ว.ม. ๓. ได้ ม.ว.ม. มาแล้วไม่น้อยกว่า ๓ ปีบริบูรณ์ ขอ ม.ป.ช.	

บัญชี ๒๔

การขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ให้แก่ผู้ปฏิบัติงานตามกฎหมายว่าด้วยลักษณะปกครองท้องที่

ลำดับ	ตำแหน่ง	เครื่องราชอิสริยาภรณ์ ที่ขอพระราชทาน		เงื่อนไขและระยะเวลา การเลื่อนขั้นตรา	หมายเหตุ
		เริ่มต้นขอ	เลื่อนได้ถึง		
๑	แพทย์ประจำตำบล สารวัตรกำนัน หรือผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน	ร.ง.ช.	ร.ท.ช.	๑. เริ่มขอพระราชทานตามตำแหน่ง ๒. ขอพระราชทานเลื่อนขั้นตรา ตามลำดับขั้นตรา โดยเว้นระยะเวลา ๒.๑ ดำรงตำแหน่งลำดับ ๑ - ๓ ตำแหน่งใดตำแหน่งหนึ่งหรือ หลายตำแหน่งต่อเนื่องกัน เป็นเวลาไม่น้อยกว่า ๓ ปี บริบูรณ์ ๒.๒ ดำรงตำแหน่งลำดับ ๑ - ๓ ตำแหน่งใดตำแหน่งหนึ่งหรือ หลายตำแหน่งมาแล้ว มีเวลารวมกันไม่น้อยกว่า ๕ ปี บริบูรณ์	ต้องดำรงตำแหน่งใด ตำแหน่งหนึ่งหรือ หลายตำแหน่งติดต่อกัน มาแล้วไม่น้อยกว่า ๓ ปีบริบูรณ์ หรือ ได้ดำรงตำแหน่งใด ตำแหน่งหนึ่งหรือ หลายตำแหน่งมาแล้ว มีเวลารวมกันไม่น้อยกว่า ๕ ปีบริบูรณ์ นับตั้งแต่วันที่ ได้ดำรงตำแหน่ง จนถึง วันก่อนวันพระราชพิธีเฉลิม พระชนมพรรษาของปี ที่จะขอพระราชทาน ไม่น้อยกว่า ๖๐ วัน
๒	ผู้ใหญ่บ้าน	ร.ง.ช.	บ.ช.		
๓	กำนัน	ร.ท.ช.	จ.ช.		

บัญชี ๒๕

การขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ให้แก่ลูกจ้างประจำของส่วนราชการ

ลำดับ	ตำแหน่ง	เครื่องราชอิสริยาภรณ์ ที่ขอพระราชทาน		เงื่อนไขและระยะเวลา การเลื่อนขั้นตรา	หมายเหตุ
		เริ่มต้นขอ	เลื่อนได้ถึง		
๑	ลูกจ้างประจำ ซึ่งได้รับเงินค่าจ้าง ตั้งแต่อัตราเงินเดือนขั้นต่ำ ของข้าราชการพลเรือนระดับปฏิบัติการ แต่ไม่ถึงขั้นต่ำของอัตราเงินเดือน ข้าราชการพลเรือน ระดับชำนาญการ	บ.ม.	จ.ม.	๑. เริ่มขอพระราชทาน บ.ม. ๒. ได้ บ.ม. มาแล้วไม่น้อยกว่า ๕ ปีบริบูรณ์ ขอ บ.ช. ๓. ได้ บ.ช. มาแล้วไม่น้อยกว่า ๕ ปีบริบูรณ์ ขอ จ.ม.	๑. ต้องมีระยะเวลาปฏิบัติงาน ติดต่อกันมาแล้วไม่น้อยกว่า ๘ ปีบริบูรณ์ นับตั้งแต่ วันเริ่มจ้าง จนถึงวันก่อน วันพระราชพิธีเฉลิม พระชนมพรรษาของปี ที่จะขอพระราชทาน ไม่น้อยกว่า ๖๐ วัน
๒	ลูกจ้างประจำ ซึ่งได้รับเงินค่าจ้าง ตั้งแต่อัตราเงินเดือนขั้นต่ำ ของข้าราชการพลเรือน ระดับชำนาญการขึ้นไป	บ.ช.	จ.ช.	๑. เริ่มขอพระราชทาน บ.ช. ๒. ได้ บ.ช. มาแล้วไม่น้อยกว่า ๕ ปีบริบูรณ์ ขอ จ.ม. ๓. ได้ จ.ม. มาแล้วไม่น้อยกว่า ๕ ปีบริบูรณ์ ขอ จ.ช.	๒. ต้องเป็นลูกจ้างประจำของ ส่วนราชการตามระเบียบ กระทรวงการคลังว่าด้วย ลูกจ้างประจำของ ส่วนราชการ และหมายความรวมถึง ลูกจ้างประจำสังกัด หน่วยธุรการของรัฐสภา ศาล องค์การอิสระ ตามรัฐธรรมนูญที่เป็น ส่วนราชการ และ ลูกจ้างประจำของราชการ ส่วนท้องถิ่น แต่ไม่หมายความถึง ลูกจ้างเงินทุนหมุนเวียน ๓. ต้องเป็นลูกจ้างประจำที่มี ชื่อและลักษณะงาน ซึ่งเคยเทียบได้กับลูกจ้าง โดยตรงหมวดฝีมือขึ้นไป หรือลูกจ้างประจำ ที่มีชื่อและลักษณะ เหมือนข้าราชการ

บัญชี ๒๖

การขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ให้แก่พนักงานราชการ

ลำดับ	ตำแหน่ง	เครื่องราชอิสริยาภรณ์ ที่ขอพระราชทาน		เงื่อนไขและระยะเวลา การเลื่อนขั้นตรา	หมายเหตุ
		เริ่มต้นขอ	เลื่อนได้ถึง		
๑	พนักงานราชการ - กลุ่มงานบริการ - กลุ่มงานเทคนิค	บ.ม.	จ.ช.	๑. เริ่มขอพระราชทาน บ.ม. ๒. ได้ บ.ม. มาแล้วไม่น้อยกว่า ๕ ปีบริบูรณ์ ขอ บ.ช. ๓. ได้ บ.ช. มาแล้วไม่น้อยกว่า ๕ ปีบริบูรณ์ ขอ จ.ม. ๔. ได้ จ.ม. มาแล้วไม่น้อยกว่า ๕ ปีบริบูรณ์ ขอ จ.ช.	๑. ลำดับ ๑-๔ ต้องมีระยะเวลา ปฏิบัติงานติดต่อกัน มาแล้วไม่น้อยกว่า ๕ ปีบริบูรณ์ นับตั้งแต่วันเริ่มจ้าง จนถึงวันก่อนวันพระราชพิธี เฉลิมพระชนมพรรษา ของปีที่จะขอพระราชทาน ไม่น้อยกว่า ๖๐ วัน
๒	พนักงานราชการ กลุ่มงานบริหารทั่วไป	บ.ช.	ต.ม.	๑. เริ่มขอพระราชทาน บ.ช. ๒. ได้ บ.ช. มาแล้วไม่น้อยกว่า ๕ ปีบริบูรณ์ ขอ จ.ม. ๓. ได้ จ.ม. มาแล้วไม่น้อยกว่า ๕ ปีบริบูรณ์ ขอ จ.ช. ๔. ได้ จ.ช. มาแล้วไม่น้อยกว่า ๕ ปีบริบูรณ์ ขอ ต.ม.	๒. ลำดับ ๕-๗ ต้องมีระยะเวลา ปฏิบัติงานติดต่อกัน มาแล้วไม่น้อยกว่า ๓ ปีบริบูรณ์ นับตั้งแต่วันเริ่มจ้าง จนถึงวันก่อนวันพระราชพิธี เฉลิมพระชนมพรรษา ของปีที่จะขอพระราชทาน ไม่น้อยกว่า ๖๐ วัน
๓	พนักงานราชการ กลุ่มงานวิชาชีพเฉพาะ	จ.ม.	ต.ช.	๑. เริ่มขอพระราชทาน จ.ม. ๒. ได้ จ.ม. มาแล้วไม่น้อยกว่า ๕ ปีบริบูรณ์ ขอ จ.ช. ๓. ได้ จ.ช. มาแล้วไม่น้อยกว่า ๕ ปีบริบูรณ์ ขอ ต.ม. ๔. ได้ ต.ม. มาแล้วไม่น้อยกว่า ๕ ปีบริบูรณ์ ขอ ต.ช.	๓. ต้องเป็นพนักงานราชการ ตามสัญญาจ้าง ของส่วนราชการ ตามระเบียบสำนัก นายกรัฐมนตรี ว่าด้วยพนักงานราชการ หรือพนักงานราชการ สังกัดหน่วยธุรการของ รัฐสภา ศาล และองค์กร อิสระตามรัฐธรรมนูญ ที่เป็นส่วนราชการ
๔	พนักงานราชการ กลุ่มงานเชี่ยวชาญเฉพาะ	จ.ช.	ท.ม.	๑. เริ่มขอพระราชทาน จ.ช. ๒. ได้ จ.ช. มาแล้วไม่น้อยกว่า ๕ ปีบริบูรณ์ ขอ ต.ม. ๓. ได้ ต.ม. มาแล้วไม่น้อยกว่า ๕ ปีบริบูรณ์ ขอ ต.ช. ๔. ได้ ต.ช. มาแล้วไม่น้อยกว่า ๕ ปีบริบูรณ์ ขอ ท.ม.	

ลำดับ	ตำแหน่ง	เครื่องราชอิสริยาภรณ์ ที่ขอพระราชทาน		เงื่อนไขและระยะเวลา การเลื่อนขั้นตรา	หมายเหตุ
		เริ่มต้นขอ	เลื่อนได้ถึง		
๕	พนักงานราชการ กลุ่มงานเชี่ยวชาญพิเศษ ระดับทั่วไป	ต.ม.	ท.ช.	๑. เริ่มขอพระราชทาน ต.ม. ๒. ได้ ต.ม. มาแล้วไม่น้อยกว่า ๕ ปีบริบูรณ์ ขอ ต.ช. ๓. ได้ ต.ช. มาแล้วไม่น้อยกว่า ๕ ปีบริบูรณ์ ขอ ท.ม. ๔. ได้ ท.ม. มาแล้วไม่น้อยกว่า ๕ ปีบริบูรณ์ ขอ ท.ช.	๔. ต้องเป็นพนักงานราชการ ที่มีชื่อและลักษณะงาน ที่เทียบเท่ากับ ลูกจ้างประจำ ซึ่งเคยเทียบได้กับ ลูกจ้างโดยตรง หมวดฝีมือขึ้นไป ตามระเบียบ กระทรวงการคลัง ว่าด้วยลูกจ้างประจำของ ส่วนราชการ
๖	พนักงานราชการ กลุ่มงานเชี่ยวชาญพิเศษ ระดับประเทศ	ต.ช.	ป.ม.	๑. เริ่มขอพระราชทาน ต.ช. ๒. ได้ ต.ช. มาแล้วไม่น้อยกว่า ๕ ปีบริบูรณ์ ขอ ท.ม. ๓. ได้ ท.ม. มาแล้วไม่น้อยกว่า ๕ ปีบริบูรณ์ ขอ ท.ช. ๔. ได้ ท.ช. มาแล้วไม่น้อยกว่า ๓ ปีบริบูรณ์ ขอ ป.ม.	
๗	พนักงานราชการ กลุ่มงานเชี่ยวชาญพิเศษ ระดับสากล	ท.ม.	ป.ช.	๑. เริ่มขอพระราชทาน ท.ม. ๒. ได้ ท.ม. มาแล้วไม่น้อยกว่า ๕ ปีบริบูรณ์ ขอ ท.ช. ๓. ได้ ท.ช. มาแล้วไม่น้อยกว่า ๓ ปีบริบูรณ์ ขอ ป.ม. ๔. ได้ ป.ม. มาแล้วไม่น้อยกว่า ๓ ปีบริบูรณ์ ขอ ป.ช.	

บัญชี ๒๗

การขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ให้แก่พนักงานรัฐวิสาหกิจ เจ้าหน้าที่องค์การมหาชน
พนักงานองค์การของรัฐ หรือพนักงานหน่วยงานอื่นของรัฐที่มีลักษณะอย่างเดียวกัน
ยกเว้นที่ปรากฏในบัญชีอื่น

ลำดับ	ตำแหน่ง	เครื่องราชอิสริยาภรณ์ ที่ขอพระราชทาน		เงื่อนไขและระยะเวลา การเลื่อนชั้นตรา	หมายเหตุ
		เริ่มต้นขอ	เลื่อนได้ถึง		
๑	หัวหน้าแผนก	บ.ม.	จ.ม.	๑. เริ่มขอพระราชทานตามตำแหน่ง ๒. ขอพระราชทานเลื่อนชั้นตราตามลำดับชั้นตราโดยเว้นระยะเวลาไม่น้อยกว่า ๕ ปีบริบูรณ์ ถึงเกณฑ์ชั้นสูงสุดของตำแหน่ง ๓. ลำดับ ๕ ได้ ท.ช. มาแล้วไม่น้อยกว่า ๓ ปีบริบูรณ์ ขอ ป.ม.	๑. ต้องมีระยะเวลาปฏิบัติงานติดต่อกันมาแล้วไม่น้อยกว่า ๘ ปีบริบูรณ์ นับตั้งแต่วันเริ่มจ้างจนถึงวันก่อนวันพระราชพิธีเฉลิมพระชนมพรรษาของปีที่จะขอพระราชทานไม่น้อยกว่า ๖๐ วัน ๒. ต้องดำรงตำแหน่งบังคับบัญชาหรือผู้ปกครอง ๓. การเริ่มขอพระราชทานตามตำแหน่งลำดับ ๑ ต้องดำรงตำแหน่งมาแล้วไม่น้อยกว่า ๕ ปีบริบูรณ์
๒	ผู้อำนวยการกองหรือหัวหน้ากอง	บ.ช.	จ.ช.		๔. ผู้ว่าการ ผู้อำนวยการหรือผู้ดำรงตำแหน่งผู้บริหารสูงสุดที่ไม่มีฐานะเป็นพนักงานหรือเจ้าหน้าที่ของหน่วยงานนั้น
๓	ผู้ช่วยผู้ว่าการ ผู้ช่วยผู้อำนวยการ ผู้อำนวยการฝ่าย หรือ หัวหน้าฝ่าย	จ.ม.	ต.ม.		๔.๑ เริ่มขอพระราชทานตามตำแหน่งต้องดำรงตำแหน่งติดต่อกันมาเป็นเวลาไม่น้อยกว่า ๓ ปีบริบูรณ์ นับตั้งแต่วันเริ่มจ้างจนถึงวันก่อนวันพระราชพิธีเฉลิมพระชนมพรรษาของปีที่จะขอพระราชทานไม่น้อยกว่า ๖๐ วัน
๔	รองผู้ว่าการ รองผู้อำนวยการ หรือ ผู้ดำรงตำแหน่ง รองผู้บริหารสูงสุด ของหน่วยงานนั้น	จ.ช.	ท.ช.		๔.๒ ให้นำเวลาที่เคยดำรงตำแหน่งผู้บริหารสูงสุดในรัฐวิสาหกิจ องค์การมหาชน หรือหน่วยงานอื่นของรัฐแห่งอื่นมารวมกันได้

ลำดับ	ตำแหน่ง	เครื่องราชอิสริยาภรณ์ ที่ขอพระราชทาน		เงื่อนไขและระยะเวลา การเลื่อนขั้นตรา	หมายเหตุ
		เริ่มต้นขอ	เลื่อนได้ถึง		
๕	ผู้ว่าการ ผู้อำนวยการ หรือผู้ดำรงตำแหน่ง ผู้บริหารสูงสุด ของหน่วยงานนั้น	ต.ม.	ป.ม.		แต่ต้องดำรงตำแหน่งปัจจุบัน มาแล้วเป็นเวลาไม่น้อยกว่า ๒ ปีบริบูรณ์ ๔.๓ กรณีเคยดำรงตำแหน่ง ตามลำดับ ๔ ในหน่วยงาน เดียวกัน ให้นับเวลาต่อเนื่องได้ ๕. การเสนอขอพระราชทาน เครื่องราชอิสริยาภรณ์สำหรับ หน่วยงานที่มีการจัดโครงสร้าง หรือตำแหน่งไม่เป็นไปตามที่ กำหนดในบัญชีนี้ และไม่สามารถ เทียบเคียงได้ตามบัญชีนี้ ให้เป็นไปตามที่สำนักเลขาธิการ คณะรัฐมนตรีพิจารณา

บัญชี ๒๘

การขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ให้แก่ผู้ดำรงตำแหน่งในหน่วยธุรการขององค์กรอิสระตามกฎหมาย
ที่ไม่เป็นข้าราชการ

ลำดับ	ตำแหน่ง	เครื่องราชอิสริยาภรณ์ ที่ขอพระราชทาน		เงื่อนไขและระยะเวลา การเลื่อนขั้นตรา	หมายเหตุ
		เริ่มต้นขอ	เลื่อนได้ถึง		
๑	พนักงาน	บ.ม.	จ.ช.	๑. เริ่มขอพระราชทานตามตำแหน่ง ๒. ขอพระราชทานเลื่อนขั้นตราตามลำดับขั้นตราโดยเว้นระยะเวลาไม่น้อยกว่า ๕ ปีบริบูรณ์ ถึงเกณฑ์ขั้นสูงสุดของตำแหน่ง ๓. ลำดับ ๖ - ได้ ท.ช. มาแล้วไม่น้อยกว่า ๓ ปีบริบูรณ์ ขอ บ.ม. - ได้ บ.ม. มาแล้วไม่น้อยกว่า ๓ ปีบริบูรณ์ ขอ ป.ช.	๑. ต้องมีระยะเวลาปฏิบัติงานติดต่อกันมาแล้วไม่น้อยกว่า ๕ ปีบริบูรณ์ นับตั้งแต่วันเริ่มจ้างจนถึงวันก่อนวันพระราชพิธีเฉลิมพระชนมพรรษาของปีที่จะขอพระราชทานไม่น้อยกว่า ๖๐ วัน ๒. ลำดับ ๑ ต้องดำรงตำแหน่งที่เริ่มจ้างโดยใช้คุณวุฒิตะดับปริญญาตรีขึ้นไปหรือดำรงตำแหน่งที่มีระดับหรืออัตราเงินเดือนเทียบเท่าตำแหน่งดังกล่าว ๓. เลขาธิการ ผู้ว่าการ ผู้อำนวยการหรือผู้ดำรงตำแหน่งผู้บริหารสูงสุดที่ไม่มีฐานะเป็นพนักงานหรือเจ้าหน้าที่ของหน่วยธุรการนั้น
๒	หัวหน้างานหรือตำแหน่งเทียบเท่า	จ.ม.	ต.ม.		๓.๑ เริ่มขอพระราชทานตามตำแหน่งต้องดำรงตำแหน่งติดต่อกันมาเป็นเวลาไม่น้อยกว่า ๓ ปีบริบูรณ์ นับตั้งแต่วันเริ่มจ้างจนถึงวันก่อนวันพระราชพิธีเฉลิมพระชนมพรรษาของปีที่จะขอพระราชทานไม่น้อยกว่า ๖๐ วัน
๓	รองผู้อำนวยการสำนัก ผู้อำนวยการฝ่าย ผู้อำนวยการศูนย์ ผู้อำนวยการสำนักงาน หรือตำแหน่งเทียบเท่า ผู้อำนวยการ หรือตำแหน่งเทียบเท่า	ต.ม.	ท.ม.		๓.๒ ให้นำเวลาที่เคยดำรงตำแหน่งผู้บริหารสูงสุดในรัฐวิสาหกิจ องค์การมหาชน หรือหน่วยงานอื่นของรัฐแห่งอื่นมารวมกันได้
๔	หัวหน้าฝ่ายตรวจสอบภายใน ผู้อำนวยการสำนัก ผู้ช่วยเลขาธิการ ผู้ช่วยผู้ว่าการ หรือตำแหน่งเทียบเท่า ผู้ทรงคุณวุฒิ หรือตำแหน่งเทียบเท่า	ต.ช.	ท.ช.		

- ๔๖ -

ลำดับ	ตำแหน่ง	เครื่องราชอิสริยาภรณ์ ที่ขอพระราชทาน		เงื่อนไขและระยะเวลา การเลื่อนขั้นตรา	หมายเหตุ
		เริ่มต้นขอ	เลื่อนได้ถึง		
๕	รองเลขาธิการ รองผู้ว่าการ รองผู้อำนวยการ หรือผู้ดำรงตำแหน่ง รองผู้บริหารสูงสุด ของหน่วยธุรกิจนั้น	ท.ม.	ป.ม.		แต่ต้องดำรงตำแหน่งปัจจุบัน มาแล้วเป็นเวลาไม่น้อยกว่า ๒ ปีบริบูรณ์ ๓.๓ กรณีเคยดำรงตำแหน่ง ตามลำดับ ๕ ในหน่วยธุรกิจ เดียวกัน ให้นับเวลาต่อเนื่องได้
๖	เลขาธิการ ผู้ว่าการ ผู้อำนวยการ หรือผู้ดำรงตำแหน่งผู้บริหาร สูงสุดของหน่วยธุรกิจนั้น	ท.ม.	ป.ช.		๔. การเสนอขอพระราชทาน เครื่องราชอิสริยาภรณ์สำหรับ หน่วยธุรกิจที่มีการจัดโครงสร้าง หรือตำแหน่งไม่เป็นไปตามที่ กำหนดในบัญชีนี้ และไม่สามารถ เทียบเคียงได้ตามบัญชีนี้ ให้เป็นไปตามที่สำนักเลขาธิการ คณะรัฐมนตรีพิจารณา

บัญชี ๒๙

การขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ให้แก่ผู้ดำรงตำแหน่งในสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ
ที่ไม่เป็นข้าราชการ

ลำดับ	ตำแหน่ง	เครื่องราชอิสริยาภรณ์ ที่ขอพระราชทาน		เงื่อนไขและระยะเวลา การเลื่อนชั้นตรา	หมายเหตุ
		เริ่มต้นขอ	เลื่อนได้ถึง		
๑	พนักงานในสถาบันอุดมศึกษา	ป.ม.	จ.ช.	๑. เริ่มขอพระราชทานตามตำแหน่ง ๒. ขอพระราชทานเลื่อนชั้นตราตามลำดับชั้นตราโดยเว้นระยะเวลาไม่น้อยกว่า ๕ ปีบริบูรณ์ ถึงเกณฑ์ขั้นสูงสุดของตำแหน่ง ๓. ลำดับ ๘ และลำดับ ๙ ได้ ท.ช. มาแล้วไม่น้อยกว่า ๓ ปีบริบูรณ์ ขอ ป.ม.	๑. ต้องมีระยะเวลาปฏิบัติงานติดต่อกันมาแล้วไม่น้อยกว่า ๕ ปีบริบูรณ์ นับตั้งแต่วันเริ่มจ้างจนถึงวันก่อนวันพระราชพิธีเฉลิมพระชนมพรรษาของปีที่จะขอพระราชทานไม่น้อยกว่า ๖๐ วัน ๒. ต้องเป็นผู้ได้รับค่าจ้างหรือค่าตอบแทนจากเงินงบประมาณแผ่นดิน ๓. ลำดับ ๑ ต้องดำรงตำแหน่งที่เริ่มจ้างโดยใช้คุณวุฒิระดับปริญญาตรีขึ้นไปหรือดำรงตำแหน่งที่มีระดับหรืออัตราเงินเดือนเทียบเท่าตำแหน่งดังกล่าว
๒	หัวหน้างานหรือตำแหน่งเทียบเท่า	จ.ม.	ต.ม.		๔. การนับระยะเวลาปฏิบัติงานสำหรับพนักงานที่เปลี่ยนสถานะมาจากข้าราชการ หรือมาจากรัฐวิสาหกิจหรือหน่วยงานอื่นของรัฐ ซึ่งมีใช้กรณีตามข้อ ๕ ให้นับระยะเวลาต่อกันได้ แต่ต้องมีระยะเวลาปฏิบัติงานในสถาบันอุดมศึกษาของรัฐที่มีใช้ส่วนราชการที่เสนอขอพระราชทาน ไม่น้อยกว่า ๒ ปีบริบูรณ์
๓	อาจารย์ หรือผู้ช่วยศาสตราจารย์	จ.ช.	ท.ม.		
๔	รองศาสตราจารย์	ต.ม.	ป.ช.		
๕	ศาสตราจารย์	ท.ม.	ม.ป.ช.		
๖	ผู้ช่วยอธิการบดี ผู้อำนวยการกอง รองคณบดี รองผู้อำนวยการสำนัก รองผู้อำนวยการศูนย์ รองผู้อำนวยการสถาบัน หัวหน้าภาควิชา หรือตำแหน่งเทียบเท่า	ต.ม.	ท.ม.		

ลำดับ	ตำแหน่ง	เครื่องราชอิสริยาภรณ์ ที่ขอพระราชทาน		เงื่อนไขและระยะเวลา การเลื่อนขั้นตรา	หมายเหตุ
		เริ่มต้นขอ	เลื่อนได้ถึง		
๗	รองอธิการบดี คณบดี ผู้อำนวยการสำนักงานอธิการบดี ผู้อำนวยการสำนัก ผู้อำนวยการสถาบัน ผู้อำนวยการศูนย์ หรือตำแหน่งเทียบเท่า	ท.ม.	ท.ช.		๕. กรณีที่เป็นผู้ปฏิบัติงาน ในสถาบันอุดมศึกษาในกำกับของรัฐ หรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ที่เปลี่ยนสถานภาพจากข้าราชการ ให้ขอพระราชทานเครื่องราช อิสริยาภรณ์ตามเกณฑ์เดิม ของข้าราชการนั้น ๆ จนเกษียณอายุราชการตามบัญชี ข้าราชการในตำแหน่งและระดับเดิม
๘	อธิการบดี หรือตำแหน่งเทียบเท่า	ท.ม.	ป.ม.		๖. ลำดับ ๘-๙ ที่ดำรงตำแหน่งโดยสัญญาจ้าง ต้องดำรงตำแหน่งติดต่อกันมา เป็นเวลาไม่น้อยกว่า ๒ ปีบริบูรณ์ นับตั้งแต่วันที่เริ่มทำสัญญาจ้าง จนถึงวันก่อนวันพระราชพิธี เฉลิมพระชนมพรรษาของปีที่ จะขอพระราชทานไม่น้อยกว่า ๖๐ วัน
๙	ผู้บริหารสูงสุด ของสถาบันอุดมศึกษา	ท.ช.	ป.ม.		๗. ลำดับ ๙ ต้องเป็นตำแหน่ง ที่กฎหมายจัดตั้งสถาบันอุดมศึกษา บัญญัติให้เป็นผู้บริหารสูงสุด ของสถาบันนั้น ที่ทรงพระกรุณา โปรดเกล้าโปรดกระหม่อมแต่งตั้ง ตามกฎหมาย และมีอำนาจ บังคับบัญชาผู้ดำรงตำแหน่ง ลำดับ ๘ รวมถึงผู้ปฏิบัติงาน ในสถาบันอุดมศึกษาด้วย

บัญชี ๓๐

การขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ให้แก่เจ้าหน้าที่สภาภาคาชาติไทย

ลำดับ	ตำแหน่ง	เครื่องราชอิสริยาภรณ์ ที่ขอพระราชทาน		เงื่อนไขและระยะเวลา การเลื่อนชั้นตรา	หมายเหตุ
		เริ่มต้นขอ	เลื่อนได้ถึง		
๑	ระดับ ๑	ร.ง.ช.	ร.ท.ช.	๑. เริ่มขอพระราชทาน ร.ง.ช. ๒. ดำรงตำแหน่งระดับ ๑ มาแล้ว ไม่น้อยกว่า ๕ ปีบริบูรณ์ ขอ ร.ท.ม. ๓. ดำรงตำแหน่งระดับ ๑ มาแล้ว ไม่น้อยกว่า ๑๐ ปีบริบูรณ์ ขอ ร.ท.ช.	๑. ต้องมีระยะเวลา ปฏิบัติงานติดต่อกัน มาแล้วไม่น้อยกว่า ๕ ปีบริบูรณ์ นับตั้งแต่วันเริ่มจ้าง จนถึงวันก่อนวันพระราชพิธี
๒	ระดับ ๒	บ.ม.	บ.ช.	๑. เริ่มขอพระราชทาน บ.ม. ๒. ดำรงตำแหน่งระดับ ๒ มาแล้ว ไม่น้อยกว่า ๕ ปีบริบูรณ์ ขอ บ.ช.	เฉลิมพระชนมพรรษา ของปีที่ขอพระราชทาน ไม่น้อยกว่า ๖๐ วัน
๓	ระดับ ๓	จ.ม.	จ.ช.	๑. ดำรงตำแหน่งระดับ ๓ หรือระดับ ๔ เริ่มขอพระราชทาน จ.ม. ๒. ดำรงตำแหน่งระดับ ๓ และหรือ ระดับ ๔ มาแล้วไม่น้อยกว่า ๕ ปีบริบูรณ์ ขอ จ.ช.	๒. ลำดับ ๒ - ๕ ซึ่งกำหนด ระยะเวลาเลื่อนชั้นตรา ๕ ปี หมายถึงต้องดำรง ตำแหน่งในระดับนั้น ๆ รวมเป็นเวลาไม่น้อยกว่า ๕ ปีบริบูรณ์ ก่อนวัน พระราชพิธี
	ระดับ ๔				
๔	ระดับ ๕	ต.ม.	ต.ช.	๑. ดำรงตำแหน่งระดับ ๕ หรือระดับ ๖ เริ่มขอพระราชทาน ต.ม. ๒. ดำรงตำแหน่งระดับ ๕ และหรือ ระดับ ๖ มาแล้วไม่น้อยกว่า ๕ ปีบริบูรณ์ ขอ ต.ช.	เฉลิมพระชนมพรรษา ของปีที่ขอพระราชทาน ไม่น้อยกว่า ๖๐ วัน
	ระดับ ๖				
๕	ระดับ ๗ - ๙	ท.ม.	ท.ช.	๑. ดำรงตำแหน่งระดับ ๗ หรือระดับ ๘ หรือระดับ ๙ เริ่มขอพระราชทาน ท.ม. ๒. ดำรงตำแหน่งระดับ ๗ และหรือ ระดับ ๘ และหรือระดับ ๙ มาแล้วไม่น้อยกว่า ๕ ปีบริบูรณ์ ขอ ท.ช.	
๖	ระดับ ๑๐	-	ป.ม.	ได้ ท.ช. มาแล้วไม่น้อยกว่า ๕ ปีบริบูรณ์ ขอ ป.ม.	

บัญชี ๓๑

การขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ให้แก่ผู้มีผลงานความดีความชอบอย่างยิ่ง

ลำดับ	ตำแหน่ง	การเสนอขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์	หมายเหตุ
๑	ผู้ปฏิบัติงาน ซึ่งมีผลงานความดีความชอบ อย่างยิ่ง	เสนอขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ ตามตำแหน่ง ระดับ ชั้น ชั้นยศ ที่กำหนด ในบัญชีการขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ สำหรับผู้นั้น โดยจะลดระยะเวลาการเสนอ ขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ ลงจากหลักเกณฑ์ดังกล่าวเกินสองปีมิได้	๑. ในบัญชีนี้ “ผู้ปฏิบัติงาน” หมายถึงผู้ดำรง ตำแหน่งตามบัญชีท้ายระเบียบนี้ ที่เป็น ข้าราชการ พนักงาน ลูกจ้างในหน่วยงานของรัฐ ผู้ปฏิบัติงานตามกฎหมายว่าด้วยลักษณะ ปกครองท้องที่ แต่ไม่รวมถึงผู้ดำรงตำแหน่ง ทางการเมือง กรรมการที่แต่งตั้งตามกฎหมาย และชาวต่างประเทศ
๒	ผู้ปฏิบัติงาน ซึ่งทุพพลภาพ เนื่องจากการปฏิบัติหน้าที่	เสนอขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ ตามตำแหน่ง ระดับ ชั้น ชั้นยศ ขณะที่ปฏิบัติหน้าที่นั้น แต่จะเลื่อนชั้นตราสูงขึ้นจากชั้นตราเริ่มต้น หรือชั้นตราที่ได้รับพระราชทานมาแล้ว เกินสองชั้นตรามิได้ เว้นแต่ยังต่ำกว่าชั้น บ.ม. ให้พิจารณาเสนอขอพระราชทานชั้น บ.ม.	๒. ผลงานความดีความชอบอย่างยิ่งตามลำดับ ๑ ต้องมีกฎหมายหรือระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี กำหนดให้ใช้พิจารณาเสนอขอพระราชทาน ได้เป็นการเฉพาะเท่านั้น ๓. ลำดับ ๒ ๓.๑ ต้องมิได้เกิดจากสาเหตุส่วนตัว หรือความประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง ๓.๒ ให้รวมถึงผู้ที่พ้นจากราชการหรือ พ้นจากการปฏิบัติงานเพราะเหตุ ทุพพลภาพนั้น ๔. ลำดับ ๑ และ ๒ ที่เป็นเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงาน ในจังหวัดชายแดนภาคใต้ ต้องได้รับการ พิจารณาเสนอขอพระราชทานตามระเบียบ สำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยบำเหน็จ ความชอบสำหรับเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงาน ในจังหวัดชายแดนภาคใต้ ๕. ให้คำนึงถึงสถานะของผู้นั้นในขณะที่ ได้กระทำความดีความชอบ พุทธิการณ และผลการปฏิบัติงานด้วย

บัญชี ๓๒

การขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ให้แก่ผู้แทนทางการทูตของต่างประเทศและชาวต่างประเทศ

ลำดับ	ตำแหน่ง	เครื่องราชอิสริยาภรณ์ ที่ขอพระราชทาน		เงื่อนไขและระยะเวลา การเลื่อนชั้นตรา	หมายเหตุ
		เริ่มต้นขอ	เลื่อนได้ถึง		
๑	พระราชอาคันตุกะ หรือแขกของรัฐบาล	-	ม.ป.ช.	๑. ลำดับ ๒ - ๙ ๑.๑ เป็นผู้แทนทางการทูต ของต่างประเทศ ๑.๒ รับตำแหน่งประจำประเทศไทย ไม่น้อยกว่า ๒ ปี และใกล้จะพ้นตำแหน่งไป หรือพ้นจากตำแหน่งแล้ว เว้นแต่ผู้แทนทางการทูต ฝ่ายทหารซึ่งมีเวลา อยู่ในตำแหน่งน้อยกว่า ๒ ปี แต่ไม่น้อยกว่า ๑ ปี จะดำเนินการขอพระราชทาน เครื่องราชอิสริยาภรณ์ให้ก็ได้ ๒. ลำดับ ๒ กรณีที่ได้รับพระราชทาน ชั้น ป.ช. มาแล้ว และกระทรวง การต่างประเทศเห็นควรเสนอ ขอพระราชทานเลื่อนชั้นตรา ให้เป็นการเฉพาะราย ต้องเว้น ระยะเวลาไม่น้อยกว่า ๕ ปี และ ให้ขอพระราชทานเลื่อนอีก ๑ ชั้นตรา จากที่เคยได้รับพระราชทาน ครั้งสุดท้าย ๓. ลำดับ ๑๑ - ๑๓ ๓.๑ เป็นกงสุลกิตติมศักดิ์ไทย ปฏิบัติงานดีเด่น หรือกระทำ ความดีความชอบเป็นประโยชน์ อย่างยิ่งแก่ทางราชการไทย และประเทศไทย ๓.๒ ดำรงตำแหน่งกงสุล กิตติมศักดิ์ไทยมาแล้ว ไม่น้อยกว่า ๕ ปี	๑. ลำดับ ๑ - ๙ หมายถึง ผู้ดำรงตำแหน่งเทียบเท่าด้วย การขอพระราชทานให้เป็นหน้าที่ ของกระทรวงการต่างประเทศ ๒. กรณีเป็นผู้แทนทางการทูต ฝ่ายทหารซึ่งมียศทหาร ให้ถือปฏิบัติตามบัญชี การขอพระราชทาน เครื่องราชอิสริยาภรณ์สำหรับ ข้าราชการทหารไทยโดยอนุโลม และพิจารณาความดีความชอบ ต่อราชการไทยประกอบ ทั้งนี้ ให้อยู่ในดุลพินิจ และการขอพระราชทาน ของกระทรวงกลาโหม โดยให้กระทรวงการต่างประเทศ พิจารณาตามความเหมาะสมของ ชั้นตราที่กระทรวงกลาโหมเสนอ ขอพระราชทานก่อน ๓. ลำดับ ๑๐ และลำดับ ๑๔ เป็นหน้าที่ของหน่วยงานของรัฐ ที่เกี่ยวข้องมากที่สุดพิจารณาเสนอ ขอพระราชทาน โดยให้กระทรวง การต่างประเทศพิจารณา ความเหมาะสมของชั้นตรา จากฐานานุรูป ความประพฤติ และผลงานความดีความชอบ ที่ได้กระทำแก่ราชการไทย และประเทศไทย ก่อนส่งเรื่อง เสนอขอพระราชทานไปยัง สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี
๒	เอกอัครราชทูต	ป.ช.	-		
๓	อัครราชทูต	ป.ม.	-		
๔	อุปทูต	ท.ช.	-		
๕	อัครราชทูตที่ปรึกษา ประจำสถาน เอกอัครราชทูต	ท.ช.	-		
๖	ที่ปรึกษาประจำ สถานเอกอัครราชทูต	ท.ม.	-		
๗	เลขานุการเอก	ต.ช.	-		
๘	เลขานุการโท	จ.ช.	-		
๙	เลขานุการตรี	บ.ช.	-		
๑๐	เจ้าหน้าที่ ข้าราชการ หรือข้าราชการ ของรัฐบาลต่างประเทศ หรือองค์การ ระหว่างประเทศ	บ.ม.	ป.ช.		
๑๑	กงสุลใหญ่กิตติมศักดิ์	ต.ม.	-		
๑๒	กงสุลกิตติมศักดิ์	จ.ม.	-		
๑๓	รองกงสุลกิตติมศักดิ์	บ.ช.	-		

ลำดับ	ตำแหน่ง	เครื่องราชอิสริยาภรณ์ ที่ขอพระราชทาน		เงื่อนไขและระยะเวลา การเลื่อนชั้นตรา	หมายเหตุ
		เริ่มต้นขอ	เลื่อนได้ถึง		
๑๔	ชาวต่างประเทศ นอกเหนือจาก ลำดับ ๑ - ๑๓	ตามที่กระทรวง การต่างประเทศ และสำนักเลขาธิการ คณะรัฐมนตรี พิจารณาความเหมาะสม ของชั้นตรา		๓.๓ กรณีที่กระทรวงการต่างประเทศ เห็นควรเสนอขอพระราชทาน เลื่อนชั้นตราให้เป็นการเฉพาะราย จากชั้นตราที่กำหนดไว้ ในบัญชีนี้ ต้องเว้นระยะเวลา ไม่น้อยกว่า ๕ ปี และให้ ขอพระราชทานเลื่อนอีก ๑ ชั้นตรา จากที่เคย ได้รับพระราชทานครั้งสุดท้าย	๔. กรณีชาวต่างประเทศรับราชการไทย หรือเป็นลูกจ้างรัฐบาลไทย ให้ถือปฏิบัติตามระเบียบนี้ และตามบัญชีที่ผู้นั้น ดำรงตำแหน่ง โดยอนุโลม การขอพระราชทาน ให้เป็นหน้าที่ของหน่วยงาน ของรัฐที่เกี่ยวข้อง

ความเห็นฉบับย่อ

บันทึก เรื่อง ฐานะและการดำรงตำแหน่งของผู้ช่วยรัฐมนตรี

- คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ 1)

- เรื่องเสร็จที่ 139/2547

ข้อ 6 ข้อ 11 ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยคณะกรรมการผู้ช่วยรัฐมนตรี พ.ศ. 2546

มาตรา 4 พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการการเมือง พ.ศ. 2535

ประเด็นที่ 1 ข้าราชการการเมือง เป็นสถานะที่กำหนดให้มีขึ้นตามกฎหมายและเป็นผู้ดำรงตำแหน่งที่กำหนดไว้ในกฎหมาย เช่น ตามมาตรา 4 แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการการเมือง พ.ศ. 2535 สำหรับผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง หมายถึง ผู้ดำรงตำแหน่งที่มีหน้าที่อำนวยการบริหารประเทศหรือควบคุมการบริหารราชการแผ่นดิน รวมถึงบรรดาผู้ที่รับผิดชอบงานด้านการเมืองทั้งหมดอันเป็นงานที่เกี่ยวกับการกำหนดนโยบายให้ฝ่ายปกครองที่มีหน้าที่ปฏิบัติงานประจำรับไปบริหารให้เป็นไปตามนโยบาย จึงมีความหมายกว้างกว่าคำว่า ข้าราชการการเมือง และเมื่อระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยคณะกรรมการผู้ช่วยรัฐมนตรี พ.ศ. 2546 ได้กำหนดอำนาจหน้าที่ของผู้ช่วยรัฐมนตรีในการช่วยเหลือในการปฏิบัติหน้าที่ของคณะรัฐมนตรี นายกรัฐมนตรี หรือรัฐมนตรีต่างๆ ของกระทรวงตามที่ได้รับมอบหมาย ในการอำนวยการบริหารประเทศหรือการควบคุมการบริหารราชการแผ่นดิน ผู้ซึ่งดำรงตำแหน่งผู้ช่วยรัฐมนตรีจึงอยู่ในความหมายของคำว่า ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ด้วย ดังนั้น หากกฎหมายว่าด้วยการจัดตั้งรัฐวิสาหกิจ องค์กรมหาชน หรือองค์กรอื่นของรัฐกำหนดห้ามมิให้บุคคลซึ่งเป็นผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ไปดำรงตำแหน่งเป็นกรรมการหรือที่ปรึกษาของรัฐวิสาหกิจ องค์กรมหาชน หรือองค์กรอื่นของรัฐดังกล่าวแล้ว ผู้ดำรงตำแหน่งผู้ช่วยรัฐมนตรีย่อมไม่อาจเข้าดำรงตำแหน่งดังกล่าวได้

ประเด็นที่ 2 กิจกรรมที่รัฐถือหุ้นต่ำกว่าร้อยละ 50 ไม่เป็นรัฐวิสาหกิจ แต่หากรัฐมนตรีหรือกระทรวง ทบวง กรม มีอำนาจในการควบคุมหรือกำกับดูแลการบริหารจัดการกิจการเหล่านั้นแล้วถือได้ว่าเป็นองค์การของรัฐประเภทหนึ่ง เมื่อข้อ 11 ของระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี กำหนดห้ามมิให้ผู้ช่วยรัฐมนตรีไปดำรงตำแหน่งเป็นกรรมการหรือที่ปรึกษาขององค์กรอื่นของรัฐที่อยู่ในการกำกับดูแลของรัฐมนตรีหรือกระทรวงซึ่งผู้ช่วยรัฐมนตรีนั้นไปประจำอยู่ ผู้ช่วยรัฐมนตรีจึงไม่อาจดำรงตำแหน่งเป็นกรรมการหรือที่ปรึกษาของกิจการที่มีลักษณะดังกล่าวซึ่งอยู่ในการกำกับดูแลของรัฐมนตรีหรือกระทรวงซึ่งผู้ช่วยรัฐมนตรีนั้นได้รับมอบหมายให้ไปประจำอยู่ได้ แต่หากไม่เป็นกิจการที่อยู่ภายใต้การควบคุมหรือกำกับดูแลการบริหารจัดการของรัฐมนตรีหรือกระทรวง ทบวง กรม แล้ว ผู้ช่วยรัฐมนตรีย่อมไปดำรงตำแหน่งเป็นกรรมการหรือที่ปรึกษาของกิจการนั้นได้ เว้นแต่กิจการดังกล่าวมีกฎหมายเฉพาะบัญญัติไม่ให้ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองไปดำรงตำแหน่งกรรมการหรือที่ปรึกษาในกิจการนั้น

ประเด็นที่ 3 ข้อ 11 ของระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี กำหนดห้ามมิให้ผู้ช่วยรัฐมนตรีไปดำรงตำแหน่งเป็นกรรมการหรือที่ปรึกษาของรัฐวิสาหกิจ องค์กรมหาชน หรือองค์กรอื่น

ของรัฐที่อยู่ในการกำกับดูแลของรัฐมนตรีหรือกระทรวงซึ่งผู้ช่วยรัฐมนตรีนั้นไปประจำอยู่ เมื่อผู้ช่วยรัฐมนตรีคนใดได้รับมอบหมายให้ไปช่วยเหลืองานของรองนายกรัฐมนตรีแล้ว ผู้ช่วยรัฐมนตรีซึ่งได้รับมอบหมายให้ช่วยเหลืองานของรองนายกรัฐมนตรีผู้นั้นย่อมไม่อาจไปดำรงตำแหน่งเป็นกรรมการหรือที่ปรึกษาของรัฐวิสาหกิจ องค์กรมหาชน หรือองค์กรอื่นของรัฐที่อยู่ในการกำกับดูแลของรองนายกรัฐมนตรีหรือกระทรวงซึ่งอยู่ภายใต้การกำกับการบริหารราชการของรองนายกรัฐมนตรีนั้น และแม้ผู้ช่วยรัฐมนตรีอาจได้รับแต่งตั้งให้ไปดำรงตำแหน่งเป็นกรรมการหรือที่ปรึกษาของรัฐวิสาหกิจ องค์กรมหาชน หรือองค์กรอื่นของรัฐที่อยู่ในการกำกับดูแลของรัฐมนตรีหรือกระทรวงอื่นซึ่งตนมิได้รับมอบหมายให้ไปปฏิบัติหน้าที่ประจำอยู่ได้ แต่เจตนารมณ์ของระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีฯ ดังกล่าว ประสงค์ที่จะให้ผู้ช่วยรัฐมนตรีเป็นผู้ช่วยเหลือในการบริหารราชการของรัฐมนตรี การแต่งตั้งผู้ช่วยรัฐมนตรีให้ไปดำรงตำแหน่งเป็นกรรมการหรือที่ปรึกษาฯ ควรที่จะคำนึงถึงเจตนารมณ์ของระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีดังกล่าวด้วย

ความเห็นฉบับเต็ม

เรื่องเสร็จที่ ๑๓๙/๒๕๔๗

บันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา เรื่อง ฐานะและการดำรงตำแหน่งของผู้ช่วยรัฐมนตรี

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ได้มีหนังสือ ที่ นร.๐๕๐๓/๑๑๐๘๒ ลงวันที่ ๒๗ สิงหาคม ๒๕๔๖ ถึงสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สรุปความได้ว่า สำนักงานคณะกรรมการนโยบายรัฐวิสาหกิจได้มีหนังสือถึงสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ขอรื้อหรือเกี่ยวกับการดำรงตำแหน่งของกรรมการผู้ช่วยรัฐมนตรีตามข้อ ๑๑ ของระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยคณะกรรมการผู้ช่วยรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๖ ในประเด็นดังต่อไปนี้

๑. ผู้ได้รับมอบหมายให้เป็นกรรมการผู้ช่วยรัฐมนตรีประจำกระทรวงใด จะเป็นกรรมการหรือที่ปรึกษาของรัฐวิสาหกิจ องค์การมหาชน หรือองค์กรอื่นของรัฐที่อยู่นอกการกำกับดูแลของรัฐมนตรีหรือกระทรวงนั้น ได้หรือไม่ เพียงใด

๒. ผู้ได้รับมอบหมายให้เป็นกรรมการผู้ช่วยรัฐมนตรีประจำกระทรวงใด จะเป็นกรรมการหรือที่ปรึกษาของกิจการที่รัฐถือหุ้นต่ำกว่าร้อยละ ๕๐ ซึ่งไม่เป็นรัฐวิสาหกิจ แต่อยู่ในการกำกับดูแลของรัฐมนตรีหรือกระทรวงนั้น ได้หรือไม่ เพียงใด

๓. กรณีบุคคลที่ได้รับแต่งตั้งให้เป็นกรรมการผู้ช่วยรัฐมนตรี และรัฐมนตรีผู้นั้นดำรงตำแหน่งรองนายกรัฐมนตรี มีหน้าที่กำกับดูแลหลายกระทรวง กรรมการผู้ช่วยรัฐมนตรีผู้นั้นจะเป็นกรรมการหรือที่ปรึกษาของรัฐวิสาหกิจในกระทรวงภายใต้การกำกับดูแลของรองนายกรัฐมนตรีดังกล่าว ได้หรือไม่ เพียงใด

๔. กรณีบุคคลที่ได้รับแต่งตั้งให้เป็นกรรมการผู้ช่วยรัฐมนตรี และรัฐมนตรีผู้นั้นดำรงตำแหน่งเป็นรองนายกรัฐมนตรีมีหน้าที่กำกับดูแลหลายกระทรวง กรรมการผู้ช่วยรัฐมนตรีผู้นั้นจะเป็นกรรมการหรือที่ปรึกษาของกิจการที่รัฐถือหุ้นต่ำกว่าร้อยละ ๕๐ ซึ่งไม่เป็นรัฐวิสาหกิจในกระทรวงภายในและภายนอกการกำกับดูแลของรองนายกรัฐมนตรีดังกล่าว ได้หรือไม่ เพียงใด

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีได้ส่งข้อหารือข้างต้นให้คณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ซึ่งตั้งตามคำสั่งนายกรัฐมนตรี ที่ ๑๕๐/๒๕๔๖ ลงวันที่ ๒๔ มิถุนายน ๒๕๔๖ พิจารณา ซึ่งคณะกรรมการกฤษฎีกาได้พิจารณาและจัดทำความเห็นเสนอนายกรัฐมนตรีในฐานะผู้รักษาการตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีฯ โดยผ่านรองนายกรัฐมนตรี (นายวิษณุ เครืองาม) เพื่อให้ความเห็นชอบ และแจ้งให้สำนักงานคณะกรรมการนโยบายรัฐวิสาหกิจทราบต่อไป

รองนายกรัฐมนตรี (นายวิษณุ เครืองาม) ปฏิบัติราชการแทนนายกรัฐมนตรีพิจารณาแล้วเห็นว่า กรณีนี้เป็นกรณีวินิจฉัยตามพระราชบัญญัติอื่น โดยเฉพาะประเด็นว่า ผู้ช่วยรัฐมนตรีเป็นผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองหรือไม่ จึงขอหารือคณะกรรมการกฤษฎีกาเพื่อพิจารณา

คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๑) ได้พิจารณาข้อหารือดังกล่าว โดยได้ฟังคำชี้แจงของผู้แทนสำนักนายกรัฐมนตรี (สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี) แล้ว เห็นว่า ในเบื้องต้นจะต้อง

พิจารณาว่า ผู้ดำรงตำแหน่งผู้ช่วยรัฐมนตรีจะมีฐานะเป็น ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง หรือ ข้าราชการการเมือง หรือไม่

สำหรับตำแหน่ง ข้าราชการการเมือง นั้น เป็นสถานะที่กำหนดให้มีขึ้นตามกฎหมาย ดังเช่น พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการการเมือง พ.ศ. ๒๕๓๕ พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการ ฝ่ายรัฐสภา พ.ศ. ๒๕๑๘ หรือพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกรุงเทพมหานคร พ.ศ. ๒๕๒๘ เป็นต้น โดยตามพระราชบัญญัติดังกล่าวได้บัญญัติไว้ชัดเจนว่า ผู้ซึ่งจะเป็นข้าราชการการเมืองได้ต้อง เป็นผู้ดำรงตำแหน่งที่กำหนดไว้ในกฎหมายนั้นๆ เช่นที่กำหนดไว้ในมาตรา ๕^(๑) แห่งพระราชบัญญัติ ระเบียบข้าราชการการเมือง พ.ศ. ๒๕๓๕ แต่เมื่อได้ตรวจสอบกฎหมายที่เกี่ยวข้องแล้ว ไม่ปรากฏว่ามีกฎหมายใดกำหนดให้ ตำแหน่งผู้ช่วยรัฐมนตรี เป็นตำแหน่งข้าราชการการเมือง ผู้ดำรงตำแหน่ง ผู้ช่วยรัฐมนตรีจึงไม่มีฐานะเป็นข้าราชการการเมืองตามกฎหมาย

สำหรับกรณีที่บุคคลผู้ดำรงตำแหน่งใดจะถือว่าเป็นผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองหรือไม่ นั้น คณะกรรมการกฤษฎีกา (ที่ประชุมใหญ่กรรมการร่างกฎหมาย) ได้เคยวินิจฉัยไว้ในบันทึก เรื่อง การดำรงตำแหน่งทางการเมืองของกรรมการและผู้บริหารรัฐวิสาหกิจ^(๒) ว่า ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง หมายถึง ผู้ดำรงตำแหน่งที่มีหน้าที่อำนาจการบริหารประเทศหรือควบคุมการบริหารราชการแผ่นดิน โดยรวมถึงบรรดาผู้ที่รับผิดชอบงานด้านการเมืองทั้งหมด โดยงานการเมืองนั้นจะเป็นงานที่เกี่ยวข้องกับการกำหนดนโยบายเพื่อให้ฝ่ายปกครองที่มีหน้าที่ปฏิบัติงานประจำรับไปบริหารให้เป็นไปตามนโยบายที่กำหนดนั้น ซึ่งมีความหมายกว้างกว่าคำว่า ข้าราชการการเมือง ตามที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัติข้าราชการการเมือง พ.ศ. ๒๕๓๕ ดังนั้น คำว่า ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง นี้ จึงหมายถึง คณะรัฐมนตรี สมาชิกรัฐสภา และผู้ดำรงตำแหน่งอื่นที่มีลักษณะทำนองเดียวกันที่มีอำนาจหน้าที่ในการอำนาจการบริหารประเทศหรือควบคุมการบริหารราชการแผ่นดิน และหากพิจารณา ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยคณะกรรมการผู้ช่วยรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๖ ที่ได้กำหนดอำนาจหน้าที่ของผู้ช่วยรัฐมนตรีไว้ในข้อ ๖ วรรคหนึ่ง^(๓) และข้อ ๗^(๔) แล้ว สารสำคัญของอำนาจหน้าที่ของผู้ช่วยรัฐมนตรี ได้แก่ การช่วยเหลือในการปฏิบัติหน้าที่ของคณะรัฐมนตรี นายกรัฐมนตรี หรือ รัฐมนตรีต่างๆ ของกระทรวงตามที่ได้รับมอบหมาย ในการอำนาจการบริหารประเทศหรือการควบคุมการบริหารราชการแผ่นดิน ดังนั้น ผู้ซึ่งดำรงตำแหน่งผู้ช่วยรัฐมนตรีจึงอยู่ในความหมายของคำว่า ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ตามที่คณะกรรมการกฤษฎีกา (ที่ประชุมใหญ่กรรมการร่างกฎหมาย) ได้เคยวินิจฉัยไว้ดังกล่าว^(๕) ด้วยเช่นกัน

ในการพิจารณาประเด็นที่ขอหารือมานี้ นอกจากการวินิจฉัยว่าผู้ซึ่งดำรงตำแหน่ง ผู้ช่วยรัฐมนตรีมีฐานะเป็นผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองแล้ว จะต้องพิจารณาข้อกำหนดในระเบียบ สำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยคณะกรรมการผู้ช่วยรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๖ ควบคู่ไปกับบทบัญญัติของกฎหมายเฉพาะที่กำหนดถึงคุณสมบัติและลักษณะต้องห้ามของการดำรงตำแหน่งใดตำแหน่งหนึ่งตามกฎหมายดังกล่าวด้วย ดังนี้

ประเด็นที่หนึ่ง เห็นว่า แม้ข้อ ๑๑^(๖) ของระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีฯ จะกำหนด ห้ามไว้เฉพาะกรณีผู้ช่วยรัฐมนตรีจะไปดำรงตำแหน่งเป็นกรรมการหรือที่ปรึกษาของรัฐวิสาหกิจ องค์การมหาชน หรือองค์กรอื่นของรัฐที่อยู่ในการกำกับดูแลของรัฐมนตรีหรือกระทรวง ซึ่งผู้ช่วย รัฐมนตรีนั้นไปประจำอยู่มิได้ก็ตาม แต่หากกฎหมายว่าด้วยการจัดตั้งรัฐวิสาหกิจ องค์การมหาชน หรือ องค์กรอื่นของรัฐนั้น ได้บัญญัติห้ามมิให้บุคคลซึ่งเป็นผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ไปดำรงตำแหน่ง เป็นกรรมการหรือที่ปรึกษาของรัฐวิสาหกิจ องค์การมหาชน หรือองค์กรอื่นของรัฐดังกล่าวแล้ว เช่น

มาตรา ๑๔^(๗) แห่งพระราชบัญญัติการปิโตรเลียมแห่งประเทศไทย พ.ศ. ๒๕๒๑ หรือมาตรา ๒๐^(๘) แห่งพระราชบัญญัติองค์การมหาชน พ.ศ. ๒๕๕๒ เป็นต้น ผู้ดำรงตำแหน่งผู้ช่วยรัฐมนตรีย่อมไม่อาจเข้าดำรงตำแหน่งเป็นกรรมการหรือที่ปรึกษาของรัฐวิสาหกิจ องค์การมหาชน หรือองค์กรอื่นของรัฐนั้นได้ แม้ว่ารัฐวิสาหกิจ องค์การมหาชน หรือองค์กรอื่นของรัฐดังกล่าวจะไม่อยู่ภายใต้การกำกับดูแลของรัฐมนตรีหรือกระทรวงซึ่งผู้ช่วยรัฐมนตรีนั้นได้รับมอบหมายให้ไปประจำอยู่ก็ตาม

ประเด็นที่สอง เห็นว่า กิจการที่รัฐถือหุ้นต่ำกว่าร้อยละ ๕๐ นั้น แม้จะไม่มีฐานะเป็นรัฐวิสาหกิจก็ตาม แต่หากปรากฏว่ารัฐมนตรีหรือกระทรวง ทบวง กรม มีอำนาจในการควบคุมหรือกำกับดูแลการบริหารจัดการกิจการเหล่านั้นแล้ว กิจการดังกล่าวย่อมถือได้ว่าอยู่ในฐานะเป็นองค์การของรัฐประเภทหนึ่ง และเมื่อข้อ ๑๑^(๙) ของระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีฯ ได้กำหนดห้ามมิให้ผู้ช่วยรัฐมนตรีไปดำรงตำแหน่งเป็นกรรมการหรือที่ปรึกษาขององค์กรอื่นของรัฐที่อยู่ในการกำกับดูแลของรัฐมนตรีหรือกระทรวงซึ่งผู้ช่วยรัฐมนตรีนั้นไปประจำอยู่ ผู้ช่วยรัฐมนตรีจึงไม่อาจดำรงตำแหน่งเป็นกรรมการหรือที่ปรึกษาของกิจการที่มีลักษณะดังกล่าวซึ่งอยู่ในการกำกับดูแลของรัฐมนตรีหรือกระทรวงซึ่งผู้ช่วยรัฐมนตรีนั้นได้รับมอบหมายให้ไปประจำอยู่ได้ อย่างไรก็ตาม หากกิจการนั้นไม่เป็นกิจการที่อยู่ภายใต้การควบคุมหรือกำกับดูแลการบริหารจัดการของรัฐมนตรีหรือกระทรวง ทบวง กรม แล้ว ผู้ช่วยรัฐมนตรีย่อมไปดำรงตำแหน่งเป็นกรรมการหรือที่ปรึกษาของกิจการนั้นได้ เว้นแต่กิจการดังกล่าวมีกฎหมายเฉพาะบัญญัติห้ามมิให้ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองไปดำรงตำแหน่งกรรมการหรือที่ปรึกษาในกิจการนั้น ผู้ดำรงตำแหน่งผู้ช่วยรัฐมนตรีก็ไม่อาจไปดำรงตำแหน่งเป็นกรรมการหรือที่ปรึกษาในกิจการดังกล่าวได้

ประเด็นที่สาม เห็นว่า พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๓๔ มาตรา ๑๐ วรรคสองและวรรคสาม^(๑๐) ประกอบกับมาตรา ๑๑ (๒)^(๑๑) ได้บัญญัติให้รองนายกรัฐมนตรีเป็นผู้ช่วยสั่งและปฏิบัติราชการในราชการที่นายกรัฐมนตรีมอบหมาย ซึ่งรองนายกรัฐมนตรีอาจได้รับมอบหมายให้มีหน้าที่กำกับดูแลในราชการของกระทรวงใดกระทรวงหนึ่งหรือหลายกระทรวงตามที่นายกรัฐมนตรีมอบหมายก็ได้ และเมื่อข้อ ๑๑^(๑๒) ของระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีฯ ได้กำหนดไว้ว่า ห้ามมิให้ผู้ช่วยรัฐมนตรีไปดำรงตำแหน่งเป็นกรรมการหรือที่ปรึกษาของรัฐวิสาหกิจ องค์การมหาชน หรือองค์กรอื่นของรัฐที่อยู่ในการกำกับดูแลของรัฐมนตรีหรือกระทรวงซึ่งผู้ช่วยรัฐมนตรีนั้นไปประจำอยู่ ดังนั้น เมื่อผู้ช่วยรัฐมนตรีคนใดได้รับมอบหมายให้ไปช่วยเหลืองานของรองนายกรัฐมนตรีแล้ว หากรองนายกรัฐมนตรีผู้นั้นได้รับมอบหมายให้กำกับดูแลราชการของกระทรวงหนึ่งกระทรวงใดหรือหลายกระทรวง ผู้ช่วยรัฐมนตรีซึ่งได้รับมอบหมายให้ช่วยเหลืองานของรองนายกรัฐมนตรีผู้นั้นย่อมไม่อาจไปดำรงตำแหน่งเป็นกรรมการหรือที่ปรึกษาของรัฐวิสาหกิจ องค์การมหาชน หรือองค์กรอื่นของรัฐที่อยู่ในการกำกับดูแลของรองนายกรัฐมนตรีหรือกระทรวงซึ่งอยู่ภายใต้การกำกับดูแลการบริหารราชการของรองนายกรัฐมนตรีนั้น ตามนัยของข้อ ๑๑^(๑๓) ของระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีฯ ได้

ประเด็นที่สี่ เห็นว่า เมื่อได้ตอบปัญหาในสามประเด็นข้างต้นแล้ว จึงไม่มีความจำเป็นต้องตอบในประเด็นนี้อีก เพราะเป็นกรณีเช่นเดียวกับที่ได้ตอบมาแล้วในสามประเด็นข้างต้น

อนึ่ง แม้ว่าข้อ ๑๑ ของระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีฯ ว่าด้วยคณะกรรมการผู้ช่วยรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๖ จะได้กำหนดห้ามไว้แต่เฉพาะมิให้ผู้ช่วยรัฐมนตรีไปดำรงตำแหน่งเป็นกรรมการหรือที่ปรึกษาของรัฐวิสาหกิจ องค์การมหาชน หรือองค์กรอื่นของรัฐ ที่อยู่ในการกำกับดูแลของรัฐมนตรีหรือกระทรวงซึ่งผู้ช่วยรัฐมนตรีนั้นได้รับมอบหมายให้ไปประจำอยู่เท่านั้น และผู้ช่วยรัฐมนตรี

ที่ได้รับมอบหมายให้ไปปฏิบัติหน้าที่ประจำในกระทรวงใดกระทรวงหนึ่งอาจได้รับแต่งตั้งให้ไปดำรงตำแหน่งเป็นกรรมการหรือที่ปรึกษาของรัฐวิสาหกิจ องค์กรมหาชน หรือองค์กรอื่นของรัฐที่อยู่ในการกำกับดูแลของรัฐมนตรีหรือกระทรวงอื่นซึ่งตนมิได้รับมอบหมายให้ไปปฏิบัติหน้าที่ประจำอยู่ได้ แต่เมื่อพิจารณาเจตนารมณ์ของระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยคณะกรรมการผู้ช่วยรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๖ ดังกล่าว จะเห็นได้ว่าประสงค์ที่จะให้ผู้ช่วยรัฐมนตรีเป็นผู้ช่วยเหลือในการบริหารราชการของรัฐมนตรี ดังนั้น การแต่งตั้งผู้ช่วยรัฐมนตรีให้ไปดำรงตำแหน่งเป็นกรรมการหรือที่ปรึกษาของรัฐวิสาหกิจ องค์กรมหาชน หรือองค์กรอื่นของรัฐ ไม่ว่าจะรัฐวิสาหกิจ องค์กรมหาชน หรือองค์กรอื่นของรัฐนั้นจะอยู่ในกำกับดูแลของรัฐมนตรีหรือกระทรวงที่ผู้ช่วยรัฐมนตรีนั้นได้รับมอบหมายให้ไปประจำอยู่หรือไม่ก็ตาม สมควรที่จะได้พิจารณาโดยคำนึงถึงเจตนารมณ์ของระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีดังกล่าวด้วย

ลงชื่อ พรทิพย์ จาละ
(นางสาวพรทิพย์ จาละ)
รองเลขาธิการฯ

รักษาราชการแทน เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
กุมภาพันธ์ ๒๕๔๗

ส่งพร้อมหนังสือ ที่ นร ๐๙๐๑/๐๒๕๖ ลงวันที่ ๒๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๗ ซึ่งสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกามีถึงสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี

^๒ มาตรา ๔ ข้าราชการการเมืองได้แก่บุคคลซึ่งรับราชการในตำแหน่งข้าราชการการเมืองดังต่อไปนี้

- (๑) นายกรัฐมนตรี
- (๒) รองนายกรัฐมนตรี
- (๓) รัฐมนตรีว่าการกระทรวง
- (๔) รัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี
- (๕) รัฐมนตรีว่าการทบวง
- (๖) รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวง
- (๗) รัฐมนตรีช่วยว่าการทบวง
- (๘) ที่ปรึกษานายกรัฐมนตรี
- (๙) ที่ปรึกษารองนายกรัฐมนตรี
- (๑๐) ที่ปรึกษารัฐมนตรี และที่ปรึกษารัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี
- (๑๑) เลขาธิการนายกรัฐมนตรี
- (๑๒) รองเลขาธิการนายกรัฐมนตรีฝ่ายการเมือง
- (๑๓) โฆษกประจำสำนักนายกรัฐมนตรี
- (๑๔) รองโฆษกประจำสำนักนายกรัฐมนตรี

(๑๕) เลขานุการรัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี

(๑๖) ประจำสำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรี

(๑๗) เลขานุการรัฐมนตรีว่าการกระทรวง

(๑๘) ผู้ช่วยเลขานุการรัฐมนตรีว่าการกระทรวง

(๑๙) เลขานุการรัฐมนตรีว่าการทบวง

(๒๐) ผู้ช่วยเลขานุการรัฐมนตรีว่าการทบวง

ข้าราชการการเมืองซึ่งมิใช่รัฐมนตรีจะมีจำนวนเท่าใด ให้เป็นไปตามอัตราในบัญชีท้าย

พระราชบัญญัตินี้

๒) บันทึก เรื่อง การดำรงตำแหน่งทางการเมืองของกรรมการและผู้บริหารรัฐวิสาหกิจ ส่งพร้อมหนังสือสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๖๐๑/๙๐๒ ลงวันที่ ๒๔ กรกฎาคม ๒๕๓๕ ถึงสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี

๓) ข้อ ๖ อำนาจหน้าที่ในฐานะคณะกรรมการผู้ช่วยรัฐมนตรี

ให้คณะกรรมการผู้ช่วยรัฐมนตรีประชุมอย่างน้อยเดือนละหนึ่งครั้ง เพื่อพิจารณาและประเมินผลรายงานผลการดำเนินการของผู้ช่วยรัฐมนตรีในระยะเวลาที่ผ่านมาและเสนอแนะมาตรการอันเป็นประโยชน์ต่อการบริหารราชการแผ่นดินของคณะรัฐมนตรีหรือของรัฐมนตรี ตลอดจนพิจารณาเรื่องอื่นๆ ตามที่นายกรัฐมนตรีมอบหมาย

ฯลฯ

ฯลฯ

๔) ข้อ ๗ อำนาจหน้าที่ในฐานะผู้ช่วยรัฐมนตรี

ผู้ช่วยรัฐมนตรีที่ได้รับมอบหมายให้ไปประจำหรือปฏิบัติหน้าที่ในกระทรวงใดตามข้อ ๓ วรรคสอง มีอำนาจหน้าที่ในมิติด้านต่างๆ ดังนี้

(๑) มิติด้านการเมือง ประสานงานระหว่างนายกรัฐมนตรีและสำนักนายกรัฐมนตรีกับรัฐมนตรีสำนักงานรัฐมนตรี และกระทรวง ในเรื่องที่นายกรัฐมนตรีหรือรัฐมนตรีมอบหมาย

(๒) มิติด้านประชาชน เป็นผู้แทนของรัฐมนตรีในการรับฟังข้อเสนอแนะ พิจารณาเรื่องร้องเรียนหรือร้องทุกข์เกี่ยวกับนโยบายหรือกิจการอันอยู่ในอำนาจหน้าที่ของกระทรวง

(๓) มิติด้านกระทรวง เป็นผู้แทนของรัฐมนตรีในการเจรจา ร่วมเจรจาหรือหารือในเรื่องที่ไม่ก่อให้เกิดพันธะทางกฎหมายผูกมัดรัฐมนตรี กระทรวงหรือทางราชการและสามารถเข้ารับฟัง เข้าประชุมแทน หรือเข้าประชุมร่วมกับรัฐมนตรีในการประชุมต่างๆ ของฝ่ายบริหารได้ โดยได้รับอนุญาตจากประธานในที่ประชุมหรือที่ประชุมนั้น แล้วแต่กรณี โดยไม่นับเป็นองค์ประชุม และอาจเสนอความเห็นต่อที่ประชุมได้หากได้รับอนุญาตจากประธานในที่ประชุมหรือที่ประชุม โดยไม่มีสิทธิออกเสียงลงมติ

(๔) มิติด้านต่างประเทศ เข้าประชุมแทนหรือเข้าประชุมร่วมกับรัฐมนตรีในการประชุมกับต่างประเทศหรือระหว่างประเทศ โดยคำนึงถึงหลักปฏิบัติระหว่างประเทศและพิธีการทูต

(๕) มิติด้านข้าราชการ ประสานงานกับข้าราชการประจำและข้าราชการการเมืองในกระทรวง เพื่อให้ภารกิจที่ได้รับมอบหมายจากนายกรัฐมนตรี รัฐมนตรีหรือคณะกรรมการผู้ช่วยรัฐมนตรีเป็นไปด้วยความเรียบร้อย แต่จะใช้อำนาจบังคับบัญชาหรือสั่งการใดๆ มิได้

(๖) มิติด้านสังคม ปฏิบัติหน้าที่แทนรัฐมนตรีในงานพิธีการของทางราชการหรือเอกชน หรืองานสังคมที่ไม่ขัดต่อกฎหมาย ระเบียบแบบแผนของทางราชการหรือขนบธรรมเนียมประเพณีอันดีงามของไทย เพื่อประโยชน์แก่ทางราชการ

(๗) มิติด้านอื่นๆ ปฏิบัติหน้าที่อื่นๆ ตามที่นายกรัฐมนตรีหรือรัฐมนตรีมอบหมาย โดยไม่ขัดต่อกฎหมาย

๕) โปรดดูเชิงอรรถที่ ๒,ข้างต้น

๖) ข้อ ๑๑ วินัย

กรรมการผู้ช่วยรัฐมนตรีต้องปฏิบัติหน้าที่ด้วยความซื่อสัตย์ สุจริต รักษาประโยชน์และความลับของทางราชการ ไม่ให้สัมภพชนในเรื่องนโยบายของรัฐบาลหรือกระทรวง เว้นแต่จะได้รับมอบหมายจากรัฐมนตรี ดำรงตนเหมาะสมแก่ตำแหน่งหน้าที่ ไม่ก้าวร้าวงานราชการประจำ ไม่แทรกแซงการแต่งตั้ง โยกย้าย และ

การบริหารงานบุคคล และไม่ใช้ตำแหน่งหน้าที่เอื้อประโยชน์ต่อตนเองหรือผู้อื่นโดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย ในกรณีที่
ได้รับมอบหมายให้เป็นผู้ช่วยรัฐมนตรีประจำกระทรวงใด ต้องไม่ดำรงตำแหน่งกรรมการหรือที่ปรึกษาของ
รัฐวิสาหกิจ องค์กรมหาชน หรือองค์กรอื่นของรัฐที่อยู่ในการกำกับดูแลของรัฐมนตรีหรือกระทรวงนั้น เว้นแต่การ
เป็นกรรมการของทางราชการ และต้องไม่เป็นผู้สัญญา หรือมีผลประโยชน์ใดๆ ชัดหรือแย้งกับส่วนราชการ
รัฐวิสาหกิจ องค์กรมหาชน หรือองค์กรอื่นของรัฐที่อยู่ในสังกัดหรือในการกำกับดูแลของรัฐมนตรี หรือกระทรวง
ดังกล่าว

ในกรณีที่ปรากฏว่ากรรมการผู้ช่วยรัฐมนตรีผู้ใดฝ่าฝืนความในวรรคหนึ่ง นายกรัฐมนตรีจะมี
คำสั่งให้ผู้นั้นพ้นจากตำแหน่งโดยดำเนินการสอบสวนหรือไม่ก็ได้

หากปรากฏว่าการฝ่าฝืนความในวรรคหนึ่งอาจเข้าข่ายเป็นความผิดทางอาญาให้ส่งเรื่องให้
พนักงานสอบสวนดำเนินคดีด้วย

^๔ มาตรา ๑๔ ประธานกรรมการหรือกรรมการซึ่งคณะรัฐมนตรีแต่งตั้ง ต้อง

วลา วลา

(๕) ไม่เป็นข้าราชการการเมืองหรือดำรงตำแหน่งทางการเมือง

วลา วลา

^๕ มาตรา ๒๐ ประธานกรรมการและกรรมการขององค์กรมหาชนซึ่งมิใช่กรรมการโดย
ตำแหน่งต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้าม ดังต่อไปนี้

วลา วลา

(๖) ไม่เป็นผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง สมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น กรรมการ
หรือผู้ดำรงตำแหน่งซึ่งรับผิดชอบการบริหารพรรคการเมือง ที่ปรึกษาพรรคการเมือง หรือเจ้าหน้าที่พรรคการเมือง

วลา วลา

^๖ โปรดดูเชิงอรรถที่ ๖, ข้างต้น

^๗ มาตรา ๑๐ วลา

สำนักนายกรัฐมนตรีมีนายกรัฐมนตรีเป็นผู้บังคับบัญชาข้าราชการและรับผิดชอบในการ
กำหนดนโยบาย เป้าหมาย และผลสัมฤทธิ์ของงานในสำนักนายกรัฐมนตรีให้สอดคล้องกับนโยบายที่คณะรัฐมนตรี
แถลงไว้ต่อรัฐสภาหรือที่คณะรัฐมนตรีกำหนดหรืออนุมัติ โดยจะให้มีรองนายกรัฐมนตรีและรัฐมนตรีประจำสำนัก
นายกรัฐมนตรีเป็นผู้ช่วยสั่งและปฏิบัติราชการก็ได้

ในกรณีที่มิใช่รองนายกรัฐมนตรีหรือรัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรีหรือมีทั้งรอง
นายกรัฐมนตรีและรัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี การสั่งและการปฏิบัติราชการของรองนายกรัฐมนตรีและ
รัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรีให้เป็นไปตามที่นายกรัฐมนตรีมอบหมาย

วลา วลา

^๘ มาตรา ๑๑ นายกรัฐมนตรีในฐานะหัวหน้ารัฐบาลมีอำนาจหน้าที่ ดังนี้

วลา วลา

(๒) มอบหมายให้รองนายกรัฐมนตรี

ประกาศคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ

เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการยื่นบัญชีทรัพย์สินและหนี้สิน

ของเจ้าพนักงานของรัฐต่อคณะกรรมการ ป.ป.ช.

พ.ศ. ๒๕๖๑

โดยที่เป็นการสมควรกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการยื่นบัญชีทรัพย์สินและหนี้สินของเจ้าพนักงานของรัฐที่มีหน้าที่ยื่นบัญชีทรัพย์สินและหนี้สิน และเอกสารประกอบต่อคณะกรรมการ ป.ป.ช.

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๐๕ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติจึงออกประกาศไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ประกาศนี้เรียกว่า “ประกาศคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการยื่นบัญชีทรัพย์สินและหนี้สินของเจ้าพนักงานของรัฐต่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. พ.ศ. ๒๕๖๑”

ข้อ ๒ ประกาศนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ข้อ ๓ ให้ยกเลิกประกาศคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการการยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ผู้บริหารท้องถิ่นและสมาชิกสภาท้องถิ่น และเจ้าหน้าที่ของรัฐที่มีหน้าที่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน พ.ศ. ๒๕๕๕

ข้อ ๔ ในประกาศนี้

“ผู้ยื่นบัญชี” หมายความว่า เจ้าพนักงานของรัฐตามมาตรา ๑๐๒ และมาตรา ๑๐๓ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ ที่มีหน้าที่ยื่นบัญชีทรัพย์สินและหนี้สิน และเอกสารประกอบต่อคณะกรรมการ ป.ป.ช.

“สำนักงาน ป.ป.ช.” หมายความว่า สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ และให้หมายความรวมถึง สำนักงาน ป.ป.ช. ภาค หรือสำนักงาน ป.ป.ช. ประจำจังหวัด แล้วแต่กรณี

ข้อ ๕ การยื่นบัญชีทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบ ให้ใช้แบบบัญชีทรัพย์สินและหนี้สิน ตามประกาศคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ เรื่อง แบบบัญชีทรัพย์สินและหนี้สิน โดยผู้ยื่นบัญชีสามารถยื่นบัญชีทรัพย์สินและหนี้สินได้ด้วยวิธีการใดวิธีการหนึ่ง ดังต่อไปนี้

- (๑) จัดส่งด้วยตนเอง หรือมอบหมายให้บุคคลอื่นจัดส่งแทน
- (๒) จัดส่งทางไปรษณีย์ลงทะเบียนตอบรับ
- (๓) ยื่นบัญชีด้วยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์

การจัดส่งบัญชีทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบทั้งกรณี que จัดส่งด้วยตนเอง หรือมอบหมายให้บุคคลอื่นจัดส่งแทน ให้จัดส่งต่อสำนักงาน ป.ป.ช. โดยให้ถือว่าวันที่พนักงานเจ้าหน้าที่ออกใบรับบัญชีเป็นวันยื่นบัญชีทรัพย์สินและหนี้สินต่อคณะกรรมการ ป.ป.ช.

กรณีจัดส่งบัญชีทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบทางไปรษณีย์ลงทะเบียนตอบรับ ให้ถือว่าวันที่เจ้าพนักงานไปรษณีย์ได้รับลงทะเบียนเป็นวันยื่นบัญชีทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อคณะกรรมการ ป.ป.ช.

กรณียื่นบัญชีด้วยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. กำหนด

ข้อ ๖ ให้ผู้ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินของตน คู่สมรส และบุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะ ตามที่มีอยู่จริงในวันที่มีหน้าที่ยื่นบัญชีทรัพย์สินและหนี้สิน ดังต่อไปนี้

(๑) ตำแหน่งตามมาตรา ๑๐๒ (๑) (๒) (๓) และ (๔) ให้แสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินในวันที่เข้ารับตำแหน่ง และพ้นจากตำแหน่ง

(๒) ตำแหน่งตามมาตรา ๑๐๒ (๔) (๕) (๖) (๗) (๘) และตำแหน่งอื่นที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. กำหนด นอกจาก (๑) ให้แสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินในวันที่เข้ารับตำแหน่งและพ้นจากการเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐ และทุกสามปีตลอดเวลาดังดำรงตำแหน่งเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐ

คู่สมรสตามวรรคหนึ่ง ให้หมายความรวมถึงผู้ซึ่งอยู่กินกันฉันสามีภริยาโดยมิได้จดทะเบียนสมรสด้วย ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. กำหนด

ข้อ ๗ ในกรณีผู้ยื่นบัญชีซึ่งดำรงตำแหน่งตามมาตรา ๑๐๒ (๑) (๒) (๓) และ (๔) ถ้าพ้นจากตำแหน่งและได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งเดิมหรือตำแหน่งใหม่ภายในหนึ่งเดือน ผู้นั้นไม่ต้องยื่นบัญชีทรัพย์สินและหนี้สินกรณีพ้นจากตำแหน่งและกรณีเข้าดำรงตำแหน่งใหม่ แต่ไม่ต้องห้ามที่ผู้นั้นจะยื่นเพื่อเป็นหลักฐาน

ในกรณีผู้ยื่นบัญชีซึ่งดำรงตำแหน่งตามมาตรา ๑๐๒ และมาตรา ๑๐๓ ผู้ใดได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งอื่นใดที่มีหน้าที่ต้องยื่นบัญชีทรัพย์สินและหนี้สินด้วย ผู้ยื่นบัญชีผู้นั้นไม่ต้องยื่นบัญชีทรัพย์สินและหนี้สินใหม่ แต่ไม่ต้องห้ามที่ผู้นั้นจะยื่นเพื่อเป็นหลักฐาน

ข้อ ๘ วันที่มีหน้าที่ยื่นบัญชีทรัพย์สินและหนี้สิน กรณีเข้ารับตำแหน่ง หมายถึง

(๑) นายกรัฐมนตรี รัฐมนตรี ให้ถือวันถวายสัตย์ปฏิญาณต่อพระมหากษัตริย์ เป็นวันเข้ารับตำแหน่ง

(๒) สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ให้ถือวันปฏิญาณตนในที่ประชุมสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร เป็นวันเข้ารับตำแหน่ง

(๓) สมาชิกวุฒิสภา ให้ถือวันปฏิญาณตนในที่ประชุมวุฒิสภา เป็นวันเข้ารับตำแหน่ง

(๔) ข้าราชการการเมืองอื่น ตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการการเมืองนอกจาก (๑) ให้ถือวันที่คำสั่งแต่งตั้งมีผล เป็นวันเข้ารับตำแหน่ง

(๕) ข้าราชการรัฐสภาฝ่ายการเมือง ตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการรัฐสภา ให้ถือวันที่คำสั่งแต่งตั้งมีผล เป็นวันเข้ารับตำแหน่ง

(๖) ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ ให้ถือวันที่พระบรมราชโองการแต่งตั้งมีผล เป็นวันเข้ารับตำแหน่ง

(๗) ผู้ดำรงตำแหน่งในองค์กรอิสระ ให้ถือวันที่พระบรมราชโองการแต่งตั้งมีผล เป็นวันเข้ารับตำแหน่ง

(๘) ข้าราชการตุลาการ ตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการศาลยุติธรรม ซึ่งดำรงตำแหน่งตั้งแต่อธิบดีผู้พิพากษาขึ้นไป ให้ถือวันที่พระบรมราชโองการแต่งตั้งมีผล เป็นวันเข้ารับตำแหน่ง

(๙) ข้าราชการตุลาการศาลปกครอง ตามกฎหมายว่าด้วยการจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง ซึ่งดำรงตำแหน่งตั้งแต่อธิบดีศาลปกครองชั้นต้นขึ้นไป ให้ถือวันที่พระบรมราชโองการแต่งตั้งมีผล เป็นวันเข้ารับตำแหน่ง

(๑๐) ข้าราชการอัยการ ตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการฝ่ายอัยการซึ่งดำรงตำแหน่งตั้งแต่อธิบดีอัยการขึ้นไป ให้ถือวันที่พระบรมราชโองการแต่งตั้งมีผล เป็นวันเข้ารับตำแหน่ง

(๑๑) ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร ให้ถือวันที่คณะกรรมการการเลือกตั้งประกาศรับรองผลการเลือกตั้ง เป็นวันเข้ารับตำแหน่ง

(๑๒) รองผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร ให้ถือวันที่คำสั่งแต่งตั้งมีผล เป็นวันเข้ารับตำแหน่ง

(๑๓) สมาชิกสภากรุงเทพมหานคร ให้ถือวันที่คณะกรรมการการเลือกตั้งประกาศรับรองผลการเลือกตั้ง หรือให้ถือวันที่ประธานกรรมการสรรหาประกาศแต่งตั้ง แล้วแต่กรณี เป็นวันเข้ารับตำแหน่ง

(๑๔) นายกเมืองพัทยา ให้ถือวันที่คณะกรรมการการเลือกตั้งประกาศรับรองผลการเลือกตั้ง เป็นวันเข้ารับตำแหน่ง

(๑๕) รองนายกเมืองพัทยา ให้ถือวันที่คำสั่งแต่งตั้งมีผล เป็นวันเข้ารับตำแหน่ง

(๑๖) สมาชิกสภาเมืองพัทยา ให้ถือวันที่คณะกรรมการการเลือกตั้งประกาศรับรองผลการเลือกตั้ง หรือให้ถือวันที่ประธานกรรมการสรรหาประกาศแต่งตั้ง แล้วแต่กรณี เป็นวันเข้ารับตำแหน่ง

(๑๗) นายองค์การบริหารส่วนจังหวัด นายเทศมนตรีนคร นายเทศมนตรีเมือง นายเทศมนตรีตำบล นายองค์การบริหารส่วนตำบล ให้ถือวันแถลงนโยบายในที่ประชุมแห่งสภา เป็นวันเข้ารับตำแหน่ง

(๑๘) รองผู้บริหารท้องถิ่น ผู้ช่วยผู้บริหารท้องถิ่น ให้ถือวันที่คำสั่งแต่งตั้งมีผล เป็นวันเข้ารับตำแหน่ง

(๑๙) สมาชิกสภาท้องถิ่น ให้ถือวันปฏิญาณตนในที่ประชุมแห่งสภา เป็นวันเข้ารับตำแหน่ง

- (๕) ข้าราชการรัฐสภาฝ่ายการเมือง ตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการรัฐสภา ให้ถือวันที่คำสั่งแต่งตั้งมีผล เป็นวันเข้ารับตำแหน่ง
- (๖) ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ ให้ถือวันที่พระบรมราชโองการแต่งตั้งมีผล เป็นวันเข้ารับตำแหน่ง
- (๗) ผู้ดำรงตำแหน่งในองค์กรอิสระ ให้ถือวันที่พระบรมราชโองการแต่งตั้งมีผล เป็นวันเข้ารับตำแหน่ง
- (๘) ข้าราชการตุลาการ ตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการศาลยุติธรรม ซึ่งดำรงตำแหน่งตั้งแต่อธิบดีผู้พิพากษาขึ้นไป ให้ถือวันที่พระบรมราชโองการแต่งตั้งมีผล เป็นวันเข้ารับตำแหน่ง
- (๙) ข้าราชการตุลาการศาลปกครอง ตามกฎหมายว่าด้วยการจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง ซึ่งดำรงตำแหน่งตั้งแต่อธิบดีศาลปกครองชั้นต้นขึ้นไป ให้ถือวันที่พระบรมราชโองการแต่งตั้งมีผล เป็นวันเข้ารับตำแหน่ง
- (๑๐) ข้าราชการอัยการ ตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการฝ่ายอัยการซึ่งดำรงตำแหน่งตั้งแต่อธิบดีอัยการขึ้นไป ให้ถือวันที่พระบรมราชโองการแต่งตั้งมีผล เป็นวันเข้ารับตำแหน่ง
- (๑๑) ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร ให้ถือวันที่คณะกรรมการการเลือกตั้งประกาศรับรองผลการเลือกตั้ง เป็นวันเข้ารับตำแหน่ง
- (๑๒) รองผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร ให้ถือวันที่คำสั่งแต่งตั้งมีผล เป็นวันเข้ารับตำแหน่ง
- (๑๓) สมาชิกสภากรุงเทพมหานคร ให้ถือวันที่คณะกรรมการการเลือกตั้งประกาศรับรองผลการเลือกตั้ง หรือให้ถือวันที่ประธานกรรมการสรรหาประกาศแต่งตั้ง แล้วแต่กรณี เป็นวันเข้ารับตำแหน่ง
- (๑๔) นายกเมืองพัทยา ให้ถือวันที่คณะกรรมการการเลือกตั้งประกาศรับรองผลการเลือกตั้ง เป็นวันเข้ารับตำแหน่ง
- (๑๕) รองนายกเมืองพัทยา ให้ถือวันที่คำสั่งแต่งตั้งมีผล เป็นวันเข้ารับตำแหน่ง
- (๑๖) สมาชิกสภาเมืองพัทยา ให้ถือวันที่คณะกรรมการการเลือกตั้งประกาศรับรองผลการเลือกตั้ง หรือให้ถือวันที่ประธานกรรมการสรรหาประกาศแต่งตั้ง แล้วแต่กรณี เป็นวันเข้ารับตำแหน่ง
- (๑๗) นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด นายกเทศมนตรีนครนายก นายกเทศมนตรีเมืองนายกเทศมนตรีตำบล นายกองค์การบริหารส่วนตำบล ให้ถือวันแถลงนโยบายในที่ประชุมแห่งสภา เป็นวันเข้ารับตำแหน่ง
- (๑๘) รองผู้บริหารท้องถิ่น ผู้ช่วยผู้บริหารท้องถิ่น ให้ถือวันที่คำสั่งแต่งตั้งมีผล เป็นวันเข้ารับตำแหน่ง
- (๑๙) สมาชิกสภาท้องถิ่น ให้ถือวันปฏิญาณตนในที่ประชุมแห่งสภา เป็นวันเข้ารับตำแหน่ง

(๒๐) เจ้าหน้าที่ของรัฐ นอกจาก (๘) ถึง (๑๙) ให้ถือวันที่พระบรมราชโองการแต่งตั้งมีผล หรือวันที่คำสั่งแต่งตั้งมีผล หรือวันที่ที่ประชุมของผู้มีอำนาจแต่งตั้งมีมติ หรือวันที่คณะรัฐมนตรีมีมติ เห็นชอบหรือตามที่ระเบียบบริหารงานบุคคลของหน่วยงานนั้น ๆ กำหนด แล้วแต่กรณี เป็นวันเข้ารับ ตำแหน่ง

ในกรณีที่กฎหมายกำหนดเป็นประการอื่นหรือมีเหตุอื่น ทำให้ไม่สามารถกำหนดวันที่มีหน้าที่ยื่นบัญชีทรัพย์สินและหนี้สินกรณีเข้ารับตำแหน่งตามวรรคหนึ่งได้ วันที่มีหน้าที่ยื่นบัญชีทรัพย์สิน และหนี้สินกรณีดังกล่าวให้เป็นไปตามมติของคณะกรรมการ ป.ป.ช.

ข้อ ๙ วันที่มีหน้าที่ยื่นบัญชีทรัพย์สินและหนี้สิน กรณีพ้นจากตำแหน่งหรือพ้นจากการเป็น เจ้าหน้าที่ของรัฐ หมายถึง

(๑) นายกรัฐมนตรี รัฐมนตรี ให้ถือวันที่ลาออก หรือด้วยเหตุอื่น แล้วแต่กรณี เป็นวัน พ้นจากตำแหน่ง ในกรณีคณะรัฐมนตรีพ้นจากตำแหน่งทั้งคณะ ให้ถือวันที่คณะรัฐมนตรีคณะใหม่ ถวายสัตย์ปฏิญาณต่อพระมหากษัตริย์ เป็นวันพ้นจากตำแหน่ง

(๒) สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ให้ถือวันถึงคราวออกตามอายุของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร หรือวันยุบสภา หรือลาออก หรือด้วยเหตุอื่น แล้วแต่กรณี เป็นวันพ้นจากตำแหน่ง

(๓) สมาชิกวุฒิสภา ให้ถือวันที่สมาชิกวุฒิสภาที่ได้รับเลือกใหม่ปฏิญาณตนในที่ประชุมวุฒิสภา หรือลาออก หรือด้วยเหตุอื่น แล้วแต่กรณี เป็นวันพ้นจากตำแหน่ง

(๔) ข้าราชการการเมืองอื่น ตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการการเมืองนอกจาก (๑) ให้ถือวันที่ผู้มีอำนาจแต่งตั้งพ้นจากตำแหน่ง หรือวันที่คำสั่งให้พ้นจากตำแหน่งมีผล หรือลาออก หรือด้วยเหตุอื่น แล้วแต่กรณี เป็นวันพ้นจากตำแหน่ง

(๕) ข้าราชการรัฐสภาฝ่ายการเมือง ตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการรัฐสภา ให้ถือวันที่ผู้มีอำนาจแต่งตั้งพ้นจากตำแหน่ง หรือวันที่คำสั่งให้พ้นจากตำแหน่งมีผล หรือลาออก หรือด้วยเหตุอื่น แล้วแต่กรณี เป็นวันพ้นจากตำแหน่ง

(๖) ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ ให้ถือวันที่พ้นจากตำแหน่งตามที่กฎหมายกำหนด เป็นวัน พ้นจากตำแหน่ง

(๗) ผู้ดำรงตำแหน่งในองค์กรอิสระ ให้ถือวันที่พ้นจากตำแหน่งตามที่กฎหมายกำหนด เป็นวันพ้นจากตำแหน่ง

(๘) ข้าราชการตุลาการ ตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการศาลยุติธรรม ซึ่งดำรงตำแหน่งตั้งแต่อธิบดีผู้พิพากษาขึ้นไป ให้ถือวันที่พ้นจากการเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐตามที่กฎหมายกำหนด เป็นวันพ้นจากการเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐ

(๙) ข้าราชการตุลาการศาลปกครอง ตามกฎหมายว่าด้วยการจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง ซึ่งดำรงตำแหน่งตั้งแต่อธิบดีศาลปกครองชั้นต้นขึ้นไป ให้ถือวันที่พ้นจาก การเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐตามที่กฎหมายกำหนด เป็นวันพ้นจากการเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐ

(๑๐) ข้าราชการอัยการ ตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการฝ่ายอัยการซึ่งดำรงตำแหน่งตั้งแต่อธิบดีอัยการขึ้นไป ให้ถือวันที่พ้นจากการเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐตามที่กฎหมายกำหนด เป็นวันพ้นจากการเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐ

(๑๑) ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร ให้ถือวันที่ผู้ได้รับเลือกตั้งใหม่เข้ารับหน้าที่ หรือวันถัดจากวันที่ยื่นหนังสือลาออก หรือด้วยเหตุอื่น แล้วแต่กรณี เป็นวันพ้นจากตำแหน่ง

(๑๒) รองผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร ให้ถือวันที่ผู้มีอำนาจแต่งตั้งพ้นจากตำแหน่ง หรือวันที่คำสั่งให้พ้นจากตำแหน่งมีผล หรือลาออก หรือด้วยเหตุอื่น แล้วแต่กรณี เป็นวันพ้นจากตำแหน่ง

(๑๓) สมาชิกสภากรุงเทพมหานคร ให้ถือวันถัดจากวันครบวาระการดำรงตำแหน่ง หรือวันถัดจากวันที่ยื่นหนังสือลาออก หรือด้วยเหตุอื่น แล้วแต่กรณี เป็นวันพ้นจากตำแหน่ง

(๑๔) นายกเมืองพัทยา ให้ถือวันถัดจากวันครบวาระการดำรงตำแหน่ง หรือลาออก หรือด้วยเหตุอื่น แล้วแต่กรณี เป็นวันพ้นจากตำแหน่ง

(๑๕) รองนายกเมืองพัทยา ให้ถือวันที่ผู้มีอำนาจแต่งตั้งพ้นจากตำแหน่ง หรือวันที่คำสั่งให้พ้นจากตำแหน่งมีผล หรือลาออก หรือด้วยเหตุอื่น แล้วแต่กรณี เป็นวันพ้นจากตำแหน่ง

(๑๖) สมาชิกสภาเมืองพัทยา ให้ถือวันถัดจากวันครบวาระการดำรงตำแหน่ง หรือวันถัดจากวันที่ยื่นหนังสือลาออก หรือด้วยเหตุอื่น แล้วแต่กรณี เป็นวันพ้นจากตำแหน่ง

(๑๗) นายกองค้การบริหารส่วนจังหวัด นายกเทศมนตรีนคร นายกเทศมนตรีเมือง นายกเทศมนตรีตำบล นายกองค้การบริหารส่วนตำบล ให้ถือวันถัดจากวันครบวาระการดำรงตำแหน่ง หรือลาออก หรือด้วยเหตุอื่น แล้วแต่กรณี เป็นวันพ้นจากตำแหน่ง

(๑๘) รองผู้บริหารท้องถิ่น ผู้ช่วยผู้บริหารท้องถิ่น ให้ถือวันที่ผู้มีอำนาจแต่งตั้งพ้นจากตำแหน่ง หรือวันที่คำสั่งให้พ้นจากตำแหน่งมีผล หรือลาออก หรือด้วยเหตุอื่น แล้วแต่กรณี เป็นวันพ้นจากตำแหน่ง

(๑๙) สมาชิกสภาท้องถิ่น ให้ถือวันถัดจากวันครบวาระการดำรงตำแหน่ง หรือลาออก หรือด้วยเหตุอื่น แล้วแต่กรณี เป็นวันพ้นจากตำแหน่ง

(๒๐) เจ้าหน้าที่ของรัฐ นอกจาก (๘) ถึง (๑๙) ให้ถือวันที่พ้นจากตำแหน่งหรือวันที่พ้นจากการเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐตามที่กฎหมายกำหนด เป็นวันพ้นจากตำแหน่ง หรือพ้นจากการเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐ แล้วแต่กรณี

ข้อ ๑๐ ให้ผู้ยื่นบัญชีซึ่งดำรงตำแหน่งดังต่อไปนี้ มีหน้าที่ยื่นบัญชีทรัพย์สินและหนี้สิน และเอกสารประกอบจำนวนสองชุด ชุดหนึ่งเป็นต้นฉบับ อีกชุดหนึ่งเป็นสำเนาควบคู่กัน โดยในเบื้องต้นให้ผู้ยื่นบัญชีปกปิดข้อความในสำเนาบัญชีทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบตามหลักเกณฑ์ที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. กำหนด

(๑) นายกรัฐมนตรี รัฐมนตรี สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร สมาชิกวุฒิสภา ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ ผู้ดำรงตำแหน่งในองค์กรอิสระ ผู้ดำรงตำแหน่งระดับสูง

(๒) ผู้บริหารท้องถิ่น รองผู้บริหารท้องถิ่น ผู้ช่วยผู้บริหารท้องถิ่น และสมาชิกสภาท้องถิ่น ตามที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. กำหนดให้เปิดเผยบัญชีทรัพย์สินและหนี้สิน

เมื่อพนักงานเจ้าหน้าที่ได้รับบัญชีทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบแล้ว ให้ลงทะเบียนบัญชีในสารบบและออกใบรับให้ผู้ยื่นบัญชีไว้เป็นหลักฐาน

ข้อ ๑๑ การยื่นบัญชีทรัพย์สินและหนี้สินต่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. ให้ยื่นพร้อมเอกสารประกอบ ซึ่งเป็นหลักฐานที่พิสูจน์ความมีอยู่จริงของทรัพย์สินและหนี้สิน รวมทั้งหลักฐานการเสียภาษีเงินได้ บุคคลธรรมดาในรอบปีภาษีที่ผ่านมา โดยในกรณียื่นเป็นเอกสารผู้ยื่นจะต้องลงลายมือชื่อรับรองความถูกต้องกำกับไว้ในบัญชีทรัพย์สินและหนี้สินและสำเนาหลักฐานที่ยื่นไว้ทุกหน้า พร้อมทั้งจัดทำรายละเอียดของเอกสารประกอบบัญชีทรัพย์สินและหนี้สินที่ยื่นด้วย ทั้งนี้ ทรัพย์สินและหนี้สินที่ต้องแสดงรายการ ให้รวมทั้งทรัพย์สินและหนี้สินในต่างประเทศ และให้รวมถึงทรัพย์สินของบุคคลดังกล่าวที่มอบหมายให้อยู่ในความครอบครองหรือดูแลของบุคคลอื่นไม่ว่าโดยทางตรงหรือทางอ้อมด้วย และต้องยื่นภายในกำหนดเวลา ดังต่อไปนี้

(๑) ในกรณีที่เป็นการเข้ารับตำแหน่ง ให้ยื่นภายในหกสิบวันนับแต่วันถัดจากวันเข้ารับตำแหน่ง

(๒) ในกรณีที่เป็นการพ้นจากตำแหน่งหรือพ้นจากการเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐ ให้ยื่นภายในหกสิบวันนับแต่วันถัดจากวันพ้นจากตำแหน่งหรือพ้นจากการเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐ

(๓) ในกรณีทุกสามปีตลอดเวลาที่ยังดำรงตำแหน่งเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐ ให้ยื่นภายในหกสิบวันนับแต่วันถัดจากวันดำรงตำแหน่งครบทุกสามปี

ข้อ ๑๒ กรณีที่มีพระบรมราชโองการแต่งตั้งให้มีผลย้อนหลัง หรือกรณีคำสั่งแต่งตั้งให้มีผลย้อนหลัง ให้ยื่นบัญชีทรัพย์สินและหนี้สินภายในหกสิบวันนับแต่วันถัดจากวันที่มีพระบรมราชโองการหรือวันที่มีคำสั่งแต่งตั้ง

ข้อ ๑๓ ก่อนครบกำหนดระยะเวลาตามข้อ ๑๑ หรือข้อ ๑๒ ผู้ยื่นบัญชีอาจยื่นคำขอขยายระยะเวลายื่นบัญชีทรัพย์สินและหนี้สินได้ โดยต้องระบุเหตุผลและความจำเป็นต่อสำนักงาน ป.ป.ช. หากเลขาธิการหรือบุคคลที่เลขาธิการมอบหมายเห็นสมควร จะอนุญาตขยายระยะเวลาก็ได้ แต่ต้องไม่เกินสามสิบวันนับแต่วันที่ครบกำหนดระยะเวลาที่ต้องยื่นบัญชีทรัพย์สินและหนี้สิน

คำขอขยายระยะเวลาตามวรรคหนึ่ง ให้จัดทำเป็นหนังสืออย่างน้อยต้องระบุรายละเอียดดังต่อไปนี้

(๑) ชื่อตัวและชื่อสกุลของผู้ยื่นบัญชี

(๒) ตำแหน่งที่ยื่น

(๓) ยื่นบัญชีกรณีเข้ารับตำแหน่ง กรณีพ้นจากตำแหน่งหรือพ้นจากการเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐ หรือทุกสามปีตลอดเวลาที่ยังดำรงตำแหน่งเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐ

(๔) วันที่มีหน้าที่ยื่นบัญชี

(๕) เหตุผลและความจำเป็น พร้อมทั้งแนบเอกสารหลักฐานประกอบ (ถ้ามี)

ในกรณีที่เลขาธิการเป็นผู้ยื่นบัญชี การขอขยายระยะเวลาตามวรรคหนึ่ง ให้ประธานกรรมการ ป.ป.ช. เป็นผู้พิจารณาอนุญาต

ข้อ ๑๔ กรณียื่นบัญชีทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบเกินกำหนดระยะเวลาตามข้อ ๑๑ หรือข้อ ๑๒ หรือข้อ ๑๓ แล้วแต่กรณี ผู้ยื่นบัญชีต้องชี้แจงเหตุของการยื่นบัญชีล่าช้า ต่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. โดยจัดทำเป็นหนังสือ

หนังสือชี้แจงตามวรรคหนึ่ง อย่างน้อยต้องระบุรายละเอียด ดังต่อไปนี้

(๑) ชื่อตัวและชื่อสกุลของผู้ยื่นบัญชี

(๒) ตำแหน่งที่ยื่น

(๓) ยื่นบัญชีกรณีเข้ารับตำแหน่ง กรณีพ้นจากตำแหน่งหรือพ้นจากการเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐ หรือทุกสามปีตลอดเวลายังดำรงตำแหน่งเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐ

(๔) วันที่มีหน้าที่ยื่นบัญชี

(๕) เหตุผลของการยื่นบัญชีล่าช้า พร้อมทั้งแนบเอกสารหลักฐานประกอบ (ถ้ามี)

ข้อ ๑๕ ก่อนวันครบกำหนดระยะเวลาที่ต้องยื่นบัญชีทรัพย์สินและหนี้สิน ผู้ยื่นบัญชี อาจยื่นคำขอแก้ไขบัญชีทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบที่ได้ยื่นไว้แล้ว หรือยื่นคำขอยื่นบัญชีทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบเพิ่มเติมก็ได้

เมื่อครบกำหนดระยะเวลาซึ่งต้องยื่นบัญชีทรัพย์สินและหนี้สินแล้ว หากผู้ยื่นบัญชีมีความประสงค์ จะขอแก้ไขบัญชีทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบที่ได้ยื่นไว้แล้ว หรือขอยื่นบัญชีทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบเพิ่มเติม ให้ผู้ยื่นบัญชียื่นคำขอแก้ไขบัญชีทรัพย์สินและหนี้สินหรือยื่นคำขอ ยื่นบัญชีทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบเพิ่มเติม พร้อมคำชี้แจงต่อคณะกรรมการ ป.ป.ช.

ข้อ ๑๖ ให้ผู้มีหน้าที่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินต่อคณะกรรมการป้องกัน และปราบปรามการทุจริตแห่งชาติตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกัน และปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติม หรือตามที่คณะกรรมการป้องกัน และปราบปรามการทุจริตแห่งชาติกำหนดตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญดังกล่าว ที่ถึงคราว ต้องยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินในกรณีเข้ารับตำแหน่ง พ้นจากตำแหน่ง ทุกสามปี ที่อยู่ในตำแหน่ง หรือพ้นจากการเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐในวันก่อนที่ประกาศนี้ใช้บังคับ มีหน้าที่ยื่นบัญชี แสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินต่อไปตามประกาศคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการการยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ผู้บริหารท้องถิ่น และสมาชิกสภาท้องถิ่น และเจ้าหน้าที่ของรัฐที่มีหน้าที่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สิน และหนี้สิน พ.ศ. ๒๕๕๕

ในกรณีที่บุคคลตามวรรคหนึ่ง ถึงคราวต้องยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินกรณีพ้นจากตำแหน่งมาแล้วเป็นเวลาหนึ่งปี ในวันที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มีผลใช้บังคับ จนถึงวันที่ประกาศนี้ใช้บังคับให้พ้นจากการเป็นผู้มีหน้าที่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินที่ต้องยื่นในกรณีดังกล่าว

ข้อ ๑๗ การยื่นบัญชีทรัพย์สินและหนี้สินที่ได้ยื่นไว้แล้วตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ให้ถือว่าเป็นการยื่นตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑

ข้อ ๑๘ การยื่นบัญชีทรัพย์สินและหนี้สินกรณียื่นทุกสามปีตลอดเวลาที่ยังดำรงตำแหน่งเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐของผู้มีหน้าที่ยื่นบัญชี ให้นับระยะเวลา ดังนี้

(๑) กรณีผู้ยื่นบัญชีเป็นผู้มีหน้าที่ยื่นบัญชีทรัพย์สินและหนี้สินกรณีทุกสามปีที่อยู่ในตำแหน่งตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ให้นับระยะเวลาการดำรงตำแหน่งทุกสามปีต่อไปนับแต่วันที่ มีหน้าที่ยื่นบัญชีทรัพย์สินและหนี้สินครั้งล่าสุด

(๒) กรณีผู้ยื่นบัญชีไม่เป็นผู้มีหน้าที่ยื่นบัญชีทรัพย์สินและหนี้สินกรณีทุกสามปีที่อยู่ในตำแหน่งตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติม แต่มีหน้าที่ยื่นบัญชีทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบตามข้อ ๑๑ (๓) ให้เริ่มนับระยะเวลาการดำรงตำแหน่งทุกสามปีตั้งแต่วันที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มีผลใช้บังคับ

ข้อ ๑๙ การแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินของคู่สมรสตามข้อ ๖ วรรคสอง ให้ใช้บังคับกับผู้ยื่นบัญชี ซึ่งมีหน้าที่ยื่นบัญชีทรัพย์สินและหนี้สินภายหลังจากวันที่ประกาศคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ เรื่อง หลักเกณฑ์ของผู้ซึ่งอยู่กินกันฉันสามีภริยาโดยมิได้จดทะเบียนสมรสอันถือว่าเป็นคู่สมรส พ.ศ. ๒๕๖๑ มีผลใช้บังคับ

ข้อ ๒๐ ให้ประธานกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติเป็นผู้รักษาการตามประกาศนี้

ในกรณีที่มีปัญหาเกี่ยวกับการบังคับใช้หรือการปฏิบัติตามประกาศนี้ ให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีอำนาจตีความและวินิจฉัยชี้ขาด คำวินิจฉัยของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ให้เป็นที่สิ้นสุด

ประกาศ ณ วันที่ ๒๑ กันยายน พ.ศ. ๒๕๖๑

พลตำรวจเอก วีชรพล ประสารราชกิจ

ประธานกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ

ประกาศคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ

เรื่อง กำหนดตำแหน่งของเจ้าพนักงานของรัฐซึ่งจะต้องยื่นบัญชีทรัพย์สินและหนี้สินตามมาตรา ๑๐๓ พ.ศ. ๒๕๖๑

โดยที่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ มาตรา ๒๓๔ (๓) บัญญัติให้คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติมีหน้าที่และอำนาจกำหนดให้ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ ผู้ดำรงตำแหน่งในองค์กรอิสระ ผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดิน และเจ้าหน้าที่ของรัฐยื่นบัญชีทรัพย์สินและหนี้สินของตน คู่สมรส และบุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะ รวมทั้งตรวจสอบและเปิดเผยผลการตรวจสอบทรัพย์สินและหนี้สินของบุคคลดังกล่าว ทั้งนี้ ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๒๘ (๓) ประกอบมาตรา ๑๐๓ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติจึงออกประกาศไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ประกาศนี้เรียกว่า “ประกาศคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ เรื่อง กำหนดตำแหน่งของเจ้าพนักงานของรัฐซึ่งจะต้องยื่นบัญชีทรัพย์สินและหนี้สินตามมาตรา ๑๐๓ พ.ศ. ๒๕๖๑”

ข้อ ๒ ประกาศนี้ให้ใช้บังคับเมื่อพ้นกำหนดสามสิบวันนับแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ข้อ ๓ ให้ยกเลิก

(๑) ประกาศคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ เรื่อง กำหนดตำแหน่งเจ้าหน้าที่ของรัฐซึ่งจะต้องยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๕๒ มาตรา ๔๐ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๔

(๒) ประกาศคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ เรื่อง กำหนดตำแหน่งเจ้าหน้าที่ของรัฐซึ่งจะต้องยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๕๒ มาตรา ๔๐ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๔ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๗

(๓) ประกาศคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ เรื่อง กำหนดตำแหน่งเจ้าหน้าที่ของรัฐซึ่งจะต้องยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๕๒ มาตรา ๔๐ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๔ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๕๘

(๔) ประกาศคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ เรื่อง กำหนดตำแหน่งเจ้าหน้าที่ของรัฐซึ่งจะต้องยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๔๐ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๔ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๕๙

(๕) ประกาศคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ เรื่อง กำหนดตำแหน่งเจ้าหน้าที่ของรัฐซึ่งจะต้องยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๔๐ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๔ (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๖๐

ข้อ ๔ ให้เจ้าพนักงานของรัฐซึ่งดำรงตำแหน่งดังต่อไปนี้ ยื่นบัญชีทรัพย์สินและหนี้สินของตนเอง คู่สมรส และบุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะ ต่อคณะกรรมการ ป.ป.ช.

(๑) ศาลยุติธรรม

๑.๑ รองอธิบดีผู้พิพากษาศาลชั้นต้น

๑.๒ ผู้พิพากษาหัวหน้าศาล (แต่ไม่หมายความรวมถึงผู้พิพากษาหัวหน้าศาลจังหวัดที่ดำรงตำแหน่งหรือปฏิบัติราชการประจำสำนักงานศาลยุติธรรม)

(๒) สำนักงานอัยการสูงสุด

๒.๑ อัยการจังหวัด ได้แก่ พนักงานอัยการ ซึ่งปฏิบัติราชการในตำแหน่งอัยการจังหวัด ณ สำนักงานอัยการจังหวัด สำนักงานอัยการคดีศาลแขวง สำนักงานอัยการคดีเยาวชนและครอบครัวจังหวัด และสำนักงานอัยการคุ้มครองสิทธิและช่วยเหลือทางกฎหมายและการบังคับคดีจังหวัด

(๓) สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน

๓.๑ รองผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดิน

๓.๒ ผู้อำนวยการสำนักวินัยการเงินการคลัง

๓.๓ ผู้อำนวยการสำนักกฎหมาย

๓.๔ ผู้อำนวยการสำนักคดี

๓.๕ ผู้อำนวยการสำนักตรวจสอบระบบสารสนเทศ

๓.๖ ผู้อำนวยการสำนักตรวจสอบพิเศษ

๓.๗ ผู้อำนวยการสำนักตรวจสอบการดำเนินงาน

๓.๘ ผู้อำนวยการสำนักตรวจสอบการเงินและบริหารพัสดุ

๓.๙ ผู้อำนวยการสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินภูมิภาค

๓.๑๐ ผู้อำนวยการสำนักตรวจเงินแผ่นดินจังหวัด

- (๔) สำนักนายกรัฐมนตรี
- ๔.๑ สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี
 - ๔.๑.๑ รองปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี
 - ๔.๒ กรมประชาสัมพันธ์
 - ๔.๒.๑ รองอธิบดี
 - ๔.๓ สำนักงานคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภค
 - ๔.๓.๑ รองเลขาธิการ
 - ๔.๔ สำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรี
 - ๔.๔.๑ กรรมการผู้ช่วยรัฐมนตรี ตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยคณะกรรมการผู้ช่วยรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๕๖
 - ๔.๔.๒ ประธานผู้แทนการค้าไทย และผู้แทนการค้าไทย ตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยผู้แทนการค้าไทย พ.ศ. ๒๕๕๒
 - ๔.๔.๓ รองเลขาธิการนายกรัฐมนตรีฝ่ายบริหาร
 - ๔.๕ สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี
 - ๔.๕.๑ รองเลขาธิการ
 - ๔.๖ สำนักข่าวกรองแห่งชาติ
 - ๔.๖.๑ รองผู้อำนวยการ
 - ๔.๗ สำนักงบประมาณ
 - ๔.๗.๑ รองผู้อำนวยการ
 - ๔.๘ สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจแห่งชาติ
 - ๔.๘.๑ รองเลขาธิการ
 - ๔.๙ สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
 - ๔.๙.๑ รองเลขาธิการ
 - ๔.๑๐ สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน
 - ๔.๑๐.๑ รองเลขาธิการ
 - ๔.๑๑ สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ
 - ๔.๑๑.๑ รองเลขาธิการ
 - ๔.๑๒ สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ
 - ๔.๑๒.๑ รองเลขาธิการ
 - ๔.๑๓ สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน
 - ๔.๑๓.๑ รองเลขาธิการ
 - ๔.๑๔ สำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติ
 - ๔.๑๔.๑ รองเลขาธิการ

(๕) กระทรวงกลาโหม

๕.๑ สำนักงานรัฐมนตรี

๕.๑.๑ หัวหน้าสำนักงานรัฐมนตรี

๕.๑.๒ จเรทหารทั่วไป

๕.๒ สำนักงานปลัดกระทรวง

๕.๒.๑ รองปลัดกระทรวง

๕.๒.๒ หัวหน้าสำนักปลัดกระทรวง

๕.๒.๓ หัวหน้าสำนักตุลาการทหาร

๕.๒.๔ หัวหน้าอัยการทหาร

๕.๒.๕ เลขานุการสำนักงานปลัดกระทรวง

๕.๒.๖ ตุลาการพระธรรมนูญ

๕.๒.๗ หัวหน้าสำนักงาน

๕.๒.๘ ผู้อำนวยการ

๕.๒.๙ เจ้ากรม

๕.๒.๑๐ รองผู้อำนวยการ

๕.๒.๑๑ รองเจ้ากรม

๕.๓ กองบัญชาการกองทัพไทย

๕.๓.๑ รองผู้บัญชาการทหารสูงสุด

๕.๓.๒ เสนาธิการทหาร

๕.๓.๓ รองเสนาธิการทหาร

๕.๓.๔ เลขานุการกองบัญชาการกองทัพไทย

๕.๓.๕ ผู้บัญชาการ

๕.๓.๖ ผู้อำนวยการ

๕.๓.๗ เจ้ากรม

๕.๓.๘ จเรทหาร

๕.๓.๙ ปลัดบัญชาทหาร

๕.๓.๑๐ รองผู้บัญชาการ

๕.๓.๑๑ รองผู้อำนวยการ

๕.๓.๑๒ รองเจ้ากรม

๕.๓.๑๓ รองจเรทหาร

๕.๓.๑๔ รองปลัดบัญชาทหาร

๕.๔ กองทัพบก

๕.๔.๑ รองผู้บัญชาการทหารบก

๕.๔.๒ ประธานคณะที่ปรึกษากองทัพบก

๕.๔.๓ ผู้ช่วยผู้บัญชาการทหารบก

๕.๔.๔ เสนาธิการทหารบก

๕.๔.๕ รองเสนาธิการทหารบก

๕.๔.๖ แม่ทัพภาค

๕.๔.๗ รองแม่ทัพภาค

๕.๔.๘ แม่ทัพน้อย

๕.๔.๙ เลขานุการกองทัพบก

๕.๔.๑๐ ผู้บัญชาการ

๕.๔.๑๑ ผู้อำนวยการ

๕.๔.๑๒ เจ้ากรม

๕.๔.๑๓ ปลัดบัญชาทหารบก

๕.๔.๑๔ รองผู้บัญชาการ

๕.๔.๑๕ รองผู้อำนวยการ

๕.๔.๑๖ รองเจ้ากรม

๕.๔.๑๗ รองปลัดบัญชาทหารบก

๕.๔.๑๘ กรรมการผู้อำนวยการใหญ่สถานีวิทยุโทรทัศน์กองทัพบก (ประธาน

โทรทัศน์รวมการเฉพาะกิจแห่งประเทศไทย)

๕.๔.๑๙ รองผู้อำนวยการใหญ่สถานีวิทยุโทรทัศน์กองทัพบก

๕.๕ กองทัพเรือ

๕.๕.๑ รองผู้บัญชาการทหารเรือ

๕.๕.๒ ประธานคณะที่ปรึกษากองทัพเรือ

๕.๕.๓ ผู้ช่วยผู้บัญชาการทหารเรือ

๕.๕.๔ เสนาธิการทหารเรือ

๕.๕.๕ รองเสนาธิการทหารเรือ

๕.๕.๖ เลขานุการกองทัพเรือ

๕.๕.๗ ผู้บัญชาการทัพเรือภาค

๕.๕.๘ รองผู้บัญชาการทัพเรือภาค

๕.๕.๙ ผู้บัญชาการ

๕.๕.๑๐ ผู้อำนวยการ

- ๕.๕.๑๑ เจ้ากรม
- ๕.๕.๑๒ ปลัดบัญชาทหารเรือ
- ๕.๕.๑๓ รองผู้บัญชาการ
- ๕.๕.๑๔ รองผู้อำนวยการ
- ๕.๕.๑๕ รองเจ้ากรม
- ๕.๕.๑๖ รองปลัดบัญชาทหารเรือ
- ๕.๕.๑๗ ผู้อำนวยการการทำอากาศยานอยู่ตะเภา
- ๕.๕.๑๘ ผู้อำนวยการการทำเรือพาณิชย์สัตว์หีบ
- ๕.๖ กองทัพอากาศ
 - ๕.๖.๑ รองผู้บัญชาการทหารอากาศ
 - ๕.๖.๒ ประธานคณะที่ปรึกษากองทัพอากาศ
 - ๕.๖.๓ ผู้ช่วยผู้บัญชาการทหารอากาศ
 - ๕.๖.๔ เสนาธิการทหารอากาศ
 - ๕.๖.๕ รองเสนาธิการทหารอากาศ
 - ๕.๖.๖ เลขานุการกองทัพอากาศ
 - ๕.๖.๗ ผู้บัญชาการ
 - ๕.๖.๘ ผู้อำนวยการ
 - ๕.๖.๙ เจ้ากรม
 - ๕.๖.๑๐ ปลัดบัญชาทหารอากาศ
 - ๕.๖.๑๑ รองผู้บัญชาการ
 - ๕.๖.๑๒ รองผู้อำนวยการ
 - ๕.๖.๑๓ รองเจ้ากรม
 - ๕.๖.๑๔ รองปลัดบัญชาทหารอากาศ

ทั้งนี้ ผู้มีหน้าที่ยื่นบัญชีทรัพย์สินและหนี้สินต่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. ตาม (๕) ต้องเป็นข้าราชการทหารที่มียศระดับพลตรี พลเรือตรี พลอากาศตรี ขึ้นไป เว้นแต่ตำแหน่งตาม ๕.๔.๑๘, ๕.๔.๑๙, ๕.๕.๑๗ และ ๕.๕.๑๘ ไม่กำหนดชั้นยศ

(๖) กระทรวงการคลัง

- ๖.๑ สำนักงานปลัดกระทรวง
 - ๖.๑.๑ รองปลัดกระทรวง
- ๖.๒ กรมธนารักษ์
 - ๖.๒.๑ รองอธิบดี

- ๖.๓ กรมบัญชีกลาง
 - ๖.๓.๑ รองอธิบดี
- ๖.๔ กรมศุลกากร
 - ๖.๔.๑ รองอธิบดี
 - ๖.๔.๒ ผู้อำนวยการสำนักงานศุลกากร
 - ๖.๔.๓ ผู้อำนวยการสำนักงานศุลกากรภาค
 - ๖.๔.๔ นายด่านศุลกากร
- ๖.๕ กรมสรรพสามิต
 - ๖.๕.๑ รองอธิบดี
 - ๖.๕.๒ ผู้อำนวยการสำนักงานสรรพสามิตภาค
 - ๖.๕.๓ สรรพสามิตพื้นที่
- ๖.๖ กรมสรรพากร
 - ๖.๖.๑ รองอธิบดี
 - ๖.๖.๒ สรรพากรภาค
 - ๖.๖.๓ สรรพากรพื้นที่
- ๖.๗ สำนักงานคณะกรรมการนโยบายรัฐวิสาหกิจ
 - ๖.๗.๑ รองผู้อำนวยการ
- ๖.๘ สำนักงานบริหารหนี้สาธารณะ
 - ๖.๘.๑ รองผู้อำนวยการ
- ๖.๙ สำนักงานเศรษฐกิจการคลัง
 - ๖.๙.๑ รองผู้อำนวยการ
- (๗) กระทรวงการต่างประเทศ
 - ๗.๑ สำนักงานปลัดกระทรวง
 - ๗.๑.๑ รองปลัดกระทรวง
 - ๗.๒ กรมการกงสุล
 - ๗.๒.๑ รองอธิบดี
 - ๗.๓ กรมความร่วมมือระหว่างประเทศ
 - ๗.๓.๑ รองอธิบดี
 - ๗.๔ กรมพิธีการทูต
 - ๗.๔.๑ รองอธิบดี
 - ๗.๕ กรมยุโรป
 - ๗.๕.๑ รองอธิบดี
 - ๗.๖ กรมเศรษฐกิจระหว่างประเทศ
 - ๗.๖.๑ รองอธิบดี

- ๗.๗ กรมสนธิสัญญาและกฎหมาย
 - ๗.๗.๑ รองอธิบดี
- ๗.๘ กรมสารนิเทศ
 - ๗.๘.๑ รองอธิบดี
- ๗.๙ กรมองค์การระหว่างประเทศ
 - ๗.๙.๑ รองอธิบดี
- ๗.๑๐ กรมอเมริกาและแปซิฟิกใต้
 - ๗.๑๐.๑ รองอธิบดี
- ๗.๑๑ กรมอาเซียน
 - ๗.๑๑.๑ รองอธิบดี
- ๗.๑๒ กรมเอเชียตะวันออก
 - ๗.๑๒.๑ รองอธิบดี
- ๗.๑๓ กรมเอเชียใต้ ตะวันออกกลางและแอฟริกา
 - ๗.๑๓.๑ รองอธิบดี
- (๘) กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา
 - ๘.๑ สำนักงานปลัดกระทรวง
 - ๘.๑.๑ รองปลัดกระทรวง
 - ๘.๒ กรมพลศึกษา
 - ๘.๒.๑ รองอธิบดี
 - ๘.๓ กรมการท่องเที่ยว
 - ๘.๓.๑ รองอธิบดี
- (๙) กระทรวงพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์
 - ๙.๑ สำนักงานปลัดกระทรวง
 - ๙.๑.๑ รองปลัดกระทรวง
 - ๙.๒ กรมกิจการเด็กและเยาวชน
 - ๙.๒.๑ รองอธิบดี
 - ๙.๓ กรมกิจการผู้สูงอายุ
 - ๙.๓.๑ รองอธิบดี
 - ๙.๔ กรมกิจการสตรีและสถาบันครอบครัว
 - ๙.๔.๑ รองอธิบดี
 - ๙.๕ กรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ
 - ๙.๕.๑ รองอธิบดี
 - ๙.๖ กรมส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ
 - ๙.๖.๑ รองอธิบดี

- (๑๐) กระทรวงเกษตรและสหกรณ์
- ๑๐.๑ สำนักงานปลัดกระทรวง
 - ๑๐.๑.๑ รองปลัดกระทรวง
 - ๑๐.๒ กรมการข้าว
 - ๑๐.๒.๑ รองอธิบดี
 - ๑๐.๓ กรมชลประทาน
 - ๑๐.๓.๑ รองอธิบดี
 - ๑๐.๔ กรมตรวจบัญชีสหกรณ์
 - ๑๐.๔.๑ รองอธิบดี
 - ๑๐.๕ กรมประมง
 - ๑๐.๕.๑ รองอธิบดี
 - ๑๐.๖ กรมปศุสัตว์
 - ๑๐.๖.๑ รองอธิบดี
 - ๑๐.๗ กรมฝนหลวงและการบินเกษตร
 - ๑๐.๗.๑ รองอธิบดี
 - ๑๐.๘ กรมพัฒนาที่ดิน
 - ๑๐.๘.๑ รองอธิบดี
 - ๑๐.๙ กรมวิชาการเกษตร
 - ๑๐.๙.๑ รองอธิบดี
 - ๑๐.๑๐ กรมส่งเสริมการเกษตร
 - ๑๐.๑๐.๑ รองอธิบดี
 - ๑๐.๑๑ กรมส่งเสริมสหกรณ์
 - ๑๐.๑๑.๑ รองอธิบดี
 - ๑๐.๑๒ กรมหม่อนไหม
 - ๑๐.๑๒.๑ รองอธิบดี
 - ๑๐.๑๓ สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม
 - ๑๐.๑๓.๑ รองเลขาธิการ
 - ๑๐.๑๔ สำนักงานมาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหารแห่งชาติ
 - ๑๐.๑๔.๑ รองเลขาธิการ
 - ๑๐.๑๕ สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร
 - ๑๐.๑๕.๑ รองเลขาธิการ

- (๑๑) กระทรวงคมนาคม
 - ๑๑.๑ สำนักงานปลัดกระทรวง
 - ๑๑.๑.๑ รองปลัดกระทรวง
 - ๑๑.๒ กรมเจ้าท่า
 - ๑๑.๒.๑ รองอธิบดี
 - ๑๑.๓ กรมการขนส่งทางบก
 - ๑๑.๓.๑ รองอธิบดี
 - ๑๑.๔ กรมท่าอากาศยาน
 - ๑๑.๔.๑ รองอธิบดี
 - ๑๑.๕ กรมทางหลวง
 - ๑๑.๕.๑ รองอธิบดี
 - ๑๑.๖ กรมทางหลวงชนบท
 - ๑๑.๖.๑ รองอธิบดี
 - ๑๑.๗ สำนักงานนโยบายและแผนการขนส่งและจราจร
 - ๑๑.๗.๑ รองผู้อำนวยการ
- (๑๒) กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม
 - ๑๒.๑ สำนักงานปลัดกระทรวง
 - ๑๒.๑.๑ รองปลัดกระทรวง
 - ๑๒.๒ กรมอุตุนิยมวิทยา
 - ๑๒.๒.๑ รองอธิบดี
 - ๑๒.๓ สำนักงานคณะกรรมการดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ
 - ๑๒.๓.๑ รองเลขาธิการ
 - ๑๒.๔ สำนักงานสถิติแห่งชาติ
 - ๑๒.๔.๑ รองผู้อำนวยการ
- (๑๓) กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
 - ๑๓.๑ สำนักงานปลัดกระทรวง
 - ๑๓.๑.๑ รองปลัดกระทรวง
 - ๑๓.๒ กรมควบคุมมลพิษ
 - ๑๓.๒.๑ รองอธิบดี
 - ๑๓.๓ กรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง
 - ๑๓.๓.๑ รองอธิบดี

- ๑๓.๔ กรมทรัพยากรธรณี
 - ๑๓.๔.๑ รองอธิบดี
- ๑๓.๕ กรมทรัพยากรน้ำ
 - ๑๓.๕.๑ รองอธิบดี
- ๑๓.๖ กรมทรัพยากรน้ำบาดาล
 - ๑๓.๖.๑ รองอธิบดี
- ๑๓.๗ กรมป่าไม้
 - ๑๓.๗.๑ รองอธิบดี
- ๑๓.๘ กรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม
 - ๑๓.๘.๑ รองอธิบดี
- ๑๓.๙ กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช
 - ๑๓.๙.๑ รองอธิบดี
- ๑๓.๑๐ สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
 - ๑๓.๑๐.๑ รองเลขาธิการ
- (๑๔) กระทรวงพลังงาน
 - ๑๔.๑ สำนักงานปลัดกระทรวง
 - ๑๔.๑.๑ รองปลัดกระทรวง
 - ๑๔.๒ กรมเชื้อเพลิงธรรมชาติ
 - ๑๔.๒.๑ รองอธิบดี
 - ๑๔.๓ กรมธุรกิจพลังงาน
 - ๑๔.๓.๑ รองอธิบดี
 - ๑๔.๔ กรมพัฒนาพลังงานทดแทนและอนุรักษ์พลังงาน
 - ๑๔.๔.๑ รองอธิบดี
 - ๑๔.๕ สำนักงานนโยบายและแผนพลังงาน
 - ๑๔.๕.๑ รองผู้อำนวยการ
- (๑๕) กระทรวงพาณิชย์
 - ๑๕.๑ สำนักงานปลัดกระทรวง
 - ๑๕.๑.๑ รองปลัดกระทรวง
 - ๑๕.๒ กรมการค้าต่างประเทศ
 - ๑๕.๒.๑ รองอธิบดี
 - ๑๕.๓ กรมการค้าภายใน
 - ๑๕.๓.๑ รองอธิบดี

- ๑๕.๔ กรมเจรจาการค้าระหว่างประเทศ
 - ๑๕.๔.๑ รองอธิบดี
- ๑๕.๕ กรมทรัพย์สินทางปัญญา
 - ๑๕.๕.๑ รองอธิบดี
- ๑๕.๖ กรมพัฒนาธุรกิจการค้า
 - ๑๕.๖.๑ รองอธิบดี
- ๑๕.๗ กรมส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศ
 - ๑๕.๗.๑ รองอธิบดี
- ๑๕.๘ สำนักงานนโยบายและยุทธศาสตร์การค้า
 - ๑๕.๘.๑ รองผู้อำนวยการ
- (๑๖) กระทรวงมหาดไทย
 - ๑๖.๑ สำนักงานปลัดกระทรวง
 - ๑๖.๑.๑ รองปลัดกระทรวง
 - ๑๖.๒ กรมการปกครอง
 - ๑๖.๒.๑ รองอธิบดี
 - ๑๖.๓ กรมการพัฒนาชุมชน
 - ๑๖.๓.๑ รองอธิบดี
 - ๑๖.๔ กรมที่ดิน
 - ๑๖.๔.๑ รองอธิบดี
 - ๑๖.๔.๒ เจ้าพนักงานที่ดินจังหวัด
 - ๑๖.๔.๓ เจ้าพนักงานที่ดินจังหวัด สาขา
 - ๑๖.๕ กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย
 - ๑๖.๕.๑ รองอธิบดี
 - ๑๖.๖ กรมโยธาธิการและผังเมือง
 - ๑๖.๖.๑ รองอธิบดี
 - ๑๖.๖.๒ โยธาธิการและผังเมืองจังหวัด
 - ๑๖.๗ กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น
 - ๑๖.๗.๑ รองอธิบดี
 - ๑๖.๗.๒ ท้องถิ่นจังหวัด
- (๑๗) กระทรวงยุติธรรม
 - ๑๗.๑ สำนักงานปลัดกระทรวง
 - ๑๗.๑.๑ รองปลัดกระทรวง

- ๑๗.๒ กรมคุมประพฤติ
 - ๑๗.๒.๑ รองอธิบดี
- ๑๗.๓ กรมคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ
 - ๑๗.๓.๑ รองอธิบดี
- ๑๗.๔ กรมบังคับคดี
 - ๑๗.๔.๑ รองอธิบดี
- ๑๗.๕ กรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน
 - ๑๗.๕.๑ รองอธิบดี
- ๑๗.๖ กรมราชทัณฑ์
 - ๑๗.๖.๑ รองอธิบดี
 - ๑๗.๖.๒ ผู้อำนวยการทัณฑสถาน
 - ๑๗.๖.๓ ผู้บัญชาการเรือนจำพิเศษ
 - ๑๗.๖.๔ ผู้บัญชาการเรือนจำกลาง
 - ๑๗.๖.๕ ผู้บัญชาการเรือนจำจังหวัด
- ๑๗.๗ กรมสอบสวนคดีพิเศษ
 - ๑๗.๗.๑ รองอธิบดี
- ๑๗.๘ สำนักงานกิจการยุติธรรม
 - ๑๗.๘.๑ รองผู้อำนวยการ
- ๑๗.๙ สถาบันนิติวิทยาศาสตร์
 - ๑๗.๙.๑ รองผู้อำนวยการ
- ๑๗.๑๐ สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด
 - ๑๗.๑๐.๑ รองเลขาธิการ
- (๑๘) กระทรวงแรงงาน
 - ๑๘.๑ สำนักงานปลัดกระทรวง
 - ๑๘.๑.๑ รองปลัดกระทรวง
 - ๑๘.๒ กรมการจัดหางาน
 - ๑๘.๒.๑ รองอธิบดี
 - ๑๘.๓ กรมพัฒนาฝีมือแรงงาน
 - ๑๘.๓.๑ รองอธิบดี
 - ๑๘.๔ กรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน
 - ๑๘.๔.๑ รองอธิบดี

- ๑๘.๕ สำนักงานประกันสังคม
 - ๑๘.๕.๑ รองเลขาธิการ
- (๑๙) กระทรวงวัฒนธรรม
 - ๑๙.๑ สำนักงานปลัดกระทรวง
 - ๑๙.๑.๑ รองปลัดกระทรวง
 - ๑๙.๒ กรมการศาสนา
 - ๑๙.๒.๑ รองอธิบดี
 - ๑๙.๓ กรมศิลปากร
 - ๑๙.๓.๑ รองอธิบดี
 - ๑๙.๔ กรมส่งเสริมวัฒนธรรม
 - ๑๙.๔.๑ รองอธิบดี
 - ๑๙.๕ สำนักงานศิลปวัฒนธรรมร่วมสมัย
 - ๑๙.๕.๑ รองผู้อำนวยการ
- (๒๐) กระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี
 - ๒๐.๑ สำนักงานปลัดกระทรวง
 - ๒๐.๑.๑ รองปลัดกระทรวง
 - ๒๐.๒ กรมวิทยาศาสตร์บริการ
 - ๒๐.๒.๑ รองอธิบดี
 - ๒๐.๓ สำนักงานปรมาณูเพื่อสันติ
 - ๒๐.๓.๑ รองเลขาธิการ
- (๒๑) กระทรวงศึกษาธิการ
 - ๒๑.๑ สำนักงานปลัดกระทรวง
 - ๒๑.๑.๑ รองปลัดกระทรวง
 - ๒๑.๒ สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย
 - ๒๑.๒.๑ รองเลขาธิการ
 - ๒๑.๓ สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา
 - ๒๑.๓.๑ รองเลขาธิการ
 - ๒๑.๔ สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน
 - ๒๑.๔.๑ รองเลขาธิการ
 - ๒๑.๕ สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา
 - ๒๑.๕.๑ รองเลขาธิการ

- ๒๑.๖ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
 - ๒๑.๖.๑ รองเลขาธิการ
- ๒๑.๗ สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา
 - ๒๑.๗.๑ รองเลขาธิการ
- ๒๑.๘ สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา
 - ๒๑.๘.๑ รองเลขาธิการ
- (๒๒) กระทรวงสาธารณสุข
 - ๒๒.๑ สำนักงานปลัดกระทรวง
 - ๒๒.๑.๑ รองปลัดกระทรวง
 - ๒๒.๒ กรมการแพทย์
 - ๒๒.๒.๑ รองอธิบดี
 - ๒๒.๓ กรมควบคุมโรค
 - ๒๒.๓.๑ รองอธิบดี
 - ๒๒.๔ กรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก
 - ๒๒.๔.๑ รองอธิบดี
 - ๒๒.๕ กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์
 - ๒๒.๕.๑ รองอธิบดี
 - ๒๒.๖ กรมสนับสนุนบริการสุขภาพ
 - ๒๒.๖.๑ รองอธิบดี
 - ๒๒.๗ กรมสุขภาพจิต
 - ๒๒.๗.๑ รองอธิบดี
 - ๒๒.๘ กรมอนามัย
 - ๒๒.๘.๑ รองอธิบดี
 - ๒๒.๙ สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา
 - ๒๒.๙.๑ รองเลขาธิการ
- (๒๓) กระทรวงอุตสาหกรรม
 - ๒๓.๑ สำนักงานปลัดกระทรวง
 - ๒๓.๑.๑ รองปลัดกระทรวง
 - ๒๓.๒ กรมโรงงานอุตสาหกรรม
 - ๒๓.๒.๑ รองอธิบดี
 - ๒๓.๓ กรมส่งเสริมอุตสาหกรรม
 - ๒๓.๓.๑ รองอธิบดี

- ๒๓.๔ กรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่
 - ๒๓.๔.๑ รองอธิบดี
- ๒๓.๕ สำนักงานคณะกรรมการอ้อยและน้ำตาลทราย
 - ๒๓.๕.๑ รองเลขาธิการ
- ๒๓.๖ สำนักงานมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม
 - ๒๓.๖.๑ รองผู้อำนวยการ
- ๒๓.๗ สำนักงานเศรษฐกิจอุตสาหกรรม
 - ๒๓.๗.๑ รองผู้อำนวยการ
- (๒๔) ส่วนราชการไม่สังกัดสำนักนายกรัฐมนตรี กระทรวงหรือทบวง
 - ๒๔.๑ สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ
 - ๒๔.๑.๑ รองผู้อำนวยการ
 - ๒๔.๒ สำนักงานคณะกรรมการพิเศษเพื่อประสานงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ
 - ๒๔.๒.๑ รองเลขาธิการ
 - ๒๔.๓ สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ
 - ๒๔.๓.๑ รองเลขาธิการ
 - ๒๔.๔ สำนักงานราชบัณฑิตยสภา
 - ๒๔.๔.๑ รองเลขาธิการ
 - ๒๔.๕ สำนักงานตำรวจแห่งชาติ
 - ๒๔.๕.๑ จเรตำรวจแห่งชาติ
 - ๒๔.๕.๒ รองผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ
 - ๒๔.๕.๓ รองจเรตำรวจแห่งชาติ
 - ๒๔.๕.๔ ผู้ช่วยผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ
 - ๒๔.๕.๕ จเรตำรวจ (สบ ๘) (หัวหน้าจเรตำรวจ)
 - ๒๔.๕.๖ ผู้บัญชาการสำนักงานส่งกำลังบำรุง
 - ๒๔.๕.๗ ผู้บัญชาการสำนักงานกำลังพล
 - ๒๔.๕.๘ ผู้บัญชาการสำนักงานกฎหมายและคดี
 - ๒๔.๕.๙ ผู้บัญชาการสำนักงานตรวจสอบภายใน
 - ๒๔.๕.๑๐ ผู้บัญชาการตำรวจปราบปรามยาเสพติด
 - ๒๔.๕.๑๑ ผู้บัญชาการตำรวจท่องเที่ยว
 - ๒๔.๕.๑๒ ผู้บัญชาการตำรวจสันติบาล
 - ๒๔.๕.๑๓ ผู้บัญชาการตำรวจตระเวนชายแดน
 - ๒๔.๕.๑๔ ผู้บัญชาการสำนักงานพิสูจน์หลักฐานตำรวจ

- ๒๔.๕.๑๕ ผู้บัญชาการสำนักงานเทคโนโลยีสารสนเทศและสื่อสาร
- ๒๔.๕.๑๖ ผู้บัญชาการตำรวจนครบาล
- ๒๔.๕.๑๗ ผู้บัญชาการตำรวจสอบสวนกลาง
- ๒๔.๕.๑๘ ผู้บัญชาการสำนักงานตรวจคนเข้าเมือง
- ๒๔.๕.๑๙ ผู้บัญชาการตำรวจภูธรภาค
- ๒๔.๕.๒๐ นายแพทย์ใหญ่
- ๒๔.๕.๒๑ รองเจเรตำรวจ (สบ ๗)
- ๒๔.๕.๒๒ รองผู้บัญชาการสำนักงานส่งกำลังบำรุง
- ๒๔.๕.๒๓ รองผู้บัญชาการสำนักงานกำลังพล
- ๒๔.๕.๒๔ รองผู้บัญชาการสำนักงานกฎหมายและคดี
- ๒๔.๕.๒๕ รองผู้บัญชาการตำรวจปราบปรามยาเสพติด
- ๒๔.๕.๒๖ รองผู้บัญชาการตำรวจท่องเที่ยว
- ๒๔.๕.๒๗ รองผู้บัญชาการตำรวจสันติบาล
- ๒๔.๕.๒๘ รองผู้บัญชาการตำรวจตระเวนชายแดน
- ๒๔.๕.๒๙ รองผู้บัญชาการสำนักงานพิสูจน์หลักฐานตำรวจ
- ๒๔.๕.๓๐ รองผู้บัญชาการสำนักงานเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร
- ๒๔.๕.๓๑ รองผู้บัญชาการตำรวจนครบาล
- ๒๔.๕.๓๒ รองผู้บัญชาการตำรวจสอบสวนกลาง
- ๒๔.๕.๓๓ รองผู้บัญชาการสำนักงานตรวจคนเข้าเมือง
- ๒๔.๕.๓๔ รองผู้บัญชาการตำรวจภูธรภาค
- ๒๔.๕.๓๕ ผู้บังคับการตำรวจจราจร
- ๒๔.๕.๓๖ ผู้บังคับการตำรวจนครบาล
- ๒๔.๕.๓๗ ผู้บังคับการสืบสวนสอบสวน กองบัญชาการตำรวจนครบาล
- ๒๔.๕.๓๘ ผู้บังคับการสายตรวจและปฏิบัติการพิเศษ
- ๒๔.๕.๓๙ ผู้บังคับการปราบปราม
- ๒๔.๕.๔๐ ผู้บังคับการตำรวจทางหลวง
- ๒๔.๕.๔๑ ผู้บังคับการตำรวจรถไฟ
- ๒๔.๕.๔๒ ผู้บังคับการตำรวจท่องเที่ยว
- ๒๔.๕.๔๓ ผู้บังคับการตำรวจน้ำ
- ๒๔.๕.๔๔ ผู้บังคับการปราบปรามการกระทำความผิดเกี่ยวกับทรัพยากรธรรมชาติ
- ๒๔.๕.๔๕ ผู้บังคับการปราบปรามการกระทำความผิดเกี่ยวกับการคุ้มครองผู้บริโภค

และสิ่งแวดล้อม

ทางเทคโนโลยี

- ๒๔.๕.๔๖ ผู้บังคับการปราบปรามการกระทำความผิดเกี่ยวกับอาชญากรรมทางเศรษฐกิจ
- ๒๔.๕.๔๗ ผู้บังคับการป้องกันปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบ
- ๒๔.๕.๔๘ ผู้บังคับการปราบปรามการกระทำความผิดเกี่ยวกับการคุ้มครองผู้บริโภค
- ๒๔.๕.๔๙ ผู้บังคับการปราบปรามการกระทำความผิดเกี่ยวกับอาชญากรรม

- ๒๔.๕.๕๐ ผู้บังคับการตรวจคนเข้าเมือง
- ๒๔.๕.๕๑ ผู้บังคับการสืบสวนสอบสวน สำนักงานตรวจคนเข้าเมือง
- ๒๔.๕.๕๒ ผู้บังคับการสืบสวนสอบสวน ตำรวจภูธรภาค
- ๒๔.๕.๕๓ ผู้บังคับการตำรวจภูธรจังหวัด
- ๒๔.๕.๕๔ ผู้บังคับการกองพลาธิการ
- ๒๔.๕.๕๕ ผู้บังคับการกองโยธาธิการ
- ๒๔.๕.๕๖ ผู้บังคับการกองสรรพาวุธ
- ๒๔.๕.๕๗ ผู้บังคับการกองทะเบียนพล
- ๒๔.๕.๕๘ ผู้บังคับการกองสวัสดิการ
- ๒๔.๕.๕๙ ผู้บังคับการกองคดีอาญา
- ๒๔.๕.๖๐ ผู้บังคับการตำรวจปราบปรามยาเสพติด
- ๒๔.๕.๖๑ ผู้บังคับการข่าวกรองยาเสพติด
- ๒๔.๕.๖๒ ผู้บังคับการสกัดกั้นการลำเลียงยาเสพติด
- ๒๔.๕.๖๓ ผู้บังคับการตำรวจสันติบาล
- ๒๔.๕.๖๔ ผู้บังคับการตำรวจตระเวนชายแดนภาค
- ๒๔.๕.๖๕ ผู้บังคับการตำรวจสื่อสาร

๒๔.๖ สำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน

- ๒๔.๖.๑ ประธานกรรมการ รองประธานกรรมการ และกรรมการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน
- ๒๔.๖.๒ ประธานกรรมการและกรรมการธุรกรรม
- ๒๔.๖.๓ รองเลขาธิการ
- ๒๔.๖.๔ ผู้อำนวยการกองกำกับและตรวจสอบ
- ๒๔.๖.๕ ผู้อำนวยการกองข่าวกรองทางการเงิน
- ๒๔.๖.๖ ผู้อำนวยการกองคดี
- ๒๔.๖.๗ ผู้อำนวยการกองความร่วมมือระหว่างประเทศ
- ๒๔.๖.๘ ผู้อำนวยการกองบริหารจัดการทรัพย์สิน
- ๒๔.๖.๙ ผู้อำนวยการกองกฎหมาย

- ๒๔.๗ สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐ
- ๒๔.๗.๑ รองเลขาธิการ
- ๒๔.๗.๒ ผู้อำนวยการกองอำนาจการต่อต้านการทุจริต
- ๒๔.๗.๓ ผู้อำนวยการกองปราบปรามการทุจริตในภาครัฐ
- ๒๔.๗.๔ ผู้อำนวยการสำนักงานป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐเขต
- ๒๔.๘ ศูนย์อำนาจการบริหารจังหวัดชายแดนภาคใต้
- ๒๔.๘.๑ รองเลขาธิการ
- (๒๕) สถาบันอุดมศึกษาในสังกัดของรัฐและในกำกับของรัฐ
- ๒๕.๑ รองอธิการบดี
- ๒๕.๒ รองเลขาธิการ
- ๒๕.๓ ตำแหน่งเทียบเท่าตาม ๒๕.๑ และ ๒๕.๒ ที่มีชื่อเรียกอย่างอื่น
- (๒๖) ธนาคารแห่งประเทศไทย
- ๒๖.๑ รองผู้ว่าการธนาคารแห่งประเทศไทย
- (๒๗) สำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์
- ๒๗.๑ รองเลขาธิการสำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์
- (๒๘) สำนักงานคณะกรรมการกำกับและส่งเสริมการประกอบธุรกิจประกันภัย
- ๒๘.๑ รองเลขาธิการคณะกรรมการกำกับและส่งเสริมการประกอบธุรกิจประกันภัย
- (๒๙) สำนักงานคณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ
- ๒๙.๑ รองเลขาธิการสำนักงานคณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ
- (๓๐) สำนักงานคณะกรรมการกำกับกิจการพลังงาน
- ๓๐.๑ รองเลขาธิการสำนักงานคณะกรรมการกำกับกิจการพลังงาน
- (๓๑) องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น
- ๓๑.๑ กรุงเทพมหานคร
- ๓๑.๑.๑ รองปลัดกรุงเทพมหานคร
- ๓๑.๑.๒ หัวหน้าสำนักงานคณะกรรมการข้าราชการกรุงเทพมหานคร
- ๓๑.๑.๓ ผู้อำนวยการสำนักยุทธศาสตร์และประเมินผล
- ๓๑.๑.๔ ผู้อำนวยการสำนักการแพทย์
- ๓๑.๑.๕ ผู้อำนวยการสำนักอนามัย
- ๓๑.๑.๖ ผู้อำนวยการสำนักการศึกษา
- ๓๑.๑.๗ ผู้อำนวยการสำนักการโยธา
- ๓๑.๑.๘ ผู้อำนวยการสำนักการระบายน้ำ

- ๓๑.๑.๙ ผู้อำนวยการสำนักสิ่งแวดล้อม
- ๓๑.๑.๑๐ ผู้อำนวยการสำนักวัฒนธรรม กีฬา และการท่องเที่ยว
- ๓๑.๑.๑๑ ผู้อำนวยการสำนักการคลัง
- ๓๑.๑.๑๒ ผู้อำนวยการสำนักเทคนิค
- ๓๑.๑.๑๓ ผู้อำนวยการสำนักพัฒนาสังคม
- ๓๑.๑.๑๔ ผู้อำนวยการสำนักการจราจรและขนส่ง
- ๓๑.๑.๑๕ ผู้อำนวยการสำนักผังเมือง
- ๓๑.๑.๑๖ ผู้อำนวยการสำนักป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย
- ๓๑.๑.๑๗ ผู้อำนวยการสำนักงบประมาณกรุงเทพมหานคร
- ๓๑.๑.๑๘ ผู้อำนวยการเขต
- ๓๑.๒ เมืองพัทยา
 - ๓๑.๒.๑ ปลัดเมืองพัทยา
 - ๓๑.๒.๒ รองปลัดเมืองพัทยา
 - ๓๑.๒.๓ หัวหน้าสำนักปลัดเมืองพัทยา
 - ๓๑.๒.๔ ผู้อำนวยการสำนักการศึกษา
 - ๓๑.๒.๕ ผู้อำนวยการสำนักการสาธารณสุข
 - ๓๑.๒.๖ ผู้อำนวยการสำนักสิ่งแวดล้อม
 - ๓๑.๒.๗ ผู้อำนวยการสำนักส่งเสริมการท่องเที่ยว
 - ๓๑.๒.๘ ผู้อำนวยการสำนักการช่าง
 - ๓๑.๒.๙ ผู้อำนวยการสำนักการช่างสุขาภิบาล
 - ๓๑.๒.๑๐ ผู้อำนวยการสำนักพัฒนาสังคม
 - ๓๑.๒.๑๑ ผู้อำนวยการสำนักยุทธศาสตร์และงบประมาณ
 - ๓๑.๒.๑๒ ผู้อำนวยการสำนักการคลัง
- ๓๑.๓ องค์การบริหารส่วนจังหวัด
 - ๓๑.๓.๑ ปลัดองค์การบริหารส่วนจังหวัด (นักบริหารงานท้องถิ่น ระดับสูง)
 - ๓๑.๓.๒ ผู้อำนวยการสำนักช่าง (นักบริหารงานช่าง ระดับสูง)
- ๓๑.๔ เทศบาลนคร
 - ๓๑.๔.๑ ปลัดเทศบาล (นักบริหารงานท้องถิ่น ระดับสูง)
 - ๓๑.๔.๒ ผู้อำนวยการสำนักช่าง (นักบริหารงานช่าง ระดับสูง)
- ๓๑.๕ เทศบาลเมือง
 - ๓๑.๕.๑ ปลัดเทศบาล (นักบริหารงานท้องถิ่น ระดับสูง)
 - ๓๑.๕.๒ ผู้อำนวยการสำนักช่าง (นักบริหารงานช่าง ระดับสูง)

๓๑.๖ เทศบาลตำบล

๓๑.๖.๑ ปลัดเทศบาล (นักบริหารงานท้องถิ่น ระดับสูง)

๓๑.๖.๒ ผู้อำนวยการสำนักช่าง (นักบริหารงานช่าง ระดับสูง)

ข้อ ๕ การยื่นบัญชีทรัพย์สินและหนี้สินที่ได้ยื่นไว้แล้วตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ให้ถือว่าเป็นการยื่นตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑

ข้อ ๖ ให้ประธานกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติเป็นผู้รักษาการตามประกาศนี้

ในกรณีที่มีปัญหาเกี่ยวกับการบังคับใช้หรือการปฏิบัติตามประกาศนี้ ให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีอำนาจตีความและวินิจฉัยชี้ขาด คำวินิจฉัยของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ให้เป็นที่สุด

ประกาศ ณ วันที่ ๒๑ กันยายน พ.ศ. ๒๕๖๑

พลตำรวจเอก วีชรพล ประสารราชกิจ

ประธานกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ

ประมวลจริยธรรมของข้าราชการการเมือง

พ.ศ. ๒๕๖๔

โดยที่เป็นการสมควรกำหนดให้มีประมวลจริยธรรมตามกฎหมายว่าด้วยมาตรฐานทางจริยธรรม เพื่อใช้เป็นหลักเกณฑ์ในการประพฤติปฏิบัติอย่างมีคุณธรรมของข้าราชการการเมือง

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๖ วรรคสอง (๑) แห่งพระราชบัญญัติมาตรฐานทางจริยธรรม พ.ศ. ๒๕๖๒ คณะรัฐมนตรีจึงจัดทำประมวลจริยธรรมของข้าราชการการเมืองไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ประมวลจริยธรรมนี้เรียกว่า “ประมวลจริยธรรมของข้าราชการการเมือง พ.ศ. ๒๕๖๔”

ข้อ ๒ ประมวลจริยธรรมนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ข้อ ๓ ในประมวลจริยธรรมนี้

“ข้าราชการการเมือง” หมายความว่า ข้าราชการการเมืองตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการการเมือง และให้หมายความรวมถึงกรรมการผู้ช่วยรัฐมนตรีตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยคณะกรรมการผู้ช่วยรัฐมนตรีด้วย

ข้อ ๔ ข้าราชการการเมืองต้องยึดมั่นในสถาบันหลักของประเทศ อันได้แก่ ชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ และการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข โดยอย่างน้อยต้องดำรงตน ดังต่อไปนี้

(๑) ปกป้อง ดูแล และยึดถือประโยชน์ของชาติเป็นสำคัญ พิทักษ์รักษาไว้ซึ่งเอกราช และอธิปไตยของชาติ และไม่ประพฤติดนินทาจากก่อให้เกิดความเสื่อมเสียต่อเกียรติภูมิของชาติ

(๒) ยึดมั่นในคุณธรรม จริยธรรม ตามหลักศาสนาที่ตนนับถือ และเคารพความแตกต่างของแต่ละศาสนา

(๓) จงรักภักดีและเทิดทูนไว้ซึ่งสถาบันพระมหากษัตริย์

(๔) ยึดมั่นและจรรงไว้ซึ่งการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

(๕) เป็นแบบอย่างที่ดีในการรักษาไว้และปฏิบัติตามซึ่งรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยทุกประการ

ข้อ ๕ ข้าราชการการเมืองต้องปฏิบัติหน้าที่ด้วยความซื่อสัตย์สุจริต มีจิตสำนึกที่ดี และรับผิดชอบต่อหน้าที่ โดยอย่างน้อยต้องดำรงตน ดังต่อไปนี้

(๑) ปฏิบัติหน้าที่เพื่อรับใช้ประเทศชาติและประชาชนอย่างเต็มความสามารถด้วยความรับผิดชอบต่อ ยึดมั่นในหลักนิติธรรม ซื่อสัตย์สุจริต เสียสละ เป็นธรรม ไม่เลือกปฏิบัติและปราศจากอคติ

(๒) ไม่ใช้หรือยินยอมให้ผู้อื่นใช้สถานะหรือตำแหน่งการเป็นข้าราชการการเมืองไปแสวงหาประโยชน์ที่มิควรได้โดยชอบด้วยกฎหมายสำหรับตนเองหรือผู้อื่นไม่ว่าจะเป็นประโยชน์ในทางทรัพย์สินหรือไม่ก็ตาม

(๓) ไม่เรียก รับ หรือยอมจะรับทรัพย์สิน หรือประโยชน์อื่นใดสำหรับตนเองหรือผู้อื่นในประการที่อาจทำให้กระทบกระเทือนต่อการปฏิบัติหน้าที่

(๔) ไม่รวมมือหรือสนับสนุนการทุจริตและประพฤติมิชอบทุกรูปแบบ

(๕) ไม่ใช่หรือบิดเบือนข้อมูลข่าวสารของราชการเพื่อให้เกิดความเข้าใจผิดหรือเพื่อผลประโยชน์สำหรับตนเองหรือผู้อื่น

(๖) ไม่กระทำการใดที่ก่อให้เกิดความเสียหายต่อเกียรติศักดิ์ของการดำรงตำแหน่ง

(๗) แสดงความรับผิดชอบตามควรแก่กรณีเมื่อปฏิบัติหน้าที่บกพร่องหรือผิดพลาด

ข้อ ๖ ข้าราชการการเมืองต้องกล้าตัดสินใจและกระทำในสิ่งที่ถูกต้องชอบธรรม โดยอย่างน้อยต้องดำรงตน ดังต่อไปนี้

(๑) ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความยุติธรรม เป็นกลาง และปราศจากอคติ โดยไม่หวั่นไหวต่ออิทธิพล กระแสสังคม หรือแรงกดดันอันมิชอบด้วยกฎหมาย

(๒) ยึดมั่นในกฎหมายและไม่ใช้ช่องว่างทางกฎหมายเพื่อเอื้อประโยชน์สำหรับตนเองหรือผู้อื่น

(๓) คำนึงถึงระบบคุณธรรมในการแต่งตั้งผู้สมควรดำรงตำแหน่งต่าง ๆ

(๔) ต้องเปิดเผยข้อมูลการทุจริต การใช้อำนาจในทางที่ผิด การฉ้อฉล หลอกลวง หรือการกระทำอื่นใดที่ทำให้ราชการเสียหายต่อเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบ

(๕) เปิดเผยหรือให้ข้อมูลข่าวสารอันอยู่ในความรับผิดชอบของตน อย่างถูกต้อง ครบถ้วน และไม่บิดเบือน แก่ประชาชน

ข้อ ๗ ข้าราชการการเมืองต้องยึดถือประโยชน์ส่วนรวมของประเทศชาติ และความผาสุกของประชาชนโดยรวม และมีจิตสาธารณะ โดยอย่างน้อยต้องดำรงตน ดังต่อไปนี้

(๑) มีอุดมการณ์ในการทำงานเพื่อประเทศชาติและต้องถือเอาผลประโยชน์ของประเทศชาติและประชาชนเป็นสิ่งสูงสุด

(๒) ไม่กระทำการอันเป็นการขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนตนกับประโยชน์ส่วนรวม ไม่ว่าจะโดยทางตรงหรือทางอ้อมตามที่บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญและกฎหมาย

(๓) ไม่นำข้อมูลข่าวสารอันเป็นความลับของราชการซึ่งตนได้มาในระหว่างอยู่ในตำแหน่งไปใช้เพื่อให้เกิดประโยชน์แก่เอกชน ทั้งในระหว่างการดำรงตำแหน่งและเมื่อพ้นจากตำแหน่ง

(๔) มีจิตสาธารณะ จิตอาสา และอุทิศตนปฏิบัติหน้าที่เพื่อประโยชน์ส่วนรวมของประเทศชาติและความผาสุกของประชาชนโดยรวม

(๕) ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความรับผิดชอบโดยมุ่งหมายให้ทุกภาคส่วนในสังคมอยู่ร่วมกันอย่างเป็นธรรม ผาสุก และสามัคคีปรองดอง

ข้อ ๘ ข้าราชการการเมืองต้องปฏิบัติหน้าที่โดยมุ่งผลสัมฤทธิ์ของงาน โดยอย่างน้อยต้องดำรงตนดังต่อไปนี้

- (๑) ปฏิบัติหน้าที่อย่างเต็มกำลังความสามารถโดยมุ่งผลสัมฤทธิ์ของงานที่มีคุณภาพ โปร่งใส และตรวจสอบได้
- (๒) ปฏิบัติตามกฎหมายและระเบียบแบบแผนของทางราชการ โดยคำนึงถึงผลประโยชน์ของประเทศชาติและประชาชนเป็นสำคัญ
- (๓) อุทิศเวลาแก่ทางราชการ ไม่เบียดบังเวลาราชการไปประกอบธุรกิจหรือกระทำการอื่นใดเพื่อประโยชน์ของตนเองหรือผู้อื่น
- (๔) เอาใจใส่ทุกข์สุขและรับฟังเรื่องราวร้องทุกข์ของประชาชนและรับหาทางช่วยเหลืออย่างเร่งด่วนและเท่าเทียมกัน
- (๕) รักษาความลับของราชการ เว้นแต่เป็นการปฏิบัติตามหน้าที่และอำนาจตามกฎหมาย
- (๖) รักษาทรัพย์สินของราชการและใช้ทรัพย์สินของราชการให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์อย่างประหยัด คุ่มค่า ระมัดระวังมิให้เสียหายหรือสิ้นเปลืองโดยไม่จำเป็น และไม่นำไปใช้เพื่อประโยชน์ของตนเองหรือผู้อื่น

ข้อ ๙ ข้าราชการการเมืองต้องปฏิบัติหน้าที่อย่างเป็นธรรมและไม่เลือกปฏิบัติ โดยอย่างน้อยต้องดำรงตน ดังต่อไปนี้

- (๑) ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความเที่ยงธรรม เสมอภาค เท่าเทียม ปราศจากอคติ และไม่เลือกปฏิบัติ โดยการใช้ความรู้สึกหรือความสัมพันธ์ส่วนตัว หรือเหตุผลของความแตกต่างทางเชื้อชาติ ถิ่นกำเนิด ศาสนา เพศ เพศสภาพ อายุ ความพิการ สภาพทางกาย สุขภาพ หรือสถานะทางเศรษฐกิจหรือสังคม รวมทั้งเคารพศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์
- (๒) ปฏิบัติต่อประชาชน ผู้ร่วมงาน และผู้เกี่ยวข้องอย่างให้เกียรติ
- (๓) ไม่ใช้สถานะหรือตำแหน่งการเป็นข้าราชการการเมืองเข้าไปก้าวก่าย หรือแทรกแซงการปฏิบัติราชการ การดำเนินงาน การบรรจุ แต่งตั้ง โยกย้าย โอน เลื่อนตำแหน่ง เลื่อนเงินเดือน และการดำเนินการทางวินัย หรือการให้พ้นจากตำแหน่งของข้าราชการซึ่งมีตำแหน่งหรือเงินเดือนประจำ และมีใช้ข้าราชการการเมือง พนักงาน หรือลูกจ้างของหน่วยราชการ หน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ กิจการที่รัฐถือหุ้นใหญ่ หรือราชการส่วนท้องถิ่น ทั้งนี้ เว้นแต่เป็นการปฏิบัติตามหน้าที่และอำนาจตามกฎหมาย
- (๔) ไม่ยินยอมให้คู่สมรส ญาติสนิท บุคคลในครอบครัว หรือผู้ใกล้ชิดก้าวก่าย หรือแทรกแซงการปฏิบัติหน้าที่ของตนเองหรือผู้อื่น
- (๕) ปฏิบัติต่อองค์กรธุรกิจที่ติดต่อทำธุรกิจกับหน่วยงานของรัฐตามระเบียบ และขั้นตอนอย่างเท่าเทียมกัน โดยไม่เลือกปฏิบัติ

ข้อ ๑๐ ข้าราชการการเมืองต้องดำรงตนเป็นแบบอย่างที่ดีและรักษาภาพลักษณ์ของทางราชการ โดยอย่างน้อยต้องดำรงตน ดังต่อไปนี้

(๑) รักษาจรรยาของการเป็นข้าราชการการเมืองที่ดี น้อมนำพระบรมราโชวาท หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และหลักคำสอนทางศาสนามาใช้ในการดำเนินชีวิต

(๒) เป็นแบบอย่างที่ดีในการเป็นพลเมืองดี ด้วยการเคารพและปฏิบัติตามกฎหมายอย่างเคร่งครัด

(๓) ปฏิบัติตนอยู่ในกรอบจริยธรรม คุณธรรม และศีลธรรม ทั้งโดยส่วนตัว และโดยหน้าที่ความรับผิดชอบต่อสาธารณชน

(๔) เป็นแบบอย่างที่ดีในการรักษาขนบธรรมเนียมประเพณีและวัฒนธรรมอันดีงาม รวมทั้งรักษาเอกลักษณ์ของความเป็นชาติไทย

(๕) เคารพและไม่ละเมิดสิทธิและเสรีภาพของผู้อื่น ไม่แสดงกิริยาหรือใช้วาจาอันไม่สุภาพ อาฆาตมาดร้าย หรือใส่ร้ายหรือเสียดสีบุคคลใด

(๖) ต้องวางตนให้เป็นที่เชื่อถือศรัทธาของประชาชน และระมัดระวังมิให้การประกอบวิชาชีพ อาชีพ หรือการงานอื่นใดของคู่สมรส ญาติสนิท หรือบุคคลในครอบครัวของตน มีลักษณะเป็นการกระทบกระเทือนต่อความเชื่อถือศรัทธาของประชาชน

(๗) ไม่รับของขวัญ ของกำนัล ทรัพย์สิน หรือประโยชน์อื่นใดจากบุคคลอื่น และจะต้องดูแลให้คู่สมรส ญาติสนิท หรือบุคคลในครอบครัวของตนปฏิบัติเช่นเดียวกันด้วย เว้นแต่เป็นการรับจากการให้โดยธรรมจรรยาและการรับที่มีบัญญัติแห่งกฎหมายให้รับได้

(๘) ไม่กระทำการอันมีลักษณะเป็นการล่วงละเมิดหรือคุกคามทางเพศ จนเป็นเหตุทำให้ผู้ถูกระทำได้รับความเดือดร้อนเสียหาย หรือกระทบต่อการปฏิบัติหน้าที่ โดยผู้ถูกระทำอยู่ในภาวะจำยอม ต้องยอมรับในการกระทำนั้น และไม่นำความสัมพันธ์ทางเพศที่ตนมีต่อบุคคลใดมาเป็นเหตุหรือมีอิทธิพลครอบงำให้ใช้ดุลพินิจในการปฏิบัติหน้าที่อันเป็นคุณหรือเป็นโทษแก่บุคคลใด

(๙) ไม่คบหาหรือให้การสนับสนุนแก่ผู้ประพฤติผิดกฎหมาย ผู้มีอิทธิพล หรือผู้มีความประพฤติ หรือมีชื่อในทางเสื่อมเสีย อันอาจกระทบกระเทือนต่อความเชื่อถือศรัทธาของประชาชน

ข้อ ๑๑ ให้นายกรัฐมนตรีรักษาการตามประมวลจริยธรรมนี้

ประกาศ ณ วันที่ ๑๑ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๖๔

พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา

นายกรัฐมนตรี

แบบแสดงข้อมูลประวัติผู้ได้รับการเสนอชื่อ
เพื่อประกอบการแต่งตั้งเป็นกรรมการผู้ช่วยรัฐมนตรี

รูปถ่าย 2 นิ้ว

1. ข้อมูลส่วนตัว

ชื่อตัว (ยศ) ชื่อสกุล

First Name Last Name

วัน เดือน ปีเกิด ปัจจุบัน ปี เดือน

เกิดที่จังหวัด สัญชาติในปัจจุบัน

บิดาชื่อ มารดาชื่อ

บัตรประจำตัวประชาชนเลขที่

วุฒิการศึกษา

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

สถานภาพการสมรส (โสด สมรสแล้ว หย่า หรือคู่สมรสเสียชีวิต)

ชื่อ-ชื่อสกุลของคู่สมรส

ตำแหน่งสำคัญในราชการ รัฐวิสาหกิจหรือธุรกิจเอกชนก่อนได้รับการเสนอชื่อเป็นกรรมการ

ผู้ช่วยรัฐมนตรีในครั้งนี้

เครื่องราชอิสริยาภรณ์ที่ได้รับพระราชทาน

ที่อยู่ติดต่อได้สะดวกในปัจจุบัน

.....

หมายเลขโทรศัพท์ โทรศัพท์เคลื่อนที่

อีเมล

แบบ ผช. รมต.1

หน้า 2 มี 2 หน้า

2. ข้อมูลทางการเมือง

เคยเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร สมัย (ระบุจังหวัดและ พ.ศ. ด้วย)

(1) (2)

(3) (4)

(5) (6)

(7) (8)

(9) (10)

(11) (12)

และ

เคยดำรงตำแหน่งทางการเมืองอื่น ๆ เช่น รัฐมนตรี เลขานุการรัฐมนตรี ดังนี้
(ระบุ กระทรวง และ พ.ศ. ด้วย)

.....

.....

.....

เคยเป็นสมาชิกวุฒิสภาหรือสภานิติบัญญัติซึ่งมีชื่ออย่างอื่น หรือสมาชิกสภาว่าราชการรัฐธรรมนูญ ดังนี้
(ระบุ พ.ศ. ด้วย)

ปัจจุบันเป็นสมาชิกพรรคการเมือง

โดยมีตำแหน่งในพรรคเป็น (สมาชิกหรือกรรมการ ฯลฯ)

3. ข้อมูลอื่น ๆ

เคยดำรงตำแหน่งหรือมีสถานะตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยคณะกรรมการ
ผู้ช่วยรัฐมนตรี พ.ศ. 2546 ข้อ 4 (4) (4.) ดังนี้

.....

.....

.....

ตำแหน่งกรรมการผู้ช่วยรัฐมนตรีที่เสนอแต่งตั้งครั้งนี้

.....

ลงชื่อ

(.....)

ข้อมูล ณ วันที่ เดือน พ.ศ.

แบบแสดงข้อมูลเกี่ยวกับคุณสมบัติและลักษณะต้องห้าม
สำหรับผู้ที่รับการเสนอชื่อเป็นผู้ช่วยรัฐมนตรีใช้ตรวจสอบและรับรองตนเอง

ข้อมูลเกี่ยวกับประวัติโดยทั่วไป (โปรดกาเครื่องหมาย ✓ หน้าข้อความในแต่ละข้อ หากสามารถยืนยัน
และรับรองได้ว่าข้อความนั้นเป็นจริง)

- ข้าพเจ้าขอรับรองว่ามีสัญชาติไทย ปัจจุบันข้าพเจ้ายังคงมีสัญชาติไทย ไม่เคยเปลี่ยน โอน หรือ
แปลงสัญชาติเป็นสัญชาติอื่น
[ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยคณะกรรมการผู้ช่วยรัฐมนตรี พ.ศ. 2546 ข้อ 4 (1)]
- ข้าพเจ้ามีอายุไม่ต่ำกว่าสามสิบห้าปีบริบูรณ์ กล่าวคือ เกิดเมื่อวันที่
เดือน..... พ.ศ. ปัจจุบันมีอายุ.....ปี.....เดือน.....
[ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยคณะกรรมการผู้ช่วยรัฐมนตรี พ.ศ. 2546 ข้อ 4 (2)]
- ข้าพเจ้าขอรับรองว่า มีคุณวุฒิสำเร็จการศึกษาไม่ต่ำกว่าปริญญาตรีหรือเทียบเท่า (ไม่นับปริญญาติดตัมศักดิ์
และวุฒิบัตรจากวิทยาลัยป้องกันราชอาณาจักร) กล่าวคือ สำเร็จการศึกษาระดับอุดมศึกษาสูงสุด
ถึงขั้นปริญญา (ตรี โท เอก)ชื่อปริญญาสูงสุด
(ชื่อเต็มหรือชื่อย่อก็ได้) คือ.....
[ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยคณะกรรมการผู้ช่วยรัฐมนตรี พ.ศ. 2546 ข้อ 4 (3)]
- ข้าพเจ้าขอรับรองว่า มีประสบการณ์การทำงานอย่างใดอย่างหนึ่ง ตามข้อ 4 (4) (4.) (ระบุ.....)
[ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยคณะกรรมการผู้ช่วยรัฐมนตรี พ.ศ. 2546 ข้อ 4 (4)]
- ข้าพเจ้าขอรับรองว่า ขณะนี้ไม่ได้ดำรงตำแหน่งกรรมการหรือที่ปรึกษาของรัฐวิสาหกิจ องค์กรมหาชน
หรือองค์กรอื่นของรัฐ เว้นแต่การเป็นกรรมการตามที่กฎหมายบัญญัติ หรือได้รับแต่งตั้งในการบริหาร
ราชการแผ่นดิน และต้องไม่เป็นคู่สัญญาอันมีลักษณะเป็นการผูกขาด ตัดตอนหรือมีผลประโยชน์ใด ๆ
ขัดหรือแย้งกับส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ องค์กรมหาชน หรือองค์กรอื่นของรัฐ
[ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยคณะกรรมการผู้ช่วยรัฐมนตรี พ.ศ. 2546 ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยระเบียบ
สำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยคณะกรรมการผู้ช่วยรัฐมนตรี (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2557]
- ข้าพเจ้าขอรับรองว่า ขณะนี้ไม่ได้เป็นผู้ต้องห้ามมิให้ใช้สิทธิสมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร
ตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย
[ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยคณะกรรมการผู้ช่วยรัฐมนตรี พ.ศ. 2546 ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยระเบียบ
สำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยคณะกรรมการผู้ช่วยรัฐมนตรี (ฉบับที่ 5) พ.ศ. 2563]

ข้าพเจ้าขอรับรองว่า ได้พิจารณาข้อความข้างต้นโดยถี่ถ้วน และตรวจสอบเรียบร้อยแล้วด้วยตนเองทุกข้อ จึงลงนามรับรอง
ไว้เป็นหลักฐาน

ลงชื่อ.....

(.....)

วันที่เดือน.....พ.ศ.

พระราชกฤษฎีกา

กำหนดเจ้าหน้าที่ของรัฐและผู้มีอำนาจออกบัตรประจำตัวเจ้าหน้าที่ของรัฐ
ตามพระราชบัญญัติบัตรประจำตัวเจ้าหน้าที่ของรัฐ พ.ศ. ๒๕๔๒ (ฉบับที่ ๑๒)
พ.ศ. ๒๕๕๕

ภูมิพลอดุลยเดช ป.ร.

ให้ไว้ ณ วันที่ ๑ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๕๕
เป็นปีที่ ๖๗ ในรัชกาลปัจจุบัน

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ
ให้ประกาศว่า

โดยที่เป็นการสมควรกำหนดเจ้าหน้าที่ของรัฐและผู้มีอำนาจออกบัตรประจำตัวเจ้าหน้าที่ของรัฐตาม
พระราชบัญญัติบัตรประจำตัวเจ้าหน้าที่ของรัฐ พ.ศ. ๒๕๔๒

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๘๗ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย กับ (๑๖)
ของบทนิยามคำว่า “เจ้าหน้าที่ของรัฐ” ในมาตรา ๔ และมาตรา ๗ แห่งพระราชบัญญัติบัตรประจำตัว
เจ้าหน้าที่ของรัฐ พ.ศ. ๒๕๔๒ จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชกฤษฎีกาขึ้นไว้ ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชกฤษฎีกานี้เรียกว่า “พระราชกฤษฎีกากำหนดเจ้าหน้าที่ของรัฐและ
ผู้มีอำนาจออกบัตรประจำตัวเจ้าหน้าที่ของรัฐตามพระราชบัญญัติบัตรประจำตัวเจ้าหน้าที่ของรัฐ พ.ศ. ๒๕๔๒
(ฉบับที่ ๑๒) พ.ศ. ๒๕๕๕”

มาตรา ๒ พระราชกฤษฎีกานี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็น ๒๒. และ ๒๓. ในหัวข้อเจ้าหน้าที่ของรัฐและผู้มีอำนาจ
ออกบัตรประจำตัวสำหรับเจ้าหน้าที่ของรัฐตามลำดับของมาตรา ๔ แห่งพระราชกฤษฎีกากำหนดเจ้าหน้าที่ของรัฐ

และผู้มีอำนาจออกบัตรประจำตัวเจ้าหน้าที่ของรัฐตามพระราชบัญญัติบัตรประจำตัวเจ้าหน้าที่ของรัฐ พ.ศ. ๒๕๔๒ (ฉบับที่ ๗) พ.ศ. ๒๕๔๕ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชกฤษฎีกากำหนดเจ้าหน้าที่ของรัฐ และผู้มีอำนาจออกบัตรประจำตัวเจ้าหน้าที่ของรัฐตามพระราชบัญญัติบัตรประจำตัวเจ้าหน้าที่ของรัฐ พ.ศ. ๒๕๔๒ (ฉบับที่ ๑๑) พ.ศ. ๒๕๕๒

“๒๒. กรรมการผู้ช่วยรัฐมนตรีและผู้ช่วยรัฐมนตรี

๒๒. นายกรัฐมนตรี

๒๓. ประธานผู้แทนการค้าไทยและผู้แทนการค้าไทย

๒๓. นายกรัฐมนตรี”

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

ยิ่งลักษณ์ ชินวัตร

นายกรัฐมนตรี

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชกฤษฎีกาฉบับนี้ คือ เนื่องจากพระราชบัญญัติบัตรประจำตัวเจ้าหน้าที่ของรัฐ พ.ศ. ๒๕๔๒ ยังมิได้กำหนดให้กรรมการผู้ช่วยรัฐมนตรีและผู้ช่วยรัฐมนตรีตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยคณะกรรมการผู้ช่วยรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๖ และประธานผู้แทนการค้าไทยและผู้แทนการค้าไทยตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยผู้แทนการค้าไทย พ.ศ. ๒๕๕๒ เป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐสมควรกำหนดให้บุคคลดังกล่าวเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐเพื่อมีบัตรประจำตัวเจ้าหน้าที่ของรัฐตามกฎหมายว่าด้วยบัตรประจำตัวเจ้าหน้าที่ของรัฐได้ รวมทั้งกำหนดผู้มีอำนาจออกบัตรประจำตัวไว้ด้วย และโดยที่ (๑๖) ของบทนิยามในมาตรา ๔ แห่งพระราชบัญญัติบัตรประจำตัวเจ้าหน้าที่ของรัฐ พ.ศ. ๒๕๔๒ บัญญัติให้กำหนดให้เจ้าหน้าที่อื่นเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐตามพระราชบัญญัตินี้ ให้กระทำโดยการตราเป็นพระราชกฤษฎีกา จึงจำเป็นต้องตราพระราชกฤษฎีกานี้

คำขอมีบัตรประจำตัวหรือขอบัตรประจำตัวใหม่
ตามพระราชบัญญัติบัตรประจำตัวเจ้าหน้าที่ของรัฐ พ.ศ. 2555 (ฉบับที่ 12)

เขียนที่.....
วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....
ข้าพเจ้า.....ชื่อสกุล.....
เกิดวันที่.....เดือน.....พ.ศ..... อายุ.....ปี สัญชาติ.....หมู่โลหิต.....
มีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้านเลขที่.....ตรอก/ซอย.....
ถนน.....ตำบล/แขวง.....อำเภอ/เขต.....
จังหวัด.....รหัสไปรษณีย์.....โทรศัพท์.....
เลขหมายประจำตัวประชาชนของผู้ยื่นคำขอ - - - -
ที่อยู่ปัจจุบันที่สามารถติดต่อได้.....

.....
เจ้าหน้าที่ของรัฐประเภท.....
กระทรวง.....
ตำแหน่ง.....ระดับ/ยศ.....
มีความประสงค์ขอมีบัตรประจำตัวเจ้าหน้าที่ของรัฐยื่นต่อ.....

- กรณี 1. ขอมีบัตรครั้งแรก
2. ขอมีบัตรใหม่ เนื่องจาก บัตรหมดอายุ บัตรหายหรือถูกทำลาย
หมายเลขของบัตรเดิม.....(ถ้าทราบ)
3. ขอเปลี่ยนบัตร เนื่องจาก เปลี่ยนตำแหน่ง/เลื่อนระดับ/เลื่อนยศ
 เปลี่ยนชื่อตัว เปลี่ยนชื่อสกุล เปลี่ยนชื่อตัวและชื่อสกุล
 ขำรูด อื่น ๆ.....
- ได้แนบรูปถ่าย 1 นิ้วสองใบมาพร้อมกับคำขอนี้แล้ว และ หลักฐานอื่น ๆ (ถ้ามี).....

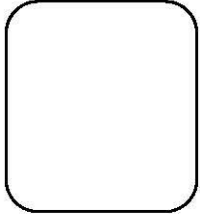
- ข้าพเจ้าขอรับรองว่าข้อความดังกล่าวข้างต้นเป็นความจริงทุกประการ
- ข้าพเจ้ายินยอมให้นำข้อมูลส่วนบุคคลของข้าพเจ้าไปใช้เพื่อการจัดทำบัตรประจำตัวเจ้าหน้าที่ของรัฐ

(ลายมือชื่อ).....ผู้ทำคำขอ
(.....)

หมายเหตุ - ให้ขีดฆ่าข้อความที่ไม่ต้องการออกแล้วขีดเครื่องหมาย ✓ ในช่อง และหรือ หน้าข้อความที่ใช้
- ให้ลงค่านามตามกฎหมายและระเบียบของทางราชการ เช่น นาย/นาง/นางสาว/ยศ เป็นต้น
และชื่อผู้ขอมีบัตร
- ข้อมูลส่วนบุคคลใช้เพื่อการจัดทำบัตรประจำตัวเจ้าหน้าที่ของรัฐ

แบบบัตรประจำตัวเจ้าหน้าที่ของรัฐ กรรมการผู้ช่วยรัฐมนตรี

	เลขที่.....	
	ชื่อ.....	
	ตำแหน่ง.....	
	เลขประจำตัวประชาชน.....	
.....	ลายมือชื่อ หมู่โลหิต.....	(.....)
		นายกรัฐมนตรี
		ผู้ออกบัตร
วันออกบัตร.....	บัตรหมดอายุ.....	

A series of horizontal dotted lines spanning the width of the page, intended for writing or recording information.

คู่มือคณะกรรมการผู้ช่วยรัฐมนตรี : ๑๖๘

ฝ่ายเลขานุการคณะกรรมการผู้ช่วยรัฐมนตรี
กองประสานนโยบายและยุทธศาสตร์
สำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรี
โทรศัพท์ ๐ ๒๒๘๘ ๔๐๐๐ ต่อ ๔๙๘๑